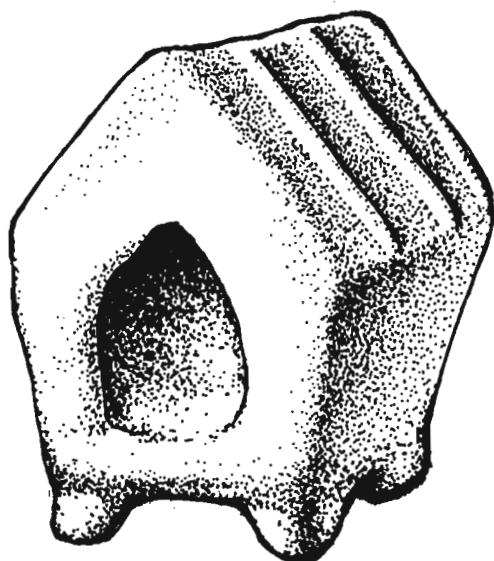

A R C H E O L O G I C K É
V Y S K U M Y
A
N Á L E Z Y
N A S L O V E N S K U
V ROKU 1986

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED V NITRE

ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY
A NÁLEZY
NA SLOVENSKU
V ROKU 1986

NITRA 1987

**Na obálke hlinený model sýpky z Kočína /okr. Trnava/, lengyelská kultúra /kresba
P. Škvarekovej/**

OBSAH - INHALT - СОДЕРЖАНИЕ

Mapa lokalít - Karte der Fundorte - Карта местонахождений	15
Prehľad lokalít - Übersicht der Fundorte - Обзор местонахождений	16
Ladislav Veliáčik - Dušan Čaplovic /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Terénný archeologický výskum na Slovensku v roku 1986	21
Archäologische Geländeforschung in der Slowakei im Jahre 1986	22
Полевые раскопки в Словакии в 1986 г.	25
Róbert Bača /Balneologicke múzeum, Piešťany/	
Prieskum regiónu Piešťan	27
Begehung der Region Piešťany	27
Разведки региона г. Пьемштани	27
Ladislav Bánesz /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Polisoár z Uhlísk pri Pukanci	28
Polisoir aus Uhlišká bei Pukanec	28
Лошило из с. Углиска близ с. Пуканец	28
Výskum gravettienskej stanice v Cejkove	28
Grabung auf der Gravette-Station in Cejkov	28
Исследования граветтской стоянки в с. Цейков	28
Juraj Barták /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Marta Máceliová /Stredoslovenské múzeum, Banská Bystrica/ - Karol Pieta /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Další prieskum Netopierskej jaskyne v Sásovskom kraste	29
Weitere Erkundung der Netopierska-Höhle im Sásová-Karst	30
Продолжение разведок в пещере "Нетопьерска-Яскиня" в Сасовском карсте	30
Juraj Bartík /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Hroby zo staršej doby bronzovej v Bernolákovo	30
Gräber aus der älteren Bronzezeit in Bernolákovo	30
Погребение раннего периода бронзы в с. Бернолаково	30
Trúbkovitá spona z Polného Kesova	31
Trompetenfibel aus Polný Kesov	31
Трубчатая фибула из с. Польни-Кесов	31
Juraj Bartík - Ján Štrbík /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Prieskum a záchranný výskum v Báhoni	31
Geländebegehung und Rettungsgrabung in Báhoň	32
Разведки и охранные раскопки в с. Багонь	32

Jozef Bátor a /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Piata sezóna záchranného výskumu v Jelšovciach	32
Fünfte Saison der Rettungsgrabung in Jelšovce	32
Пятый сезон охранных раскопок в с. Елшовце	32
Stvrtá sezóna záchranného výskumu v Ludaniciach, časti Mýtna Nová Ves	33
Vierte Saison der Rettungsgrabung in Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves	33
Четвертый сезон охранных раскопок в с. Луданице, часть Митна-Нова-Вес	33
Peter Baxa /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskumy v historickom jadre Bratislavы	33
Grabung im historischen Kern von Bratislava	34
Исследования исторического центра г. Братислава	34
Peter Bednár /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/ - Zuzana Hajdušková /Gymnázium J. Kráľa, Zlaté Moravce/	
Praveké a stredoveké nálezy zo Zlatých Moraviec	35
Urzeitliche und mittelalterliche Funde aus Zlate Moravce	35
Первобытные и средневековые находки из г. Злате-Моравце	35
Július Béreš - Mária Lamiová - Schmidlová - Ladislav Olexa /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ukončenie záchranného výskumu v Nižnej Myšli	36
Abschluss der Rettungsgrabung in Nižná Myšľa	36
Окончание охранных раскопок в с. Нижна-Мишля	36
Jozef Bujna - Milan Hanuliak /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ukončenie záchranného výskumu v Malých Kosihách	36
Abschluss der Rettungsgrabung in Malé Kosihy	37
Окончание охранных раскопок в с. Мале-Косиги	37
Dušan Čaplovic - Pavol Mačala /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Zistovací výskum v mestskej pamiatkovej rezervácii v Košiciach . . .	38
Feststellungsgrabung in der Städtischen Denkmalreservation von Košice	38
Разведочные исследования в городском музее-заповеднике в г. Кошице	38
Jana Dolejšová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Textilné analýzy	38
Textilanlysen	39
Анализы текстиля	39
Viera Drahošová /Záhorské múzeum, Skalica/	
Staršia lineárna keramika v Kátove	39
Ältere Linearkeramik in Kátov	40
Ранняя линейная керамика в с. Катов	40

Zoltán Drenko /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Ukončenie výskumu stredovekej dediny Bizovo	40
Abschluss der Grabung auf dem mittelalterlichen Dorf Bizovo	40
Окончение исследований средневековой деревни Бизово	40
Beáta Egryházy-Jurovská - Zdeněk Farkaš /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Pokračovanie výskumu v Mlynskej doline v Bratislave	41
Fortsetzung der Grabung in Mlynská dolina in Bratislava	41
Продолжение исследований в г. Братислава - уроцище Млинска-Долина	41
Zdeněk Farkaš /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Neolitické sídlisko v Bernolákove	42
Neolithische Siedlung in Bernolákovo	42
Неолитическое поселение в с. Бернолаково	42
Václav Furmanek - Klára Marková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu vo Včelinciach	42
Fortsetzung der Grabung in Včelince	43
Продолжение исследований в с. Вчелинце	43
Klára Füryová /Slovenské národné múzeum, Bratislava/	
Pokračovanie vo výskume zaniknutej stredovekej osady Somkút v Gemerskom Sade	43
Fortsetzung der Grabung auf der mittelalterlichen Dorfwüstung Somkút in Gemerský Sad	43
Продолжение исследований погибшего средневекового поселения Сомкут в с. Гемерски-Сад	43
Lídia Gačková /Zemplínske múzeum, Michalovce/	
Praveké a stredoveké nálezy zo Žbiniec	44
Urzeitliche und mittelalterliche Funde aus Žbince	44
Первобытные и средневековые находки из с. Жбинце	44
Prvá etapa záchranného výskumu v Šamudovciach	45
Erste Etappe der Rettungsgrabung in Šamudovce	45
Первый этап охранных исследований в с. Шамудовце	45
Milan Hanuliak - Jozef Zábojník /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Bučanoch	45
Rettungsgrabung in Bučany	45
Охранные раскопки в с. Бучани	46
Václav Hanuliak /Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Banská Bystrica/	
K datovaniu kostola sv. Cecílie v Kyjaticiach	46
Zur Datierung der St.-Cäcilienkirche in Kyjatice	46
К вопросу о датировке костела св. Цецилии в с. Киятице	47

Václav Hanuliak /Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Banská Bystrica/	
Odkrytie stredovekej strážnej veže na Víglaši	47
Abdeckung eines mittelalterlichen Wachtturmes in Víglaš	47
Вскрытие средневековой сторожевой башни в с. Вигляш	48
Jozef Hoššo /Katedra všeobecných dejín a archeológie FF UK, Bratislava/	
Výskum vysunutej pevnosti hradu Šášov	48
Untersuchung der vorgeschobenen Festung der Burg Šášov	49
Исследования вынесенной крепости замка Шашов	49
Jozef Hromada /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v Branči	49
Geländeuntersuchung in Branč	49
Разведки в с. Бранч	50
Jozef Hromada - Títus Kolník - Peter Roth /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu v Bratislave-Dúbravke	50
Fortsetzung der Grabung in Bratislava-Dúbravka	50
Продолжение исследований в г. Братислава, часть Дубравка	50
Ján Hunka - Peter Roth /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v Šali	51
Geländebegehung in Šala	51
Разведки в с. Шаля	51
Ivan Čheben /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskum neolitickeho sídliska v Patinciach	51
Grabung auf der neolithischen Siedlung in Patince	52
Исследования неолитического поселения в с. Патинце	52
Bohuslav Chropovský - Jana Hečková - Gabriel Fusek /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ukončenie záchranného výskumu v Nitre na Šindolke	52
Abschluss der Rettungsgrabung in Nitra-Šindolka	53
Окончание охранных раскопок в г. Нитра, урочище Шиндолка	53
Ludmila Iliašová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Petrografické analýzy kamenných artefaktov	53
Petrographische Analysen von Steinartefakten	53
Петрографические анализы каменных артефактов	53
Július Jakab /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Antropologický nález na Sitne	54
Anthropologischer Fund auf dem Sitno	54
Антропологическая находка на горе Ситно	54

Július Jakab /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Antropologický nález v Bošáci	54
Anthropologischer Fund in Bošáca	54
Антрапологическая находка в с. Бушаца	55
Mária Jenčová /Okresné vlastivedné múzeum vo Vranove nad Topľou so sídlom v Hanušovciach nad Topľou/	
Ukončenie záchranného výskumu v Sečovskej Polianke	55
Abschluss der Rettungsgrabung in Sečovská Polianka	55
Окончание охранных раскопок в с. Сечовска-Польянка	55
Ľubomíra Kaminská /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Nálezy z Čečejoviec	55
Funde aus Čečejovce	56
Находки из с. Чечеёвце	56
Marián Klčo /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Nálezy lengyelskej kultúry z Trebatíc	56
Funde der Lengyel-Kultur in Trebatice	56
Найдены ленделльской культуры в с. Требатице	56
Eva Kolníková - Ján Hunka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prírastky mincí v Archeologicom ústave SAV v roku 1986	56
Münzzuwachs im Archäologischen Institut der SAW im J. 1986	61
Приросты монет в Институте археологии САН в 1986 г.	61
Alexander Krásny /Žitnoostrovské múzeum, Dunajská Streda/	
Prieskumy a ojedinelé nálezy v okrese Dunajská Streda	61
Geländebegehung und Einzelfunde im Bezirk Dunajská Streda	62
Разведки и единичные находки в районе Дунайска-Стреда	62
Ivan Kuzma /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Siedma sezóna výskumu v Mužle-Čenkove	62
Siebente Grabungssaison in Mužla-Čenkov	63
Седьмой сезон исследований в с. Мужла-Ченков	63
Klára Kuzmová - Ján Rajtár /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu rímskeho kastela v Iži	63
Fortsetzung der Grabung des römischen Kastells in Iža	63
Продолжение исследований римского кастелла в с. Ижа	64
Jozef Labuda /Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica/	
Pokračovanie v systematickom výskume Starého mesta v Banskej Štiavniči	64
Fortsetzung der systematischen Erforschung von Staré mesto in Banská Štiavnica	65
Продолжение систематических исследований Старого города в г. Банска-Штьяварница	65

Mária Lamiová - Schmiedlová /Archeologický ústav SAV, Nitra - Božena Tomášová /Múzeum Slovenskej republiky rád, Prešov/	
Zistovací výskum v Ostrovanoch	65
Feststellungsgrabung in Ostrovany	66
Разведочные раскопки в с. Островани	66
Jozef Liszka /Okresné múzeum, Nové Zámky/	
Prieskumy v okrese Nové Zámky	66
Geländebegehungen im Bezirk Nové Zámky	67
Разведки в районе Нове-Замки	68
Tretia etapa výskumu zanikutej stredovekej osady v Nových Zámkoch .	68
Dritte Grabungsetappe einer mittelalterlichen Siedlungswüstung in Nové Zámky	68
Третий этап исследований погибшего средневекового поселка в г. Нове- Замки	68
Marta Mácelová /Stredoslovenské múzeum, Banská Bystrica/	
Lužický hrob vo Zvolene	68
Lausitzer Grab in Zvolen	69
Погребение лужицкой культуры в г. Зволен	69
Ukončenie výskumu dvoch slovanských sídlisk v Sliači	69
Grabungsabschluss zweier slawischer Siedlungen in Sliač	70
Окончание исследований двух славянских поселений в г. Сльяч	70
Hana Mačalová /Východoslovenské múzeum, Košice/ - Pavol Mačala /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Zistovací výskum v Komáranoch	70
Feststellungsgrabung in Komárany	70
Разведочные исследования в с. Комарани	71
Klára Marková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum katastra Chorvátskeho Grobu	71
Geländebegehung im Kataster von Chorvátsky Grob	71
Разведки в кадастре с. Хорватски-Гроб	71
Ivana Merjavá /Múzeum, Humenné/	
Záchranný výskum v Humennom	71
Rettungsgrabung in Humenné	72
Охранные раскопки в г. Гуменне	72
Klára Mészárosová /Západoslovenské múzeum, Trnava/	
Výskum v Trnave	72
Grabung in Trnava	72
Исследования в г. Трнава	72

Peter Múdry /Liptovské múzeum, Ružomberok/	
Sídlisko púchovskej kultúry v Liptovskej Mara VI	73
Siedlung der Púchov-Kultur in Liptovská Mara VI	73
Поселение носителей пуховской культуры в с. Липтовска-Мара VI	73
Margaréta Musilová /Mestská správa pamiatkovej starostlivosti, Bratislava/	
Výskum na Rudnayovom námestí v Bratislave	74
Grabung auf dem Rudnay-Platz in Bratislava	74
Исследования на площади им. Руднаи в г. Братислава	74
Viera Nemejcová - Pavuková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Kočíne	75
Rettungsgrabung in Kočín	75
Охранные раскопки в с. Кочин	75
Gabriel Nevizánsky /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Štefan B. Kovács /Gemerské múzeum, Rimavská Sobota/	
Pokračovanie výskumu mladoeneolitického výšinného sídliska v Stránskej	76
Fortsetzung der Grabung auf der jungäneolithischen Höhensiedlung in Stránska	76
Продолжение исследований позднеэнеолитического вершинного поселения в с. Странска	76
Petr Novák /Západoslovenské múzeum, Trnava/	
Halštatská polozemnice v katastru obce Špačince	76
Hallstattzeitliche Halbgrubenhütte im Gemeindekataster von Špačince	77
Гальштатские полуземлянки в кадастре с. Шпачинце	77
Laténský nález z obce Dolné Trhovište	77
Latènezeitlicher Fund aus der Gemeinde Dolné Trhovište	77
Латенская находка из с. Долне-Трговиште	77
Záchranný výzkum ve Voderadech, část Slovenská Nová Ves	78
Rettungsgrabung in Voderady, Teil Slovenská Nová Ves	78
Охранные раскопки в с. Водеради, часть Словенска-Нова-Вес	78
Zničený sídlištní objekt z Malženic	79
Zerstörtes Siedlungsobjekt aus Malženice	79
Разрушенный объект поселения из с. Малженице	79
Mária Novotná /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/	
Nález bronzovej kopije z Bratislavu-Záhorské Bystrice	79
Fund einer Bronzelanze aus Bratislava-Záhorská Bystrica	79
Находка бронзового копья из г. Братислава-Загорска-Бистрица	79

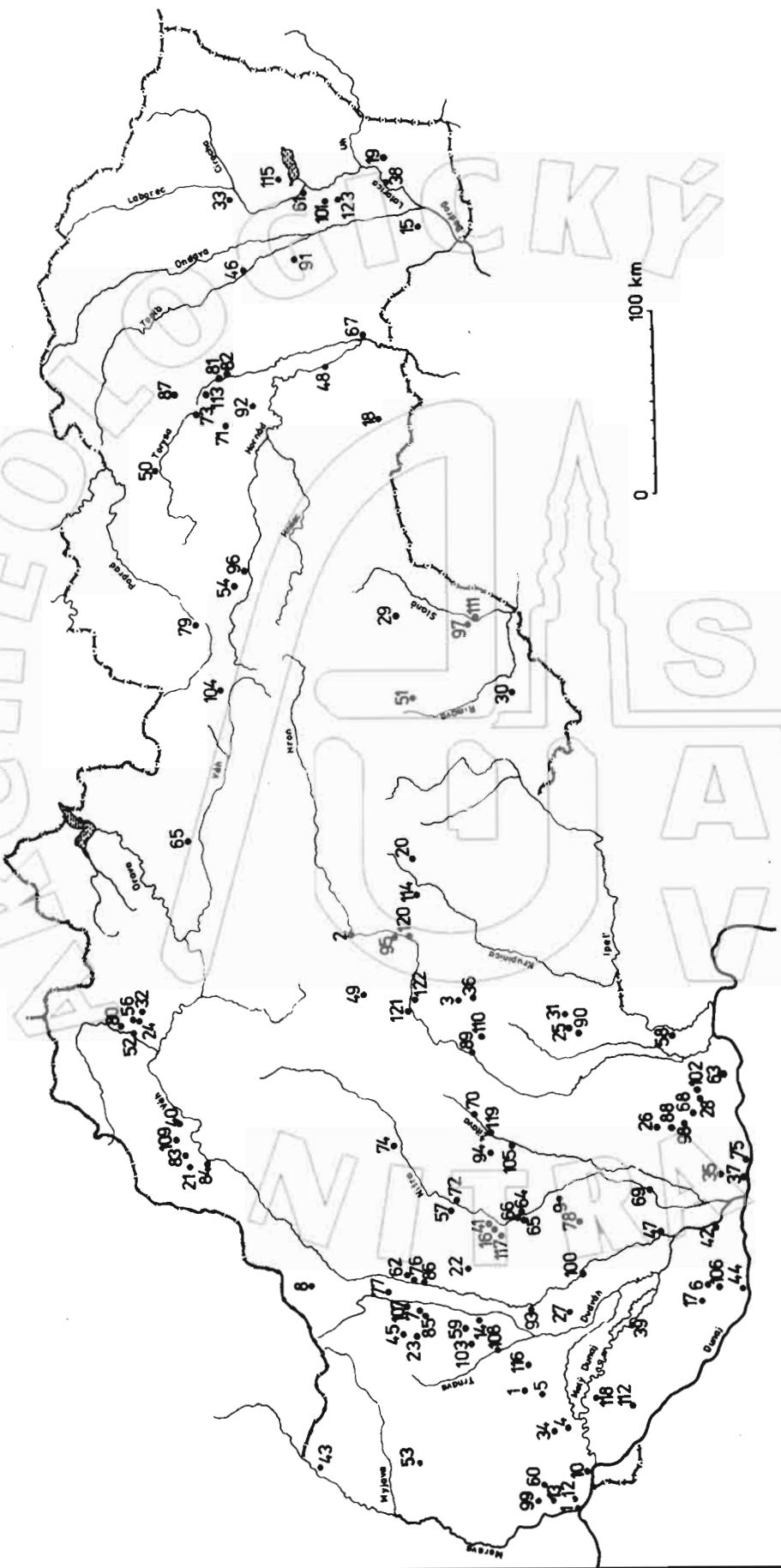
Bohuslav Novotný /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/	
Eneolitický sekeromlat z Galanty	80
Äneolithische Hammeraxt aus Galanta	80
Энеолитический топор-молот из г. Галанта	80
Náhodný nález keramiky v Klížskej Nemej	80
Zufallsfund von Keramik in Klížska Nemá	80
Случайная находка керамики в с. Клижска-Нема	80
Pokračovanie výskumu v Šuňave	80
Fortsetzung der Grabung in Šuňava	81
Продолжение исследований в с. Шунява	81
Bohuslav Novotný /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/ - Richard M. Kováčík /Podtatranské múzeum, Poprad/	
Hromadný/?/ nález železných zbraní z Popradu-Matejoviec	81
Depot-/?/Fund von Eisenwaffen aus Poprad-Matejovce	81
Массовая/?/ находка железного оружия из г. Попрад-Матеёвце	81
Ladislav Oleša /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Desiata etapa výskumu v Nižnej Myšli	82
Zehnte Grabungsetappe in Nižná Myšľa	82
Десятый сезон исследований в с. Нижна-Мишля	82
Ondrej Ožďáni - Gabriel Nevizánský /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Včasnostredoveký kostrový hrob z Tesárskej Mlyňane	83
Frühmittelalterliches Körpergrab aus Tesárske Mlyňany	83
Раннесредневековое погребение с трупоположением из с. Тесарске-Млинины	83
Jozef Paulík /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Výskum velatického hradiska v Marianke	84
Untersuchung des Velaticer Burgwalls in Marianka	84
Исследования велатицкого городища в с. Марьянка	84
Juraj Pavúk /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Sídlisko lengyelskej kultúry v Santovke a Domadiciach	84
Siedlung der Lengyel-Kultur in Santovka und Domadice	85
Поселение лендельской культуры в сс. Сантовка и Домадице	85
Karol Pietá /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Václav Hanuliak /Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Banská Bystrica/	
Výskum a pamiatková úprava hradiska Liptovská Mara	85
Grabung und Denkmalgestaltung des Burgwalls Liptovská Mara	86
Исследования и восстановительные работы на городище Липтовска-Мара	86

Karol Pietta /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Jozef Morávčík /Považské múzeum, Žilina/	
Druhý prieskum hrádkov púchovskej kultúry v Maríkovskej a Púchovskej doline	86
Zweite Begehung von Burgen der Púchov-Kultur im Maríkovská- und Púchov-Tal	87
Вторые разведки малых городищ пуховской культуры в Мариковской и Пуховской долинах	87
Karol Pietta - Matej Ruttka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Nitre-Párovských Hájoch	87
Rettungsgrabung in Nitra-Párovské Háje	88
Охранные раскопки в г. Нитра-Паровске-Гае	88
Magda Pichlerová /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Zelezné strelky z Bernolákova	89
Eisenpfeilspitzen aus Bernolákovo	89
Железные стрелки из с. Бернолаково	89
Mária Rejholecová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záverečná etapa výskumu v Čakajovciach	89
Schlusssetappe der Grabung in Čakajovce	90
Заключительный этап исследований в с. Чакаёвце	90
Peter Romsauer /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskum hradiska na Zobore v Nitre	90
Grabung des Burgwalls auf dem Zobor in Nitra	91
Исследования городища на горе в г. Нитра	91
Peter Romsauer - Ladislav Veliačik /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Sídisko madarovskej kultúry v Zbehoch	91
Siedlung der Madarovce-Kultur in Zbehy	91
Поселение мадяровской культуры в с. Збеги	91
Alexander Ruttka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Nález stredovekého meča v Smižanoch	92
Fund eines mittelalterlichen Schwertes in Smižany	92
Находка средневекового меча в с. Смижани	92
Výskum v Partizánskom na Šimonovianskej ulici	92
Grabung in Partizánske in der Gasse Šimonovianska ulica	93
Исследования в г. Партизанске-Шимоновянска улица	94
Výskum v Rudne nad Hronom	94
Grabung in Rudno nad Hronom	95
Исследования в с. Рудно-над-Гроном	95

Matej Ruttka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Slažanoch	95
Rettungsgrabung in Slažany	96
Охранные раскопки в с. Сляжани	96
Michal Slivka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Piata výskumná sezóna na Kláštorisku	96
Fünfte Grabungssaison auf Kláštorisko	96
Пятый сезон исследований на памятнике Клашториско	97
Danica Staššíková - Štukovská /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v Pobedime	97
Geländebegehung in Pobedim	97
Разведки в с. Победим	97
Výskum a záchranné akcie v Borovciach a Rakoviciach	97
Grabung und Rettungsaktionen in Borovce und Rakovice	98
Исследования и охранные раскопки в сс. Боровце и Раковице	98
Peter Salkovský /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Zistovací výskum v Detve	99
Feststellungsgrabung in Detva	99
Разведочные раскопки в с. Детва	99
Zistovací výskum v Hontianskych Moravciach	99
Feststellungsgrabung in Hontianske Moravce	100
Разведочные раскопки в с. Гонтьянске-Моравце	100
Ondrej Šedo /Muzeum Vyškova, Vyškov/	
Prieskum na trase plynovodu medzi Horným Vadičovom a Kysuckým Novým Mestom	100
Begehung auf der Gasleitungstrasse zwischen Horný Vadičov und Kyšucké Nové Mesto	101
Разведки по направлению газопровода между с. Горни-Вадичов и г. Кицукке-Нове-Место	101
Ján Tirpák /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Geofyzikálne merania	101
Geophysikalische Messungen	102
Геофизические измерения	102
Božena Tomášová /Múzeum Slovenskej republiky rád, Prešov/	
Prieskum v okrese Prešov	103
Geländebegehung im Bezirk Prešov	103
Разведки в районе Прешов	104

Katarína Tomčíková /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Záchranný výskum v Lakšárskej Novej Vsi	104
Grabung in Lakšárská Nová Ves	104
Исследования в с. Лакшарска-Нова-Вес	104
Gejza Trgina /Múzeum mincí a medailí, Kremnica/	
Výskum bašty mestského opevnenia v Kremnici	104
Grabung auf der Bastei der Stadtbefestigung in Kremnica	105
Исследования бастиона городского укрепления в г. Кремница	105
Alexander Trugly /Oblastné podunajské múzeum, Komárno/	
Prieskum v okrese Komárno	105
Geländebegehungen im Bezirk Komárno	106
Разведки в районе Комарно	106
Vladimír Turčan /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Revižny výskum rímskeho stavebného komplexu v Stupave	106
Revisionsgrabung des römischen Baukomplexes in Stupava	106
Контрольные исследования римского строительного комплекса в с. Ступава	106
Adrián Vallašek /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Výskum bratislavského hradného vrchu	106
Grabung auf dem Burghang von Bratislava	107
Исследования склона замка Братислава	107
Ladislav Veliačik /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum výšinných polôh v okolí Zlatých Moraviec	107
Begehung von Höhenlagen in der Umgebung von Zlaté Moravce	108
Разведки вершинных местностей в окрестностях г. Злате-Моравце	108
Začatie výskumu hradiska v Bošáci	109
Beginn der Grabung auf dem Burgwall in Bošáca	109
Открытие исследований городища в с. Бушаца	109
Marián Vizdal /Zemplínske múzeum, Michalovce/	
Výskumná činnosť Zemplínskeho múzea v Michalovciach	109
Grabungstätigkeit des Zemplíner Museums zu Michalovce	111
Исследовательские работы Земплинского музея в г. Михаловце	111
Egon Wiedermann /Okresné múzeum, Topoľčany/	
Badenské sídlisko v intraviláne Oponíc	112
Badener Siedlung innerhalb der Gemeinde Oponice	112
Поселение баденской культуры в строительном участке с. Опонице	112

Pavel Zebrák /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pátá výzkumná sezóna na Sitně	112
Fünfte Grabungssaison auf dem Sitno	113
Пятый сезон исследований на горе Ситно	113
Sídliště lidu lužické kultury v Žiaru nad Hronom	113
Siedlung der Träger der Lausitzer Kultur in Žiar nad Hronom	113
Поселение носителей лужицкой культуры в г. Жяр-над-Гроном	113
Obrázky 1-69 - Abbildungen 1-69 - Рисунки 1-69	115
Text unter die Abbildungen	162
Подписи к рисункам	165
Skratky názvov pracovísk	168

Mapa lokalít k prehľadu archeologických výskumov a nálezov na Slovensku v roku 1986 /číslovanie nálezísk zodpovedá poradovým číslam na tabuľke - str. 16-20/
Karte der Fundorte zur Übersicht der archäologischen Grabungen und Funde in der Slowakei im J. 1986 /die Nummern der Fundstellen entsprechen den laufenden Zahlen in der Tabelle auf S. 16-20/
Карта местонахождений к обзору археологических исследований и находок в Словакии в 1986 г. /нумерация находок соответствует порядковым номерам на табл. - с. 16-20/

Prehľad slovenských lokalít, na ktorých sa v roku 1986 uskutočnili výskumy alebo zistili archeologické objekty, nálezy a pod. /Poradové čísla zodpovedajú číslam na mapke./

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, náleزوv								Príspevok na strane	
			paleolit a mezolit		doba	stredovek						
			neolit	eneolit		bronzová	halštatská	laténska	rimska a stahovania národotv.	6.-8. storočie		
1	Báhoň	Bratislava-vidiek	●	●		●				●	●	31
2	Banská Bystrica, časť Nemce	Banská Bystrica		●			●				●	29
3	Banská Štiavnica	Žiar nad Hronom						●			●	64
4	Bernolákovo	Bratislava-vidiek	●	●				●	●			30, 42, 89
5	Blatné	Bratislava-vidiek									●	56
6	Bodza	Komárno								●		105
7	Borovce	Trnava	●					●	●	●	●	38, 97
8	Bošáca, časť Zemianske Podhradie	Trenčín		●	●	●	●					54, 56, 109
9	Branč, časť Veľká Ves	Nitra	●									49
10	Bratislava	hlavné mesto SSR	●	●	●	●				●	●	33, 39, 41, 53, 74, 106
11	Bratislava, časť Devín	hlavné mesto SSR					●	●	●	●	●	39, 102
12	Bratislava, časť Dúbravka	hlavné mesto SSR		●			●	●	●	●	●	50, 57, 102
13	Bratislava, časť Záhoršská Bystrica	hlavné mesto SSR		●								79
14	Bučany	Trnava		●						●		45
15	Cejkov	Trebišov	●									28
16	Čakajovce	Nitra							●	●		57, 89
17	Čalovo	Dunajská Streda		●								61
18	Čečejovce	Košice-vidiek		●								55
19	Čičarovce	Trebišov	●	●	●	●				●		109
20	Detva	Zvolen	●	●	●	●	●	●	●	●	●	99, 102
21	Dohňany	Považská Bystrica					●					86
22	Dolné Trhovište	Trnava					●					77
23	Dolný Lopašov	Trnava	●				●					53
24	Dolný Vadičov	Čadca					●					100
25	Domadice	Levice		●								84
26	Dubník	Nové Zámky						●		●		66

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov							Príspevok na strane	
			paleolit a mezeolit	neolit	eneolit	bronzová	halštatská	laténska	rímska a stáhovania národov	stredovek	
27	Galanta	Galanta		•							80
28	Gbelce	Nové Zámky							• •		66
29	Gemerský Sad, časť Nováčany	Rožňava							• •		43
30	Gortva	Rimavská Sobota							• •		40
31	Hontianske Moravce, časť Opatové Moravce	Zvolen	•				•	•	• •		99
32	Horný Vadičov	Čadca				•	•	•		•	100
33	Humenné	Humenné	?	•				•			71
34	Chorvátsky Grob	Bratislava-vidiek		•	•	•	•				71
35	Chotín	Komárno					•				105
36	Ilija	Žiar nad Hronom			•					•	39, 54, 112
37	Iža	Komárno						•			57, 63, 102
38	Ižkovce	Trebišov	•	•	•	•	•				110
39	Jahodná, časť Dunajský Klátov	Dunajská Streda		?							61
40	Jasenica	Považská Bystrica					•				86
41	Jelšovce	Nitra		•	•	•	•		• •		32
42	Kameničná	Komárno						•			105
43	Kátov	Senica		•							39
44	Klížska Némá	Komárno				•					80
45	Kočín	Trnava		•	•						75
46	Komárany	Vranov nad Topľou			•						70
47	Komoča	Nové Zámky							•		66
48	Košice	Košice-mesto							• •		38
49	Kremnica	Žiar nad Hronom							•		104
50	Krivany	Prešov							•		103
51	Kyjatice	Rimavská Sobota							•		46
52	Kysucké Nové Mesto, časť Radola	Čadca				nedatované					101
53	Lakšárska Nová Ves	Senica							• •		104
54	Letanovce	Spišská Nová Ves				•			• • •		96
55	Liptovská Sielnica	Liptovský Mikuláš					• •				58, 73, 85
56	Lopušné Pažite	Čadca					•				101

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov							Príspevok na strane
			Paleolit a mezolit	neolit	eneolit	doberozá	halštatská	laténska	rímska a stahovania národdov	stredovek
88	Rúbaň	Nové Zámky		●		●			● ●	67
89	Rudno nad Hronom	Ziar nad Hronom							● ●	94
90	Santovka	Levice		●						84
91	Sečovská Polianka	Vranov nad Topľou	●							55
92	Sedlice, časť Suchá Dolina	Prešov		●						103
93	Sered	Galanta							●	102
94	Slažany, časť Horné Slažany	Nitra	●	●		●	●	●	●	95
95	Sliač, časť Rybáre	Zvolen			●	●	●	●	●	69
96	Smižany	Spišská Nová Ves							●	92
97	Stránska	Rimavská Sobota		●						76
98	Strekov	Nové Zámky		●						67
99	Stupava	Bratislava-vidiek				●				106
100	Sala	Galanta	●		●	●	●			51, 60
101	Šamudovce	Michalovce				●				45
102	Šarkan	Nové Zámky	●	●					●	67
103	Špačince	Trnava			●					76
104	Suňava	Poprad							●	80
105	Tesárske Mlyňany, časť Tesáre nad Žitavou	Nitra							●	83
106	Tôň	Komárno							●	106
107	Trebatice	Trnava	●							53, 56
108	Trnava	Trnava		●					● ● ●	72
109	Udiča, časť Prosné	Považská Bystrica				●				87
110	Uhliská	Levice	●							28
111	Včelince	Rimavská Sobota			●				● ●	42, 53, 102
112	Veľká Paka, časť Čukárska Paka	Dunajská Streda	pravek							61
113	Veľký Šariš	Prešov		●						103
114	Víglaš	Zvolen							●	47
115	Vinné	Michalovce	●	●		●				111
116	Voderady, časť Slovenská Nová Ves	Trnava		●	●	●				78

TERÉNNY ARCHEOLOGICKÝ VÝSKUM NA SLOVENSKU V ROKU 1986

Riešenie teoretických vedeckých problémov v rámci úlohy Štátneho plánu základného výskumu IX-7-9 Spoločensko-ekonomický vývoj predkapitalistických formácií na území ČSSR a spoločenská objednávka si vyžadujú každoročne realizáciu okolo sto systematických, predstihových a záchranných výskumov, ku ktorým pristupujú ďalšie desiatky menších záchranných akcií, obhliadok nálezísk, tematických a regionálnych prieskumov. Na tejto rozsiahlej terénnnej aktivite sa spolu s Archeologickým ústavom SAV v Nitre, hlavným koordináčnym pracoviskom, podieľa väčšina inštitúcií /múzeí a pamiatkových organizácií/, ktoré kádrovo a materiálne môžu zabezpečovať náročné úlohy archeologickeho prieskumu a výskumu na celom území SSR.

Rozmanitosť úloh a zapojenie širokého okruhu vedeckých, odborných a technických pracovníkov v súčasnom terénnom archeologickom výskume Slovenska si vyžadujú premyslenú organizáciu, cieľavedomý postup, diferenciáciu výskumov z hľadiska ich významu a dôležitosti, hospodárneho i efektívneho využívania pridelených finančných prostriedkov. V doterajšej prieskumnej a výskumnej činnosti sa uplatňovali a stále viac sa presadzujú moderné formy tímovej multidisciplinárnej a interdisciplinárnej spolupráce a kooperácie viacerých inštitúcií. Systematicky sa rozvíja a zdokonaluje metodika vlastnej terénnnej odkrývky a dokumentácia objektov.

Podmienkou úspešného zvládnutia nových náročných a rozsiahlych úloh je však uplatňovanie koordinovaného postupu v oblasti terénnego prieskumu a výskumu, ktorý zabezpečuje naše vedecké pracovisko a schvaluje akademik Bohuslav Chropovský, hlavný koordinátor archeologickeho výskumu na Slovensku. Nové úlohy aj v oblasti archeologickeho terénnego výskumu vyžadujú zabezpečiť racionálny výber lokalít ohrozených stavebnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj lokalít perspektívnych pre ďalší rozvoj disciplíny, ktoré navrhuje na preskúmanie väčšina zainteresovaných inštitúcií.

Plnenie týchto cieľov už po niekoľko rokov zabezpečuje komisia pre terénný archeologický výskum na Slovensku /TAVS/, ktorá je poradným orgánom hlavného koordinátora a je zložená zo zástupcov AÚ SAV, múzeí a pamiatkových inštitúcií. Spracúva a predkladá návrh plánu terénnych výskumov na území SSR, hodnotí ich odborný prínos a taktiež dbá o ich proporcionalitu, a to tak z geografického, ako aj chronologického hľadiska.

Pre zintenzívnenie i skvalitnenie terénnego výskumu a zapojenie čo najväčšieho počtu kvalifikovaných odborníkov malo veľký význam finančné zabezpečenie záchranných výskumov zo zvláštneho fondu osobitných účelových prostriedkov /OÚP/, pridelených Ministerstvom financií SSR nášmu ústavu na realizáciu spomínaných stanovených úloh. V roku 1986, keď bola táto forma rozsiahlejšie uplatnená po prvýkrát, bolo z týchto prostriedkov zabezpečených 33 záchranných výskumov. Archeologický ústav SAV v Nitre poskytol príspevok 11 inštitúciám /múzeám, pamiatkovým organizáciám/. V budúcich rokoch by túto možnosť mali využiť aj ďalšie múzeá, v ktorých kvalifikovaní odborní pracovníci archeológovia doteraz vykazovali nedostatočnú terénnu aktivitu, prípadne pre nedostatok vlastných finančných prostriedkov nemohli výskumy v jednotlivých menej preskúmaných, často aj dôležitých regiónoch realizovať.

Výsledky terénnych výskumov na Slovensku v roku 1986 opäťovne poskytli rozsiahlu bázu nových poznatkov v súvislosti s plnením úlohy ŠPZV IX-7-9, najmä

s troma čiastkovými úlohami, ktoré sú zamerané na štúdium základných etáp vývoja prvotnopospolnej spoločnosti a včasných triednych formácií /01/, vývoja slovanského osídlenia na území ČSSR a procesu formovania včasnofeudálnej spoločnosti, českej a slovenskej národnosti /02/, ako aj na vzťah človeka a životného prostredia a záchrana kultúrneho dedičstva /03/. Uskutočnilo sa 95 terénnych výskumov na celom území SSR. Výskum nepokryl proporcionálne celé územie, čo vyplýva z mnohých objektívnych príčin /rozdielna intenzita osídlenia, závažnosť a vypovedacie možnosti nálezísk/. Napriek tomu posilnenie terénneho výskumu so zameraním na stredné a zvlášť severné a severovýchodné Slovensko zostáva nadalej aktuálnou úlohou. Snahy o vyváženosť existujú aj vo vertikálnej rovine, kde výskum sledoval všetky základné vývojové etapy od staršej doby kamennej až po neskorý stredovek, resp. aj závažné objekty z oblasti priemyselnej archeológie. Žiada sa však sústrediť väčšiu pozornosť na výskum dôležitých etáp pravekých a stredovekých dejín, najmä procesu vzniku triednej spoločnosti, počiatkov slovanského osídlenia nášho územia a najstarších národných dejín vôbec.

Z obdobia paleolitu sa výskumy zamerali najmä na dokumentáciu a štúdium vertikálnej a horizontálnej stratigrafie gravettienskej kultúry. Rozsiahle boli výskumy neolitickej a eneolitickej sídlisk, ktoré predovšetkým spresnili poznatky o vývoji kultúry s lineárной keramikou, badenskej, bukovohorskej a lengyelskej kultúry, ale aj skupiny želiezovskej, bošáckej a Kosihy-Čaka. Výskumy pohrebísk zo staršej doby bronzovej sledovali vývojový proces a genetické vzťahy medzi nitrianskou, únětickou a madarovskou kultúrou na západnom a koštianskou a otomanskou kultúrou na východnom Slovensku. Zo strednej a mladšej doby bronzovej sa terénny výskum koncentroval na problematiku opevnených osád, zvlášť v mladšom období kultúr popolnicových polí. Z doby rímskej sa rozšírili naše poznatky o germánskom osídlení, ľažisko výskumu však spočívalo v odkrývke pozoruhodných stavebných komplexov na ľavom brehu Dunaja. Viaceré výskumy pohrebísk a sídlisk zo včasnostredovekého obdobia rozšírili poznatky o nadstavbových prejavoch, periodizácii a chronológii, etnických a demografických otázkach slovanského predveľkomoravského, veľkomoravského a povelkomoravského osídlenia. Rozsiahly bol predovšetkým výskum vývoja stredovekých mestských jadier, fortifikácií a ďalších dôležitých architektúr z vrcholného a neskorého stredoveku.

Za významnú organickú súčasť terénej aktivity slovenskej archeológie aj nadalej považujeme zverejnenie základných informácií o jej priebehu a konkrétnych výsledkoch na stránkach ročenky AVANS. Žiada si to však, aby príspevky o jednotlivých výskumoch boli tak informatívne, ako aj komplexné a aby každý odborný a vedecký pracovník, ktorý sa podielal na archeologickom prieskume a výskume, každoročne prispejal do tejto kolektívnej prezentácie výsledkov slovenskej archeológie.

Ladislav Veliačik - Dušan Čaplovič

ARCHÄOLOGISCHE GELÄNDEFORSCHUNG IN DER SLOWAKEI IM JAHRE 1986. Die Lösung theoretischer wissenschaftlicher Probleme im Rahmen der Aufgaben des Staatsplanes der grundlegenden Forschung IX-7-9 "Gesellschaftlich-ökonomische Entwicklung vorkapitalistischer Formationen im Gebiet der ČSSR" und der gesellschaftliche Auftrag erfordern alljährlich die Realisierung von rund hundert systematischen, Vorsprungs- und Rettungsgrabungen, zu denen weitere Dutzende kleinerer Rettungsaktionen, Begehungen von Fundstellen, thematische und regionale Geländeerkundungen hinzukommen

An dieser umfangreichen Geländeaktivität beteiligen sich zusammen mit dem Archäologischen Institut der SAW zu Nitra, der Haupt-Koordinationsarbeitsstelle, auch die meisten Institutionen /Museen und denkmalpflegerische Organisationen/, die materiell und kadermäßig imstande sind, anspruchsvolle Aufgaben der archäologischen Geländeerkundungen und Grabungen im gesamten Gebiet der SSR zu sichern.

Die Mannigfaltigkeit der Aufgaben und die Einschaltung eines breiten Kreises wissenschaftlicher, Fach- und technischer Mitarbeiter in die gegenwärtige archäologische Bodenforschung der Slowakei erfordert eine durchdachte Organisation, ein zielbewußtes Vorgehen, eine Differenzierung der Grabungen vom Aspekt ihrer Bedeutung und Wichtigkeit, der rationellen und effektiven Ausnützung der zugeteilten Finanzmittel. In der bisherigen Geländeerkundungs- und Grabungstätigkeit bewährten sich und setzen sich immer mehr moderne Formen einer multidisziplinären und interdisziplinären Zusammenarbeit von Teams und die Kooperation mehrerer Institutionen durch. Systematisch entwickelt und vervollkommenet sich die Methodik der eigentlichen Geländegrabung und die Dokumentation der Objekte.

Bedingung für ein erfolgreiches Beherrschen der neuen anspruchsvollen und umfangreichen Aufgaben ist jedoch die Geltendmachung eines koordinierten Vorgehens auf dem Gebiet der Geländeerkundung und -grabung, das unsere wissenschaftliche Arbeitsstelle sichert und von Akademiker Bohuslav Chropovský, dem Hauptkoordinator der archäologischen Forschung in der Slowakei, genehmigt wird. Die neuen Aufgaben auch auf dem Gebiet der archäologischen Geländegrabung erfordern Überlegungen und die Sicherung einer rationellen Auswahl von durch bauliche, wirtschaftliche Tätigkeit bedrohten, aber auch für eine weitere Entwicklung der Disziplin perspektiven archäologischen Fundstellen, die vom Großteil interessierter Institutionen zur Untersuchung vorgeschlagen werden.

Die Erfüllung dieser Ziele sichert schon seit einigen Jahren die Kommission für archäologische Geländeforschung in der Slowakei, die ein Beratungsorgan des Hauptkoordinators ist und aus Vertretern des AI SAW, der Museen und denkmalpflegerischen Institutionen zusammengesetzt ist. Sie arbeitet einen Plan von Geländegrabungen auf dem Gebiet der SSR aus und legt ihn vor, wertet ihren fachlichen Beitrag und achtet ebenfalls auf ihre Proportionalität, und zwar sowohl vom geographischen als auch vom chronologischen Aspekt.

Große Bedeutung für die Intensivierung, Verbesserung wie auch die Einschaltung einer größtmöglichen Anzahl von qualifizierten Fachleuten in die Geländegrabung hatte die finanzielle Sicherung der Rettungsgrabungen aus einem besonderen Fond von Mitteln für besondere Zwecke, die vom Finanzministerium der SSR unserem Institut zur Realisierung der erwähnten gestellten Aufgaben zugeteilt wurden. Im J. 1986, als diese Form zum erstenmal breiter geltend gemacht wurde, wurden aus diesen Mitteln 33 Rettungsgrabungen gesichert. Das Archäologische Institut der SAW zu Nitra gewährte 11 Institutionen /Museen, Organisationen für Denkmalpflege/ einen Beitrag. In den künftigen Jahren sollten diese Möglichkeit auch weitere Museen ausnützen, in denen die qualifizierten Fachleute-Archäologen bis jetzt eine ungenügende Geländeaktivität aufwiesen, eventuell wegen ungünstiger eigener finanzieller Mittel keine Grabungen in einzelnen, weniger erforschten, aber auch wichtigen Regionen durchführen konnten.

Die Ergebnisse der Geländegrabungen in der Slowakei gewährten im J. 1986 wiederholt eine breite Basis neuer Erkenntnisse im Zusammenhang mit der Erfüllung der Aufgaben des Staatsplanes IX-7-9, besonders ihrer drei Teilaufgaben mit der

Zielrichtung auf das Studium der Hauptentwicklungsetappen der Urgesellschaft und der frühen Klassenformationen /01/, auf die Entwicklung der slawischen Besiedlung im Gebiet der ČSSR und des Formungsprozesses der frühfeudalen Gesellschaft, der tschechischen und slowakischen Nationalität /02/ wie auch auf die Beziehung des Menschen zu seinem Lebensmilieu und auf die Rettung des Kulturerbes /03/. Es wurden 95 Geländegrabungen im gesamten Gebiet der SSR verwirklicht. Die Grabungen bedeckten proportionell nicht das ganze Gebiet, was aus vielen objektiven Ursachen hervorgeht /verschiedene Besiedlungsintensität, Wichtigkeit und Aussagemöglichkeiten der Fundstellen/. Trotzdem bleibt die Stärkung der Geländegrabungen mit der Zielrichtung auf die Mittel- und besonders die Nord- und Nordostslowakei weiterhin eine aktuelle Aufgabe. Bemühungen um eine Ausgeglichenheit existieren auch auf vertikaler Ebene, wo die Grabungen alle grundlegenden Entwicklungsetappen von der älteren Steinzeit bis zum Spätmittelalter erfaßt haben, resp. schwerwiegende Forschungsobjekte aus dem Gebiet der industriellen Archäologie. Erforderlich wäre es jedoch, eine größere Aufmerksamkeit der Untersuchung wichtiger Etappen der urzeitlichen und mittelalterlichen Geschichte zuzuwenden, besonders dem Entstehungsprozeß der Klassengesellschaft, den Anfängen der slawischen Besiedlung unseres Gebietes und überhaupt der ältesten nationalen Geschichte.

Aus der Epoche des Paläolithikums konzentrierten sich die Grabungen besonders auf die Dokumentation und das Studium der vertikalen und horizontalen Stratigraphie der Gravettien-Kultur. Umfangreich waren die Erschließungen neolithischer und äneolithischer Siedlungen, welche vor allem die Erkenntnisse über die Entwicklung der Kultur mit Linearkeramik und kannelierter Keramik, der Bükker und der Lengyel-Kultur, aber auch der Želiezovce-, Bošáca- und der Kosihy-Čaka-Gruppe präzisiert haben. Die Grabungen auf Gräberfeldern der älteren Bronzezeit verfolgten den Entwicklungsprozeß und die genetischen Beziehungen zwischen der Nitra-, Aunjetitz- und Maďarovce-Kultur in der Westslowakei, und der Košany- und Otomani-Kultur in der Ostslowakei. Aus der mittleren und jüngeren Bronzezeit konzentrierten sich die Geländegrabungen auf die Problematik der befestigten Siedlungen, besonders in der jüngeren Epoche der Urnenfelderkulturen. Aus römischer Zeit erweiterten sich unsere Erkenntnisse über die germanische Besiedlung, der Grabungsschwerpunkt lag jedoch in der Abdeckung bemerkenswerter Baukomplexe am linken Donauufer. Aus dem Frühmittelalter vertieften sich die Kenntnisse durch Abdeckungen mehrerer Gräberfelder und Siedlungen auf dem Gebiet der Überbauerscheinungen, der Periodisierung und Chronologie, ethnischer und demographischer Fragen der slawischen vorgroßmährischen, großmährischen und nachgroßmährischen Besiedlung. Umfangreich war vor allem die Erforschung der Entwicklung mittelalterlicher Stadtkerne, der Fortifikationen und weiterer wichtiger Architektur aus dem Hoch- und Spätmittelalter.

Für einen bedeutenden organischen Bestandteil der Geländeaktivität der slowakischen Archäologie halten wir auch weiterhin die Veröffentlichung grundlegender Informationen über ihren Verlauf und der konkreten Ergebnisse auf den Seiten des Jahrbuches AVANS. Dies erfordert jedoch, daß die Beiträge über die einzelnen Grabungen sowohl informativ als auch komplex seien und jeder Fach- und wissenschaftliche Mitarbeiter, der an der archäologischen Geländeerkundung und -grabung teilnimmt, alljährlich zu dieser kollektiven Präsentation der Ergebnisse der slowakischen Archäologie beitrage.

ПОЛЕВЫЕ РАСКОПКИ В СЛОВАКИИ В 1986 Г. Решение теоретических научных вопросов в рамках заданий государственного плана основного исследования IX-7-9 "Общественно-экономическое развитие докапиталистических формаций на территории ЧССР" и заказ общества требуют осуществить ежегодно около сто систематических и превентивно-охранных исследований, к которым присоединяется несколько десятков меньших охранных раскопок, осмотров местонахождений, тематических и региональных разведок. Эти обширные полевые исследования проводят вместе с Институтом археологии САН в Нитре, главным координационным центром, большая часть учреждений /музеев и учреждений по охране исторических памятников/, которые с точки зрения кадров, а также материально способны обеспечить важные задачи археологических исследований и разведок по всей территории ССР.

Разнообразие задач и включение в современные полевые археологические исследования в Словакии широкого круга научных, специальных и технических работников требует хорошо продуманной организации, целенаправленных действий, дифференциации исследований с точки зрения их значения и важности, экономного и эффективного использования закрепленных финансовых средств. В предыдущей разведочной и исследовательской работе применялись и все больше пробиваются современные формы бригадного мультидисциплинарного и интердисциплинарного сотрудничества и кооперации нескольких учреждений. Систематически развивается и совершенствуется методика подлинных полевых раскопок и документация объектов.

Условием успешного обладания новыми и трудными задачами является все-таки внедрение координированного метода в области полевых раскопок и разведок, которое обеспечивает наш научный центр и одобряет их академик Богуслав Хроповски, главный координатор археологических исследований в Словакии. Новые задачи также в области полевых раскопок требуют учесть и обеспечить рациональный подбор находящихся под угрозой сельскохозяйственной и строительной деятельности, но также для дальнейшего развития дисциплины перспективных археологических местонахождений, исследование которых предлагает большинство заинтересованных учреждений.

Выполнение этих целей уже несколько лет обеспечивает Комиссия для археологических полевых раскопок в Словакии, являющаяся совещательным органом археологии САН, музеев и учреждений по охране исторических памятников. Она разрабатывает и представляет проект плана полевых разведок на территории ССР, оценивает их вклад в науку, а также следит за пропорциональностью как с географической, так и хронологической точек зрения.

Для интенсификации, повышения качества, как и внедрения в полевые разведки чем большего количества квалифицированных специалистов имело большое значение денежное обеспечение охранных раскопок из особого фонда. Отдельных целевых средств, закрепленных Министерством финансов ССР за нашим институтом для осуществления упомянутых выше намеченных задач. В 1986 г. когда была форма впервые внедрена в большем масштабе, этими средствами было обеспечено 33 охранные раскопки, Институт археологии САН в Нитре предоставил денежное пособие 11 учреждениями /музеям, учреждениям по охране исторических памятников/. В следующих годах эту возможность используют следующие музеи, которых квалифицированные специалисты-археологи не развили достаточную активность в полевых раскопках, или же из-за недостатка денежных средств не могли осуществить исследования не только в недостаточно прослеженных, но также важных регионах.

Результаты полевых раскопок в Словакии в 1986 г. повторно принесли широкую основу новых знаний в связи с выполнением государственного плана основных исследо-

ваний IX-7-9, особенно с его тремя частными заданиями, направленными на исследование основных этапов развития первобытного общества и первобытных классовых формаций /01/, развития славянского поселения на территории ЧССР о процесса формирования раннефеодального общества, чешской и словацкой национальностей /02/, как и на отношение человека к окружающей его среде и охраны культурного наследия /03/. По всей территории ССР осуществилось 95 полевых раскопок. Исследования не охватили пропорционально всю территорию, что следует из многих объективных причин /разная интенсивность заселения, важность и научно-познавательные возможности местонахождений/. Вопреки тому усиление полевых разведок ориентированных на области Средней, но особенно Северной и Северо-Восточной Словакии остается и впредь актуальной задачей. Стремления к уравновешенности встречаются также в вертикальном уровне, где исследования охватили все этапы развития с раннего каменного периода вплоть до позднего средневековья, или же важные объекты исследования из области промышленной археологии. Следует все-таки сосредоточить большее внимание на исследовании важных этапов первобытной истории и средневековья, особенно процесса возникновения классового общества, зачатков славянского поселения нашей территории и вообще ранних периодов истории народа.

Исследования периода палеолита сосредоточились в основном на документации и исследовании вертикальной и горизонтальной стратиграфии граветтской культуры. Крупные исследования неолитических и энеолитических поселений, которые уточнили знания о развитии линейно-ленточной керамики, каннелированной керамики, буковогорской и лендельской культур, но также жельезовской и бощацкой групп и группы Кошиги-Чака. Раскопки могильников раннего периода бронзы исследовали процесс и генетические отношения между нитранской, унетицкой и мадяровской культурами в Восточной Словакии. Полевые раскопки среднего и позднего периодов бронзы сосредоточились на проблематику укрепленных поселений, особенно позднего периода культур полей погребальных урн. Исследования местонахождений римского периода привнесли новые сведения о германском поселении, но центр тяжести исследований сосредоточился на вскрытии интересных строительных комплексов на левом берегу р. Дунай. Раскопки могильников и поселений раннего средневековья расширили наше знание о проявлениях надстройки, периодизации, хронологии, этнических и демографических вопросах славянского довеликоморавского, великоморавского и послевеликоморавского поселений. Велись обширные исследования развития средневековых городских центров, фортификаций и архитектур большого значения позднего и кульминационного этапов средневековья.

Органической частью полевых раскопок словацкой археологии считаем и впредь опубликование основных информаций об их ходе и конкретных результатах на страницах ежегодника АВАНС. Но это все-таки требует, чтобы статьи об отдельных исследованиях были как информационными, так и комплексными и каждый специалист и научный работник, который принимает участие в археологических раскопках и исследованиях ежегодно содействовал коллективному представлению результатов словацкой археологии.

PRIEŠKUM REGIÓNU PIEŠTAN

Róbert Bača

Regionálny prieskum Piešťan /okr. Trnava/, ľavobrežnej terasy rieky Váh,
uloženie nálezov: BM, Piešťany a súkromná zbierka MUDr. V. Prokopa, Piešťany.

1. Moravany nad Váhom

Rumné, pole v zalesnenom pásme SV od obce /35-32-14, 1 : 10 000, 407 : 315 mm/.
Kopytovitý klin sivozelenej farby z amfibolitu, mladšia doba kamenná, dL. 17,2 cm,
hr. 3 cm, v. 3,4 cm, silexové a rádiolaritové úštesy, atypická keramika, žele-
zitá troska /obr. 1: 1/.

2. Piešťany, časť Banka

Horné farské role-Chrast, pole V od obce /35-32-13, 1 : 10 000, 15 : 352 mm/.
Fragment bronzového kosáka s rebrom z mladšej až neskorej doby bronzovej /obr.
1: 3/.

3. Piešťany, časť Banka

Kopanice, sprašová terasa nad Hraničným kanálom SV od obce /35-32-13,
1 : 10 000, 30 : 280 mm/. Rádiolaritové úštesy, keramika, neolit /kultúra s li-
neárnnou keramikou, želiezovská skupina/, doba bronzová, neskorá doba laténska,
stredovek /16.-17. stor./.

4. Ratnovce

Pozemok O. Švíka na sprašovej terase nad štátnej cestou č. 507 JV od obce
/35-32-23, 1 : 10 000, 123 : 8 mm/. Bronzový tyčinkový náramok s platničkovite
reztepanými koncami. Prierez oválny, boky mierne hranené, asymetrické platničky
odsadené, Ø 6,7 cm, hr. 0,4 x 0,6 cm. Nálezy ľudských kostí, fragmentov kera-
miky, železného nožíka /obr. 1: 2, 4, 5/, druhá pol. 10. stor.

Na tejto polohe v minulosti zachránené V. Vlkom a J. Eisnerom hrobové ná-
lezy z 10.-11. stor. /Slovák, 20. 1. 1935; Polední list, 23. 1. 1935; A-ZET,
25. 1. 1935/. Uloženie nálezov nezistitelné.

BEGEHUNG DER REGION PIEŠTANY. Die Begehung von Piešťany, der linksuferigen
Waagterrasse /Bez. Trnava/ ergab 4 Fundstellen: 1. Moravany nad Váhom,
Schuhleistenkeil /Neolithikum/, Radiolarit- und Silexabsplisse, atypische
Keramik, Eisenschlacke /Abb. 1: 1/. 2. Piešťany, Teil Banka, Bronzesichel,
jüngere bis späte Bronzezeit /Abb. 1: 3/. 3. Piešťany, Teil Banka, Sied-
lungsfunde, Neolithikum, Bronzezeit, Latènezeit, Mittelalter /16.-17. Jh./.
4. Ratnovce, Funde aus gestörten Gräbern, Bronzearmring, Eisenmesser, Ke-
ramik, Menschenknochen, zweite Hälfte des 10. Jh. /Abb. 1: 2, 4, 5/.

РАЗВЕДКИ РЕГИОНА г. ПЬЕШТИНИ. Разведки г. Пьештини, левобережной террасы
р. Ваг /рай. Трнава/, обнаружены 4 местонахождения: 1. Моравани-над-Вагом,
копытообразное зубило /неолит/, отщепы из радиоларита и кремня, атипиче-
ская керамика, железистый шлак /рис. 1: 1/. 2. Пьештини, часть Банка, брон-
зовый серп, поздний и финальный периоды бронзы /рис. 1: 3/. 3. Пьештини,
часть Банка, находки из поселения, неолит, период бронзы, латенское время,
средневековье /XVI-XVII вв./. 4. Ратновце, находки из разрушенных погребе-
ний, бронзовый браслет, железный ножик, керамика, человеческие кости, вто-
рая пол. X в. /рис. 1: 2, 4, 5/.

POLISOÁR Z UHLÍSK PRI PUKANCI

Ladislav Bánesz

Uhlišská /okr. Levice/, Prvá jama /M-34-122-D-c, 1 : 25 000, 165 : 293 mm/, neolit, prieskum, uloženie nálezu: AÚ SAV, Nitra.

Pri pramene na hornom toku Sikenice nález brúsneho balvana s rozmermi 70 x 60 x 50 cm s 3 brúsnymi plochami na úpravu neolitickej sekerek. V okolí polisoára nezistené ďalšie nálezy.

POLISOIR AUS UHLISKÁ BEI PUKANEC. Bei einer Begehung ein Polisoir bei der Gemeinde Uhlišská /Bez. Levice/ festgestellt, in freier Natur, bei der Bachquelle. Ein Steinblock von 70 x 60 x 50 cm Größe mit 3 Schleifflächen für die Zurichtung neolithischer Steinäxte.

ЛОЩИЛО ИЗ С. УГЛИСКА БЛИЗ С. ПУКАНЕЦ. В ходе разведок обнаружено поблизости с. Углиска /рай. Левице/ при истоке ручья лощило периода неолита. Точильный камень размером в 70 x 60 x 50 см с тремя шлифующими поверхностями для обработки неолитических каменных топоров.

VÝSKUM GRAVETTIENSKEJ STANICE V CEJKOVE

Ladislav Bánesz

Cejkov I /okr. Trebišov/, Tokajský vrch, kóta 160,0 /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 334 : 85 mm/, neskorý paleolit /gravettien/, sídlisko, systematický výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Malá terénna vývýšenina na S od Zemplínskych vrchov. Odskrytá plocha 30 m². Zistené 3 fázy osídlenia v najmladšej würmskej spráši s obsidiánovou, pazúrikovou a limnokvarcitovou industriou. Stratigrafické situácie umožnili v značnej miere určiť a porovnať rôzne polohy nálezových vrstiev v jednotlivých častiach lokality v rámci vývoja neskorejho paleolitu.

GRABUNG AUF DER GRAVETTE-STATION IN CEJKOV. Eine systematische Grabung auf der Gravette-Fundstelle Cejkov I /Bez. Trebišov/ ergab im jüngsten Löß der Würm-Eiszeit 3 Lagen von Spaltindustrie-Artefakten aus Obsidian, Feuerstein und Limnoquarzit, die in das Gravettien gehören.

ИССЛЕДОВАНИЯ ГРАВЕТТСКОЙ СТОЯНКИ В С. ЦЕЙКОВ. Систематическими исследованиями местонахождения граветтской культуры были в самом позднем слое лесса вюрмского оледенения 3 местонахождения колотых артефактов из обсидиана, кремня и лимнокварцита, относящиеся к граветту.

ĎALŠÍ PRIEKUM NETOPIERSKEJ JASKYNE V SÁSOVSKOM KRASE

Juraj Bárta - Marta Mácelová - Karol Pietta

Banská Bystrica, časť Nemce /prv nesprávne Sásová/, Netopierska jaskyňa na Hrádku v Sásovskej doline /M-34-111-Cb, 1 : 25 000, 280 : 270 mm/, revízno-záchranný výskum, ľažisko 1. pol. 5. stor., okrem toho mladšia a neskora doba bronzová /lužická kultúra/, obdobie SNP, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra a SM, Banská Bystrica.

V Z svahu kóty 834 Hrádok /zvaný aj Kochulka/ vo v. 100 m od dna Sásovskej doliny v Starohorských vrchoch blízko pri sebe horizontálne jaskyne Kaplnka a Netopierska. Časté amatérské rozkopávanie predovšetkým 7 m dlhej Partizánskej siene, výbežku hlavného jaskynného priestoru tzv. Netopierskeho domu, a nález bronzovej sekery s tulajkou z mladšej doby bronzovej - HA₂ /Mácelová, M. 1981: Nález bronzovej sekery v Netopierskej jaskyni v Banskej Bystrici-Sásovej. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1980. Nitra 1981, s. 172-173/ poukázali na zložitejšie sídliskové okolnosti, než pôvodne predpokladal J. Bárta /1955: Jaskyne Netopierska a Kaplnka v Nízkych Tatrách a ich rímske osídlenie s antropologickými nálezmi. Slov. Archeol., 3, s. 286-292/.

Revízny výkop vo vstupnej časti Partizánskej chodby nadviazal na amatérsku sondu. V najvrchnejšej vrstve slovenské mince a vojenské nábojnice, z nasledujúcej vrstvy do 10 cm atypické črepy, medzi nimi zrnitý hnedastý črep z nádoby vyrobenej v ruke, ktorý by časove mohol súvisieť s nálezom striebornej jednodielnej oblúkovitej spony s predĺženou úzkou nôžkou. Z tej istej vrstvy fragment striebornej kruhovej spony či náramka z masívnejšej tyčinky s gombíkovitým ukončením /obr. 2: 1/.

V podložnej tmavšej holocénnej vrstve s občasnými uhlíkmi a so zvieracími kostami do hľ. 45 cm početné sivé i sivohnedé črepy, časti dien a páskových úch z nádob vyrobených v ruke. Tmavosivé tuhované črepy vo vŕchnejšej časti vrstvy poukazujú na relativne dlhšie trvanie tvarov lužickej kultúry predovšetkým v neskorej dobe bronzovej, no niektoré nevylučujú ani osídlenie v mladšej dobe bronzovej, s ktorým by korešpondovala amatérmi nájdená sekera. Od hľ. 45 cm podložné pleistocénne sedimenty /kopané do hľ. 70 cm/ obsahujúce zuby a kosti medveda jaskynného.

Rozšírením sondy v Partizánskej sieni /jaskyniar Š. Belička/ objavená nedaleko doteraz nájdených strieborných spôn ďalšia strieborná oblúkovitá spona s podviazanou nôžkou s páskovým lúčikom, zdobeným puncovanou výzdobou, a chýbajúcou pätkou /obr. 2: 2/. V poradí už štvrtý strieborný šperk z tejto jaskyne je súčasťou pravdepodobne rozptýleného depotu.

V Netopierskom dome plynko pod povrchom nájdený pri tomto výkope aj nepoškodený tmavosivý črpák /obr. 2: 3/ lužickej kultúry /neskorá doba bronzová, HB/.

Nový rozbor spôn umožňuje ich datovanie do staršej fázy doby stiahovania národot /zač. 5. stor./. Pre pomerne neskore datovanie depotu sa prihovára predovšetkým puncovaná výzdoba lúčika v štýle ornamentiky striebornej industrie pokladov typu Kačín-Cosoveni z horizontu Untersiebenbrunn /Tejral, J. 1973: Mähren im 5. Jahrhundert. Praha/. Mladšie sídliskové nálezy z jaskyň Kaplnka a Netopierska, majúce okrem Nemiec analógiu aj na Hrádku v Selciach /Balážoch/, reprezentujú pretrvávajúce rezíduá svébskych Kvádov v tomto regióne ešte na zač. 5. stor.

Výsledky revízneho výskumu v súlade s novými poznatkami o datovaní šperkov z doby stáhovania národov poukazujú na súvis mladšieho osídlenia Netopierskej jaskyne i susednej Kaplnky s Hrádkom /v katastri Nemiec/, na ktorého svahu sa nachádzajú. Najstaršie holocénne osídlenie súvisí s lužickou kultúrou od mladšej po neskorú dobu bronzovú. Prínosom je chronologické prehodnotenie šperkov a keramiky, datovaných pôvodne do 2. pol. 4. stor.

WEITERE ERKUNDUNG DER NETOPIERSKA-HÖHLE IM SÁSOVÁ-KARST. Eine kleine Revisionsgrabung in der horizontalen Höhle im Hang des Burgwalls Hradok in Banská Bystrica, Teil Nemce, lieferte Denkmäler vom Ende des II. Weltkrieges und von Besiedlung mit Lausitzer Kultur in der jüngeren und späten Bronzezeit /Abb. 2: 3/. Der bisherige Fund von 3 beschädigten Silberfibeln, ergänzt durch eine weitere, verweist auf ein zerstreutes Depot markanter Schmuckes /Abb. 2: 1, 2/ vom Anfang des 5. Jh., das zusammen mit früher gefundener Keramik auch in der Nachbarhöhle Kaplnka auf eine Siedlung der suebischen Quaden hinweist. Vorher waren die Funde erwähnter Höhlen wegen Absenz ausgeprägterer Fibeln in die 1. Hälfte des 4. Jh. datiert.

ПРОДОЛЖЕНИЕ РАЗВЕДОК В ПЕЩЕРЕ "НЕТОПЬЕРСКА-ЯСКИНЯ" В САСОВСКОМ КАРСТЕ. Небольшими контрольными разведками в горизонтальной пещере в склоне городища Градок в г. Банска-Бистрица, часть Немце были обнаружены памятники конца Второй мировой войны, поселение носителями лужицкой культуры в позднем и финальном периодах бронзы /рис. 2: 3/. Пополненная новой предыдущая находка 3 поврежденных серебряных фибул указывает на разбросанный клад интересных украшений /рис. 2: 1, 2/ нач. V в., которой вместе с раньше обнаруженной керамикой также в соседней пещере "Каплнка" указывают на поселение свевских квадов. Раньше из-за отсутствия более выразительных фибул датировались находки выше упомянутых пещер пол. IV в.

HROBY ZO STARŠEJ DOBY BRONZOVEJ V BERNOLÁKOVE

Juraj Bartík

Bernolákovo /okr. Bratislava-vidiek/, Piesková jama /M-44-20-22, 1 : 10 000, 385 : 13 mm/, staršia doba bronzová /únětická kultúra/, pohrebisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Podnetom na výskum nepovolená ťažba piesku na mieste rozsiahleho pohrebiska zničeného v 60-tych rokoch. Na odkrytej ploche ca 50 m² nájdené 3 hroby, ktoré chraničujú južný okraj plochy pochovávania. Z ďalších, zničených hrobov ojedinelé ľudské kosti a bronzové predmety vo vrstve.

GRÄBER AUS DER ÄLTEREN BRONZEZEIT IN BERNOLÁKOVO. Die bei einer Rettungsgrabung in Bernolákovo abgedeckten 3 Gräber sind der Rest eines ausgedehnten Gräberfeldes der Aunjetitzer Kultur.

ПОГРЕБЕНИЕ РАННЕГО ПЕРИОДА БРОНЗЫ В С. БЕРНОЛАКОВО. Обнаруженные в ходе охранных раскопок в с. Бернолаково /рай. Братислава-видье/ 3 погребения являются остатком большего могильника унтицкой культуры.

TRÚBKOVITÁ SPONA Z POŁNÉHO KESOVA

Juraj Bartík

Połný Kesov /okr. Nitra/, staršia doba rímska, ojedinelý nález, uloženie nálezu: AÚ SNM, Bratislava.

Na pravej strane cesty Połný Kesov - Mojmírovce. Bronzová trúbkovitá spona, zdobená na hlavičke, lúčiku a pätku strieborným perličkovaným drôtom, vinutie poškodené /obr. 3/.

TROMPETENFIBEL AUS POŁNÝ KESOV. Im Gemeindekataster von Połný Kesov /Bez. Nitra/ der Einzelfund einer bronzenen, mit silbernem Perldraht verzierten Trompetenfibel aus römischer Zeit /Abb. 3/.

ТРУБЧАТАЯ ФИБУЛА ИЗ С. ПОЛЬНИ-КЕСОВ. В кадастре с. Польни-Кесов /рай. Нитра/ обнаружена единичная находка бронзовой трубчатой фибулы римского периода украшена серебряной бисерной проволочкой /рис. 3/.

PRIEŠKUM A ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V BÁHONI

Juraj Bartík - Ján Štrbík

Báhoň /okr. Bratislava-vidiek/, prieskum a záchranný výskum na pravom brehu Vištuckého potoka, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

1. Nad štadiónom /45-11-07, 1 : 10 000, 147 : 42 mm/, sídliskové nálezy zo strednej doby bronzovej /obr. 4: 1-3/.

2. Pri čerpacej stanici, stavenisko vodnej nádrže /45-11-07, 1 : 10 000, 132 : 73 mm/, lokalita známa nálezom maďarskej keramiky /Pichlerová, M. 1971: Nové nálezy maďarskej kultúry v zbierkach SNM v Bratislave. In: Zbor. Slov. nár. Múz. 65. Bratislava, s. 10, 11/, pri výskume odkrytá plocha ca 100 m².

Stredodunajská mohylová kultúra /stupeň Maisbirbaum-Zohor/, 2 komplexy sídliskových jám.

10.-11. stor., 2 neúplné objekty, pôvodne chaty?/, 3 jednokomorové kúpolové pece.

Doba laténska, ojedinelé črepy.

Stredovek, 14.-15. stor., ojedinelé keramické nálezy.

3. Ryha pre zavlažovacie potrubie /45-11-07, 1 : 10 000, 132-164 : 73-81 mm/, ojedinelé narušené objekty z mladšej doby kamennej a z 10.-11. stor. Nález ľudskej lebky a dolných končatín /bez milodarov/ poukazuje na možnosť existencie pohrebiska. Výskyt početných kusov železitej trosky súvisí najskôr s osídlením v 10.-11. stor. /Obr. 4: 4-7, 9./

4. Na S od polnej cesty do Kaplnej /45-11-07, 1 : 10 000, 118 : 121 mm/ sídliskové nálezy z mladšej doby kamennej, kultúry s lineárhou keramikou a želiezovskej skupiny. Pozoruhodný, avšak na JZ Slovensku nie ojedinelý nález - 2 črepy bukovohorskej kultúry. /Obr. 4: 8, obr. 5: 1-6./

5. J od polnej cesty do Kaplnej /45-11-07, 1 : 10 000, 117 : 135 mm/, sídliskové nálezy z neolitu a zo strednej doby bronzovej /obr. 5: 7/.

6. S od cesty Báhoň - Blatné /45-11-07, 1 : 10 000, 105 : 158 mm/. Pri zakladaní vinohradu porušené objekty bolerázskej skupiny a keramiky zdobenej brázdenným vpichom /obr. 5: 8-12/.

GELÄNDEBEGEHUNG UND RETTUNGSGRABUNG IN BÁHOŇ. Auf dem verfolgten Uferabschnitt des Baches in Báhoň /Bez. Bratislava-Land/ 6 festgestellte Fundstellen aus der Jung- und Spätbronzezeit, der mittleren Bronzezeit, der Latènezeit und dem Mittelalter /Abb. 4, 5/. Die Rettungsgrabung erbrachte Funde der mitteldanubischen Hügelgräberkultur und aus dem 10.-11. Jh.

РАЗВЕДКИ И ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. БАГОНЬ. В исследованной части на берегу ручья в с. Багонь /рай. Братислава-видьец/ обнаружено 6 местонахождений раннего и позднего каменного периода, среднего периода бронзы, латенского периода и средневековья /рис. 4, 5/. В ходе охранных раскопок вскрыты находки среднедунайской культуры курганных погребений и X-XI вв.

PIATA SEZÓNA ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V JELŠOVCIACH

Jozef Bátora

Jelšovce /okr. Nitra/, hospodársky dvor JRD /M-34-121-C, 1 : 50 000, 269 : 257 mm/, záchranný výskum, ľažisko staršia doba bronzová a eneolit, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Podunajská pahorkatina /Stredonitrianska niva/, pravá, asi 2,5 m vysoká terasa rieky Nitry, nadmor. v. 150 m. Výstavba hospodárskych objektov JRD, preskúmaná plocha 5000 m².

Staršia doba bronzová, pohrebisko, preskúmaných ďalších 126 hrobov, z nich prevažná časť nitrianskej skupiny, menšia časť únětickej a madarovskej kultúry. Asi polovica hrobov s nálezmi. Pohrebisko pokračuje v zastavanej časti hospodárskeho dvora.

Eneolit, sídlisko ludanickej skupiny, preskúmané ďalšie dlhé chaty a zásobné jamy. Odkryté sídliskové objekty ľudu badenskej kultúry a skupiny Kosihy-Čaka.

Z mladších období preskúmané objekty čačianskej kultúry, z doby laténskej a 12. a 13. stor.

FÜNFTE SAISON DER RETTUNGSGRABUNG IN JELŠOVCE. Fundstelle am N-Rand der Gemeinde Jelšovce /Bez. Nitra/ auf der rechten Terrasse des Nitra-Flusses. Auf der Baufläche weitere 126 Gräber untersucht, der vorwiegende Teil der Nitra-Gruppe angehörend, der kleinere Teil der Aunjetitzer und Madarovce-Kultur. Weitere 30 untersuchte Objekte zeugen von Besiedlung der Träger der Ludanice-Gruppe, der Badener Kultur, der Kosihy-Čaka-Gruppe, der Čaka-Kultur, in der Latènezeit und im 12. und 13. Jh.

ПЯТЫЙ СЕЗОН ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. ЕЛШОВЦЕ. Местонахождение на С окраине села Елшовце /рай. Нитра/, на правой террасе р. Нитра. На строительной площадке прослежено следующих 126 погребений, большая часть относилась к нитранской группе, меньшая часть к унетьцкой и мадяровской культурам. Следующих 30 прослеженных объектов указывает на поселение носителями лу-

даницкой группы, баденской культуры, группы Косиги-Чака, чаканской культуры, в период латена и в XII и XIII вв.

ŠTVRTÁ SEZÓNA ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V LUDANICIACH, ČASŤ MÝTNA NOVÁ VES

Jozef Bátor a

Ludanice, časť Mýtna Nová Ves /okr. Topoľčany/, záhrada D. Gerháta, S. Baráta a I. Kapustu /M-34-121-C, 1 : 50 000, 209 : 58 mm/, záchranný výskum, ťažisko nitrianska skupina a čačianska kultúra, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Podunajská pahorkatina /Stredonitriánska niva/, pravá, asi 3 m vysoká terasa rieky Nitry, nadmor. v. 157 m. Budovanie odvodňovacieho kanálu a hlboká orba, preskúmaná plocha 300 m².

Nitrianska skupina, pohrebisko, preskúmaných ďalších 71 hrobov, časť z najstaršej fázy a časť z nitransko-únětickej fázy nitrianskej skupiny. Pohrebisko pokračuje smerom na S a J.

Čačianska kultúra, sídlisko, preskúmaných ďalších 13 objektov, exploatačných a zásobných jám. Sondáž jednoznačne nepotvrdila existenciu predpokladanej priekopy v z časti sídliska.

Z mladších období doložené osídlenie v dobe laténskej a v slovanskom období.

VIERTE SAISON DER RETTUNGSGRABUNG IN LUDANICE, TEIL MÝTNA NOVÁ VES. Fundstelle am O-Rand des Gemeindeareals in Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves /Bez. Topoľčany/ in Privatgärten, auf der rechten Terrasse des Nitra-Flusses.

Auf der gefährdeten Fläche weitere 71 Gräber untersucht, ein Teil von ihnen aus der ältesten Phase und ein Teil aus der Nitra-Aunjetitz-Phase der Nitras-Gruppe. Weitere 13 untersuchte Objekte, Exploitations- und Vorratsgruben gehörten zur Čaka-Kultur.

ЧЕТВЕРТЫЙ СЕЗОН ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. ЛУДАНИЦЕ, ЧАСТЬ МИТНА-НОВА-ВЕС. Местонахождение в В окраине строительного участка села Луданице, часть Митна-Нова-Вес /рай. Топольчани/ в частных огородах, на правой террасе р. Нитра. На угрожаемой площади прослежено следующих 71 погребение, часть из них относится к ранней фазе, часть к нитранско-унетицкой фазе нитранской группы. Следующих 13 исследованных объектов, эксплуатационных ям и ям-хранилищ относилось к чаканской культуре.

VÝSKUMY V HISTORICKOM JADRE BRATISLAVY

Peter Baxa

Bratislava, historické jadro, systematický záchranný výskum, doba laténska, 11.-19. stor., uloženie nálezov: výskumné pracovisko AÚ SAV v Bratislave.

1. Kapitulská - Úzka ul., parc. č. 456. Stredná terasa Dunaja na úpätí svahov Malých Karpát, nadmor. v. 146-148 m, preskúmaná plocha 240 m².

13.-15. stor., sídlisko, preskúmaná časť zahľbeného objektu - jamy, nálezy zlomkov keramiky.

2. Nálepkova ul., teleso ulice pozdĺž parciel č. 497-498. Dolná terasa Dunaja, nadmor. v. 141-142 m. Stavebná jama s rozmermi 20 x 6 x 3 m, vyhľbená v rámci izolácie suterénov domu na Nálepkevej ul. 41, nachádzajúcich sa pod telesem ulice.

11.-13. stor., sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, zlomky keramiky a zvieracích kostí. Preskúmaná jednopriestorová pec s keramikou z 13. stor.

14.-18. stor., sídlisko, mestské opevnenie. Preskúmaná vysunutá časť Vydrickej brány z 15. stor. a tehlové oblúky mosta brány zo 17.-18. stor., ktoré pojali do suterénov barokového domu postaveného po zániku opevnenia v jeho priekope.

3. Rudnayovo nám. /Účelová mapa Bratislav, 79/2, 1 : 1000, 180 : 70 mm/. Dolná a stredná terasa Dunaja, nadmor. v. 138-146 m, preskúmaná plocha 37 m² pri sledovaní stavebných jám pre kanalizačné šachty vo V časti námestia a pri zisťovacom výskume v suteréne domu č. 3.

a/ Vonkajšia strana SZ nárožia parcely č. 486

11.-13. stor., sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, nálezy zlomkov keramiky a železnej podkovy, paleobotanického materiálu a zvieracích kostí.

14.-17. stor., sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, fragmenty muriva z lomového kameňa.

18.-19. stor., sídlisko, murovaná tehlovokamenná kanalizácia.

Novovek, čiastočne odkrytý kostrový hrob bez nálezov, kostra v natiahnutej polohe, orientovaná lebkou na Z.

b/ Vonkajšia strana JZ nárožia parc. č. 486

Doba laténska /LC-LD/, sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, zlomky keramiky, železnej trosky a vápenná malta/?/.

11.-13. stor., sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, zlomky keramiky.

c/ Dom č. 3, parc. č. 467

Doba laténska /LD/, sídlisko, preskúmaná časť zahľbeného objektu - jamy, zlomky keramiky, železný nôž.

11.-13. stor., sídlisko, antropogénne vrstvy navážkového charakteru, zlomky keramiky, zvieracie kosti.

GRABUNG IM HISTORISCHEN KERN VON BRATISLAVA. Im Rahmen einer systematischen Rettungsgrabung untersuchte Lagen: 1. Kapitulská - Úzka-Gasse, atypische Grube mit Funden von Keramikbruchstücken aus dem 13.-15. Jh. 2. Nálepková-Gasse, Fund eines einräumigen Ofens mit Keramik aus dem 13. Jh. und Teil eines Tores der Stadtbefestigung von Bratislava aus dem 15. Jh., zusammen mit ihren Brückebögen aus dem 17.-18. Jh. 3. Rudnay-Platz, Siedlungsschichten aus der Latènezeit und dem 11.-17. Jh. in Begleitung von Fragmenten mittelalterlichen Mauerwerks und der neuzeitlichen Kanalisation.

ИССЛЕДОВАНИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО ЦЕНТРА Г. БРАТИСЛАВА. В рамках систематических охранных раскопок исследованы урочища: 1. Капитулска - Узка ул. атипическая яма с находками обломков керамики XIII-XV вв. 2. Налепкова ул., находка однокамерной печи с керамикой XIII в. и часть ворот городского укрепления Братиславы, датированного XV в., вместе со сводами их моста, датированного XVII-XVIII вв. 3. Пл. Руднаи, слои поселения периода латена и XI-XVII вв. вместе с фрагментами средневековых кладок и канализации нового времени.

PRAVEK A STREDOVÉKÉ NÁLEZY ZO ZLATÝCH MORAVIEC

Peter Bednár - Zuzana Hajdusková

Zlaté Moravce /okr. Nitra/, povrchový zber, neolit, eneolit, stredovek, novovek, uloženie nálezov: MM, Zlaté Moravce.

1. Hviezdoslavova ulica /M-34-121-D, 1 : 50 000, 162 : 275 mm/, stredovek - novovek, sídlisko.

Niva rieky Žitavy, ryhy na plynové potrubie od OD Tekov po Mičurinovu ulicu a jej odbočka smerom na J /V od OD Tekov/, nálezy z vrstvy v hĺ. 20-70 cm, sídliskové objekty?/. 12.-13. stor., črepy, obtáčaná keramika zdobená običajnými ryhami /obr. 6: 3/; 14.-15. stor., nádoby vytáčané na kruhu, črepy zdobené radielkom, hustým žliabkováním na pleciach, biela keramika s červeným maľovaním a fragmenty trojnožiek /obr. 6: 4, obr. 7: 2-4/; 16.-18. stor., keramika červenej farby, glazovaná, zadymovaná, polychrómne maľovaná /obr. 6: 1, 2/. Pozoruhodný zlomok výzdobného článku laliovitého tvaru so stopami skorodovaného železa na zadnej strane /obr. 7: 1/. Zlomky kovových predmetov a fragment brúsneho kotúča s excentricky umiestneným štvoruholníkovým otvorom /obr. 6: 5/.

2. Hoňovce /M-34-121-D, 1 : 50 000, 171 : 220 mm/. S a Z od mesta, záhradkárska osada a okolie, terasa potoka Zlatnianka, črepy, štiepaná industria, lengyelská kultúra - skupina Nitriansky Hrádok, stredovek?/ /obr. 7: 5, 6/.

3. Kopanice za Gočolom /M-34-121-D, 1 : 50 000, 279 : 192 mm/, J od železnicej stanice, terasa potoka Zlatnianka, črepy, štiepaná industria, brúsená industria, kultúra s mladšou lineárnu keramikou, lengyelská kultúra, stredovek?/ /obr. 7: 7-10/.

URZEITLICHE UND MITTELALTERLICHE FUNDE AUS ZLATE MORAVCE. In Zlaté Moravce /Bez. Nitra/ gewonnene Lesefunde aus den Lagen: 1. Hviezdoslavova-Gasse, eine durch eine Rinne beschädigte Aue des Žitava-Flusses, Keramik, 12.-18. Jh., Bruchstücke von Metallgegenständen und eines scheibenförmigen Schleifsteines /Abb. 6, Abb. 7: 1-4/. 2. Hoňovce, Scherben und Spaltindustrie, Neolithikum, Mittelalter?/ /Abb. 7: 5, 6/. 3. Weiler Za Gočolom, Keramik, Spalt- und geschliffene Industrie, Neolithikum, Äneolithikum, Mittelalter?/ /Abb. 7: 7-10/.

ПЕРВОБЫТНЫЕ И СРЕДНЕВЕКОВЫЕ НАХОДКИ ИЗ Г. ЗЛАТЕ-МОРВЦЕ. В г. Злате-Моравце /рай. Нитра/, находки обнаруженные в ходе поверхностного сбора в урочищах:

1. Ул. Гвьездослава, культурный слой разрушен каналом на террасе р. Житава, керамика, XII-XVIII вв., обломки металлических предметов и каменного точильного круга /рис. 6, рис. 7: 1-4/. 2. Гонёвце, черепки и колотая индустрия, неолит, средневековье?/ /рис. 7: 5, 6/. 3. хутора за Гочолом, черепки, колотая и граненая индустрия, неолит, энеолит, средневековье?/ /рис. 7: 7-10/.

UKONČENIE ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V NIŽNEJ MYŠLI

Július Béreš - Mária Lamiová - Schmiedlová -
Ladislav Oleša

Nižná Myšľa /okr. Košice-vidiek/, Alamenev /M-34-127-B-b, 1 : 25 000,
36 : 23 mm/, druhá etapa záchranného výskumu, doba rímska a 9.-10. stor., ulo-
ženie nálezov: VPS AÚ SAV, Košice.

Počas zemných prác na trase tranzitného plynovodu devastovaná časť lokality
situovanej na nízkej terase pri rieke Olšave pod úpätím Slanských vrchov. Sondami
preskúmaná plocha 1800 m² v linii ryhy; zachytené už len spodné časti sídlisko-
vých objektov.

Doba rímska, 2.-5. stor., sídlisko, preskúmané 4 polozemnice, 2 rozmerné
objekty s kolovou konštrukciou, 3 zahľbené zásobné, resp. odpadové objekty
a časť sídliskovej vrstvy. Získaná početná výrazná keramika, kamenné žarnovky,
prasleny, terra sigillata, kostné hrebene, kamenné brúsky a železný klúč, ko-
vanie pošvy meča, lemeš, reťazový opasok, motýčka, kresadlo. Po preskúmaní vy-
hlbená na trase ryha a uložené potrubie, čiže asi 1/3 sídliska definitívne zni-
čená, resp. len čiastočne preskúmaná.

9.-10. stor., sídlisko, črepy zo zberu z hál a preskúmaný objekt /dno po-
lozemnice/ s výraznými zlomkami keramiky. Viaceré objekty zničené počas zemných
prác, na neporušenej ploche prieskumom a zberom zistená existencia ďalších prí-
bytkov.

ABSCHLUSS DER RETTUNGSGRABUNG IN NIŽNÁ MYŠĽA. Während der Rettungsgrabung
auf der Baustelle der Transitgasleitung in Nižná Myšľa /Bez. Košice-Land/
4 abgedeckte Halbgrubenhütten und andere Objekte aus einer teilweise gestör-
ten römerzeitlichen Siedlung. Diese umfangreiche Siedlung lieferte neben
markanter Keramik aus dem 2.-5. Jh. auch weitere Eisengegenstände /Pflugschar
Schlüssel, Feuerstahl, kleine Hacke u. a./. Auch der Unterteil einer Halb-
grubenhütte aus dem 9.-10. Jh. wurde untersucht.

ОКОНЧАНИЕ ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. НИЖНА-МИШЛЯ. В ходе охранных раскопок на
стройке транзитного газопровода в с. Нижна-Мишля /рай. Кошице-видье/ обна-
ружены полуземлянки и другие объекты частично разрушенного поселения рим-
ского периода. На этом большом поселении найдены помимо заметной керамики
II-V вв. также металлические предметы /лемех, ключ, огниво, сапка и др./.
Исследована также нижняя часть полуземлянки IX-X вв.

UKONČENIE ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V MALÝCH KOSIHÁCH

Jozef Bujsna - Milan Hanuliak

Malé Kosihy /okr. Nové Zámky/, Horné konopnice /46-31-07, 1 : 10 000,
438-445 : 302-309 mm/, záchranný výskum, ľažisko 10.-11. stor. a doba laténska,
uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

JV svah sprašovohlinitej nízkej terasy, nadmor. v. 130-140 m, na rozhraní
Ipeľskej nivy a Santovskej pahorkatiny. Zemník, odkrytý v rámci úpravy toku Ipla,
preskúmaná celková plocha ca 6700 m².

10.-11. stor., pohrebisko, preskúmaných ďalších 147 hrobov. V r. 1985/86 sumárne preskúmaných 435 hrobov, z toho 216 hrobov s nálezmi. Pohrebisko odkryté kompletne.

Doba laténska /LB-LC/, pohrebisko, preskúmaných ďalších 32 hrobov. V r. 1985/86 sumárne preskúmaných 104 hrobov, z toho 35 kostrového rítu, ostatné žiarového rítu. Dva žiarové hroby ohraničené žlabmi štvoruholníkového pôdorysu. Zistená časť ďalšieho žľabu bez prisľúchajúceho hrobu. S výnimkou asi 5 zničených hrobov preskúmané celé pohrebisko.

Pravdepodobne eneolit, ojedinelý kostrový hrob, porušený hrobom z doby laténskej a hrobom z 10. stor. Značne strávená detská kostra uložená v hľ. 0,65 m pravdepodobne vo vystretej polohe na chrbte a orientovaná lebkou na JJZ. Nedaleko lebky zlomok kamennej podložky na drvenie obilia a v zásype črep z tela lengyelskej nádoby. /Obr. 8./

Eneolit, sídlisko, preskúmaných 6 sídliskových jám, z toho 3 zásobné jamy kužeľovitého tvaru. Nevýrazný črepový materiál, kúsky mazanice, kamenná podložka na drvenie obilia.

Ďalšia jama nepravidelného oválneho pôdorysu s nerovnomerne zahľbeným dnom a so súvislou prepálenou vrstvou v hornej časti zásypu. Časť šálky, črepy, zlomok hlineného závažia, zvieracie kosti, badenská kultúra /obr. 9: 1-3/.

Jama hruškovitého tvaru s kostrou dospelého jedinca, uloženou v zásype v hľ. 1,1 m vo vystretej polohe na chrbte a orientovanou lebkou na S. V zásype nad kostrou malé množstvo nevýrazných črepov, bez možnosti bližšieho kultúrneho zaradenia /obr. 10/.

Na základe výskytu lengyelských črepov v zásype detského hrobu, ako aj v zásype niektorých sídliskových jám možno predpokladať výskumom nezistené sídliskové objekty lengyelskej kultúry.

ABSLUSS DER RETTUNGSGRABUNG IN MALE KOSIHY. Fundstelle im NW der Gemeinde Malé Kosihy /Bez. Nové Zámky/ auf dem Hang einer niederen Terrasse. Auf der Fläche einer, im Rahmen der Zurichtung des Eipel-Flusses geöffneten Lehmgrube weitere 147 Gräber aus dem 10.-11. Jh. und 32 Gräber aus der Latènezeit untersucht. In den J. 1985/86 insgesamt 435 Gräber aus dem 10.-11. Jh. und 104 Gräber aus der Latènezeit untersucht, davon 35 mit Körperbestattungsritus und die übrigen sind Brandbestattungen; 2 Brandgräber mit viereckigen Gräben umgrenzt. Teile eines weiteren Grabens ohne zugehöriges Grab festgestellt. Außerdem untersuchte man ein vereinzelter Kindergrab, wahrscheinlich aus dem Äneolithikum /Abb. 8: 1/, 6 Siedlungsgruben aus dem Äneolithikum /Abb. 9: 1-3/ und eine Siedlungsgrube mit dem Skelett eines Erwachsenen in gestreckter Rückenlage, orientiert mit dem Schädel nach N, ohne eine mögliche Bestimmung der Kulturzugehörigkeit /Abb. 10/.

ОКОНЧАНИЕ ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. МАЛЕ-КОСИГИ. Местонахождение на СЗ от с. Мале-Косиги /рай. Нове-Замки/ на склоне низкой террасы. На площади земляного карьера, открытого в ходе регулировки течения р. Ипель исследованы следующих 147 погребений X-XI вв. и 32 погребения латенского периода. В 1985/86 гг. в общем исследованы 435 погребений X-XI вв. и 104 погребений латенского периода, из того числа 35 погребений с трупоположением и остальные погребения с трупосожжением; 2 погребения с трупосожжением ограничены четырехугольными желобами. Обнаруженные части следующего желоба без принадлежащего к нему погребения. Помимо того прослежено единичное детское погре-

бение вероятно периода энеолита /рис. 8: 1/, 6 находящихся на поселении ям периода энеолита /рис. 9: 1-3/ и 1 находящаяся на поселении яма со скелетом взрослого индивида в протянутом положении на спине, ориентированного головой на С, без возможности ее более точного выделения /рис. 10/.

ZISŤOVACÍ VÝSKUM V MESTSKEJ PAMIATKOVEJ REZERVÁCII V KOŠICIACH

Dušan Čaplovíč - Pavol Mačala

Košice, mestská pamiatková rezervácia, Dimitrovovo /predtým Dominikánske/ námestie, vrcholný stredovek - novovek, areál pôvodného gotického dominikánskeho kláštorného komplexu, zisťovací - predstihový výskum /v priebehu pamiatkovej obnovy objektu/, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV, Košice.

Plošná odkrývka exteriéru - na S od veže dominikánskeho kostola, odkrytý gotický portál s reliéfnou výzdobou. Preskúmaná časť ambitu /krízovej chodby/ pôvodného gotického kláštora. Časť základov odkrytého ambitu previazaná na S gotický portál veže. Pôvodný gotický kláštor značne narušený rozsiahloou barokovou prestavbou a mladšími objektmi /zaklenutý pivničný priestor/. Zo zásypovej vrstvy gotické architektonické články /z ambitu/, zlomky mladších - barokových kachlic a zistené i stopy po osáriu. Výskum celého kláštorného komplexu v r. 1987 pokračuje.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN DER STÄDTISCHEN DENKMALRESERVATION VON KOŠICE.
Feststellungs-Vorsprungsgrabung in Košice. Abdeckung und Untersuchung einer Architektur aus dem Hochmittelalter bis Neuzeit. Dominikanerkloster und -kirche - flächenmäßig untersuchter Teil des ursprünglichen gotischen Klosters. Festgestellt wurde ein an das gotische Portal anknüpfendes Ambit /Klostergang/, mit Reliefverzierung im N-Teil des Turmexterieurs. Fortsetzung der Grabung im J. 1987.

РАЗВЕДОЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В ГОРОДСКОМ МУЗЕЕ-ЗАПОВЕДНИКЕ В Г. КОШИЦЕ. Превентивно-разведочные исследования в г. Кошице. Раскопки и обследование архитектур периода кульминирующего средневековья - нового времени. Монастырь и костел доминиканцев - раскопками широкой площадью прослежена часть первоначального готического монастыря. Обнаружен готический портик /коридор монастыря/, присоединяющийся к готическому порталу с рельефными узорами в С части экстерьера башни. Исследования в 1987 г. продолжаются.

TEXTILNÉ ANALÝZY

Jana Dolejšová

Z 8 lokalít spracovaných 20 archeologických nálezov so zvyškami textílií a 3 fragmenty šnúrok, realizátor analýzy a uloženie materiálu: AÚ SAV, Nitra.

Borovce /okr. Trnava/

Mikloškových parciela, pohrebisko, včasný stredovek, výskum /D. Stašáková-Štukovská/, 12 predmetov so zvyškami tkanín. Z piatich železných nožíkov s tka-

ninou rozpoznaná tkanina tkaná plátnovou väzbou. Na bronzovom koráliku ľanová plátnová tkanina a v ušku šnúrka z ľanu. Tkaniny rôznych technických parametrov, tkané plátnovou väzbou z ľanovej priadze na reliktiari/?, bronzovom lunicovom prívesku, predmete pozostávajúcim z úlomku dreva a polkruhového bronzového zlomku; tkanina rovnakej väzby na železnom kovaní jednosečného meča, materiál však neurčiteľný.

Intravilán obce, bronzový prívesok, 18. stor., získaný zo súkromnej zbierky, na prívesku tkanina tkaná plátnovou väzbou z ľanovej priadze.

B r a t i s l a v a

Vydrická brána, výskum /P. Baxa/, železný predmet oválneho tvaru so zvyškami 2 prikorodovaných tkanín plátnovej väzby rôznych technických parametrov, 13. stor.

B r a t i s l a v a, časť D e v í n

Hrad, výskum /V. Plachá/, železný fragment s prikorodovanou tkaninou plátnovej väzby, 9. stor.

I l i j a /okr. Žiar nad Hronom/

Sitno, hradisko, doba bronzová, výskum /P. Žebrák/, depot bronzových predmetov, obsahujúci aj bronzový prívesok, jeho 3 kružky spájalo drevné lyko presne neurčiteľného druhu, a opasok z kože ako podkladu s bronzovými pukličkami pristými v 2 radoch točenými vlnenými šnúrkami.

M u ž l a, časť Č e n k o v /okr. Nové Zámky/

Orechový sad, pohrebisko, včasný stredovek, výskum /I. Kuzma/, železná hrkálka, na jej koncoch fragmenty tkaniny plátnovej väzby pravdepodobne z ľanovej priadze.

Vilmakert, sídlisko, včasný stredovek, výskum /I. Kuzma/ železná hrkálka s fragmentmi tkaniny plátnovej väzby pravdepodobne z ľanovej priadze.

N i t r a

Šindolka, pohrebisko, 10.-11. stor., výskum /B. Chropovský - G. Fusek/, bronzový gombík z náhrdelníka, upevnený šnúrkou z ľanovej priadze a bronzový prívesok so zvyškami ľanovej tkaniny plátnovej väzby.

TEXTILANALYSEN. 20 verarbeitete archäologische Funde mit Textilresten und 3 Fragmenten von Schnüren. Leinenbindung in 15 Fällen vertreten. Verwendetes Webmaterial: Flachgarn, Wolle und Holzbast.

АНАЛИЗЫ ТЕКСТИЛЯ. Разработано 20 археологических находок с остатками текстиля и 3 фрагментами шнурков. Полотняное переплетение встретилось в 15 случаях. Материал употребленный для ткачества: льняная пряжа, шерсть и древесное лыко.

STARŠIA LINEÁRNA KERAMIKA V KÁTOVE

Viera Drahošová

Kátov /okr. Senica/, Žlábky /M-34-24-03, 1 : 10 000, 275 : 173 mm/, zber, neolit - staršia lineárna keramika, uloženie nálezov: ZhM, Skalica.

Ca 150 m na SZ od železničnej zastávky Kátov povrchovým prieskumom zistená nová lokalita so staršou lineárrou keramikou. Získané väčšie množstvo črepov:

25 staršej lineárnej keramiky a menej výrazné črepy z mladších období, 2 brúsené sekery a štiepaná industria. Črepy staršej lineárnej keramiky z nádob zhotovených z charakteristického materiálu s organickou prímesou, zdobené výraznými žliabkovitými líniami a opatrené hrubými, priečne prerezanými výčnelkami a nedokonalými uchami.

ÄLTERE LINEARKERAMIK IN KÁTOV. In Kátov /Bez. Senica/ eine neu festgestellte neolithische Fundstelle mit älterer Linearkeramik. Charakteristisch verzierte Keramik, außerdem geschliffene und gespaltene Steinindustrie.

РАННЯЯ ЛИНЕЙНАЯ КЕРАМИКА В С. КАТОВ. В с. Катов /рай. Сеница/ прослежено новое местонахождение периода неолита с находками ранней линейной керамики. Отличительная украшенная керамика, помимо неё также граненая и колотая каменные индустрии.

UKONČENIE VÝSKUMU STREDOVEKEJ DEDINY BIZOVO

Zoltán Drenko

Gortva /okr. Rimavská Sobota/, Bizovo /Lučenec a okolie - letná turistická mapa, 1 : 100 000, 34 : 292 mm/, 13.-17. stor., kostol, cintorín, panské sídlo, systematický výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Nad pravým brehom potoka v lese, na svahu a na rovine nad svahom.

Gotický kostol postavený na staršom pohrebisku, 61 kostrových hrobov, kostolná ohrada, kamenné základy štvorcového domu a obdlžníkového domu /panské sídlo/, pec na pečenie chleba, hrnčiarska pec a 4 pivnice. Strieborné mince z 15.-17. stor., biela keramika s červenou maľbou z 13.-15. stor., keramika s polevou zo 16.-17. stor., železné predmety /nástroje, jazdecká výstroj/ a zvieracie kosti.

ABSCHLUSS DER GRABUNG AUF DEM MITTELALTERLICHEN DORF BIZOVO. Die systematische Grabung in der Gemeinde Gortva /Bez. Rimavská Sobota/ in der Dorfwüstung Bizovo ergab eine gotische Kirche, auf einem älteren Gräberfeld erbaut, 61 Skelettgräber, Fundamente der Kircheneinfriedung, ein quadratisches Haus, ein rechteckiges Haus /Herrensitz/, einen Ofen zum Brotbacken, einen Töpferofen und 4 Keller. Inventar: Silbermünze aus dem 15.-17. Jh., weiße Keramik aus dem 13.-15. Jh., glasierte Keramik aus dem 16.-17. Jh., Eisengegenstände /Werkzeuge und Reiterausrüstung/ und Tierknochen.

ОКОНЧАНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ СРЕДНЕВЕКОВОЙ ДЕРЕВНИ БИЗОВО. В ходе систематических исследований в с. Гортва /рай. Римавска-Собота/ обнаружен в погибшей деревне Бизово готический костел, построенный на более древнем могильнике; обнаружено 61 погребение с трупоположением, фундаменты забора костела, четырехугольного в плане дома, прямоугольного в плане дома /барская усадьба/, печь для выпечки хлеба, гончарная печь и 4 подвала. Инвентарь: серебряные монеты XV-XVII вв., белая керамика XIII-XV вв., керамика с поливой XVI-XVII вв., металлические предметы /орудия и снаряжение всадника/ и звериные кости.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V MLYNSKEJ DOLINE V BRATISLAVE

Beáta Egryházy - Jurovská - Zdeněk Farkaš

Bratislava, Mlynská dolina, mlyn č. 4 /Bratislava 3-3, 1 : 10 000, 902 : 536-538 mm/, záchranný výskum stavby vodného mlyna, novovek, okrem toho neolit, doba bronzová, stredovek, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Pri J svahu stredného Motzengrundu - Machnáča odkrytý trapézovitý pôdorys V mlynskej budovy /dl. 17,6 m, š. 7 m/. Objekt s viacerými prestavbami zanikol v 30. r. nášho stor. Pomerne bohatý sprievodný nálezový materiál zo 16.-19. stor.

Bratislava, Mlynská dolina, stavebný dvor PS v Nitre /Bratislava 3-3, 1 : 10 000, 920-927 : 617-629 mm/, záchranný výskum, ľažisko mladšia doba kamenná, okrem toho doba bronzová, stredovek, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Práce nadviazali na predchádzajúce výskumné sezóny /r. 1984, 1985/, preskúmaná plocha 1300 m².

Stredovek, obytný objekt 28/85 zo zač. 16. stor., narúšajúci neolitickej objekt 56/85. Z vrcholného stredoveku zvyšky ďalších objektov.

Doba bronzová, zachytený len 1 objekt /99/86/, zapustený do neolitickej jamy.

Mladšia doba kamenná, ľažisko nálezov tak ako v predchádzajúcich sezónach, niektoré objekty už z obdobia staršej lineárnej keramiky, napr. objekt 114/86, v ktorom bol súčasne detský kostrový hrob. Ďalších 85 objektov /zásobné, ľažobné jamy, pec, kolové jamky a samostatný detský kostrový hrob/ z obdobia mladšej lineárnej keramiky a Želiezovskej skupiny. Na kontakty so susednými oblasťami z V časti Karpatskej kotliny poukazuje črepový materiál a importovaná surovina na výrobu štiepanej industrie.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN MLYNSKÁ DOLINA IN BRATISLAVA. Beim S-Hang des mittleren Motzengrundes, Freilegung des Grundrisses einer mehrmals umgebauten Mühle, die in den 30er Jahren unseres Jh. wüst wurde. Begleitmaterial vom 16. bis zum 19. Jh. Lage Hofareal der Firma Pozemné stavby Nitra: die Arbeiten knüpften an vorangehende Grabungsjahre an /1984, 1985/. Mittelalterliches Wohnobjekt vom Anfang des 16. Jh., Reste weiterer Objekte. Bronzezeit, Objekt 99/86. Jüngere Steinzeit, Besiedlungsschwerpunkt der Fundstelle. Einige Objekte schon aus der Zeit der älteren Linearkeramik /Objekt 114/86/, weitere 85 Objekte /Vorratsgruben, Baugruben, ein Ofen, Pfostenlöcher, Kinder-Körpergrab/ aus der Zeit der jüngeren Linearkeramik und Želiezovce-Gruppe. Auf Kontakte mit den Nachbargebieten im O-Teil des Karpatenbeckens verweist Scherbenmaterial und importierter Rohstoff zur Herstellung von Spaltindustrie.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В Г. БРАТИСЛАВА - УРОЧИЩЕ МЛИНСКА-ДОЛИНА. Поблизости ю откоса среднего Моценгрунда обнаружена планировка здания мельницы, в несколько раз подвергшейся перестройке и погибшей в 30-ых гг. нашего столетия. Сопровождающий вещественный материал датируется с XVI до XIX вв. Уроцище строительный участок н. п. Наземные постройки Нитра: продолжение исследований предыдущих сезонов /1984, 1985/. Средневековый жилой объект нач. XVI в., остатки следующих объектов. Период бронзы, объект 99/86. Поздний каменный период, центр тяжести поселения на местонахождении. Некоторые объекты датируются уже периодом ранней линейной керамики /объект

114/86/, следующих 85 объектов /ямы-хранилища, эксплуатационные ямы, печь, столбовые ямки, детское погребение с трупоположением/ периода поздней линейной керамики и жельезовской группы. На отношения с соседними областями указывают черепки в части Карпатской котловины, а также импортированное сырье для производства колотой индустрии.

NEOLITICKÉ SÍDLISKO V BERNOLÁKOVE

Zdeněk Farkaš

Bernolákovo /okr. Bratislava-vidiek/, Obora /M-44-20, 1 : 50 000, 82 : 291 mm/, mladšia doba kamenná /staršia lineárna keramika/, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Lavostranná sprašová terasa Čiernej vody. Pri výkope rýh pre závlahy narušený kotlovite zahľbený objekt so sýtočiernou výplňou. Bohatý keramický materiál, sťasti iba nedokonale vypálený, štiepaná a brúsená kamenná industria. Na podklade výzdobných prvkov, viačsobných širokých rytých línii, a tvarov nádob nálezy patria do obdobia kultúry Ľudu so staršou lineárnu keramikou. Podľa povrchového zberu náznak prislúchajúceho sídliska na Z od objektu, bližšie k vodnému toku.

NEOLITHISCHE SIEDLUNG IN BERNOLÁKOVO. Fundstelle auf der linksuferigen Terrasse des Baches Čierna voda, im N der Gemeinde Bernolákovo /Bez. Bratislava-Land/. Beim Aushub von Rinnen für die Berieselungsanlage ein kesselförmig eingetieftes Objekt mit reichem Keramikmaterial aus der Zeit der Träger der Kultur mit Linearkeramik gestört. Lese funden nach zu schließen, erstreckte sich die zugehörige Siedlung westlich vom Objekt, näher zum Wasserlauf.

НЕОЛИТИЧЕСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ В С. БЕРНОЛАКОВО. Местонахождение на левобережной террасе ручья Чьерна-Вода на С от с. Бернолаково /рай. Братислава-видъек/. В ходе землекопных работ разрушен котлообразно углубленный объект с богатым керамическим материалом периода носителей культуры древней линейной керамики. На основе поверхностного сбора можно предполагать что принадлежащее к местонахождению поселение располагалось на З от объекта, ближе к реке.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU VO VČELINCIACH

Václav Furmanek - Klára Marková

Včelinice /okr. Rimavská Sobota/, Lászlófala /M-34-125-D-c, 1 : 25 000, 185 : 115 mm/, systematický výskum, ľažisko doba bronzová, okrem toho stredovek a novovek, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Ostroh málo výraznej vyvýšeniny v Rimavskej kotline na Gemerskej terase v povodí rieky Slanej.

Preskúmaná plocha 150 m², 20 objektov. Pokračovanie výskumu priekop I-III zo staršej doby bronzovej; zistené ukončenie priekopy I v S časti sídliska. Objekt 21/86 obsahoval malý keramický depot z neskorej fázy otomanskej kultúry /3 džbánky a miska/.

3 stredoveké jamy s nevýrazným keramickým materiálom a 2 novoveké kostrové hroby, orientované SZ-JV, v 1 z nich medená minca /Mária Terézia, 1740-1780, poltura z r. 1763/.

Pedologický, paleobotanický, geofyzikálny výskum; osteologický materiál odovzdaný na archeozoologický výskum.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN VČELINCE. Fundstelle in der Lage Lászlófala im NO-Teil der Gemeinde Včelince /Bez. Rimavská Sobota/ beim alten Friedhof, auf dem Sporn einer Anhöhe im Flußgebiet der Slaná. Die Untersuchung der Gräben I-III aus der Bronzezeit stellte den Abschluß des Grabens I im N der Siedlung fest. Objekt 21/86 mit einem Keramikdepot der Spätotomani-Kultur. 3 mittelalterliche Gruben und 2 neuzeitliche, durch eine Münze /1763/ datierte Skelettgräber. Pedologische, paläobotanische, geophysikalische Untersuchung: das Material zur archäozoologischen Untersuchung abgegeben.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В С. ВЧЕЛИНЦЕ. Местонахождение в урочище Ласлофала в СВ части с. Вчелинце /рай. Римавска-Собота/ поблизости древнего кладбища на горном отроге возвышенности в бассейне р. Сланы. Исследование канав I-III периода бронзы, обнаружен канавы I на С поселения. Объект 21/86 с масовой находкой керамики позднеотоманской культуры. 3 средневековых ямы и 2 погребения с трупоположением нового века датированные монетой /1763/. Почзоведческие, палеоботанические, геофизические исследования: материал передан для археозоологических исследований.

POKRAČOVANIE VO VÝSKUME ZANIKNUTEJ STREDOVEKEJ OSADY SOMKÚT V GEMERSKOM SADE

Klára Füglová

Gemerský Sad, časť Nováčany /okr. Rožňava/, Somkút /37-32-11, 1 : 10 000; 353 : 337 mm/, 11.-12. a 15.-16. stor., uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Na miernom svahu pozdĺž vý toku studne, na oráčine. Odkrytá skládka železnej trosky a hrudiek vytaveného železa, patriaca k taviacim peciam /11.-12. stor./ odkrytým v r. 1984 a 1985.

Zachytené zvyšky 2 objektov z obdobia zániku dediny /koniec 15. - zač. 16. stor./, datované sprievodným materiálom - úlomkami keramiky.

Zistený S a SZ okraj stredovekého osídlenia polohy.

FORTSETZUNG DER GRABUNG AUF DER MITTELALTERLICHEN DORFWÜSTUNG SOMKÚT IN GEMERSKÝ SAD. In Gemerský Sad, Teil Nováčany /Bez. Rožňava/ eine Ablage von Eisenschlacke und Klümpchen von geschmolzenem Eisen abgedeckt, die aus den Schmelzöfen aus dem 11.-12. Jh. stammen. Reste von 2 Objekten vom Ende des 15. bis Anfang des 16. Jh. Der N- und NW-Rand der mittelalterlichen Besiedlung der Lage festgestellt.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ ПОГИБШЕГО СРЕДНЕВЕКОВОГО ПОСЕЛЕНИЯ СОМКУТ В С. ГЕМЕРСКИ-САД. В с. Гемерски-Сад, часть Новачани /рай. Рожнява/ вскрыта выгрузка железного шлака и слитков выплавленного железа относящаяся к плавильным печам XI-XII вв. Остатки 2 объектов конца XV – нач. XVI вв. Прослежена С и СЗ окраина средневекового поселения местонахождения.

PRAVEK A STREDOVĚKÉ NÁLEZY ZO ŽBINIEC

Lýdia Gačková

Žbince /okr. Michalovce/, Polčov /38-14-23, 1 : 10 000, 15 : 264 mm/, mladšia doba kamenná a 11.-13. stor., záchranný výskum, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

Rovina v povodí Laborca, nadmor. v. 104 m; vo vzdialosti 150 m Z od upraveného toku Duše porušené pri hĺbení kanála v rámci vodohospodárskej úpravy 2 sídliskové jamy.

Mladšia doba kamenná, jama nepravidelného oválneho pôdorysu s nálezmi keramiky a obsidiálovej industrie. Výrazný črepový materiál z tenkostenných kónických a polkulovitých misiek, rovnakých tvarov na nožke, baňatých nádob s valcovitým hrndlom, zásobnicových nádob. Rytá a maľovaná výzdoba. Nálezy kultúry s východnou lineárной keramikou.

11.-13. stor., vo vzdialosti 2 m Z od predchádzajúceho objektu preskúmaná zásobná jama oválneho pôdorysu. Nápadná koncentrácia črepov z vyšších hrncovitých nádob zdobených vlnovkami a vodorovnými ryhami vo V polovici jamy. Zlomky železných predmetov, kusy železnej trosky.

URZEITLICHE UND MITTELALTERLICHE FUNDE AUS ŽBİNCE. Bei einer Rettungsgrabung in Žbince /Bez. Michalovce/ 2 Siedlungsgruben untersucht. In einer unregelmäßig ovalen neolithischen Grube Funde von Keramik und Obsidian-industrie der Kultur mit östlicher Linearkeramik. Außer ihr auch eine Vorratsgrube von ovalem Grundriß mit Keramik aus dem 11.-13. Jh. untersucht.

ПЕРВОБЫТНЫЕ И СРЕДНЕВЕКОВЫЕ НАХОДКИ ИЗ С. ЖБИНЦЕ. В ходе охранных раскопок в с. Жбинце /рай. Михаловце/ прослежены 2 находящиеся на площади поселения ямы. В яме неправильной овальной формы позднего каменного периода находки керамики и индустрии из обсидиана культуры с восточной линейной керамикой. Помимо ней прослежена овальная в плане яма-хранилище с керамикой XI-XIII вв.

PRVÁ ETAPA ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V ŠAMUDOVCIACH

Lýdia Gačková

Šamudovce /okr. Michalovce/, Prvý diel-Úzke /38-14-24, 1 : 10 000, 427 : 50 mm/, mladšia doba rímska, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

Rovina v povodí rieky Laborec, 1200 m V od upraveného kanála Duša, nadmor. v. 106-107 m. Na ploche približne 200 x 150 m melioračnými prácami porušené viačeré zahľbené sídliskové objekty, preskúmaných 6 objektov - 5 zásobných jám a chata väčších rozmerov. V ich obsahu prevládali črepy nádob vyhotovených ručne i na kruhu, často s kolkovalou, vhladzovanou, rytou i plastickou výzdobou. Okrem keramiky nález striebornej spony s podviazanou nôžkou, zlomkov dvoch bronzových spôn, železných zlomkov, mazanice, zvieracích kostí.

ERSTE ETAPPE DER RETTUNGSGRABUNG IN ŠAMUDOVCE. In Šamudovce /Bez. Michalovce/ 6 Objekte untersucht. Im Inhalt von Vorratsgruben und in einer Hütte größerem Ausmaßes Überwog Scherbenmaterial, oft mit gestempelter, eingeglätterter, geritzter und plastischer Verzierung. Fund einer Silberfibel mit umgeschlagenem Fuß, Bruchstücke von Bronze- und Eisengegenständen, Lehmverputz, Tierknochen. Die Objekte und Funde stammen aus der jüngeren römischen Zeit.

ПЕРВЫЙ ЭТАП ОХРАННЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В С. ШАМУДОВЦЕ. В с. Шамудовце /рай. Михаловце/ прослежено 6 объектов. В заполнении ям-хранилищ и в хате больших размеров преобладали черепки часто украшенные штампованным, штрихованным, резным и рельефным орнаментами. Найдена серебряная фибула с подвязной ножкой, обломки бронзовых и железных предметов, обмазка, звериные кости. Объекты и находки позднеримского периода.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V BUČANOCH

Milan Napuliak - Jozef Zábojník

Bučany /okr. Trnava/, Vinohrady /35-34-16, 1 : 10 000, 241-247 : 22-41 mm/, záchranný výskum, ľažisko 10. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Okrraj Z svahu sprášovohlinitej terasy, nadmor. v. 158-163 m, klesajúci do inundácie Váhu a jeho pravostranných prítokov. Plocha ca 1950 m² zničená zemnými mechanizmami pri hospodársko-technickej úprave poľnohospodárskej pôdy, preskúmaná plocha ca 4500 m².

Druhá až tretia štvrtina 10. stor., kostrové pohrebisko, preskúmaných 94 hrobov. Predmety pohrebného inventára uložené v 45 hroboch. Okrem iných predmetov nože v 17 hroboch, nádoby v 10 hroboch. Z čiastočne zničeného pohrebiska výskumom nezachytený Z okraj.

Mladšia doba bronzová. Preskúmané 3 sídliskové objekty. Nevýrazný črepový materiál a bronzová ihlica.

RETTUNGSGRABUNG IN BUČANY. Fundstelle am Terrassenrand im S des Gemeindeareals von Bučany /Bez. Trnava/. Auf der durch Erdarbeiten gestörten Fläche

94 Körpergräber aus dem 2. und 3. Viertel des 10. Jh. und 3 Siedlungsobjekte aus der jüngeren Bronzezeit untersucht.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. БУЧАНИ. Местонахождение на ю от строительного участка с. Бучани /рай. Трнава/ на крае террасы. На площади разрушенной землекопными работами прослежены 94 погребения с трупоположением второй и третьей четверти X в. и 3 находящиеся на площади поселения объекты позднего периода бронзы.

K DATOVANIU KOSTOLA SV. CECÍLIE V KYJATICIACH

Václav Hanuliak

Kyjatice /okr. Rimavská Sobota/, kostol sv. Cecílie, 14. stor., zisťovací výskum.

Dedina hromadného typu, nadmor. v. 470 m. Dominantou obce kostol s charakteristickou vežou pristavanou k V časti presbytéria. Archaicky pôsobiaci kostol s retardujúcimi románskymi prvkami v doterajšej dostupnej odbornej literatúre uvádzaný ako pamiatka z poslednej tretiny 13. stor. /obr. 11/.

V r. 1985-86 začatá KÚŠPSOP-om v Banskej Bystrici pamiatková obnova kostola. Pred stavebno-zemnými úpravami v interiéri a najbližšom exteriéri kostola zisťovací archeologický výskum za účelom spresnenia datovania objektu.

V SV a JV nároží interiéru lode kostola odkryté zvyšky architektúr - menzy bočných oltárov, zaniknutých po r. 1637 v rámci celkovej inovácie /architektonického a umeleckého ponímania/, vychádzajúcej už z novej reformačnej liturgie. Zrušenie bočných oltárov zrejmé pred r. 1641, keďže v SV nároží lode nad zrušenou menzou bočného oltára bolo ukotvenie S /protestantskej/ empory /obr. 12/. Napriek odkrývke celého interiéru základy staršieho kostola ako dnešná sakrálna stavba nezistené. Najstarší odkrytý hrob datovaný postquam r. 1502. Určujúce pre datovanie sakrálnej stavby nadalej výsledky umelecko-historického prieskumu: na základe výmalby 1. etapa stavby datovaná do 2. pol. 14. stor. Archeologickým zisťovacím výskumom doplnená sakrálna stavba o architektúru zaniknutú po strate funkcie: okrem odkrytých základov 2 bočných oltárov i kruhový základ pod krstiteľnicou, neskôr využitý pre emporovú podperu rozšíreného Z chóru. V exteriérovej časti pri S základe lode odkrytý objekt využívaný po zániku funkcie ako osárium pre porušené staršie hroby /obr. 13/. V určitých úsekoch odkrytý obvodový obranný múr oválneho pôdorysu; postupne od 19. stor. zanikal. Kostol vo vzťahu k obvodovému múru excentricky umiestnený, pretože výstavba veže uskutočnená až po vybudovaní obranneho múru postaveného koncom 16. stor.

ZUR DATIERUNG DER ST.-CÄCILIENKIRCHE IN KYJATICE. Ergänzungsgrabung zwecks Präzisierung der Datierung der St.-Cäcilienkirche in Kyjatice /Bez. Rimavská Sobota/. Abgedeckt wurden Fundamente der Seitenaltäre und Fundamentreste des Umbaues beim N-Fundament des Kirchenschiffes. Die Grabung bestätigte nicht die Datierung der Kirche in das 13. resp. 12. Jh. Das Objekt wird durch die Malerei nach den Ergebnissen der kunsthistorischen Überprüfung in die 2. Hälfte des 14. Jh. datiert /Abb. 11-13/.

К ВОПРОСУ О ДАТИРОВКЕ КОСТЕЛА СВ. ЦЕЦИЛИИ В С. КИЯТИЦЕ. Дополнительные исследования с целью уточнить датировку костела св. Цецилии в с. Киятице /рай. Римавска-Собота/. Вскрыты фундаменты боковых алтарей и остатки фундаментов перестройки в С фундаменте нефа костела. Исследования не подтвердили датировку костела XIII в. или же XII в. На основе историко-искусствоведческих исследований окраска датирует объект второй пол. XIV в. /рис. 11-13/.

ODKRYTIE STREDOVEKEJ STRÁŽNEJ VEŽE NA VÍGLAŠI

Václav Hanuliak

Víglaš /okr. Zvolen/, Bašta /M-34-123-B-c, 1 : 25 000, 226 : 135 mm/, 16.-17. stor., systematický výskum, uloženie nálezov: KÚŠPSOP, Banská Bystrica.

Ukončenie stavebnokonzervačných úprav. Predchádzajúce sezóny /1984, 1985/ zamerané na odkrývku reliktov neznámej stavby cca 150 m JZ od Víglašského hradu /obr. 14/. Prvá správa z pamiatkového výskumu hodnotí objekt ako možnú súčasť vonkajšieho opevnenia Víglašského zámku. Z hľadiska umiestnenia hradu aktuálny problém datovania najstaršieho hradu na Víglaši. Pre 13. stor. zástavba dnešného zámockého areálu málo pravdepodobná. Podľa historického dokladu z 13. stor. pravdepodobnejšie umiestnenie staršieho hradu JZ od dnešnej polohy zámku na kóte 403,08 v polohe Bašta. Krajiná dominanta z hľadiska bezpečnosti i orientácie predurčovala by už výstavbu v 13. stor., keď hrady majú výlučne vojenský charakter. Indíciou pre zistovací prieskum v polohe Bašta i pertraktovaný pôvod názvu hradu, odvodzovaný od staroslovanského vígled - výhľad - víglaš, čo by sa vzťahovalo iba na polohu Bašta, dominantu okolia.

Celková plošná odkrývka exponovanej časti. Polohu Bašta reprezentuje solitérna stavba šesťhrannej veže; hr. základového muriva 90-140 cm. Z dvoch tretín po obvode vo vzdialosti 15-18 m stavba obohnaná obrannou priekopou, v spodnej časti už zasekanou do skalného podložia; hI. priekopy vzhľadom na úroveň dnešného terénu 280 cm.

Písomná historická správa datuje výstavbu strážnej veže do r. 1573; tzv. vartovka postavená v sérii obranných veží po nariadení kráľom /1563/ na obranu proti tureckému nebezpečenstvu. Na základe získaného archeologického materiálu predpoklad, že obranná strážna veža nemala dlhšie trvanie; jej zánik v poslednej tretine 17. stor. Pomerne dobrá stratigrafia doložená zásypom obrannej priekopy: najspodnejšia vrstva nálezy zo 16. stor., no najmä zo zánikového horizontu v 17. stor. /stavebná destrukcia, architektonické články a keramika/, stredná splachová vrstva bez nálezov, vrchná vrstva s množstvom ľudských skeletov /prehrebisko v období morových epidémí/.

Po ukončení archeologického výskumu architektonické zvyšky pamiatkovo upravené /obr. 15/.

ABDECKUNG EINES MITTELALTERLICHEN WACHTTURMES IN VÍGLAŠ. Denkmalpflegerische Zurichtungen auf der abgedeckten Architektur in der Lage Bašta im Gemeindekataster von Víglaš /Bez. Zvolen/. Solitärer Bau eines sechseckigen Turmes,

zu zwei Dritteln längs seines Umfangs in 15-18 m Entfernung mit einem Wehrgraben umgeben. Der Graben war im Hinblick auf das Niveau des heutigen Geländes 280 cm tief. Aufgrund eines historischen Berichtes wird der Aufbau des Wachtturmes in Víglaš zu dem J. 1573 datiert und wurde im letzten Drittel des 17. Jh. wüst /Abb. 14, 15/.

ВСКРЫТИЕ СРЕДНЕВЕКОВОЙ СТОРОЖЕВОЙ БАШНИ В С. ВИГЛЯШ. Работы по охране исторических памятников на вскрытой архитектуре в уроцище Башта в кадастре с. Вигляш /рай. Зволен/. Самостоятельная постройка шестиугольной башни, из двух третей по ее окружности на расстоянии 15-18 м, обнесена оборонительным рвом. Ров по отношению к уровню современной местности глубиной в 280 см. Опираясь на исторические сведения стройка сторожевой башни над с. Вигляш датируется 1573 г. Гибель в последней трети XVII в. /рис. 14, 15/.

VÝSKUM VYSUNUTEJ PEVNOSTI HRADU ŠAŠOV

Jozef Hoško

Ziar nad Hronom, časť Šášovské Podhradie, hrad Šašov /36-31-19, 1 : 10 000, 20 : 218 mm/, vysunutá pevnosť v polohe Hradisko, stredovek, záchranný výskum, uloženie nálezov: MMM, Kremnica.

Hrad /obr. 17/, postavený v pol. 13. stor. na kopcovitom výbežku na SV okraji Štiavnických vrchov cca 1 km V smerom od cesty zo Ziaru nad Hronom do Banskej Bystrice. Na vrchole hradného kopca, ukončeného skalným bralom /nadmor. v. 362 m/, ruiny zachované do výšky horného podlažia. JV smerom ca 200 m od JV okraja hradného brala kuželovitý kopec /vrchol 413 m n. m./. V súvise s prípravou konzervovania hradných ruín realizované v predchádzajúcich rokoch zemné práce a v r. 1986 výskum pevnosti.

Kopec tvaru zrezaného kužeľa, opevnený valom s Ø 50-60 m, obiehajúcim v úrovni 11-15 m pod vrcholom. Pri rešpektovaní lesného porastu a terénu preskúmaných ca 150 m² na vrchole terénneho kužeľa a prstenci valu. Vrcholová plošina kužeľa tvaru obdĺžnika /cca 6 x 7 m/. Približne 150 cm pod úrovňou plošiny zistené opevnenie kamennou hradbou v pôdoryse tvaru nepravidelného päťuholníka s rozmermi vonkajších strán 16, 18, 15, 12 a 9 m. Hradbu tvoril mûr /š. na Z strane 1,8 a na V až 2,8 m/ z lomového kameňa zaliateho do malty, lícovaného nesúvisle osadenými opracovanými kvádrami, v 3 prípadoch s identickou kamenárskou značkou. Na S a Z strane hradby z vonkajšej strany palisádový žľab, prerušený na mieste vstupu zo S strany. Prístup ku vchodu do pevnosti, širokému 1,8 m, pravdepodobne po drevenom mostíku; z jeho konštrukcie kolová jama pri SV nároží. Prístupová cesta pravdepodobne v smere od hradu k JZ nárožiu a popri Z mûre hradby. Z vnútornej strany hradby voda z kužeľa odvádzaná na V stranu odtokovým žľabom, vytesaným do skalného brala.

Na vrcholovej plošine v skalnom podloží pod 10-15 cm vrstvou zeme absencia stôp pôvodnej stavebnej činnosti, zvyšky mazanice zo stien zrubovej stavby a kachlic /obr. 16: 6-8/ však svedčia o existencii trvale obývateľného objektu. Fortifikačný význam pevnosti doložený početnými nálezmi militárií /obr. 16: 15/. Do-

kladom obývania a zároveň datovacím prostriedkom trvania pevnosti početné fragmenty keramiky; podľa nich vznik objektu okolo pol. 14. stor. /obr. 16: 9-14/. Bližšie neurčitelný denár z prvej pol. 15. stor., bronzový prsteň, plastika mandony a biela keramika /obr. 16: 1-5/ datujú zánik pevnosti po pol. 15. stor.

UNTERSUCHUNG DER VORGESCHOBENEN FESTUNG DER BURG ŠÁŠOV. Die Rettungsgrabung der vorgeschobenen Festung der Burg von der Mitte des 13. Jh. in Žiar nad Hronom, Teil Šášovské Podhradie /Bez. Žiar nad Hronom/, ergab eine Fortifikation von der 2. Hälfte des 14. bis Mitte des 15. Jh. Die Festung stand 200 m südöstlich der Burg auf einem kegelförmigen Ausläufer 50 m über der Nivelette des Burgfelsens. Befestigt mit einem aufgeschütteten Wall von 50-60 m Dm. und einer Steinbastion von unregelmäßig fünfeckigem Grundriß mit Palisade an der N- und W-Seite mit Eingang /Abb. 17/. Auf dem Gipfelplateau ursprünglich ein Wohnobjekt, von dem Lehmverputzreste der Wände und Kacheln gefunden wurden /Abb. 16: 6-8/. Außer überwiegenden Funden von Gebrauchskeramik, in der Versturzschicht Eisengegenstände, eine Münze aus der 1. Hälfte des 15. Jh., ein Bronzefingerring und eine Madonnplastik /Abb. 16: 1-5, 9-15/.

ИССЛЕДОВАНИЯ ВЫНЕСЕННОЙ КРЕПОСТИ ЗАМКА ШАШОВ. В ходе охранных раскопок на вынесенной крепости замка половины XIII в. в г. Жар-над-Гроном, часть Шашовске-Подградье /рай. Жар-над-Гроном/ вскрыта фортификация второй пол. XIV – пол. XV вв. Крепость стояла в 200 м в юв направлении от замка на конусообразном холмистом выступе, 50 м над проектной линией утеса. Она укреплена насыпанным валом диаметром в 50-60 м и каменным укреплением неправильного пятиугольного плана с палисадом на С и З сторонах и входом /рис. 17/. На плоской вершине стоял первоначально жилой объект, из него обнаруженные остатки обмазки из стен и изразцов /рис. 16: 6-8/. Помимо преобладающего количества находок посудной керамики, в слое осыпи железные предметы, монета первой пол. XV в., бронзовое кольцо и скульптура мадонны /рис. 16: 1-5, 9-15/.

PRIESKUM V BRANČI

Jozef Hromada

Branč, časť Veľká Ves /okr. Nitra; 45-21, 1 : 50 000, 286 : 124 mm/, prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Mierna vyvýšenina v inundácii starého ramena rieky Nitry s miernym sklonom na S. Plynovodnou ryhou narušené sídlisko kultúry s mladšou lineárnou keramikou. Zahľbené objekty, hliníky, zásobná jama. Črepový materiál, zvieracie kosti, rastlinné zvyšky.

GELÄNDEUNTERSUCHUNG IN BRANČ. Fundstelle in Branč im Teil Veľká Ves /Bez. Nitra/ auf einer mäßigen Anhöhe in der Inundation des alten Nitra-Flyßarmes. Beim Aushub der Gasleitungsrinne eine Siedlung der Kultur mit jüngerer Lineariceramik gestört /Lehmgruben, Vorratsgruben/.

РАЗВЕДКИ В С. БРАНЧ. Местонахождение в части Велька-Вес /рай. Нитра/ на пологой возвышенности в наводнении древнего рукава р. Нитра. В ходе проектирования траншеи для газопровода разрушено поселение носителей культуры поздней линейной керамики /глиняные карьеры, яма-хранилище/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V BRATISLAVE-DÚBRAVKE

Jozef Hromada - Títuš Kolník - Peter Roth

Bratislava, časť Dúbravka, Veľká lúka /44-22-21, 1 : 10 000, 129 : 106 mm/, systematický výskum, ťažisko doba rímska a doba slovanská, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Mierny svah stredopleistocénnej terasy, privŕtenej k SV, pod S svahom Dúbravskej hlavice, nadmor. v. 200 m. Preskúmaná plocha ca 4350 m².

Eneolit, sídlisko, preskúmané 2 sídliskové jamy. Výrazný črepový materiál badenskej kultúry, štiepaná kamenná industria, zvieracie kosti. Jama nepravidelného amébovitého pôdorysu. Zvyšky hlinenej pece medzi oboma objektmi.

Doba laténska /LA-LD/, sídlisko, zahľbený objekt /LA/ obdĺžnikovitého pôdorysu so sprašovou lavicou pozdiž J steny. Zlomky nádob, črepy, zvieracie kosti. Vo vrstve keramický materiál z LC-LD.

Doba rímska /3. stor./. Preskúmané 2 zahľbené chaty, jedna so šesťkolovou, druhá s dvojkolovou konštrukciou. Črepy, prasleny, zvieracie kosti, amorfne železné predmety, bronzová industria. Kolová nadzemná stavba v superpozícii s časťou základového žlabu ďalšieho obydlia. Minca Alexandra Sevra. Z vrstvy bronzová figúrka ithyphalického muža - Priapos?

Doba slovanská /9. - zač. 10. stor./, zahľbené obydlie obdĺžnikového pôdorysu s kamennou deštrukciou pece v SZ rohu. Črepový materiál, prasleny, zvieracie kosti.

Stredovek, časť opevneného dvorca/?/ s JV nárožím palisádového žlabu a so základmi murovanej stavby obdĺžnikovitého pôdorysu. Nevýrazný črepový materiál, minca /2. pol. 12. stor./.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN BRATISLAVA-DÚBRAVKA. Fundstelle in einem halbgeschlossenen Becken auf einer sanft abfallenden Terrasse unter den N-Hängen der Dúbravská hlavica im Kataster von Dúbravka, Teil Bratislava. Untersucht wurden im Rahmen einer systematischen Grabung Siedlungsgruben der Badener Kultur, eingetiefte Behausungen aus der Latène- /LA/, römischen /3. Jh./ und slawischen Zeit /9. bis Anfang des 10. Jh./. Oberirdischer Pfostenbau aus römischer Zeit und Teil eines frühmittelalterlichen befestigten Herrenhofes/?/ mit Palisadenrinne und Fundamenten eines gemauerten Rechteckbaues. Aus römischer Zeit der Einzelfund einer Bronzefigur eines ithyphallischen Mannes.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В Г. БРАТИСЛАВА, ЧАСТЬ ДУБРАВКА. Местонахождение в полузакрытой котловине на полого спускающейся террасе под С склоном холма Дубравска-Главица в кадастре Дубравки, части г. Братислава. В рамках систематического исследования прослежены находящиеся на площади поселения ямы

баденской культуры, углубленные жилища периода латена /ЛА/, римского периода /III в./ и славянского периода /IX – нач. X в./. Надземное столбовое сооружение римского периода и часть раннесредневекового укрепленного дворика/?/ с палисадным желобом и фундаментами каменного прямоугольного в плане сооружения. К римскому периоду относится единичная находка бронзовой фигурки итифалического мужчины.

PRIEŠKUM V ŠALI

Ján Hunka – Peter Roth

Šala /okr. Galanta/, Veča, intravilán /45-14-04, 1 : 10 000, 310 : 95 mm/, prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra a OVM, Galanta.

Lavobrežná terasa Váhu, výstavba nového sídliska, budovanie inžinierskej siete. V ryhách narušené sídliskové objekty. Hromadný nález mincí zo 4. stor. /6 ks/. Črepový materiál z mladšej doby rímskej. Ojedinelé črepy eneolitické, laténske a z doby stiahovania národov.

GELÄNDEBEGEHUNG IN ŠALA. Fundstelle im Gemeindeareal von Šala /Bez. Galanta/ in der Lage Veča, auf einer linksuferigen Waagterrasse. Durch Rinnen eines Ingenieurnetzes gestörte Siedlungsobjekte aus der jüngeren römischen Kaiserzeit. Funde: ein Depotfund römischer Münzen /6 Stück/, Scherben aus dem Äneolithikum, der Latènezeit, der jüngeren römischen und der Völkerwanderungszeit.

РАЗВЕДКИ В С. ШАЛЯ. Местонахождение в строительном участке в с. Шаля /рай. Галанта/ в урочище Веча на левобережной террасе р. Ваг. В ходе прокладывания траншеи инженерных коммуникаций разрушены объекты поселения позднего римского периода. Обнаружена массовая находка римских монет /6 штук/, чепраки позднего римского периода, периода переселения народов, латенского периода и энеолита.

VÝSKUM NEOLITICKÉHO SÍDLISKA V PATINCIACH

Ivan Cheben

Patince /okr. Komárno/, kúpele, Teplica /L-34-1-D-c, 1 : 25 000, 198 : 5 mm/, 4. etapa výskumu, ťažisko kultúra s mladšou lineárной keramikou a želiezovská skupina, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Na ploche 2000 m² odkrytých dovedna 119 sídliskových objektov, prevažná väčšina kultúry s mladšou lineárной keramikou a želiezovskej skupiny, 12 z 11.-12. stor.

Neolit, sídlisko, preskúmaných 107 objektov, odkrytý pôdorys dlhého kolového domu so zemníkom, z ďalšieho domu odkrytá iba J časť, kostrový hrob, časti kupo-lovitých pecí so zachovanou klenbou. Keramický materiál identický ako v predchádzajúcich sezónach. Dopĺňajú ho nálezy mazanice s odtlačkami po kmeňoch tvoriacich nosnú konštrukciu domov, zvieracie kosti, kostné predmety a ozdoby, hlinené závažia a prasleny, kamenná štiepaná a brúsená industria, hlinená antropomorfná

a zoomorfná plastika, kamenné podložky na drvenie obilia a roztierače. Nálezový materiál obohatil aj paleobotanický výskum.

Vrcholný stredovek, 11.-12. stor., sídlisko, preskúmaných ďalších 12 objektov, okrem iného aj 3 zahľbené obydlia, v jednom z nich pod úrovňou dna kostrový hrob bez inventára. V každom z príbytkov kupoľovitá pec. Inventár zastupujú črepy z hrncovitých nádob, kostená industria, hlinené závažie a kamenné podložky na drvenie obilia. Paleobotanický výskum jedného z príbytkov.

GRABUNG AUF DER NEOLITHISCHEN SIEDLUNG IN PATINCE. Im Verlauf der 4. Grabungsetappe auf der Fundstelle Patince /Bez. Komárno/ 119 Siedlungsobjekte untersucht, der überwiegende Teil gehört der Kultur mit jüngerer Linearkeramik und der Želiezovce-Gruppe an. Außer Lehmgruben untersuchte man auch 2 Grundrisse langer Pfostenhäuser, davon einer unvollständig, eingetiefte Kuppelöfen und ein Körpergrab in einer ovalen Grabgrube. Im Rahmen der Grabung auch paläobotanische Untersuchung. Das 11.-12. Jh. durch 12 Siedlungsobjekte vertreten, zwischen ihnen auch 3 eingetiefte Behausungen mit erhaltenen Unterteilen von Kuppelöfen. Inventar: Keramik, Knochenindustrie, Tongewichte und Steinunterlagen zum Getreidemahlen.

ИССЛЕДОВАНИЯ НЕОЛИТИЧЕСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ В С. ПАТИНЦЕ. В ходе четвертого сезона исследований местонахождения Патинце /рай. Комарно/ исследованы 119 объектов поселения, большая часть из них относится к культуре поздней линейной керамики и железовской группе. Помимо земляных карьеров прослежены также 2 плана длинных столбовых домов, из числа которых был 1 неполным, углубленные куплообразные печи и погребение с трупоположением уложенным в овальной погребальной яме. В рамках исследований осуществились также палеоботанические исследования. XI-XII вв. представлены находками из 12 объектов поселения, среди них 3 углубленные жилища с сохраненными нижними частями куплообразных печей. Инвентарь: керамика, костяная индустрия, глиняное грузило и каменные подставки для дробления зерна.

UKONČENIE ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V NITRE NA ŠINDOLKE

Bohuslav Chropovský - Jana Hecková - Gabriel Fusek

Nitra, Šindolka, sídlisko /M-34-133-A-a, 1 : 25 000, 123 : 23 - 130 : 19 mm/, pohrebisko /M-34-133-A-a, 1 : 25 000, 130 : 19 mm/, záchranný výskum /Chropovský, B. - Fusek, G. 1986: Ďalšia etapa výskumu v Nitre na Šindolke. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 104/, ľažisko doba bronzová, doba laténska a 10.-11. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Sídlisko, odkrytých 62 objektov, z toho neolit 3 sídliskové jamy, doba bronzová 36 zásobných a sídliskových jám, doba laténska 8 zahľbených obydlí, včasný stredovek 2 sídliskové jamy; 13 objektov bez možnosti bližšieho kultúrneho zariadenia.

Pohrebisko, preskúmaných ďalších 272 hrobov, sumárne 303 hrobov z 10.-11. stor., ďalších asi 150 zničených pri zemných práciach.

ABSCHLUSS DER RETTUNGSGRABUNG IN NITRA-ŠINDOLKA. In Nitra, Lage Šindolka /Chropovský, B. - Fusek, G. 1986: Ďalšia etapa výskumu v Nitre na Šindolke. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, S. 104/, 62 untersuchte Siedlungsobjekte aus der Latènezeit, Bronzezeit, dem Neolithikum und dem Frühmittelalter, auf dem Gräberfeld insgesamt 303 Gräber aus dem 10.-11. Jh. freigelegt.

ОКОНЧАНИЕ ОХРАННЫХ РАСКОПОК В Г. НИТРА, УРОЧИЩЕ ШИНДОЛКА. В г. Нитра, уро-чище Шиндолка /Хроповски, Б. - Фусек, Г. 1986: Ďalšia etapa výskumu v Nitre na Šindolke. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, с. 104/, исследованы 62 объекта поселения латенского периода, периода бронзы, неолита и раннего средневековья, на могильнике исследованы в общем 303 погребения X-XI вв.

PETROGRAFICKE ANALÝZY KAMENNÝCH ARTEFAKTOV

Ludmila Illášová

Spracované kamenné artefakty z lokalít: Bratislava, Dolný Lopašov, Trebatice a Včelince. Súhrnné petrograficky analyzovaných 52 artefaktov. Realizátor analýzy: AÚ SAV, Nitra a MsPSOP, Bratislava.

Bratislava

Rudnayovo nám. 4, sídlisko, doba laténska, výskum /M. Musilová/. V spolupráci s MsPS chemicky analyzovaná vzorka malty-spojiva, zistený zvýšený obsah zinku.

Dolný Lopašov /okr. Trnava/

Pahorky, JRD, zber /M. Klčo a J. Hunka/, kamenný materiál /28 ks/, neolit. Uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Importovaná surovina pazúrik z Poľska. Domáca surovina pochádzajúca z nánosov rieky Váh.

Trebatice /okr. Trnava/

Intravilán, prieskum /M. Klčo/, štiepaná industria /10 ks/, eneolit. Uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Domáca surovina rádiolarit, importovaná surovina pazúrik z Poľska.

Včelince /okr. Rimavská Sobota/

Lászlófala, sídlisko, doba bronzová, výskum /V. Furmanek/, spracovaný a petrograficky určený kamenný materiál /13 ks/. Uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Brúsky, podložky a surovina pestreho petrografického zloženia z domácich surovín /andezit, ryolit/.

PETROGRAPHISCHE ANALYSEN VON STEINARTEFAKTEN. Analyse von 52 Steinartefakten aus archäologischen Fundorten: Bratislava, Dolný Lopašov, Trebatice, Včelince. Der am meisten benützte Rohstoff zur Herstellung von Spaltindustrie war Radiolarit. Importierter Feuersteinrohstoff aus Polen. Rohstoffe zur Herstellung von geschliffener Industrie Andesit und Ryolit.

ПЕТРОГРАФИЧЕСКИЕ АНАЛИЗЫ КАМЕННЫХ АРТЕФАКТОВ. Анализ 52 каменных артефакта из археологических местонахождений: Братислава, Дольни-Лопашов, Требатице,

Вчелинце. Наиболее часто употребленное сырье для производства колотой индустрии - радиоларит. Импортированное сырье кремень из Польши. Сырье для производства граненой индустрии андезит и риолит.

ANTROPOLOGICKÝ NÁLEZ NA SITNE

Július Jakab

Ilija /okr. Žiar nad Hronom/, Sitno, hradisko, antropologický materiál, stredovek, realizátor analýzy a uloženie materiálu: AÚ SAV, Nitra.

Na ploche záchranného výskumu /P. Žebrák/ hradiska z neskorej doby bronzovej odkryté o. i. aj kostrové zvyšky 2 jedincov, datované do stredoveku. Drobné, veľmi korodované fragmenty kostry /sonda I-A-e/ patrili dieťaťu vo veku 11 až 13 r., veľmi korodované drobné úlomky časti pravej temennej kosti /sonda I-B-e/ jedincovi vo veku 20 až 40 r.

ANTHROPOLOGISCHER FUND AUF DEM SITNO. Abdeckung von Skelettresten zweier in das Mittelalter datierter Individuen bei der Grabung des spätbronzezeitlichen Burgwalls auf dem Berg Sitno in der Gemeinde Ilija /Bez. Žiar nad Hronom/. Nur kleine, sehr korrodierte Knochenbruchstücke eines Kindes im Alter von 11-13 J. und eines Individuums im Alter von 20-40 J. erhalten.

АНТРОПОЛОГИЧЕСКАЯ НАХОДКА НА ГОРЕ СИТНО. Остатки скелетов двух индивидов датированы средневековьем, обнаружены в ходе исследований городища позднего периода бронзы на горе Ситно в с. Илия /рай. Жар-над-Гроном/. Сохранились только мелкие, очень корродированные обломки костей ребенка в возрасте 11-13 лет и индивида в возрасте 20-40 лет.

ANTROPOLOGICKÝ NÁLEZ V BOŠÁCI

Július Jakab

Bošáca, časť Zemianske Podhradie /okr. Trenčín/, Hradištia, hradisko, antropologický materiál, neskora doba bronzová, realizátor analýzy a uloženie materiálu: AÚ SAV, Nitra.

Pri systematickom výskume /L. Veliačik/ hradiska z neskorej doby bronzovej nájdená časť neurokránia človeka. Čiastočne korodované úlomky neúplnej lavej temennej kosti s pôvodnými lomnými plochami, vzhľadom na masívnosť a stupeň zrastu švov patriacej pravdepodobne mužovi vo veku 30 až 50 r. Podľa vzhľadu fragmentov sa usudzuje, že kost bola čiastočne, resp. nedokonale prevarená.

ANTHROPOLOGISCHER FUND IN BOŠÁCA. Teil des linken Scheitelbeins, wahrscheinlich eines Mannes /30 bis 50 J./, von der Fläche des spätbronzezeitlichen Burgwalls in Bošáca, Teil Zemianske Podhradie /Bez. Trenčín/. Die Knochenfragmente mit ursprünglichen Bruchflächen gesäumt. Das Aussehen der Bruchstücke erlaubt zu schließen, daß der Knochen teilweise bzw. unvollständig gekocht war.

АНТРОПОЛОГИЧЕСКАЯ НАХОДКА В С. БОШАЦА. Часть левой теменной кости по всей вероятности мужчины /30-50 лет/ из площади городища позднего периода бронзы в с. Бушаца, часть Земянске-Подградье /рай. Тренчин/. Фрагменты кости окаймленные первоначальными поверхностями излома. По внешности обломков можно судить, что кость была частично, или же несовершенно кипяченной.

UKONČENIE ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V SEČOVSKÉJ POLIANKE

Mária Jenčová

Sečovská Polianka /okr. Vranov nad Topľou/, Široká /M-34-116-C-b-1, 1 : 10 000, 5-15 : 332-343 mm/, neolit - mladá fáza kultúry s východnou lineárной keramikou, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: OVM, Hanušovce nad Topľou.

S výbežok Východoslovenskej nížiny na Z od údolnej nivy Tople, nadmor. v. 135-139 m. Preskúmané melioračné ryhy na ploche 6875 m², odkrytá plocha 243 m². Zachytených 21 objektov, z nich 9 s obsahom keramického materiálu, štiepanej, prevažne obsidiánovej industrie, mazanice, uhlíkov a drobných úlomkov zvieracích kostí. Ojedinele výskyt brúsenej kamennej industrie. Z jamy 12 štylizovaná antropomorfna plastika.

ABSCHLUSS DER RETTUNGSGRABUNG IN SEČOVSKÁ POLIANKA. Durch eine Rettungsgrabung der Siedlung aus der jungen Phase der Kultur mit östlicher Linearkeramik in Sečovská Polianka /Bez. Vranov nad Topľou/ 21 Objekte erschlossen. Aus 9 Gruben Keramikmaterial, Spaltindustrie, vorwiegend aus Obsidian, Lehmverputz, Holzkohlenstückchen und kleine Bruchstücke von Tierknochen. Vereinzelt kam geschliffene Steinindustrie vor. Aus Grube 12 eine stilisierte anthropomorphe Plastik.

ОКОНЧАНИЕ ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. СЕЧОВСКА-ПОЛЬЯНКА. В ходе охранных раскопок поселения поздней фазы культуры с восточной линейной керамикой в с. Сечовска-Польянка /рай. Вранов-над-Топлоу/ обнаружилось 21 погребение. В 9 ямах керамический материал, колотая индустрия, в основном из обсидиана, обмазка, угольки и мелкие обломки звериных костей. Редко встречалась граненая каменная индустрия. В яме 12 стилизованная антропоморфная скульптура.

NÁLEZY Z ČEČEJOVIEC

Ľubomíra Kaminská

Čečejovce /okr. Košice-vidiek/, Harangó /34-127-A-a, 1 : 25 000, 224 : 209 mm/, mladý paleolit, prieskum, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV, Košice.

Získaných niekoľko škrabadiel, rydiel, čepeli, jadier a úštearov, vyrobených prevažne z patinovaného limnokvaritu.

FUNDE AUS ČEČEJOVCE. Als Lesefunde in Čečejovce /Bez. Košice-Land/ gewonnene jungpaläolithische Spaltindustrie.

НАХОДКИ ИЗ С. ЧЕЧЕЁВЦЕ. В ходе сбора в с. Чечеёвце /рай. Кошице-видьеク/ обнаружена верхнепалеолитическая колотая индустрия.

NÁLEZY LENGYELSKÉJ KULTÚRY Z TREBATIC

Marián Klčo

Trebaticce /okr. Trnava/, stavenisko rodinného domu Jozefa Jankecha /č. d. 243/, parcela č. 401/1 /M-33-132-B-a, 1 : 25 000, 354 : 308 mm/, sídlisko, lengyelská kultúra, nález počas stavby, preverený a doplnený prieskumom, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Intravilán obce, pravobrežná terasa Dudváhu, nadmor. v. 166 m.

Stavbou domu porušený väčší objekt/hlinisko?/lengyelskej kultúry s dnom v hľ. 250 cm od povrchu terénu. Z objektu väčšie množstvo výrazných črepov typických pre II. stupeň lengyelskej kultúry, motyka z parohoviny /obr. 18: 2/, kostene šidlo /obr. 18: 1/ a štiepaná pazúriková a rádiolaritová industria /petrografický rozbor Ľ. Illášová/.

FUNDE DER LENGYEL-KULTUR IN TREBATICE. Im Gemeindekataster von Trebatice /Bez. Trnava/ Fund eines gestörten Objektes der II. Stufe der Lengyel-Kultur, in ihm Scherben, eine Geweihhakke, Knochenahle und Spaltindustrie /Abb. 18/.

НАХОДКА ЛЕНДЕЛЬСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ТРЕБАТИЦЕ. В кадастре с. Требатице /рай. Трнава/ находка разрушенного объекта второй ступени ленделской культуры, в нем черепки, мотыга из рогового вещества, костяное шило и колотая индустрия /рис. 18/.

PRÍRASTKY MINCI V ARCHEOLOGICKOM ÚSTAVE SAV V ROKU 1986

Eva Kolníková - Ján Hunka

Nálezy mincí z výskumov, prieskumných akcií alebo darov nálezcov:

Blatné /okr. Bratislava-vidiek/

Nález pri práci v záhrade:

Uhorsko, Ferdinand I. /1526-1564/, Kremnica, denár z r. 1551. 1,54 cm, 0,24 g. L. Huszár /1979: Münzkatalog Ungarn von 1000 bis Heute. Budapest/, 935. /Dalej iba Huszár./ /Prír. č. 6941./

Bošáca, časť Zemianske Podhradie /okr. Trenčín/ Nález pri výkope základov domu:

Rakúsko, František II. /1792-1835/, Viedeň, grajciar z r. 1800. 2,4 cm, 4,24 g. /Prír. č. 6942./

B r a t i s l a v a, časť D ú b r a v k a

Nález pomocou detektora kovov /J. Tirpák/ pri výskume rímskych objektov

/T. Kolník, J. Hromada, P. Roth:/

Rím, Alexander Severus /222-235/, denár. 1,85 cm, 2,4 g. /Prír. č. 6943./

So stredovekým osídlením lokality súvisí nález:

Fischau, Otakar IV. /1164-1192/, viedenský fenig. 1,58 cm, 0,5 g. B. Koch

/1983: Der Wiener Pfennig. Ein Kapitel aus der Periode der regionalen Pfennigmünze. Numism. Z., 97, Wien/, 72. /Prír. č. 6929./

C a k a j o v c e, okr. Nitra

Kostolné, pohrebisko, včasný stredovek, výskum 1985 /M. Rejholecová/, v hrobe 854:

Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, denár. 1,8 cm, 0,16 g. Huszár 25. /Prír.

č. 6835./

I ž a /okr. Komárno/

Leányvár, rímsky tábor, výskum /K. Kuzmová, J. Rajtár/:

1. Rím, Nero /54-68/, denár. 1,8 cm, 1,72 g. H. Mattingly - E. A. Sydenham

/1923: Roman Imperial Coinage. I. London, č. ? /Dalej iba RIC I./ /Prír. č. 6932./

2. Rím, Traianus /98-117/, denár z r. 103-111. 1,75 cm, 3,11 g. H. Mattingly -

E. A. Sydenham /1926: Roman Imperial Coinage. II. London/, č. 186. /Dalej iba RIC II./ /Prír. č. 6938./

3. Rím, Hadrianus /117-138/, sestercius, zošúchaný. 3,3 cm, 20,58 g. /Prír.

č. 6846./

4. Rím, Hadrianus /117-138/, dupondius. 2,6 cm, 9,75 g. /Prír. č. 6844./

5. Rím, Hadrianus /117-138/, as. 2,7 cm, 11 g. /Prír. č. 6859./

6. Rím, Hadrianus /117-138/, Rím, denár z r. 125-128. 1,9 cm, 2,55 g. RIC

II, č. 201. /Prír. č. 6838./

7. Rím, Antoninus Pius /138-161/, as. 2,65 cm, 10,47 g. /Prír. č. 6841./

8. Rím, Antoninus Pius /138-161/, Rím, denár z r. 148-149. 1,8 cm, 2,48 g.

H. Mattingly - E. A. Sydenham /1930: Roman Imperial Coinage. III. London/, č. 446.

/Dalej iba RIC III./ /Prír. č. 6852./

9. Rím, Marcus Aurelius /166-180/, dupondius z r. 174. 2,8 cm, 11,84 g.

RIC III, č. 1117. /Prír. č. 6857./

10. Rím, Faustina II.? /+175/, zničený as. 2,4 cm, 5,17 g. /Prír. č. 6858./

11. Rím, neurčený denár /subaerát s dierkou/, 1.-2. stor. 1,7 cm, 2,1 g.

/Prír. č. 6839./

12. Rím, Julia, manž. Septimia Severa /173-217/, Rím, denár z r. 196-211.

1,7 cm, 2,66 g. /Prír. č. 6940./

13. Rím, Gallienus /253-268/, Rím, antoninianus. 1,7 cm, 1,88 g. H. Mattingly - E. A. Sydenham /1936: Roman Imperial Coinage. IV/I. London/, č. 179. /Dalej iba RIC IV/I./ /Prír. č. 6843./

14. Rím, Claudius II. Gothicus /268-270/, antoninianus /poškodený/. 1,9 cm, 1,67 g. /Prír. č. 6939./

15. Rím, Aurelian /270-275/, Cyzicus, antoninianus. 2,25 cm, 4,65 g.

H. Mattingly - E. A. Sydenham - P. H. Webb /1933: Roman Imperial Coinage. V/I. London/, č. 360. /Dalej iba RIC V/I./ /Prír. č. 6836./

16. Rím, Maximianus Herculius /286-305/, Thessalonika, časť follisa z r. 311-313. 2,2 cm, 1,15 g. H. Mattingly - C. H. V. Sutherland /1964: Roman Imperial Coinage. VI. London/, č. 517-519. /Dalej iba RIC VI./ /Prír. č. 6849./

17. Rím, Galerius Maximianus /293-311/, follis. 2,5 cm, 4,74 g. RIC VI, č. ? /Prír. č. 6837./

18. Rím, Maximinus II. Daza /305-313/, Siscia, follis asi z r. 311. 2,35 cm, 3,83 g. RIC VI, č. 222b. /Prír. č. 6860./
19. Rím, Constantinus I. /306/7-337/, Constantinopolis, malý bronz. 1,4 cm, 1,02 g. H. Cohen /1955: Description historique des monnaies frappées sous l'empire romain. Graz/. VII, 760. /Prír. č. 6930./ 6930./
20. Rím, Constans /333-350/, Thessalonika, malý bronz z r. 341-346. 1,5 cm, 1,6 g. R. A. G. Carson - J. P. C. Kent /1960: Late Roman Bronze Coinage. London/, 860-861. /Dalej iba LRBC./ /Prír. č. 6933./
21. Rím, Constans /333-350/, Rím? malý bronz z r. 341-346. 1,5 cm, 1,78 g. LRBC č. 628 a n. /Prír. č. 6850./
22. Rím, Constantius II. /323-361/, Siscia? centenionalis z r. 351-354? 1,85 cm, 1,31 g. LRBC č. 1218-1221? /Prír. č. 6856./
23. Rím, Constantius II.? /323-361/, Siscia, centenionalis z r. 355-361. 1,75 cm, 1,74 g. LRBC č. 1246-1247. /Prír. č. 6854./
24. Rím, Valentinianus I. /364-375/, Siscia, centenionalis z r. 364-367. 1,7 cm, 1,72 g. LRBC 1290-1293. /Prír. č. 6847./
25. Rím, Valentinianus I. /364-375/, Siscia, centenionalis z r. 364-367. 1,9 cm, 1,85 g. LRBC č. 1275-1278. /Prír. č. 6855./
26. Rím, Valentinianus I. /364-375/, Siscia, centenionalis z r. 367-375. 1,8 cm, 1,83 g. LRBC č. 1331-1334. /Prír. č. 6935./
27. Rím, Valentinianus I. /364-375/, Siscia, centenionalis z r. 367-375. 1,8 cm, 1,81 g. LRBC č. 1435-1439. /Prír. č. 6851./
28. Rím, Valentinianus I. /364-375/, centenionalis, poškodený. 1,8 cm, 0,87 g. /Prír. č. 6842./
29. Rím, neurčiteľný as, 2. stor. 2,45 cm, 6,77 g. /Prír. č. 6904./
30. Rím, neurčiteľný antoninianus, 3. stor. 1,8 cm, 1,25 g. /Prír. č. 6934./
31. Rím, Urbs Roma, malý bronz z r. 330-335. 1,7 cm, LRBC č. 1120. /Prír. č. 6937./
32. Rím, neurčený centenionalis, 4. stor. 1,75 cm, 2,65 g. /Prír. č. 6848./
33. Rím, neurčená polovica centenionalisu, 4. stor. 1,65 cm, 0,79 g. /Prír. č. 6845./
34. Rím, neurčiteľná malá bronzová minca, 3.-4. stor. 1,6 cm, 1,05 g. /Prír. č. 6936./
35. Rím, neurčiteľná bronzová minca. 2,8 cm, 3,62 g. /Prír. č. 6853./
36. Rím, dva drobné zlomky mince. /Prír. č. 6931./
37. Okrúhly bronzový pliešok. /Prír. č. 6840./
Liptovská Sieleňica /okr. Liptovský Mikuláš/
Liptovská Mara, hrádok, stredovek, výskum /V. Hanuliak, K. Pieta/, na z odveže:
- Uhorsko, Matej I. Korvín /1458-1490/, minc. zn. C - ?, denár z r. 1463. 1,5 cm, 0,57 g. Huszár 706. /Prír. č. 6926./
Male Kosihy /okr. Nové Zámky/
Pohrebisko, včasné stredovek, výskum /M. Hanuliak/, v 4 hroboch mince vo funkcií obolu mŕtvych:
1. Hrob 438 - Uhorsko, Štefan I. /997-1038/, obolus. 1,77 cm, 0,64 g. Huszár 1. /Prír. č. 6907./
 2. Hrob 532 - Uhorsko, Štefan I. /997-1038/, obolus. 1,86 cm, 0,74 g. Huszár 1. /Prír. č. 6908./

3. Hrob 540 - Uhorsko, vojvoda Bela /1048-1060/, obolus. 1,81 cm, 0,68 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6906./

4. Hrob 410 - Uhorsko, Šalamún /1063-1074/, obolus. 1,68 cm, 0,57 g. Huszár

14. /Prír. č. 6905./

N i t r a

Šindolka, pohrebisko, včasné stredovek, výskum /B. Chropovský, G. Fusek/, v 16 hroboch mince vo funkcií obolu mŕtvych:

1. Hrob 75 - Uhorsko, Štefan I. /997-1038/, obolus. 1,8 cm, 0,75 g. Huszár

1. /Prír. č. 6909./

2. Hrob 253 - Uhorsko, Ondrej I. /1046-1060/, obolus. 1,75 cm, 0,22 g.

Huszár 8. /Prír. č. 6916./

3. Hrob 242 - Uhorsko, vojvoda Belo /1048-1060/, obolus. 1,6 cm, 0,42 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6915./

4. Hrob 282 - Uhorsko, vojvoda Belo /1048-1060/, obolus. 1,7 cm, 0,57 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6919./

5. Hrob 288 - Uhorsko, vojvoda Belo /1048-1060/, obolus. 1,8 cm, 0,63 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6920./

6. Hrob 290 - Uhorsko, vojvoda Belo /1048-1060/, obolus. 1,79 cm, 0,66 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6921./

7. Hrob 292 - Uhorsko, vojvoda Belo /1048-1060/, obolus. 1,85 cm, 0,56 g.

Huszár 11. /Prír. č. 6922./

8. Hrob 91 - Uhorsko, vojvoda Gejza /1064-1074/, obolus. 1,8 cm, 0,74 g.

Huszár 18. /Prír. č. 6910./

9. Hrob 116 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, obolus. 1,65 cm, 0,33 g.

Huszár 21. /Prír. č. 6914./

10. Hrob 125 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, obolus. 1,9 cm, 0,52 g.

Huszár 23. /Prír. č. 6923./

11. Hrob 254 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, obolus. 1,65 cm, 0,35 g.

Huszár 24. /Prír. č. 6917./

12. Hrob 255 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, obolus. 1,95 cm, 0,62 g.

Huszár 24. /Prír. č. 6918./

13. Hrob 95 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, denár. 2 cm, nevážený,

v zlomkoch. Huszár 25. /Prír. č. 6911./

14. Hrob 112 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, denár. 2,05 cm, 0,65 g.

Huszár 26. /Prír. č. 6913./

15. Hrob 225 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, denár. 1,95 cm, 0,62 g.

Huszár 27. /Prír. č. 6924./

16. Hrob 107 - Uhorsko, Ladislav I. /1077-1095/, denár. 1,9 cm, 0,52 g.

/Prír. č. 6912./

N i t r a, časť P á r o v s k é H á j e

Trasa plynovodu, záchranný výskum /K. Pieta, M. Ruttkay/, v objekte 21a z neskorej doby rímskej až doby stáhovania národotvorných prevŕtaná rímska minca:

Rím, Urbs Roma, minc. Thessalonika, malý bronz z r. 335-337. 1,8 cm, 1,42 g. LRBC č. 852. /Prír. č. 6867./

V priestore stredovekého sídliska nález mince:

Uhorsko, Belo III. /1172-1196/, arabský typ. 2,2 cm, 1,2 g. Huszár 73.

/Prír. č. 6927./

Partizánske /okr. Topoľčany/

Šimonovianska ulica, "vodný hrad", stredovek, výskum /A. Ruttkay/:

1. Uhorsko, Ferdinand II. /1619-1637/, Kremnica, denár z r. 1630. 1,6 cm,
0,45 g. Huszár, averz č. 1204, reverz č. 1205. /Prír. č. 6928./
2. Poľsko, Zigmund III. /1587-1632/, Bydgoszcz, poltorák z r. 1621. 1,95 cm,
1,01 g. E. Kopicki /1976: Katalog podstawowych typów monet i banknotów Polski
oraz ziem historycznych z Polską związanymi. 2. Warszawa/, s. 161, č. IIB - 10.
/Prír. č. 6925./

Šala /okr. Galanta/

Veča, "benzínová pumpa", zber na mieste výstavby nového sídliska /J. Kormoší/,
6 rímskych mincí, nález na mieste bagrom porušeného sídliska z doby rímskej, asi
časť z väčšieho komplexu.

1. Rím, Constantius II. /323-361/, malý bronz z r. 324-330? 1,55 cm,
1,46 g. LRBC č. 723? /Prír. č. 6864./
2. Rím, Constantius II.? /323-361/, Nicomedia, malý bronz z r. 335-337?
1,85 cm, 1,92 g. LRBC č. 1126. /Prír. č. 6865./
3. Rím, Constantius II. /323-361/, malý bronz. 1,6 cm, 1,88 g. /Prír. č.
6861./
4. Rím, Constantius II. /323-361/, malý bronz. 1,5 cm, 1,25 g. /Prír. č.
6862./
5. Rím, Constantius II.? /323-361/, malý bronz. 1,5 cm, 1,99 g. /Prír. č.
6863./
6. Rím, neurčený, poškodený malý bronz, 4. stor. 1,5 cm, 1,07 g. /Prír. č.
6866./

Neznáme nálezisko

Kúpou získaná kolekcia rímskych mincí /35 malých broncov zo 4. stor./, prav-
depodobne hromadný nález alebo súčasť väčšieho komplexu. Nálezisko sa nateraz
nepodarilo identifikovať. Podrobné zverejnenie pripravené pre Slov. Numizm.
/Prír. č. 6868-6904./

Prehľad prírastkov mincí v roku 1986

Nálezisko	Mince							Spolu
	keltské	rímske	byzant-ské	Storočie				
				11.-13.	14.-15.	16.-17.	18.-20.	
Blatné						1		1
Bošáca, časť Zemianske Podhradie							1	1
Bratislava, časť Dúbravka	1			1				2
Čakajovce				1				1
Iža		36						36
Liptovská Sielnica					1			1
Malé Kosihy				4				4
Nitra				16				16
Nitra, časť Párovské Háje	1			1				2
Partizánske						2		2
Šala	6							6
Neznáme nálezisko	35							35
S p o l u	-	79	-	23	1	3	1	107

MÜNZZUWACHS IM ARCHÄOLOGISCHEN INSTITUT DER SAW IM J. 1986. In die numismatische Sammlung kamen 107 Münzen hinzu, vor allem römische aus archäologischen Abdeckungen römischer Bauten /Bratislava-Dúbravka, Iža/, Münzen aus einem völkerwanderungszeitlichen Siedlungsobjekt /Nitra-Párovské Háje/ und aus 2 Depotfunden /Šala-Veča, unbekannte Fundstelle/. Zum bedeutenden Zuwachs gehören ungarische arpadische Münzen aus frühmittelalterlichen Gräberfeldern /Čakajovce, Malé Kosihy, Nitra-Šindolka/, aus einer frühmittelalterlichen Siedlung /Nitra-Párovské Háje/ und ein Wiener Pfennig aus mittelalterlichem Fundmilieu /Bratislava-Dúbravka/. Archäologische Grabungen der mittelalterlichen Besiedlung lieferten Münzen aus dem 14.-17. Jh. /Liptovská Sielnica-Liptovská Mara, Partizánske-Šimonovianska-Gasse/. Der Rest sind Zufallsfunde.

ПРИРОСТЫ МОНЕТ В ИНСТИТУТЕ АРХЕОЛОГИИ САН В 1986 Г. В нумизматические коллекции прибыло 107 приростов монет, римские монеты из археологических исследований римских построек /Братислава-Дубравка, Ижа/, монеты из объекта поселения периода переселения народов /Нитра-Паровске-Гае/ и 2 массовые находки /Шаля-Вече, неизвестное местонахождение/. К самым значительным приростам относятся венгерские арпадовские монеты из раннесредневековых могильников /Чакаёвце, Мале-Косиги, Нитра-Шиндолка/, из раннесредневекового поселения /Нитра-Паровске-Гае/; венский пфенниг из средневековых условий находки /Братислава-Дубравка/. В ходе археологических исследований средневекового поселения обнаружились также монеты XIV-XVII вв. /Липтовска-Сьелница - Липтовска-Мара, Партизанске-Шимоновянска улица/. Остальные приросты являются случайными находками.

PRIEŠKUMY A OJEDINEĽÉ NÁLEZY V OKRESE DUNAJSKÁ STREDA

Alexander Krásny

Regionálny prieskum v okrese Dunajská Streda, uloženie nálezov: ŽM, Dunajská Streda.

Z archeologickej hľadiska pomerne málo známy región. Sledovaním melioračných prác v okrese zistené lokality:

1. Čaľovo

2 piesočné vyvýšeniny asi 1 km na J od mesta po ľavej strane cesty do Klučovca /L-33-12-D-a, 1 : 25 000, 354 : 23 mm/. Vyvýšeniny oddelené od seba suchým korytom menšieho ramena. Fragmenty keramiky z mladšej doby kamennej /želiezovská skupina/ so stopami červeného maľovania a štiepaná kamenná industria, koncentrované na temenach návrší /obr. 19: 2, 7, 8/.

2. Jahodná, časť Dunajský Klátov

Kis sziget na J od časti Dunajský Klátov /M-33-144-C-d, 1 : 25 000, 243 : 281 mm/. Ojedinelý nález sekromlatu sivozelenej farby so zaobleným tylom a s obojstranne zbrúseným ostrím. Otvor v hornej tretine /obr. 19: 4/.

3. Veľká Paka, časť Čukárska Paka

S koniec osady pozdĺž cesty do Malej Paky /45-13-16, 1 : 10 000, 77 : 348 mm/ asi 200 m S od mohyly z mladšej doby halštatskej /Pichlerová, M. 1967: K otázke geografického vymedzenia oblasti východoalpských kniežacích mohýl na strednom

Dunaji. In: Zbor. Slov. nár. Múz. Hist. 7. Bratislava, s. 24-27/. Na miernej vyvýšenine väčší počet pravekých črepov /obr. 19: 1, 5, 9/.

4. Zlaté Klasy, časť Rastice

Asi 500 m J od športového štadióna v Zlatých Klasoch a 150 m na Z od cesty z Oldze /M-33-143-D-b, 1 : 25 000, 231 : 236 mm/ na povrchu včasnostredoveké črepy zdobené viacnásobnou vlnovkou a pásmi vodorovných rýh /obr. 19: 3, 6/.

GELÄNDEBEGEHUNG UND EINZELFUNDE IM BEZIRK DUNAJSKÁ STREDA. Archäologisch gesehen eine verhältnismäßig wenig bekannte Region. Beim Verfolgen von Meliorationsarbeiten neolithische Besiedlung /Želiezovce-Gruppe/ im Gemeindekataster von Čalovo festgestellt /Abb. 19: 2, 7, 8/. In der Gemeinde Veľká Paka, Teil Čukárska Paka urzeitliche /näher nicht datierte/ Fundstelle entdeckt /Abb. 19: 1, 5, 9/. Beim Sportstadion in Zlaté Klasy, Teil Rastice, an der Oberfläche frühmittelalterliche Scherben mit mehrfachen Wellenlinien und Bändern waagrechter Ritzlinien gefunden /Abb. 19: 3, 6/. Einzelfund einer Hammeraxt von graugrüner Farbe /Abb. 19: 4/ in der Gemeinde Jahodná, Teil Dunajský Klátov.

РАЗВЕДКИ И ЕДИНЧНЫЕ НАХОДКИ В РАЙОНЕ ДУНАЙСКА-СТРЕДА. Из археологической точки зрения регион довольно не известный. При мелиоративных работах обнаружено поселение неолита /жельезовска группа/ в кадастре с. Чалово /рис. 19: 2, 7, 8/. Первобытное, точнее недатированное местонахождение вскрыто в кадастре с. Велька-Пака, часть Чукарска-Пака /рис. 19: 1, 5, 9/. По близости спортивного стадиона в с. Злате-Класи, часть Растице обнаружены на поверхности черепки украшенные многорядными волнами и полосами горизонтальных резных линий /рис. 19: 3, 6/. Единичная находка топора-молота серо-зеленого цвета /рис. 19: 4/ в с. Ягодна, часть Дунайски-Клатов.

SIEDMA SEZÓNA VÝSKUMU V MUŽLE-ČENKOVE

Ivan Kuzma

Mužla, časť Čenkov /okr. Nové Zámky/, Vilmakert a Orechový sad /L-34-2-C-a, 1 : 25 000, 282 : 307 mm/, systematický záchranný výskum, ťažisko včasnostredoveké obdobie, badenská kultúra a želiezovská skupina, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

V polohe Vilmakert doskúmaná plocha z predchádzajúcej sezóny, pokračovanie na novej ploche - 1800 m². Dovedna preskúmaných 134 objektov a 2 kostrové hroby.

Ťažisko výskumu vo včasnostredovekom období - 71 objektov, z toho 20 chát. Charakter chát i ostatných objektov rovnaký ako v predchádzajúcich sezónach. V nálezoch prevláda keramika, hojnejšie i železné predmety. Nález ďalej misky sliezskeho typu.

Badenská kultúra, preskúmaných 27 objektov - zásobné a materiálové jamy. Oproti predchádzajúcim nálezom sa javí chronologický posun k staršej fáze.

Želiezovská skupina, preskúmaných 26 objektov. Nálezový materiál obdobný ako v predchádzajúcich sezónach.

Bez nálezov, resp. s atypickým materiálom 10 objektov. Z 2 kostrových hrobov jeden patrí do 10. stor., druhý /bez nálezov/ do praveku.

V polohe Orechový sad na ploche 250 m² odkrytých 12 kostrových hrobov, rámcovo datovaných do 10. stor., a 8 objektov želiezovskej skupiny.

SIEBENTE GRABUNGSSAISON IN MUŽLA-ČENKOV. In der Lage Vilmakert insgesamt 134 Objekte und 2 Körpergräber untersucht: Frühmittelalter, Siedlung, 71 untersuchte Objekte, davon 20 Hütten. Der Charakter der Objekte und Funde ist derselbe wie in den vorangehenden Saisons. Fund einer weiteren Schüssel des schlesischen Typs. Badener Kultur, Siedlung, 27 untersuchte Objekte, chronologische Verschiebung zur älteren Phase. Želiezovce-Gruppe, Siedlung, 26 untersuchte Objekte, das Fundmaterial entsprechend wie in den vorangehenden Grabungsjahren. Ohne Funde 10 Objekte. Von 2 Skelettgräbern eines aus dem 10. Jh., das andere urzeitlich. In der Flur Orechový sad 12 Körpergräber aus dem 10. Jh. und 8 Objekte der Želiezovce-Gruppe abgedeckt.

СЕДЬМОЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ В С. МУЖЛА-ЧЕНКОВ. В урочище Вилмакерт в общем прослежены 134 местонахождения и 2 погребения с трупоположением: раннее средневековье, поселение, прослежен 71 объект, из того числа 20 жилищ.

Характер объектов и находок такой же как в минувших сезонах. Нахodka следующей миски силезийского типа. Баденская культура, поселение, исследованы 27 объектов, относящихся к ранней фазе. Жельевовская группа, поселение, исследованы 26 объектов, материал находок сходный с материалом предшествующих сезонов. 10 объектов не содержало находки. Из числа 2 погребений с трупоположениями одно датируется X в., второе доисторического периода. В урочище Орехови-Сад вскрытых 12 погребений с трупоположениями, датированных X в. и 8 объектов жельевовской группы.

POKRÁČOVANIE VÝSKUMU RÍMSKEHO KASTELA V IŽI

Klára Kuzmová - Ján Rajtár

Iža /okr. Komárno/, Leányvár /L-34-1-C-d, 1 : 25 000, 142-155 : 16-19 mm/, doba rímska /2.-4. stor./, rímskoprovinciálna kultúra, kastel, systematický záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Mierna vyvýšenina na ľavom brehu Dunaja. Odkrytá plocha ca 5000 m², nedoskúmaná. Zistené viaceré stavebné fázy. Najstaršia fáza z obdobia marcomanských vojen - dvojica paralelných hrotitých priekop na S, zvyšky stavieb z nepálených tehál v J časti /Kuzmová, K. - Rajtár, J. 1986: Anfänge des Römerlagers in Iža. Archeol. Rozhl., 38, s. 358-377, 459-462/. Ďalšie doklady prestavieb opevnenia kamenného kastela v 4. stor. - bastiónovitá prístavba na JZ nároží.

FORTSETZUNG DER GRABUNG DES RÖMISCHEN KASTELLS IN IŽA. Die Grabung auf der Fundstelle Leányvár in Iža /Bez. Komárno/ verfolgte die älteste Holz-Erde-Phase des Lagers - die Grabenbefestigung im N, Baureste aus luftgetrockneten Ziegeln im S-Teil /Kuzmová, K. - Rajtár, J. 1986: Anfänge des Römerlagers in Iža. In: Archeol. Rozhl., 38, Praha, S. 358-377, 459-462/. An der SW-Ecke des Steinkastells festgestellte Spuren eines bastionartigen Anbaues aus dem 4. Jh.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ РИМСКОГО КАСТЕЛЛА В С. ИЖА. Исследования на месте-нахождении Леаньвар в с. Ижа /рай. Комарно/ сосредоточились на обследовании самой ранней земляно-деревянной фазы лагеря – ров-укрепление на С, остатки построек из сырцового кирпича в Ю части /Кузмова, К. – Райтар, Я. 1986: Anfänge des Römerlagers in Iža. In: Archeol. Rozhl., 38. Praha, с. 358-377, 459-462/. На ЮЗ углу каменного кастелла обнаружены следы бастионовидной пристройки IV в.

POKRAČOVANIE V SYSTEMATICKOM VÝSKUME STARÉHO MESTA V BANSKEJ ŠTIAVNICI

Jozef Labuda

Banská Štiavnica /okr. Žiar nad Hronom/, Staré mesto-Glanzenberg /M-34-122-D-d, 1 : 25 000, 322 : 157 mm/, 13.-16. stor., systematický výskum, uloženie nálezov: SBM, Banská Štiavnica.

5. etapa výskumu na zaniknutej lokalite. Už niekoľko rokov pozornosť sústredená na 2 vytypované polohy /vzdialenosť medzi nimi ca 300 m/: vrcholová plošina /poloha 1/, miesto so zvyškami technických objektov /plošina nad povrchovými dobývkami/.

Poloha 1. Po skoršom odkrytí 2 vežovitých stavieb a nezastrešeného nádvoria medzi nimi pozornosť venovaná odkrývke deštrukcie na V od obvodového muriva G. V minulosti úvaha bud o interiéri ďalšej stavby alebo o výplni druhého nádvoria. Tieto predpoklady podmienené dovtedy neúplným odkrytím obvodového muriva G, spájajúceho stavby I a II z ich V strany /obr. 20/. V poslednej sezóne zistený priebeh muriva G a jeho spojenie so stavbou I /zachytená škára/. Ďalšie murivo previazané s murivom G nezistené. Priestor asi predstavoval ďalšiu voľnú nezastrešenú plochu. Nálezy keramiky a železných predmetov z 13.-15. stor.

V blízkosti muriva F zachytený priebeh múru H, š. 80 cm /obr. 20/. Predpokladané previazanie s murivom F už nemožno zistiť.

Plošina nad povrchovými dobývkami. Tažisko výskumných prác tu už niekoľko rokov /obr. 21/. Čiastočne odkryté základy objektov technického charakteru - objekt I /pražiaca pec/ a objekt II /skúšobňa výdatnosti rudy/; obidva z 15.-16. stor. V súvislosti s výskumom objektu I nutné s prihliadnutím na výsledky poslednej výskumnej sezóny pozmeniť názory o jeho funkcii. Pravdepodobne sa tu nachádzala kováčska vyhňa.

V priestore na J od objektu I odkryté základové murivo stavby IV s náznakom klenby. Zatiaľ obnažený len priebeh základového muriva, vnútorná výplň neodkrytá; aj tak prekvapením relatívne málo početný nálezový materiál /fragmenty keramiky, kovové predmety, väčší kus ryolitu z ostenia dverí/ zo 14. stor.

Obdobná situácia na J od objektu II; tu odkryté základové murivo objektu III v tvare lichobežníka. Podobne prekvapujúci relatívne malý počet ojedinelých nálezov. Južné partie stavieb /III a IV/ utvára murivo, v časovom predstihu plniace funkciu obvodového múru /azda okolo celej lokality/. Pri začisťovaní koruny tohto muriva zachytená pravdepodobne strieľňa; mŕt datovaný nálezmi do 13. stor., priestor pre strieľňu by naznačoval jeho využitie aj v 15.-16. stor.

Pod objektom I v presnej superpozícii objavený vstupný priestor s deštruovaným portálom do objektu IV – nepravidelné schody, vysekane do skaly, z obidvoch

strán ohrazené murivom. V štrkovitej výplni vstupného priestoru ojedinelé nálezy keramiky z 13.-14. stor. Nad štrkovitou vrstvou 30-40 cm hrubá čierna vrstva, v nej početné kusy železných predmetov z 15.-16. stor. z predpokladanej kováčskej vyhne.

Analogická superpozícia pri objekte III; pod deliacou ťlovitou vrstvou podobný vstupný priestor ako pri objekte I. Za vstupným schodiskom zamurovaný portál. Ojedinelé nálezy z týchto miest z 13.-14. stor.

FORTSETZUNG DER SYSTEMATISCHEN ERFORSCHUNG VON STARE MESTO IN BANSKA ŠTIAVNICA. 5. Grabungsetappe auf der Wüstung Staré mesto /Glanzenberg/ in Banská Štiavnica /Bez. Žiar nad Hronom/. Lage 1: Nach der früheren Abdeckung von 2 turmartigen Bauten und des unüberdachten Hofes zwischen ihnen Untersuchung der Destruktion im O der Umfassungsmauern G. Der Verlauf dieses Mauerwerks und seine Verbindung mit dem Bau I erfaßt /Abb. 20/. Vereinzelte Funde von Keramik und Metallgegenständen aus dem 13.-15. Jh. Plateau über den Ober-Tag-Abbaustellen: Unter dem Objekt I /Abb. 21/ in genauer Superposition der Eingangsraum mit dem destruuierten Portal in das Objekt IV - in den gewachsenen Fels eingehauene unregelmäßige Stufen, von beiden Seiten von Mauerwerk umgrenzt. In der schotterartigen Einfüllung des Eingangsraumes vereinzelte Keramikfunde aus dem 13.-14. Jh. Über der Schotterschicht eine schwarze Füllerde, in ihr zahlreiche Stücke von Eisengegenständen aus dem 15.-16. Jh.; wahrscheinlich eine Schmiedewerkstatt. Eine analoge Situation bei der Untersuchung des Objektes III festgestellt. Hinter dem Eingangsraum ein vermauertes Portal. Funde datieren diese Räume in das 13.-14. Jh.

ПРОДОЛЖЕНИЕ СИСТЕМАТИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ СТАРОГО ГОРОДА В Г. БАНСКА-ШТЬЯВНИЦА. Пятый сезон исследований погибшего меснонахождения Старый город /Гланценберг/ в г. Банска-Штьявница /рай. Жир-над-Гроном/. Урочище 1: после вскрытия в минувших сезонах 2 башенных сооружений и непокрытого крышей дрома между ними вскрылась деструкция на В от наружной кладки G. Прослежено продолжение этой кладки и его соединение с постройкой I /рис. 20/. Единичные находки керамики и металлических предметов датируются XIII-XV вв. Площадка над поверхностными разработками: Под объектом I /рис. 21/ в точной суперпозиции обнаружен вход с разрушенным порталом в объект IV. В скалу высеченная лестница неправильной формы, по обеим сторонам ограниченная кладкой. В щебенистом заполнении входа обнаружены единичные находки керамики XIII-XIV вв. Над слоем щебня заполнение черного цвета, в нем большинство обломков железных предметов XV-XVI вв.; по всей вероятности кузнечный горн. Аналогичное положение прослежено в ходе исследований объекта III. За входной лестницей замуранный портал. Найдены датируются эти помещения XIII-XIV вв.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V OSTROVANOCHE

Mária Lamiová - Schmiedlová - Božena Tomášová

Ostrovany /okr. Prešov/, Nad Imunou /27-44-18, 1 : 10 000, 483 : 341 mm/, zistovací výskum, neskora doba bronzová a doba rímska, uloženie nálezov: MSRR, Prešov.

Pravobrežná terasa rieky Torysy na rozhraní katastrov Medzany, Šarišské Michaľany, Ostrovany, nadmor. v. 319 m, preskúmaná plocha 58 m².

Neskorá doba bronzová, sídlisko, preskúmaných 10 objektov - kultúrnych a zásobných jám. Zachytená časť kruhovej stavby, pravdepodobne príbytku. Okraj lemovaný 5 kolovými jamkami. Získaný črepový materiál z okruhu kultúry Gáva.

Doba rímska, sídlisko, výrobný objekt. Odkrytá hrnčiarska pec s predpecnou jamou na vypalovanie tzv. sivej keramiky. Rôznorodú škálu tvarov nádob, zastúpenú fragmentmi, doplnia bohatý kolkovaný črepový materiál.

Čiastočne odkrytý aj okraj chaty s kolovými jamkami. Črepy z nádob hrncovitých tvarov, bronzová šijacia ihla, mazanica, pieskovcové osličky z 2., resp. 3. stor. n. l.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN OSTROVANY. Fundstelle südöstlich der Gemeinde Ostrovany /Bez. Prešov/, auf der linksuferigen FlussTerrasse der Torysa. Die abgedeckten Objekte aus der späten Bronzezeit mit Scherbenmaterial aus dem Bereich der Gáva-Kultur. Aus der römischen Zeit ein Töpferofen zum Brennen der grauen Keramik. Ausgeprägte Vertretung der grauen gestempelten Keramik. Neben diesem Produktionsobjekt ein Hütten teil mit Material aus dem 2.-3. Jh. u. Z. abgedeckt.

РАЗВЕДОЧНЫЕ РАСКОПКИ В С. ОСТРОВАНИ. Местонахождение на юв от с. Островани /рай. Прешов/, на правобережной террасе р. Ториса. Вскрытие объекты позднего периода бронзы, с черепками из ареала распространения культуры Гава. К римскому периоду относится гончарная печь для обжига серой керамики. В большинстве встречалась серая керамика с чеканным орнаментом. Помимо этого производственного объекта вскрыта часть жилища с находками II-III вв. н. э.

PRIEŠKUMY V OKRESE NOVÉ ZÁMKY

Jozef Líszka

Regionálne prieskumy v okrese Nové Zámky, povodie Váhu, Nitry a potoka Paríž, uloženie nálezov: OM, Nové Zámky.

1. Dubník

Vaskapu, J od obce /45-42-07, 1 : 10 000, 440 : 190 mm/ na pravej strane potoka Paríž, terasovitá vyvýšenina, porušená zemnými prácmi na vodnej nádrži, sídliskové nálezy /deštrukcia chaty a pece/, doba rímska, 12.-13. stor.

2. Gbelce

Libalegelő, SZ od obce /45-42-23, 1 : 10 000, 225 : 55 mm/ na pravej strane potoka Paríž, mierna vyvýšenina, sídliskové nálezy, 11.-13. stor.

3. Komora

Nyárasd, V od obce /45-41-06, 1 : 10 000, 140-165 : 120-200 mm/, na ľavej strane hradskej do Nových Zámkov, pri kalvínskom cintoríne, sídliskové nálezy na 3 susedných piesočných dunách, 11.-13. stor. /obr. 22: 1-5, obr. 23: 2, 4, 5/.

4. Nová Vieska

Aradské pole, S od obce /45-42-18, 1 : 10 000, 480 : 240 mm/ na ľavej strane potoka Paríž, terasovitá vyvýšenina, sídliskové nálezy, stredná doba bronzová, doba rímska.

Paprik domb, JV od obce /45-42-18, 1 : 10 000, 390 : 340 mm/ na pravej strane potoka Paríž, mierna vyvýšenina, sídliskové nálezy, badenská kultúra.

5. N o v é Z á m k y

Tökföldek alja, JV od mesta /45-41-02, 1 : 10 000, 15 : 265 mm/ na pravom brehu Nitry, terasovitá vyvýšenina. Zemnými prácami narušené bližšie nedatovateľné hroby, bez nálezov. Pravdepodobne hroby patriace k pohrebisku stredovekej osady Gúg /Š. Janšák: Staré osídlenie Slovenska. In: Sbor. Muzeál. slov. Spoločn. Turčiansky Sv. Martin 1933-34, s. 66/. Črepový materiál, získaný pri povrchovom zbere /45-41-02, 1 : 10 000, 45 : 250 mm/, datuje osídlenie do 15.-16. stor.

JV od tejto lokality, na menšej vyvýšenine /45-41-03, 1 : 10 000, 485 : 240 mm/, povrchovým zberom získané sídliskové nálezy, 11.-13. stor.

Zúgov, S od mesta /45-23-24, 1 : 10 000, 490 : 180 mm/ na pravom brehu Nitry, terasovitá vyvýšenina, porušená zemnými prácami, sídliskové nálezy /deštrukcia chaty/, doba rímska.

6. R ú b aň

Fuzkút, SZ od obce /45-42-06, 1 : 10 000, 10 : 360 mm/ na ľavej strane potoka Paríž, terasovitá vyvýšenina, zemník, sídliskové nálezy, doba rímska.

Cegléd, V od obce /45-42-12, 1 : 10 000, 325 : 70 mm/, terasovitá vyvýšenina pri kalvárii, sídliskové a hrobové nálezy, 12.-13. stor.

V intraviláne obce na pravej strane hradskej do Strekova /45-42-12, 1 : 10 000, 455 : 80 mm/ a ľavej strane potoka Paríž, terasovitá vyvýšenina, hrobové nálezy, stredná doba bronzová /obr. 23: 1, 3/.

7. S t r e k o v

SZ od obce /45-42-12, 1 : 10 000, 445 : 110 mm/ na pravej strane hradskej do Rúbane, pri rybníku, terasovitá vyvýšenina, sídliskové nálezy, stredná doba bronzová.

8. Š a r k a n

Pri rybníku Z od obce /45-42-19, 1 : 10 000, 450 : 340 mm/ na pravej strane hradskej do Gbelieci, na pravej strane potoka Paríž, terasovitá vyvýšenina, sídliskové nálezy, stredná doba bronzová.

Na V od tejto lokality, na terasovitej vyvýšenine /45-42-19, 1: 10 000, 400 : 350 mm/, sídliskové nálezy, želiezovská skupina.

Na S od obce /45-42-19, 1 : 10 000, 350 : 320 mm/, na ľavej strane potoka Paríž, vysoká terasovitá vyvýšenina, sídliskové nálezy, doba bronzová.

V intraviláne obce /45-42-24, 1 : 10 000, 285 : 85 mm/ v údolí šarkanského potoka sídliskové nálezy, 15.-16. stor.

GELÄNDEBEGEHUNGEN IM BEZIRK NOVÉ ZÁMKY. Regionale Begehungen im Bezirk Nové Zámky, im Flußgebiet der Waag, Nitra und des Parížsky potok. 17 Fundstellen festgestellt: 1. Dubník, Siedlungsfunde, 12.-13. Jh.; 2. Gbelce, Siedlungsfunde, 11.-13. Jh.; 3. Komoča, Siedlungsfunde, 11.-13. Jh. /Abb. 22, Abb. 23: 2, 4, 5/; 4. Nová Vieska, Siedlungsfunde, Badener Kultur, mittlere Bronzezeit, römische Zeit; 5. Nové Zámky, Siedlungsfunde, römische Zeit, 11.-13. Jh., 15.-16. Jh.; 6. Rúbaň, Grabfunde, mittlere Bronzezeit /Abb. 23 : 1, 3/, Siedlungsfunde, mittlere Bronzezeit, römische Zeit, 12.-13. Jh.; 7. Strekov, Siedlungsfunde, mittlere Bronzezeit; 8. Šarkan, Siedlungsfunde, Želiezovce-Gruppe, mittlere Bronzezeit, 15.-16. Jh.

РАЗВЕДКИ В РАЙОНЕ НОВЕ-ЗАМКИ. Региональные разведки в районе Нове-Замки, бассейн р. Ваг, Нитра и ручья Парижски-поток. Выявлено 17 местонахождений: 1. Дубник, находки из поселения, XII-XIII вв.; 2. Гбелце, находки из поселения, XI-XIII вв.; 3. Комоча, находки из поселения, XI-XIII вв. /рис. 22, рис. 23: 2, 4, 5/; Нова-Въеска, находки из поселения, баденская культура, средний период бронзы, римский период; 5. Нове-Замки, находки из поселения, римский период XI-XIII вв., XV-XVI вв.; 6. Рубань, находки из погребений, средний период бронзы, римский период, XII-XIII вв.; 7. Стреков, находки из поселения, средний период бронзы; 8. Шаркан, находки из поселения, железовская группа, средний период бронзы, XV-XVI вв.

TRETIA ETAPA VÝSKUMU ZANIKNUTEJ STREDOVĚKÉJ OSADY V NOVÝCH ZÁMKOCH

Jozef Líszka

Nové Zámky, Nesvadská cesta /45-41-03, 1 : 10 000, 150 : 260 mm/, včasné stredovek /10.-13. stor./, sídlisko, predstihový výskum, uloženie nálezov: OM, Nové Zámky.

Ľavý breh Nitry, menšia vyvýšenina. Odkrytá plocha ca 550 m². Preskúmaná časť žlabového systému a priekop, sídliskové jamy, základ hlinenej pece a destrukcia kupolovitej pece. Zistené aspoň 2 fázy osídlenia. Nálezový materiál: okrajové črepy z hrncovitých nádob, zdobené okružnými ryhami, črepy z tuhovanej keramiky zo zásobnicovitých nádob, okrajové črepy z hlinených kotlíkov, vyhotovených na hrnčiarskom kruhu, železný nôž, železná troska.

DRITTE GRABUNGSETAPPE EINER MITTELALTERLICHEN SIEDLUNGSWÜSTUNG IN NOVÉ ZÁMKY. Vorsprungsgrabung in Nové Zámky, auf der Straße Nesvadská cesta. Mindestens 2 Besiedlungsphasen festgestellt, der Teil eines Rinnen- und Grabensystems, Siedlungsgruben, Fundamente eines Lehmofens und die Destruktion eines Kuppelofens freigelegt. Funde datieren die Siedlung rahmenhaft in das 10.-13. Jh.

ТРЕТИЙ ЭТАП ИССЛЕДОВАНИЙ ПОГИБШЕГО СРЕДНЕВЕКОВОГО ПОСЕЛКА В Г. НОВЕ-ЗАМКИ. Превентивно-охраные исследования в г. Нове-Замки, в урочище Несвадска-цеста. Отмечены по крайней мере 2 фазы поселения, вскрыта часть системы желобов и рвов, ямы на площади поселения, основание глиняной печи и деструкция куполообразной печи. Находки датируют селище приблизительно X-XIII вв.

LUŽICKÝ HROB VO ZVOLENE

Marta Mácelová

Zvolen, Podborová, ul. Februárového víťazstva /Orientačná mapa Zvolen - Sliač, 1986, 1 : 1000, 376 : 60 mm/, doba bronzová - BD, porušený hrob, uloženie nálezov: VM, Zvolen.

Lavobrežná vysoká terasa Hrona pod J úpatím Borovej hory, garáž popis. č. 2273. Pri výkope montážnej jamy v garáži z hľ. 80 cm vybraté črepy 2 rekonštruovateľných nádob a zlomky tretej. 1. Profilovaná misa s lomeným hrndlom a vytiahnutým okrajom, 2 tunelovitými uškami a 4 nevýraznými lalokmi na ústí. Materiál: jemne plavená hlina s pieskom a drobnými kremičitými prímesami; tuhovaná; v. 11,3 cm, Ø dna 9,5 cm, Ø ústia 34 cm, hr. 0,4 cm /obr. 24/. 2. Neúplná bezuchá amfora s kužeľovitým hrndlom, rovno zrezaným okrajom a dvojkónickým ostro lomeným telom s výčnelkami pod vydutím, tuhovaná; hr. črepu 0,5-1,2 cm /obr. 25/.

Nádoby údajne prikryté jedným kameňom, nedohorené kosti nezistené.

Keramika pochádza pravdepodobne z lužického žiarového hrobu patriaceho k pohrebisku porušenému v r. 1953 stavbou kasárni SNP pod Borovou horou /Balaša, G. 1960: Praveké osídlenie stredného Slovenska. Martin, s. 44/. Na základe analogického materiálu z Turca a Považia datuje sa porušený hrob do stupňa BD /Veliačik, L. 1983: Die Lausitzer Kultur in der Slowakei. Nitra, s. 122, 124/.

LAUSITZER GRAB IN ZVOLEN. Aus einem gestörten Lausitzer Grab auf einem nicht untersuchten Gräberfeld in Zvolen /Balaša, G. 1960: Praveké osídlenie stredného Slovenska. Martin, S. 44/ stammt eine profilierte Schüssel /Abb. 24/ und henkellose Amphore /Abb. 25/, die beide aufgrund einer Analogie aus Turiec und dem Waagtal in die Stufe BD datiert sind /Veliačik, L. 1983: Die Lausitzer Kultur in der Slowakei. Nitra, S. 122, 124/.

ПОГРЕБЕНИЕ ЛУЖИЦКОЙ КУЛЬТУРЫ В Г. ЗВОЛЕН. В разрушенном погребении лужицкой культуры, относящемся к неисследованному могильнику в г. Зволен на месте нахождения Подборова /Балаша, Г. 1960: Praveké osídlenie stredného Slovenska. Martin, с. 44/ обнаружены профильное блюдо /рис. 24/ и амфора без ушек /рис. 25/, на основе аналогий из области Турца и Поважья датируемые ступеней BD /Величик, Л. 1983: Die Lausitzer Kultur in der Slowakei. Nitra, с. 122, 124/.

UKONČENIE VÝSKUMU DVOCH SLOVANSKÝCH SÍDLISK V SLIAČI

Marta M á c e l o v á

Sliač, časť Rybáre /okr. Zvolen/, Horné zeme /36-32-08, 1 : 10 000, 392-405 : 307-335 mm/, včasný stredovek /7. až 1. pol. 9. stor./, sídliská, záchranný výskum, uloženie nálezov: SM, Banská Bystrica.

Lavobrežná terasa v inundácii Hrona, nadmor. v. 300 m. Odkrytá celková plocha 1307 m², preskúmaných 24 slovanských objektov a 1 objekt z neskorej doby bronzovej. V poslednej etape preskúmaná JV a SV časť terasy, 7 objektov z 8. až 1. pol. 9. stor. /5 pravdepodobne povrchových objektov zničených orbou/.

Objekt 1/86 /400 x 190 cm, hľ. 103 cm/ so zahľbeným ohniskom v JV časti /obr. 26/. Objekt 3/86 /270 x 290 cm/ s destrukciou ohniska v strede /obr. 27/. Obidva objekty porušené melioračnou ryhou.

V polohe Horné zeme existovali v 7. až 1. pol. 9. stor. 2 slovanské sídliská, oddelené pravdepodobne mŕtvym ramenom Hrona. Prvé zasahuje do dnešnej zástavby na ulici MDŽ a čiastočne na J okraj Horných zemí, druhé je 200 m severnejšie.

Prieskumom zistená i tretia slovanská osada 300 m na SV od Horných zemí /36-32-08, 1 : 10 000, 362 : 298 mm/.

Nálezy: celá nádoba a početný črepový, kovový a osteologický materiál. Na základe doteraz získaného materiálu vyčlenené 3 fázy slovanského osídlenia a dokumentované osídlenie v neskorej dobe bronzovej.

GRABUNGSABSCHLUSS ZWEIER SLAWISCHER SIEDLUNGEN IN SLIAC. Bei einer Rettungsgrabung in Sliač, Teil Rybáre /Bez. Zvolen/, 24 slawische Objekte und 1 aus der späten Bronzezeit auf der linksuferigen Gran-Terrasse untersucht. 2 slawische Ansiedlungen festgestellt, die wahrscheinlich durch einen toten Flußarm abgeteilt waren. Untersuchung von weiteren 2 Objekten mit rechteckigem Grundriß und Feuerstellen /Abb. 26, 27/ und von 5 durch Überpflügung gestörten Objekten. 3 Phasen der slawischen Besiedlung vom 7. bis Mitte des 9. Jh. wurden herausgegliedert und Besiedlung aus der späten Bronzezeit registriert.

ОКОНЧАНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ ДВУХ СЛАВЯНСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ В Г. СЛЯЧ. В ходе охранных исследований в г. Сляч, часть Рибаре /рай. Зволен/ прослежены 24 славянских объекта и 1 позднего периода бронзы на левобережной террасе р. Грон. Выявлены 2 славянских поселка отделенные по всей вероятности слепым рукавом. Исследованы следующие 2 объекта прямоугольного плана с очагами /рис. 26, 27/ и пять пахотой потревоженных объектов. Выделение 3 фаз славянского поселения с VII до первой пол. IX в. и зафиксирование поселения позднего периода бронзы.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V KOMÁRANOCH

Hana Mačalová - Pavol Mačala

Komárany /okr. Vranov nad Topľou/, Luckovo /M-34-116-A-a, 1 : 25 000, 30-35 : 287-292 mm/, stredná až neskorá doba bronzová, sídlisko, zisťovací výskum, uloženie nálezov: VsM, Košice.

Terasovitá vyvýšenina na ľavom brehu Tople. Leteckým snímkovaním zistený lichobežníkovitý objekt. Rez lokalitou, preskúmaná plocha 300 m². V SV časti predpokladaného objektu zistený kamenný násyp so zapustenými kolovými jamami, súvisiaci s najväčšou pravdepodobnosťou s opevnením polohy, predbežne chronologicky nedatovateľný. Odkryté zahĺbené objekty /bez superpozície s kamenným násypom/ zo strednej až neskorej doby bronzovej, popri keramike obsahovali 2 bronzové ihlice, hlinený podstavec pece. Nebol získaný výraznejší keramický materiál zo slovanského obdobia a materiál bukovohorskej kultúry známy zo starších zberov J. Macáka.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN KOMÁRANY. Eine durch die Grabung in Komárany /Bez. Vranov nad Topľou/ beglaubigte Flugaufnahme, die auf der Fundstelle ein trapezförmiges Gebilde erfaßt hatte. Der festgestellte Steinwall mit Pfostenlöchern und eingetieften Objekten aus der mittleren bis späten Bronzezeit enthielt Keramik, Bronzenadeln und den Lehmsockel eines Ofen.

РАЗВЕДОЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. КОМАРАНИ. В ходе исследований в с. Комарани /рай. Вранов-над-Топлоу/ проверялась аэросъемка, которая зафиксировала на местонахождении трапециевидное образование. Прослежена каменная насыпь со столбовыми ямами и углубленные объекты среднего и позднего периодов бронзы содержащие керамику, бронзовые булавки и глиняную подставку печи.

PRIEŠKUM KATASTRA CHORVÁTSKEHO GROBU

Klára Marková

Regionálny prieskum katastra Chorvátskeho Grobu /okr. Bratislava-vidieck/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

1. Nad brehmi /44-22-19, 1 : 10 000, 35-52 : 176-191 mm/. Rovná terasa na ľavej strane potoka Čierna voda. Hojný výskyt črepov, zlomok plochej kamennej sekery, fragment kamenného sekeroľatu s valcovitým otvorom, súbežným s ostrím. Črepový materiál badenskej kultúry - subkutánne ucho; nezdobené črepy úžitkových nádob z doby halštatskej; okrajové črepy z nádob z tuhového materiálu z doby laténskej a fragment plochej kamennej dosky - azda žarnova.

2. Pánove jarky /44-22-15, 1 : 10 000, 375 : 365 mm/. Málo výrazná vyvýšenina. Zberom získané nezdobené nevýrazné črepy z doby bronzovej.

GELÄNDEBEGEHUNG IM KATASTER VON CHORVÁTSKY GROB. Chorvátsky Grob /Bez. Bratislava-Land/, Lage Nad brehmi - geschliffene Steinindustrie und Scherben, Äneolithikum /Badener Kultur/, Hallstattzeit, Latènezeit. Lage Pánove jarky - wenig aussagende Scherben aus der Bronzezeit.

РАЗВЕДКИ В КАДАСТРЕ С. ХОРВАТСКИ-ГРОБ /рай. Братислава-видьеck/, урочище Над-брегми - колотая каменная индустрия и черепки, энеолит /баденская культура/, галштатский, латенский периоды. Урочище Панове-ярки - невыразительные черепки периода бронзы.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V HUMENNOM

Ivana Merjavá

Humenné, Pod Sokolom /M-34-116-B-b, 1 : 25 000, 246 : 328 mm/, záchranný výskum, sídlisko, ľažisko neolit, uloženie nálezov: OVM, Humenné.

Lokalita, devastovaná výstavbou sídliska, na ľavej terase Laborca J od mesta. Preskúmaná plocha 341 m².

Stredný paleolit /s výhradou/, 2 kamenné artefakty z ílovca a pieskovca; pre malé množstvo nálezov, zväčša sporadických, z tejto oblasti a blízkeho okolia zatiaľ nemožno presne datovať.

Neolit, kultúra s mladou lineárной keramikou a bukovohorská kultúra, porušený objekt 2 tvaru nepravidelnej oválnej jamy. Kultúru s mladou lineárной keramikou reprezentujú fragmenty nádob s jednoduchým rytým ornamentom /obr. 28: 1-3/.

bukovohorskú kultúru hrubostenná nezdobená keramika a tenkostenná keramika s rytým ornamentom, pôvodne bielo inkrustovaným, napr. fragment miskovitej nádoby s meandrom, mriežkou a prsovitou vypuklinou /obr. 28: 1/. Štiepaná obsidiánová industria z objektu 2 nepočetná, z nástrojov zachované čepele s čiastočne retušovanými hranami. Na preskúmanej ploche výskyt aj iných surovín, napr. pazúrik, rádiolarit, limnokvarcit, rohovec a kremenec.

Mladšia doba rímska, zvyšok objektu 1, jamy s nepravidelným obdĺžnikovým pôdorysom, niekoľko riečnych okruhliakov, fragmenty zásobnicej nádoby s okružím, tmavosivej, so stopami vytáčania na hrnčiarskom kruhu. Na širokom, plochom okruží šestnásobná rytá vlnovka, z oboch strán ohraničená ryhami. Tesne pod okrajom podobná výzdoba.

Preskúmané aj 2 kultúrne jamy bez nálezov, nedatovateľné.

RETTUNGSGRABUNG IN HUMENNE. Die Grabungsergebnisse in Humenné bestätigten die Besiedlung der Fundstelle mit Trägern der Bükker Kultur /Abb. 28: 4/, Trägern der Kultur mit jüngerer Linearer Keramik /Abb. 28: 1-3/ und in jüngerer römischer Zeit.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В Г. ГУМЕННЕ. Результаты исследований в г. Гуменне подтвердили поселение местонахождения носителями буковогорской культуры /рис. 28: 4/, носителями культуры поздней линейной керамики /рис. 28: 1, 2, 3/ и в поздний римский период.

VÝSKUM V TRNAVE

Klára Mészárossová

Trnava, Svätoplukovo námestie /35-33-19, 1 : 10 000, 45 : 336 mm/, stredovek /12.-13. stor./ a novovek, sídlisko, systematický výskum, uloženie nálezov: ZSM, Trnava.

Terasa, v stredoveku umelo zvýšená, nadmor. v. 154 m. Odkrytá plocha 50 m², kompletne preskúmaná do hĺ. 6,5 m - 30 m²: Pri hradbovom múre zistené pôvodné stredoveké vrstvy, vo väčšej časti sondy terén narušený hlbokými novovekými zásahmi. V druhotej polohe poklad strieborných mincí /1 ks sekáneho striebra, 5 brakteátov Bela III., 36 viedenských a 64 frizašských fenigov/.

Zistená terénna situácia prispeje k objasneniu otázok techniky vzniku mestského opevnenia a chronologických súvislostí. Poklad strieborných mincí /r. 1188-1256/ má mimoriadny význam pre obdobie počiatkov mesta, doteraz v historickom jadre nezdokumentované archeologickými nálezmi.

GRABUNG IN TRNAVA. Eine systematische Grabung in Trnava auf der Fläche der Stadtbefestigung ergab technische und chronologische Angaben zur Entstehung der Befestigung und Basteimauern. In sekundärer Lage ein Schatz von Silbermünzen aus dem 12.-13. Jh.: 1 Stück Hacksilber, Brakteaten Béla III., Wiener und Friesacher Pfennige.

ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. ТРНАВА. В ходе систематических исследований в г. Трнава вскрылась площадь в области городского укрепления. Выявлены технические

и хронологические данные, касающиеся возникновения укрепления и городских стен. Во вторичном положении клад серебряных монет XII-XIII вв.: 1 кусок рубленого серебра, брактеаты Белы III., венские и фризахские пфенниги.

SÍDLISKO PÚCHOVSKEJ KULTÚRY V LIPTOVSKÉM MARE VI

Peter Múdry

Liptovská Sielnica /okr. Liptovský Mikuláš/, Liptovská Mara VI /Liptovský Mikuláš 6-4, 1 : 5000, 160 : 30 mm/, stredná doba laténska /predpúchovský stupeň/, sídlisko, zistovací výskum, uloženie nálezov: LM, Ružomberok.

Uložisko /Chočské podhorie/, S svah hrebeňa. Odkrytá plocha ca 400 m². Zistený z okraj terasovitého sídliska porušeného orbou /súčasť mikroregiónu Liptovská Mara I-VII; Pieta, K. 1982: Die Púchov-Kultur. Nitra/.

Odkryté zrubové a kolové stavby s dlážkou vysypanou pieskom a drvinou. Medzi nálezmi vyniká čiastočne rekonštruovaná štvoruhá amfora so širokým valcovitým hrndlom a s baňatým telom s plastickou /obežné lišty a vertikálne rebrá/ a vhlbenou výzdobou /v podobe šikmých vpichov lemovaných dvojicou rýh/, nízky esovite profilovaný džbánok s výzdobou piatich žliabkov na maximálnom vydutí, časť grafitovej nádoby zdobenej zvislým hrebeňovaním s dvojicou reparačných otvorov /obr. 29: 32/. Ďalšie nálezy: sklenené koráliky, fragment bronzovej spony, bronzový krúžok, železná troska.

Početná keramika, zdobená plastickou /podkova, lišta, výčnelky/ a vhlbenou výzdobou /krovkica, žliabky/, datuje sídlisko do predpúchovského stupňa.

SIEDLUNG DER PÚCHOV-KULTUR IN LIPTOVSKÁ MARA VI. Eine Feststellungsgrabung in der zu Liptovská Sielnica gehörenden ehemaligen Gemeinde Liptovská Mara /Bez. Liptovský Mikuláš/ erfaßte den Rand einer terrassenförmigen, durch Beackerung gestörten Siedlung. Die abgedeckten Block- und Pfostenbauten hatten Fußböden aus aufgeschüttetem Sand und Schutt. Zahlreiche Keramik mit plastischer /Hufeisen, Leiste, Buckel/ und eingetiefter Verzierung /Sparren, Kanneluren/ datiert die Siedlung in die Vorpučov-Stufe /Abb. 29: 32/.

ПОСЕЛЕНИЕ НОСИТЕЛЕЙ ПУХОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ЛИПТОВСКА-МАРА VI. В ходе разведочных исследований в бывшем селе Липтовска-Мара, принадлежащем с. Липтовска-Сельница /рай. Липтовски-Микулаш/ прослежен З край расположенного террасами поселения потревоженного пахотой. Вскрыты срубовые и столбовые сооружения с полом насыпанным песком и крошкой. Многочисленная керамика, украшенная резным /подкова, валик, выступы/ и зигзагообразным орнаментами и желобками, датирует поселение допуховской ступенью /рис. 29-32/.

VÝSKUM NA RUDNAYOVOM NÁMESTÍ V BRATISLAVE

Margaréta Musilová

Bratislava, Ruđnayovo námestie 4. /Účelová mapa Bratislavky, 7912, 1 : 1000, 180 : 70 mm/, JZ časť štátnej mestskej pamiatkovej rezervácie, preventívny výskum, ťažisko 11.-14. stor. a doba laténska, uloženie nálezov: MSPSOP, Bratislava.

Sondáž na 1. podlaží objektu v priestore medzi hradbovým a parkanovým múrom mestského opevnenia.

14. stor., parkanový mür so základmi do hľ. -300 cm, keramický materiál zo základovej ryhy parkanu.

13. stor., koruna hradbového múru zničeného pri stavbe barokového domu v 18. stor.

2.- pol. 12. - 1. pol. 13. stor., viaceré zásahy do terénu, množstvo keramického a osteologickejho materiálu.

11. stor., sídliskový objekt kolovej konštrukcie s chlebovou pecou a odpadovou jamou. Okrem množstva črepov, osteologickejho materiálu aj fragment broncového prsteňa s butónom a 2 fragmenty sklenených prsteňov.

Doba laténska /LD/, 3 časové horizonty. Z najmladšieho horizontu výrobný objekt - pec s unikátnym nálezom kovovej naberačky v zánikovej vrstve, z najstaršieho horizontu objekt z nasucho kladených lomových kameňov.

Terén preskúmaný do hľ. -550 cm /± 0 = 140,29 m n. m/. Odkrytý terénný profil dokumentuje vývoj osídlenia v centrálnej časti mesta od praveku až do 14. stor.

Výskum pokračuje.

GRABUNG AUF DEM RUDNAY-PLATZ IN BRATISLAVA. Präventive Untersuchung eines Objektes auf dem Rudnay-Platz Nr. 4 in Bratislava im Raum zwischen der Stadt- und Zwingermauer der Stadtbefestigung. Außer der Tiefe der Zwingerfundamente eine Fundamentrinne mit Funden aus dem 14. Jh. festgestellt. Abgedeckt wurde die Mauerkrone aus dem 13. Jh., ein Siedlungsobjekt mit Pfostenkonstruktion aus dem 11. Jh. Aus der Latènezeit /LD/ 3 Zeithorizonte erfaßt, im jüngsten ein Produktionsobjekt - Ofen, im ältesten ein Objekt aus trocken gefügten Bruchsteinen.

ИССЛЕДОВАНИЯ НА ПЛОЩАДИ ИМ. РУДНАИ В Г. БРАТИСЛАВА. Превентивно-охраные раскопки объекта на площади им. Руднаи № 4 в Братиславе в пространстве между стеной и забором городского укрепления. Помимо глубины основы забора прослежена траншея фундамента с находками XIV в. Вскрыт венец стены укрепления XIII в., объект поселения столбовой конструкции XI в. К периоду латена /LD/ относятся 3 горизонта времени, в позднем производственный объект - печь, в раннем каменный объект построенный бутовой кладкой насухо.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V KOČÍNE

Viera Němejcová - Pavúková

Kočín /okr. Trnava/, Dielce /M-33-132-A-b, 1 : 25 000, 235 : 336 mm/, záchranný výskum, sídliská lengyelskej a jevišovickej kultúry, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

JV svahy úpäťia Malých Karpát, pozvolna klesajúce smerom k Dudváhu, nadmor. v. 235 m, na pravej strane cesty Vrbové - Chtelnica, po oboch stranach odbočky na Kočín. Výskum vyvolaný hospodársko-technickými úpravami poľnohospodárskej pôdy. Staršie nálezy zberového charakteru z lokality /Němejcová-Pavúková, V. 1985: Nové sídliská z obdobia eneolitu z okolia Vrbového. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, s. 172-174, obr. 62: 11, 12, 14/. Sondážnym systémom /preskúmaná plocha 700 m²/ zachytený S a SV okraj oboch sídlisk so zatiaľ neprecizovanou viachektárovou pôvodnou rozlohou.

Lengyelská kultúra, preskúmaných 9 sídliskových objektov, z toho 1 charakteru hliníka. Najmä tento objekt /3/86/ reprezentatívnu kolekcioiu nálezov datuje sídlisko na rozhranie stupňov II/III lengyelskej kultúry. Je to obdobie na Z Slovensku veľmi málo preskúmané, s málo známymi lokalitami. Okrem keramiky, kamenných brúsených i štiepaných nástrojov a radu kostencových šídiel pozoruhodný nález hlineného modelu sýpky na 4 nôžkach s vyznačenou konštrukciou strešného priestoru /obr. 33/.

Jevišovická kultúra, preskúmaných 7 objektov. V ich inventári početná keramika zdobená technikou brázdeného vpichu a odtlačkami šnúry, široká paleta hrncovitých a iných tvarov, zdobených slamovaním, odlišných od podobne upravenej úzitkovej keramiky bošáckej skupiny. Medzi nálezmi len jediný črep s výraznou kolkovalcou výzdobou bošáckej skupiny /objekt 3a/86/. Celkove nálezy z Kočína odlišné od doteraz známeho kultúrneho obrazu sklonku mladšej doby kamennej na strednom Považí /územie bošáckej skupiny/, prípadne jeho najjužnejších častí pri vtoku do Dunaja /S okraj areálu kostolackej skupiny/. Ich predbežný rozbor dovoľuje uvažovať o prítomnosti nositeľov jevišovickej kultúry, resp. o ich prenikaní z JV Moravy cez karpatské priesmyky do tejto časti Z Slovenska.

Vzhľadom na dosiahnuté výsledky výskumu bude pokračovať plošnou odkrývkou väčších rozmerov.

RETTUNGSGRABUNG IN KOČÍN. Fundstelle in Kočín /Bez. Trnava/ am Fuß der Kleinen Karpaten, auf den nach SO gewandten Hängen. Durch Schnitte von 700 m² Fläche der Randteil untersucht /N- und NO-Rand/, Siedlung der Lengyel- und Jevišovice-Kultur, zusammen 16 Objekte. Die Siedlung der Lengyel-Kultur gehört an die Wende ihrer Stufen II/III /Fund des Modells eines Speichers - Abb. 33/. Die Siedlung der Jevišovice-Kultur ergab zahlreiche bemerkenswerte Keramikfunde mit Schnur- und Furchenstichverzierung.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. КОЧИН. Местонахождение в с. Кочин /рай. Трнава/ у подножия Малых Карпат, на отрогах повернутых к ЮВ. Шурфами, заложенными на площади 700 м² исследована окраинная часть /С и СВ окраина/ поселения носителей лендельской и явишовицкой культур, в общем 16 объектов. Поселение лендельской культуры датируется рубежом ее ступени II/III /находка модели

зернохранилища - рис. 33/. На поселении евишовицкой культуры замечательны многочисленные находки керамики украшенной лентой и техникой бороздчатого накола.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU MLADOENEOLITICKÉHO VÝŠINNEHO SÍDLISKA V STRÁNSKEJ

Gabriel Nevizánsky - Štefan B. Kovács

Stránska /okr. Rimavská Sobota/, Mogyorós /M-34-125-D-a, 1 : 25 000, 270-272 : 360-362 mm/, systematický výskum, mladý eneolit /badenská kultúra/, uloženie nálezov: GM, Rimavská Sobota.

Terasová plošina rieky Turiec, J okraj. Skúmaná plocha ca 450-500 m².

V opevnenom areáli osady zistené ďalšie nesúvislé plochy podlás obydlí, spevnených štrkmi, so zvyškami deštrukcie pecí. Sledovanie priebehu a spôsobu ukončenia priekopy v J časti sídliska. Zachytené 2 sídliskové fázy. Črepový materiál datuje lokalitu do najmladšieho stupňa badenskej kultúry a dovoľuje bližšie špecifikovať svojráznu lokálnu skupinu tejto kultúry, znácej v regióne iba torzovite.

FORTSETZUNG DER GRABUNG AUF DER JUNGÄNEOLITHISCHEN HÖHENSIEDLUNG IN STRÁNSKA.
Systematische Grabung in Stránska /Bez. Rimavská Sobota/ mit ca. 450-500 m² neu abgedeckter Fläche. Im befestigten Siedlungsareal weitere, mit Schotter versteifte Fußböden der Behausungen mit Resten destruierter Öfen festgestellt. Verfolgen von Verlauf und Art des Abschlusses des muldenförmigen Grabens in S-Teil der Siedlung. 2 Siedlungsphasen erfaßt. Scherbenmaterial datiert die Fundstelle in die jüngste Stufe der Badener Kultur und erlaubt eine nähere Spezifizierung der eigenständigen Lokalgruppe genannter Kultur, die in dieser Region nur lückenhaft bekannt war.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ ВЕРХНЕПАЛЕОЛИТИЧЕСКОГО ВЕРШИННОГО ПОСЕЛЕНИЯ В С. СТРАНСКА. В ходе систематических исследований в с. Странска /рай. Римавска-Собота/ вскрылась следующая площадь около 450-500 м². На укрепленном пространстве поселка обнаружены следующие, щебней укрепленные полы жилищ с остатками деструкций печей. Исследование продолжения и способа окончания рва сечения русла в Ю части поселения. Зафиксированы 2 фазы поселения. Черепки датируют местонахождение самой поздней ступенью баденской культуры и позволяют точнее определить самобытную локальную группу упомянутой культуры, известной в этой области только частично.

HALŠTATSKÁ POLOZEMNICE V KATASTRU OBCE ŠPAČINCE

Petr Novák

Špačince /okr. Trnava; 35-33-09, 1 : 10 000, 47 : 326 mm/, doba halštatská, porušená polozemnica, průzkum, uložení nálezů: ZsM, Trnava.

Mírný SV svah pravého břehu Krupianského potoka. V profilu výkopu pro potrubí v katastru obce se v délce téměř 3,5 m rýsovala polozemnice se šedou popelovitou výplní. Nálezy z výplně chaty z halštatského období. Další výzkum porušeného objektu znemožněn zeminou navršenou nad profilem.

HALLSTATTZEITLICHE HALBGRUBENHÜTTE IM GEMEINDEKATASTER VON ŠPAČINCE. Im Kataster der Gemeinde Špačince /Bez. Trnava/ im Profil eines Aushubs eine Halbgrubenhütte mit Keramikscherben aus der Hallstattzeit festgestellt.

ГАЛЬШТАТСКИЕ ПОЛУЗЕМЛЯНКИ В КАДАСТРЕ С. ШПАЧИНЦЕ. В кадастре с. Шпачинце /рай. Трнава/ в профилях раскопа прослежена полуземянка. Обломки керамики датируются периодом гальштата.

LÁTÉNSKÝ NÁLEZ Z OBCE DOLNÉ TRHOVIŠTE

Petr Novák

Dolné Trhovište /okr. Trnava; 35-34-14, 1 : 10 000, 205 : 26 mm/, doba laténská, zničený kostrový hrob, následný průzkum, uložení nálezů: ZsM, Trnava.

Při kopání kalové jímky před rodinným domem č. 92 v intravilánu obce zničen kopáči kostrový hrob. V hrobě údajně původně 2 kostry, z nichž vrchní postrádala jakýkoliv další inventář, spodní měla na rukou 2 shodné bronzové náramky a náramek skleněný. Kopáči udávanou dvojici nádob ve střepech a tordované železné tyče se ověřit nepodařilo.

Bronzový náramek ze 4 polokoulí dvojdílné konstrukce; max. Ø 13 cm a v. 6,7 cm /inv. č. 6966/A; obr. 34: 1/. Zlomek analogického náramku /inv. č. 6968/. Náramek z modrého kobaltového skla, střední výrazné žebro zdobené na 3 místech obvodu bílými pastózními klikatkami. Po obou stranách středového žebra úzká, hladká žebérka. Náramek ve 4 zlomcích; Ø 8,2 cm, š. 1,1-1,2 cm /inv. č. 6967/A; obr. 34: 2/.

Nálezy rozšiřují dosud známý registr o novou lokalitu. Třeba litovat, že v místech nálezu není prostor k výzkumu.

LATÈNEZEITLICHER FUND AUS DER GEMEINDE DOLNÉ TRHOVIŠTE. Aus einem ganz vernichteten Körpergrab in Dolné Trhovište /Bez. Trnava/ stammen ein Bronzearmring von zweiteiliger Konstruktion /Abb. 34: 1/, ein Armring aus blauem Glas mit markanter Mittelrippe und an drei Stellen mit weißer Wellenlinie /Abb. 34: 2/ und das Bruchstück eines ähnlichen Bronzearmtrings. Weiteres Inventar /2 Gefäße in Scherben und Eisengegenstände/ konnte nicht beglaubigt werden, ähnlich auch nicht das weitere Skelett ohne Begleitfunde, das angeblich aus derselben Grube stammen soll.

ЛАТЕНСКАЯ НАХОДКА ИЗ С. ДОЛНЕ-ТРГОВИШТЕ. В совсем разрушенном погребении с трупоположением в с. Долне-Трговиште /рай. Трнава/ обнаружен состоящий из двух частей бронзовый браслет /рис. 34: 1/, браслет из синего стекла /рис. 34: 2/ с выразительным осевым ребром, украшенным на трех местах продольной белой волнистой линией, а также обломок аналогичного бронзового браслета. Следующий инвентарь /2 сосуда черепками и железные предметы/ не удалось проверить, также как и следующий скелет без сопровождающих находок, по некоторым сведениям из той же могильной ямы.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM VE VODERADECH, ČÁST SLOVENSKÁ NOVÁ VES

Petr Novák

Voderady, část Slovenská Nová Ves /okr. Trnava/, Parcely /45-11-09, 1 : 10 000, 425 : 190 mm/, nitrianská skupina, porušené kostrové hroby, mladší doba bronzová, sídliště jáma, záchranný výzkum, průzkum, uložení nálezů: ZsM, Trnava.

Průzkumem výkopu pro plynové potrubí v katastru obce zjištěny porušené kostrové hroby a v profilu zachycena sídliště jáma. Následným záchranným výzkumem ověřené 4 porušené kostrové hroby s obsahem: nádoba, kovové vlasové kroužky, kostěné části náhrdelníků a další drobné předměty. Podrobné vyhodnocení nálezů nitrianské skupiny až po zpracování odborných posudků. Střepový materiál z porušené sídliště jámy není dostatečně reprezentativním vzorkem k přesnějšímu zařazení. V hrubých rysech odpovídá nálezům z okruhu popelnicových polí mladší doby bronzové.

Za Závodím /45-11-09, 1 : 10 000, 490 : 207 mm/, sídliště, eneolit, starší a mladší doba bronzová, doba laténská, průzkum, uložení nálezů: ZsM, Trnava.

Průzkum výkopu pokračoval po pravém břehu Gidry směrem na Cífer, část Páč. V profilu výkopu i ve vykopané zemině nacházen střepový materiál. Potvrzeno husté osídlení protáhlé vyvýšeniny, na SV ohrazené tokem Gidry, v období madarovské kultury a v zatím blíže nespecifikovaném období mladší doby bronzové. Ojediněle ve výkopu nacházeny zlomky laténských nádob. Darem získány výrazné zlomky nádob bolerázské skupiny a část drobných nálezů.

V případě dalších zemních prací venuje se lokalitám zvýšená pozornost.

RETTUNGSGRABUNG IN VODERADY, TEIL SLOVENSKÁ NOVÁ VES. Im Kataster der Gemeinde Voderady, Teil Slovenská Nová Ves /Bez. Trnava/ störten Erdarbeiten ein Gräberfeld der Nitra-Gruppe, Siedlungsobjekte der Madarovce-Kultur und aus kulturell näher nicht bestimmbarer Abschnitt der jüngeren Bronzezeit. Scherben von Gefäßen der Boleráz-Gruppe und weitere Bruchstücke von latènezeitlicher Keramik deuten auf eine Besiedlung in breiterem Zeitrahmen.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. ВОДЕРАДИ, ЧАСТЬ СЛОВЕНСКА-НОВА-ВЕС. В кадастре с. Водеради, часть Словенска-Нова-Вес /рай. Трнава/ потревожены в ходе землемерных работ могильник нитранской группы, объекты поселения периода мадяровской культуры и с точки зрения культуры ближе неопределенного периода поздней эпохи бронзы. Черепки сосудов болеразского типа и другие обломки латенской керамики указывают на поселение в более широком хронологическом диапазоне.

ZNIČENÝ SÍDLIŠTNÍ OBJEKT Z MALŽENIC

Petr Novák

Malženice /okr. Trnava; 35-34-06, 1 : 10 000, 424 : 315 mm/, neolit, kultura s lineární keramikou, zničený sídlisko objekt, uložení nálezů: ZsM, Trnava.

Při kopání kalové jímky rodinného domu č. 93 v intravilánu obce zcela zničen sídlisko objekt - pravděpodobně jáma. Zachráněna část střepového materiálu, předběžně zařaditelné do mladší fáze kultury s lineární keramikou.

ZERSTÖRTE SIEDLUNGSOBJEKT AUS MALŽENICE. Im Gemeindeareal von Malženice /Bez. Trnava/ aus einem völlig vernichteten Siedlungsobjekt Scherbenmaterial gerettet, das vorläufig in die jüngere Phase der Kultur mit Linearkeramik gereiht wurde.

РАЗРУШЕННЫЙ ОБЪЕКТ ПОСЕЛЕНИЯ ИЗ С. МАЛЖЕНИЦЕ. На строительном участке с. Малженице /рай. Трнава/ из совсем разрушенного объекта поселения сохранились черепки, предварительно выделенные в позднюю фазу культуры линейно-ленточной керамики.

NÁLEZ BRONZOVEJ KOPIJE Z BRATISLAVY-ZÁHORSKEJ BYSTRICE

Mária Novotná

Bratislava, časť Záhorská Bystrica /M-33-143-A-c, 1 : 25 000, 240 : 21 mm/, doba bronzová, ojedinelý nález, uloženie nálezu: Študijné zbierky FF UK, Bratislava.

"Na svahu nad dedinou" nájdený bronzový hrot kopije s úzkym, oblúkovito vykrojeným listom. V tuľajke 2 protiahle otvory na pripomienanie; dĺ. 18,5 cm, š. listu 2,9 cm, Ø tuľajky 2,3 cm / obr. 35/. Hrot kopije či skôr oštepú je typickým predstaviteľom tvarov rozšírených vo V časti Európy, najmä v Karpatkej kotline, najčastejšie v hromadných náleزوach z obdobia včasných a starších popolnicových polí.

FUND EINER BRONZELANZE AUS BRATISLAVA-ZÁHORSKÁ BYSTRICA. Einzelfund einer Bronzelanzenspitze in Bratislava, Teil Záhorská Bystrica. Der Fund /Abb. 35/ ist ein typischer Repräsentant der im O-Teil Europas, besonders im Karpatenbecken, verbreiteten Formen, am häufigsten in Depotfunden aus der Zeit der frühen und älteren Urnenfelder.

НАХОДКА БРОНЗОВОГО КОПЬЯ ИЗ Г. БРАТИСЛАВА-ЗАГОРСКА-БИСТРИЦА. Единичная находка бронзового острия копья из г. Братислава, часть Загорска-Бистрица. Находка /рис. 35/ является типическим представителем форм распространенных в В части Европы, особенно в Карпатской котловине, очень часто в массовых находках периода ранних и более древних полей погребальных урн.

ENEOLITICKÝ SEKEROMLAT Z GALANTY

Bohuslav Novotný

Galanta, Únovce /M-33-144-B-c, 1 : 25 000, 200 : 198 mm/, eneolit, ojedinelý nález, uloženie nálezu: študijné zbierky FF UK, Bratislava.

Štrkovisko pri rieke Váh. Náhodný nález kamenného sekeromlatu, dokonale vybrúseného, so súmerným ostrím a so zaobleným tylom zo svetlosivej bridlice; dĺ. 16 cm, max. š. 5,3 cm, Ø otvoru 1,9 cm /obr. 36/.

ÄNEOLITHISCHE HAMMERAXT AUS GALANTA. In einer Kiesgrube beim Waag-Flusse im Gemeindekataster von Galanta, Lage Únovce, ein vereinzelter Zufallsfund einer äneolithischen Hammeraxt /Abb. 36/.

ЭНЕОЛИТИЧЕСКИЙ ТОПОР-МОЛОТ ИЗ Г. ГАЛАНТА. В гравийном карьере при р. Ваг в кадастре г. Галанта, урочище Уновце обнаружена случайная единичная находка энеолитического топора-молота /рис. 36/.

NÁHODNÝ NÁLEZ KERAMIKY V KLÍŽSKEJ NEMEJ

Bohuslav Novotný

Klížska Nemá /okr. Komárno/, miesto nálezu neznáme, doba bronzová, uloženie nálezu: študijné zbierky FF UK, Bratislava.

Nádoba amforovitého tvaru s odlomeným okrajom /severopanónska inkrustovaná keramika/. Má 4 prežliabkované uchá a jemne rytý a v kolkovaný ornament so zvyškami bielej inkrustácie; zach. v. 27 cm, max. š. 26 cm, Ø dna 9,5 cm /obr. 37/. Pravdepodobne nájdená pri zemných prácach na dvore JRD, odkiaľ sú známe nálezy /azda rozrušené hroby/ už od r. 1964.

ZUFALLSFUND VON KERAMIK IN KLÍŽSKA NEMÁ. Von näher nicht bekannter Stelle in Klížska Nemá /Bez. Komárno/ ein bruchstückhaft erhaltenes Gefäß /nordpannonische inkrustierte Keramik; Abb. 37/, das wahrscheinlich mit Funden zusammenhängt, die seit dem J. 1964 bekannt sind /gestörtes Gräberfeld?/.

СЛУЧАЙНАЯ НАХОДКА КЕРАМИКИ В С. КЛИЖСКА-НЕМА. На ближе неопределенном местонахождении в с. Клижска-Нема /рай. Комарно/ обнаружен частично сохраненный сосуд /северопанонская инкрустированная керамика; рис. 37/. Возможно, что относится к находкам, известным уже с 1964 г. /разрушенный могильник?/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V ŠUŇAVE

Bohuslav Novotný

Šuňava /okr. Poprad/, Zemské-Hrachovisko /M-34-101-C-c, 1 : 25 000, 270 : 222 mm stredovek /15. stor./, zaniknutá dedina, systematický výskum, uloženie nálezov: PM, Poprad.

Odkrytá plocha 116 m². Krátkodobé osídlenie v 15. stor., zhluky kamenia, azda zvyšky pomocných hospodárskych zariadení, v Z časti rozmerné ohnisko /3,2 x 3,2 m/ s kamenným vencom. Črepový materiál prevažne z hrubostenných nádob zdobených vodorovnými žliabkami prechádzajúcimi do vlnitého rebrovania, časť keramiky zdobená vlnovkou, množstvo železnych predmetov, najmä kovania ráfov, klince a konské podkovy /obr. 38/. Drobná minca obolus Zigmunda /určil J. Hlinka, SNM, Bratislava/. Zuholnatene zvyšky borovice /určil R. Krippel, SAV/. Výskum robený v spolupráci s Podtatranskym múzeom v Poprade a za účasti poslucháčov archeologie v rámci povinnej prázdninovej praxe.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN ŠUŇAVA. Systematisch setzte in Šuňava /Bez. Poprad/ die Abdeckung der mittelalterlichen Dorfwüstung /15. Jh./ in der Flur Zemské-Hrachovisko fort. Funde: Scherbenmaterial, eine Menge von Eisengegenständen, besonders Bruchstücke von Wagenreifen, Pferdehufeisen, Nägel, u. a., 1 Münze-Obolus Siegmunds, verkohlte Reste von Kiefer /Abb. 38/. Im W-Teil der Dorfwüstung eine Feuerstelle /3,2 x 3,2 m/ mit Steinkranz.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В С. ШУНЯВА. В ходе систематических исследований в с. Шунява /рай. Попрад/ продолжались раскопки погибшей средневековой деревни /XV в./ в урочище Земске-Граховиско. Найдены: черепки, большинство железных предметов, особенно обломки ободов колес колесницы, конские подковы, гвозди и др., монета обол Сигизмунда, обугленные остатки сосны /рис. 38/. В З части погибшей деревни очаг /3,2 x 3,2 м/ с каменным венцом.

HROMADNÝ// NÁLEZ ŽELEZNÝCH ZBRANÍ Z POPRADU-MATEJOVIEC

Bohuslav Novotný - Richard M. Kováčik

Poprad, časť Matejovce /M-34-101-D-c, 1 : 25 000, 126 : 21 mm/, púchovská kultúra, náhodný nález, uloženie: PM, Poprad.

Medzi hradskou Poprad - Kežmarok a korytom rieky Poprad. Pri odstraňovaní zeminy buldozérom nájdená železná kopja, 3 zlomky azda z tulajky a 2 železné kovania štítu /obr. 39/. Nevedno, či išlo o porušený hrob alebo depot zbraní. Železná kopja s pozdĺžnym rebrom; dĺ. 20,8 cm, zach. š. listu 4,5 cm.

DEPOT-/?/FUND VON EISENWAFFEN AUS POPRAD-MATEJOVCE. Zufällig gerettete Kollektion von Waffen in Poprad, Teil Matejovce /Lanze, 3 Tüllenbruchstücke, 2 Schildbeschläge - Abb. 39/, gefunden beim Wegschaffen von Erdreich zwischen der Straße Poprad - Kežmarok und dem Poprad-Fluß; Púchover Kultur.

МАССОВАЯ// НАХОДКА ЖЕЛЕЗНОГО ОРУЖИЯ ИЗ Г. ПОПРАД-МАТЕЁВЦЕ. Случайно защищенный набор оружия в г. Попрад, часть Матеёвце /копье, 3 обломки втулки, 2 накладки умбона - рис. 39/, обнаруженный в ходе землякопных работ между шоссе Попрад - Кежмарок и рекой Попрад; пуховская культура.

DESIATA ETAPA VÝSKUMU V NIŽNEJ MYŠLI

Ladislav Oleša

Nižná Myšla /okr. Košice-vidiek/, Várhegy /M-34-127-B-a, 1 : 25 000, 22 : 211 mm/, staršia a stredná doba bronzová, otomanská kultúra, pohrebisko a sídlisko, systematický výskum, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV, Košice.

Vyvýšenina nad sútokom Hornádu s Olšavou. Z rozsiahleho sídliska a pohrebiska odkrytá a kompletne preskúmaná plocha 900 m², z toho 100 m² na samostatne opevnenej akropole s 2 sídliskovými horizontmi zo stupňa BA₂ s výskytom početných zlomkov keramiky, kamennej a kostenej industrie. Vo zvyškoch chát dokázaná rôzna miestna špecializovaná remeselnická činnosť, ojedinele získané doklady kovolejárstva. Vo V časti nekropoly preskúmaných ďalších 30 kostrových hrobov zo stupňa BA₂ s keramikou, výrobkami z bronzu, kostí, parohoviny a kameňa, v hrobe 330 zlaté tepané nášivky. V superpozícii nad hrobmi preskúmaná sídlisková vrstva s 11 zahľbenými hospodárskymi objektmi zo stupňa BB₁. Časť jám charakteru odpadových objektov, z nich početný rôznorodý materiál. V objekte 176 pohodená časť ľudskej kostry, v objekte 179 nájdená unikátna zdobená postrannica z parohoviny. Hroby v JV časti pohrebiska porušoval rozmerný objekt 177, pravdepodobne hliník s početným výrazným, charakteristickým materiálom z klasickej fázy otomanskej kultúry, korešpondujúcim s nálezmi z akropoly.

ZEHNTE GRABUNGSETAPPE IN NIŽNÁ MYŠLA. Auf der Fundstelle der Otomani-Kultur bei der Gemeinde Nižná Myšla /Bez. Košice-Land/ untersuchte man weitere 30 Körpergräber aus der älteren Bronzezeit und den Teil einer Siedlung aus der Stufe BB₁. Eingetiefte Objekte und die Siedlungsschicht in Superposition über älteren Gräbern. Aufmerksamkeit wurde auch der Abdeckung eines weiteren Teiles der selbständig befestigten Akropolis gewidmet, die vom Gräberfeld nur 150 m entfernt und durch charakteristische Funde in die klassische Phase der Otomani-Kultur datiert ist. Aus Gräbern, Siedlungsschichten, Hüttenresten und eingetieften Wirtschaftsobjekten zahlreiche Keramik, Bronze- und Goldschmuck, Erzeugnisse und Halbfabrikate aus Knochen, Stein und Geweih. Die Funde repräsentieren alle Besiedlungsphasen des Košice-Beckens mit Trägern der Otomani-Kultur.

ДЕСЯТЫЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ В С. НИЖНА-МИШЛЯ. На местонахождении отоманской культуры при с. Нижна-Мишля /рай. Кошице-видье/ исследовано следующих 30 погребений с трупоположением раннего периода бронзы и часть поселения ступени BB₁. Углубленные объекты и слой поселения находились в суперпозиции над более древними погребениями. Внимание сосредоточилось на раскопках следующей части отдельно укрепленного акрополя, находящегося на расстоянии только 150 м от могильника и характерными находками датированного классической фазой отоманской культуры. В погребениях, слоях поселения, остатках жилищ и углубленных хозяйственных объектах обнаружена многочисленная керамика, бронзовые и золотые украшения, изделия и заготовки из костей, камня и рогового вещества. Найдены все фазы поселения Кошицкой котловины носителями отоманской культуры.

VČASNOSTREDOVEKÝ KOSTROVÝ HROB Z TESÁRSKÝCH MLYNIAN

Ondrej Oždáni - Gabriel Nevizánsky

Tesárske Mlyňany, časť Tesáre nad Žitavou /okr. Nitra/, Gočol, ca 100 m na SV od kóty 181,8 /M-34-D-c, 1 : 25 000, 28 : 293 mm/, 10.-11. stor., kostrový hrob, ojedinelý nález, uloženie nálezu: ONM, Nitra.

Na okraji obce v uhle vytvorenom štátnej cestou Nitra - Zlaté Moravce a železničnou traťou Zlaté Moravce - Vráble, na V svahu vyvýšeniny.

Náhodným výkopom zničený kostrový hrob. Kostra uložená naznak v hľ. 50 cm. Hrobová jama orientovaná zhruba v smere Z-V. Z hrobu zachránená iba strieborná esovitá záušnica. Ďalšie nálezové okolnosti neznáme.

Strieborná esovitá záušnica z hrubého drôtu okrúhleho prierezu s koncom roztepaným na plocho a zvinutým do esovitej slučky; Ø záušnice 1,6 cm x 1,5 cm, hr. drôtu 0,3 cm, š. esovitej slučky 0,6 cm /obr. 40/.

Hrob, zrejme súčasť rozsiahleho pohrebiska, pravdepodobne patrí ku včasno-stredovekým hrobom z 10. stor. /Kujovský, R. - Fusek, G. 1984: Pohrebisko z 10. storočia v Tesárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1983. Nitra, s. 130; Ruttkayová, J. 1985: Záchranný výskum v Tesárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, s. 212-213/, vzdialenosť ca 350 m na SSZ od miesta nálezu striebornej záušnice.

FRÜHMITTELALTERLICHES KÖRPERGRAB AUS TESÁRSKE MLYŇANY. Im Kataster der Gemeinde Tesárske Mlyňany, Teil Tesáre nad Žitavou /Bez. Nitra/ in der Lage Gočol durch Aushub vernichtetes Körpergrab aus dem 10.-11. Jh. Aus ihm rettete man einen S-förmigen Silberschlaferring /Abb. 40/. Das Skelett angeblich in Rückenlage in 50 cm T., Orientierung der Grabgrube W-O. Das Grab, zusammen mit Körpergräbern aus dem 10. Jh. /Kujovský, R. - Fusek, G. 1984: Pohrebisko z 10. storočia v Tesárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1983. Nitra, S. 130; Ruttkayová, J. 1985: Záchranný výskum v Tesárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, S. 212-213/, bildet wahrscheinlich den Bestandteil eines umfangreichen Gräberfeldes.

РАННЕСРЕДНЕВЕКОВОЕ ПОГРЕБЕНИЕ С ТРУПОПОЛОЖЕНИЕМ ИЗ С. ТЕСАРСКЕ-МЛИНЯНИ.

В кадастре с. Тесарске-Млиняни, часть Тесаре-над-Житаву /рай. Нитра/ в уро-чище Гочол при прокладывании траншеи разрушено погребение с трупоположе- нием X-XI вв., из которого сохранилось серебряное высочное кольцо в виде буквы S /рис. 40/. Костяк, по сообщениям, уложен на спину на гл. 50 см, погребаль- ная яма ориентирована на З-В. Погребение вместе с погребениями с трупополо- жением X в. /Kujovský, R. - Fusek, G. 1984: Pohrebisko z 10. storočia v Te- sárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1983. Nitra, c. 130; Ruttkayová, J. 1985: Záchranný výskum v Tesárskych Mlyňanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, c. 212-213/, является по всей вероятности составной частью большого могильника.

VÝSKUM VELATICKÉHO HRADISKA V MARIANKE

Jozef Paulík

Marianka /okr. Bratislava-vidiek/, Bazgovič /44-22-12, 1 : 10 000, 133 : 302 mm/, velatická kultúra, opevnené hradisko, zistovací výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

SV výbežok Hrabovej. Hradisko približne oválneho tvaru, zalesnené, s pôvodnými rozmermi ca 320 x 220 m. Na J strane zachovaný vstup /klešťová brána/ do areálu opevneného valom. Časť objektu pred výskumom zničená kameňolomom; práce t. č. zastavené.

Výskumné sondážne práce v blízkosti J brány /presekutie valu; sondy pri jeho vnútornom úpäti/. Zistené intenzívne monokultúrne osídlenie /množstvo črepov/; možnosť dvojetapovitého opevnenia. Doklady požiarov počas trvania osídlenia, pravdepodobný zánik lokality požiarom.

UNTERSUCHUNG DES VELATICER BURGWALLS IN MARIANKA. Auf einem der W-Ausläufer der Kleinen Karpaten in Marianka /Bez. Bratislava-Land/ durch Schnitte ein bis jetzt unbekannter Burgwall der Velatice-Kultur entdeckt, grob von ovaler Form, teilweise durch Arbeiten im benachbarten Steinbruch beschädigt. Im S ein Zangentor erhalten. Intensive Besiedlung mit einer Menge von Scherbenmaterial festgestellt. Untergang wahrscheinlich durch eine Feuersbrunst.

ИССЛЕДОВАНИЯ ВЕЛАТИЦКОГО ГОРОДИЩА В С. МАРЬЯНКА. На одном из 3 отрогов Малых Карпат в с. Марьянка /рай. Братислава-видье/ зондажными раскопками обнаружено до сих пор неизвестное укрепленное городище велатицкой культуры, приблизительно овальной формы, отчасти разрушенное работами в соседней каменоломни. На Ю сохранились клещевые ворота. Отмечено интенсивное поселение с множеством черепков. Прекращение существования в результате пожара.

SÍDLISKO LENGYELSKÉJ KULTÚRY V SANTOVKE A DOMADICIACH

Juraj Pavúk

Santovka a Domadice /okr. Levice/, IV. vetva tranzitného plynovodu /M-34-134-D-a, 1 : 25 000, 313 : 18 a 299 : 28 mm/, včasné eneolit, lengyelská kultúra, prechodná fáza Santovka, Lengyel I/II, sídlisko a ojedinelé hroby; mladý eneolit, badenská kultúra, sídlisko; záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Záchranný výskum pokračovaním záchrannej akcie z r. 1976 /Pavúk, J. 1977: Nálezisko lengyelskej a badenskej kultúry v Santovke a Domadiciach. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1976. Nitra, s. 221-222/. Na miernom svahu medzi obcami Santovka a Domadice na ploche okolo 25 ha sídlisko s veľkým množstvom jás prevažne lengyelskej kultúry. Trasa plynovodu, presekávajúca lokalitu v smere V-Z na dĺ. ca 500 m, odhumusovaná na uvedenej dĺ. v š. 4-7 m, na 2 miestach rozšírená, celková preskúmaná plocha 3200 m².

Preskúmané 2 pôdorysy dvojpriestorových kolových domov typu Žlkovce s otvorenou J časťou, vzájomne sa prekrývajúce, a 16 objektov, prevažne časti veľkých exploatačných jás. Podľa keramiky rozlíšiteľné 2 fázy osídlenia. Popri hrubostennej

a tenkostennej maľovanej keramike početná štiepaná i brúsená kamenná industria, množstvo zvieracích kostí, zoomorfna plastika, soška gravidnej ženy a početné kubusové závesné dôžičky. Odkrytý detský hrob s inventárom, 2 ďalšie zničené pri odhumusúvaní. Zo sídliska badenskej kultúry objavená len 1 malá jama.

SIEDLUNG DER LENGYEL-KULTUR IN SANTOVKA UND DOMADICE. Auf einem mäßigen Hang zwischen den Gemeinden Santovka und Domadice /Bez. Levice/ auf rund 25 ha Fläche eine Siedlung mit vielen Gruben der Lengyel-Kultur. Bei der Rettungsgrabung 3200 m² Fläche von Humus abgeschürt. 2 Grundrisse zweiräumiger Pfostenhäuser mit offenem S-Teil in Superposition und 16 Objekten, überwiegend Teile großer Exploitationsgruben, untersucht. Der Keramik nach 2 Besiedlungsphasen unterscheidbar. Außer dick- und dünnwandiger Keramik /Rot-, Gelb- und Weißbemalung/ auch zahlreiche Spalt- und geschliffene Steinindustrie, eine Menge von Tierknochen, zoomorphe Plastik, Statuette einer schwangeren Frau und zahlreiche würfelförmige Hängedosen. Untersuchtes Kindergrab mit Beigaben. Aus der Badener Kultur nur 1 kleine Grube festgestellt.

ПОСЕЛЕНИЕ ЛЕНДЕЛЬСКОЙ КУЛЬТУРЫ В СС. САНТОВКА И ДОМАДИЦЕ. На пологом склоне между селами Сантовка и Домадице /рай. Левице/ на площади около 25 га поселение с большинством ям лендельской культуры. В ходе охранных раскопок устранен на площади 3200 м² слой гумуса. Исследованы 2 плана двухкамерных столбовых жилищ с открытой южной частью в суперпозиции и 16 объектов, главным образом частей больших эксплуатационных ям. На основе керамики можно отличить 2 фазы поселения. Помимо толстостенной и тонкостенной керамик /красная, желтая и белая окраска/ встречается многочисленная колотая и гравированная индустрия, множество звериных костей, зооморфическая скульптура, скульптура беременной женщины и многочисленные кубовидные подвесные коробки. Исследовано детское погребение с приношениями. На поселении баденской культуры обнаружена только 1 небольшая яма.

VÝSKUM A PAMIATKOVÁ ÚPRAVA HRADISKA LIPTOVSKÁ MARA

Karol Pietá - Václav Hanuliak

Liptovská Sielnica /okr. Liptovský Mikuláš/, Liptovská Mara, Havránek /684,6 m; 26-43-13, 1 : 10 000, 397 : 257 mm/, systematický výskum a pamiatková obnova, ľažisko osídlenia: stredná doba laténska až včasné doby rímska /púchovská kultúra/, neskôr doba rímska, stredovek /12.-15. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra a LM, Ružomberok.

Sondáž priebehu laténskeho opevnenia S uzáveru V terasy hradiska s nálezmi zbraní /strelky, hrot oštetu/. V zásypových vrstvách ojedinelé črepy zo strednej doby bronzovej. Odkrývka dlažby cesty z 15. stor. Plocha na S od obetiska bez objektov, vo vrstve nálezy zo stupňa D₂ doby laténskej /spona/ a kovové predmety z konca doby rímskej /nákovka, pílka/.

Ukončenie plošnej odkrývky vnútorného pásma opevnenia zo včasnej doby rímskej so zvislou stípovou konštrukciou v lící muriva v dĺ. 67 m. Následná náznaková rekonštrukcia /vymurovanie hradby, osadenie stípov, prekrytie trávovým pokryvom,

vyznačenie vnútornej konštrukcie valu/. Rekonštrukcia vstupu do opevnenia s dláždenou cestou, vežou a bránou.

Stredoveký hrádok, v rámci výskumu a pamiatkovej úpravy vyberanie výplne z časti priekopy, odkrývanie premostenia, prehlbovanie cisterny na S svahu pod obytnou vežou.

Geofyzikálny prieskum a sondáž J ohybu valu, kde sa predpokladá vstup do hradiska z doby laténskej.

GRABUNG UND DENKMALGESTALTUNG DES BURGWALLS LIPTOVSKÁ MARA. Burgwall Hlavánok /684,6 m/, Kataster Liptovská Sielnica /Bez. Liptovský Mikuláš/. Die systematische Grabung verfolgt das Kennen des Verlaufes einzelner Befestigungszenen /mittlere Latènezeit bis frühe römische Zeit/. Flächenmäßig abgedeckt wurde ein Abschnitt von 67 m der inneren Befestigungszone aus frührömischer Zeit. Der abgedeckte Teil /Wall mit Pfostenschlitzmauer/ wurde samt Tor und anliegendem Turm andeutungsweise rekonstruiert. Auf der mittelalterlichen Wohnburg /12.-15. Jh./ im N-Teil des Burgwallareals wurde die Füllung von Graben und Zisterne ausgehoben.

ИССЛЕДОВАНИЯ И ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЕ РАБОТЫ НА ГОРОДИЩЕ ЛИПТОВСКА-МАРА. Городище Гавранок /684,6 м/, кадастровый с. Липтовска-Сыелница /рай. Липтовский Микулаш/. В ходе систематических исследований обследуется продолжение отдельных полос укрепления /средний латенский период вплоть до раннеримского периода/. Раскопками широкой площадью вскрылось 67 м внутренней полосы укрепления раннеримского периода. Обнаруженная часть частично реконструирована вместе с воротами и прилегающей башней. На Чебольшом средневековом замке /XII-XV вв./ в С части площади городища выемка заполнения рва и цистерны.

DRUHÝ PRIEŠKUM HRÁDKOV PÚCHOVSKEJ KULTÚRY V MARÍKOVSKEJ A PÚCHOVSKEJ DOLINE

Karol Pieta - Jozef Moravčík

Tematický prieskum hrádkov v okrese Považská Bystrica pomocou detektora kovov za účelom získania lepšie datovateľných predmetov ako pri prvom prieskume /Pieta, K. - Moravčík, J. 1980: Prieskum hrádkov púchovskej kultúry v Maríkovskej a Púchovskej doline. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1979. Nitra, s. 169-172, obr. 86-88; tu aj podrobnej opis lokalít/, uloženie nálezov: PvM, Žilina, evid. č. 8271-8297.

1. Dohňany

Skala, opevnená plocha na kóte 433,2 m z od obce /M-34-97-D-a, 1 : 25 000, 313 : 93 mm/. Pre stažené podmienky prieskumu nezistené nálezy púchovskej kultúry.

2. Jasenica

Predná hôrka, vpravo od cesty Udiča - Jasenica opevnenie na kuželovitom kopci /M-34-97-B-d, 1 : 25 000, 197 : 349 mm/. V SZ časti pozdĺž stredného skalného hrebeňa nájdené železná kramlička a zlomok ďalšej, strelka, a fragment spony, púchovská kultúra /1. stor. pred n. l. - zač. 1. stor. n. l./.

3. Púchov, časť Ihrište

Gýmeš, na kóte 490,5 m S od obce jeden z najväčších hrádkov púchovskej kultúry /M-34-97-D-a, 1 : 25 000, 207 : 45 mm/. V blízkosti S valu nájdené malý železný nožík /neskorá doba laténska/, depot /2 bronzové prstene, 2 bronzové gombíky, mince Františka Jozefa I.: 1 strieborná z r. 1870, 4 medené z r. 1861, 2 medené z r. 1886/ a nedatovateľný zlomok čepele noža.

4. Púchov, časť Streženice

Štepnická skala, hrádok J od obce /M-34-97-D-a, 1 : 25 000, 218 : 312 mm/. Vo vzdialosti 5,4 m S od vstupnej brány nájdený železný nôž s mierne oblúkovite ohnutým telom /doba laténska/.

5. Udiča, časť Prosné

Zlatý kôň, hrádok na skalnatom hrebeni SV od obce /M-34-97-B-d, 1 : 25 000, 265 : 280 mm/. Pozdĺž S valu nájdené železná kramlička, 2 klince, ihlica, 2 pliešky, strelka, spona s prehnutým lúčikom, lyžicovitá spona, opasková zápona, 2 ihly zo spôna, pri J vale železná spona spojenej konštrukcie /všetko 1. stor. pred n. l./.

Prieskum spresnil datovanie lokality Udiča, časť Prosné /LD₁₋₂/ a Jasenica /LD₁, Egg. B_{1a}/.

ZWEITE BEGEHUNG VON BURGEN DER PÜCHOV-KULTUR IM MARIKOVSKÁ- UND PÜCHOV-TAL.

Begehung von 5 Fundstellen - kleiner Burgen der Púchov-Kultur im Bezirk

Považská Bystrica. Funde von Metallgegenständen aus dem 1. Jh. v. u. Z.

und kleines Depot von Münzen, Fingerringen und Knöpfen aus dem 19. Jh. /von der Fundstelle Púchov, Teil Ihrište, Lage Gýmeš/. Wichtig sind besonders Eisenfibeln von der Fundstelle Prosné, Lage Zlatý kôň /geschweifte Fibel, Schüsselfibel, Fibel vom Mittellatèneschema: LD₁₋₂/ und ein spätlatènezeitliches Eisenmesser von der Lage Štepnická skala in Streženice.

ВТОРЫЕ РАЗВЕДКИ МАЛЫХ ГОРОДИЩ ПУХОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В МАРИКОВСКОЙ И ПУХОВСКОЙ ДОЛИНАХ. Разведки 5 местонахождений - малых городищ пуховской культуры в районе Поважска-Бистрица. Найдены металлических предметов I в. до н. э. и небольшой клад монет, колец и пуговиц XIX в. /из местонахождений Пухов, часть Игриште, урочище Гимеш/. Важными являются особенно железные фибулы из местонахождения Просне, урочище Злати-Куонь /LD₁₋₂/ и позднелатенский железный нож из урочища Штепницка-скала в с. Стреженице.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V NITRE-PÁROVSKÝCH HÁJOCH

Karol Pieta - Matej Ruttka

Nitra, časť Párovské Háje, Valy-Dolina /45-21-06, 1 : 10 000, 351 : 212 mm/, záchranný výskum, doba laténska, mladšia doba rímska, doba sťahovania národov, velkomoravské obdobie, 10.-13. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra a ONM, Nitra.

Pozdĺž ľavého brehu Cabajského potoka, S svah údolia. Výkop pre plynovodné potrubie /IV. vetva/, časť objektov vybratá z ryhy, plošne preskúmaných 390 m² /po oboch stranach výkopu/, 34 objektov. /Predchádzajúci výskum - Pieta, K. -

Kulichová, L. - Lomenová, J. 1983: Záchranný výskum v Nitre-Párovských Hájoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1982. Nitra, s. 203-205; Pieta, K. - Ruttkay, M. 1986: Výskum v Nitre-Párovských Hájoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 191/.

Stredná doba laténska, časť chaty /objekt 38/ s hlinenou lavicou v J stene. Orientácia dlhšou osou SZ-JV. Nálezy: železná britva, nôž, prasleny, množstvo keramiky a fragmenty železnych predmetov.

Mladšia doba rímska, 17 objektov. Chaty /12, z toho v 7 prípadoch preskúmaná menšia časť ako polovica/ so šesťkolovou konštrukciou - po 2 kolové jamy pri dlhších stenách a po 1 uprostred kratšej steny. Nezvyklé zdvojenie kolových jám /objekt 32/. Zachytenie priečky rozdeľujúcej obydlie na 2 časti /objekt 26a, 32, 45/. Orientácia dlhšou osou SV-JZ alebo SZ-JV. Niekoľkokrát zistené objekty v superpozícii. Nálezy: minca /335-337 Urbs Roma; určila E. Kolníková/, fragmenty kostených hrebeňov, zlomky spôn, železnych predmetov a bronzových plieškov, prasleny, terra sigillata, kostená korčula, atď.

Doba stahovania národov, objekt 39 - fragment zásobnej jamy. Objekt 43 /deštrukcia mazanice s črepmi/ z prelomu doby rímskej a doby stahovania národov.

Rozhranie 12. a 13. stor., 12 objektov zanikutej osady rozptýlenej na laviom brehu potoka v dĺ. ca 300 m. Preskúmaná chata štvorcového tvaru, uprostred J steny so zvyškom hlinenej pece, mierne vysunutej mimo objektu. Ostatné objekty zväčša zásobné jamy. Nálezy: železné kosáky, podkova, klince, minca /Belo III., 1172-1196, určil J. Hunka/, železné okutie pošvy noža, veľmi časté vaječné škrupiny.

V 6 objektoch paleobotanický výskum.

RETTUNGSGRABUNG IN NITRA-PÁROVSKÉ HÁJE. Fundstelle im S von Nitra, auf dem N-Hang des Tales Valy-dolina, auf dem linken Ufer des Cabaj-Baches. Rettungsgrabung auf der Trasse der Gasleitung, flächenmäßig 390 m² untersucht. 34 Objekte abgedeckt. Jüngere römische Kaiserzeit - 17 Objekte /vorwiegend Hütten/. In einigen Fällen Superpositionen erfaßt - wahrscheinlich 2 Zeithorizonte der Siedlung. Mittlere Latènezeit - 1 Objekt /Teil einer Zweipfostenhütte mit einer Lehmbank an der S-Wand/. Völkerwanderungszeit - 1 Objekt /Teil einer Vorratsgrube/ und 1 Objekt von der Wende der römischen und der Völkerwanderungszeit. 9.-13. Jh. - 12 Objekte /1 Wohnhaus, Grubenrest, überwiegend Vorratsgruben/.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В Г. НИТРА-ПАРОВСКЕ-ГАЕ. Местонахождение на Ю от г. Нитра, на С склоне долины Вали-Долина, на левом берегу ручья Цабайски-Поток. Охранные раскопки по направлению транзитного газопровода, исследована площадь 390 м² и 34 объекта. Позднеримский период - 17 объектов /главным образом жилища/. В нескольких случаях отмечены суперпозиции - по всей вероятности 2 селищные горизонты времени. Средний латенский период - 1 объект /часть двухстолбового жилища с глиняной скамьей в Ю стене/ период переселения народов - 1 объект /часть ямы-хранилища/ и объект рубежа римского периода и периода переселения народов. IX-XIII вв. - 12 объектов /1 жилище, остаток ямы, большей частью ямы-хранилища/.

ŽELEZNÉ STRELKY Z BERNOLÁKOVA

Magda Pichlerová

Bernolákovo /okr. Bratislava-vidiek/, pieskovňa /M-44-22-20, 1 : 10 000, 385 : 366 mm/, 9. - pol. 10. stor., ojedinelý nález, získaný darom, uloženie nálezu: AÚ SNM, Bratislava.

Na SZ okraji obce v miestach pohrebiska bratislavskej skupiny zo staršej doby bronzovej /Pichlerová, M.: Starobronzová sekera z Bernolákova, v tlači/ zosunutý zo steny pieskovne kostrový hrob, obsahujúci údajne len 2 železné strelky: 1. listovitá, list od trína oddelený prstencom, trň sa nezachoval, dĺ. 3,5 cm, š. 1,7 cm /obr. 41: 1/, 2. romboidná s neúplným hrotom a trňom, dĺ. 5,5 cm, š. 2,5 cm /obr. 41: 2/.

Strelky datujú hrob bojovníka-lukostrelca do 9.-10. stor. a spolu so staršími nálezmi tohto druhu zbraní z okolia Bratislavu /Niklasson, N. 1932: Tschechoslowakische Funde im Muzeum zu Goteborg /Schweden/, Sudeta 8, s. 38-39/ doplňujú kusé doklady osídlenia blízkeho okolia Bratislavskej brány v tomto období.

EISENPFEILSPITZEN AUS BERNOLÁKOVO. In der Sandgrube der Gemeinde Bernoláko /Bez. Bratislava-Land/ Lesefund aus einem abgerutschten Körpergrab, am ehesten ein altmagyarisches Grab eines Kriegers-Bogenschützen: eiserne blattförmige und rhomboide Pfeilspitze /Abb. 41/ aus dem 9. bis Mitte des 10. Jh.

ЖЕЛЕЗНЫЕ СТРЕЛКИ ИЗ С. БЕРНОЛАКОВО. В песчаном карьере с. Бернолаково /рай. Братислава-видье/ в ходе сбора обнаружена находка из обваленного погребения с трупоположением, скорее всего древневенгерского погребения бойца-лучника: железная листовидная и ромбоидальная стрелки /рис. 41/ датированные IX-пол. X вв.

ZÁVEREČNÁ ETAPA VÝSKUMU V ČAKAJOVCIACH

Mária Rejholecová

Čakajovce /okr. Nitra/, Kostolné /35-43-16, 1 : 10 000, 195-207 : 370 mm/, 7.-12. stor., pohrebisko, systematický výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Záverečná etapa výskumu zameraná na čo najúplnejšie odkrytie staroslovenského žiarového pohrebiska v JZ a J časti lokality, zasahujúcej na plochu súkromných záhrad. Výskumom v záhrade P. Birovej, Š. Ivančíka a J. Mikušíka odkrytých ďalších 20 žiarových hrobov /13 urnových - z toho 1 dvojhrob, 7 jamkových/. Zistený Z a J okraj pohrebiska. Hroby umiestnené riedko vo veľkej vzdialenosťi jeden o druhého.

Nádoby vo funkciu urny nezdobené i zdobené, čiastočne poškodené obrábaním pôdy, tlakom zeme a prerastenými koreňmi ovocných stromov, zachované v črepoch, uložené v hĺ. 50 cm /ústie nádoby/ a siahajúce až do hĺ. 70-80 cm /dno nádoby/. Črepy z iných nádob použité na prikrytie obsahu kostí v urne /hrob 872/. Urnové i jamkové hroby ukladané do hrubej vrstvy černozeme. V jamkových hroboch vyhľbený priestor vyložený črepmi z viacerých nádob /hrob 873, 878, 879, 881, 887, 889/, nasypané nedohorené zvyšky ľudských kostí prikryté črepmi. V hrobe nedo-

horené zvyšky kostí nasypané priamo do vyhlbarej jamky a prikryté črepmi z časti nádoby. Medzi nedohorenými kostami sekundárne prepálené črepy, riečne kamienky alebo hrudky prepálenej hliny zo žiaroviska /hrob 871, 873, 878, 890/. Iba v 6 hroboch /30 %/ medzi nedohorenými kostami uložené milodary /nôž, kresadlo, kovanie, pracky z odevu, kresacie kamienky z kremeňa, hrudka smoly/.

V záhrade P. Bojdu a S. Chomata v JV časti lokality odkryté 4 kostrové hroby v okrajovej časti pohrebiska z 10. stor. V 2 hroboch šperky.

Systematickým výskumom v časnosti stredovekého pohrebiska odkrytých dovedna 894 hrobov. Z uvedeného počtu 89 hrobov /z toho hroby 809, 827, 855 a 883 dvojhroby s 2 urnami s obsahom nedohorených zvyškov ľudských kostí/ žiarových - 72 hrobov urnových a 17 jamkových. Preskúmané staroslovanské žiarové pohrebisko, predbežne datované do 7. a 8. stor., je v súčasnosti najväčším pohrebiskom z tohto obdobia na Slovensku.

Podstatnú časť odkrytých hrobov /806/ reprezentujú hroby kostrové, dokladajúce kontinuitu pochovávania od 9. až do pol. 12. stor. s tažiskom pochovávania v 9. a najmä v 10. stor.

SCHLUSSETAPPE DER GRABUNG IN ČAKAJOVCE. Abschluß der systematischen Grabung in Čakajovce /Bez. Nitra/. Insgesamt 894 Gräber abgedeckt. Von der angeführten Anzahl repräsentieren 89 Brandgräber /72 Urnen- und 17 Brandgrubengräber/ gegenwärtig das größte altslawische, vorläufig in das 7. und 8. Jh. datierte Gräberfeld in der Slowakei. Der wesentliche Teil der abgedeckten Gräber /805 Gräber/ sind Körpergräber, die eine kontinuierliche Belegung vom 9. bis zur Mitte des 12. Jh., mit dem Bestattungsschwerpunkt im 9. und 10. Jh., beweisen.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП ИССЛЕДОВАНИЙ В С. ЧАКАЁВЦЕ. Окончание систематических исследований раннесредневекового могильника в с. Чакаёвце /рай. Нитра/. Обнаружено в общем 894 погребений, из того числа 89 погребений с трупосожжением /72 урновых и 17 ямных погребений/ представляет собой в настоящее время самый большой древнеславянский могильник в Словакии, в общих чертах датированный VII и VIII вв. Основную часть вскрытых погребений /805 погребений/ представляют собой погребения с трупоположением, подтверждающие преемственность хоронения с IX по пол. XII вв., с центром тяжести хоронения в IX и X вв.

VÝSKUM HRADISKA NA ZOBORE V NITRE

Peter Romsauer

Nitra, časť Zobor, Pyramída /M-34-121-C-c, 1 : 25 000, 42-55 : 313-329 mm/, výšinné hradisko lužickej kultúry, neskôr doba bronzová, systematický výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Hradisko na temene návršia vybiehajúceho do 2 vrcholov oddelených sedlom, na J strane vrchol Pyramída /555,7 m n. m./ a na S vlastný vrchol Zobora /587,3 m n. m./. Pokračovanie v systematickom výskume z konca 60-tych a zač. 70-tych r. Sondami preskúmaná plocha 200 m². Na JZ svahu Pyramídy keramické nálezy z vrstvy. Stopy po sídliskových objektoch nezistené. V zistovacej sonde na V od vrcholu Zo-

bora zachytené zatiaľ neidentifikované zoskupenia kameňov so značnou koncentráciou keramického materiálu v ich okolí. V nasledujúcej sezóne sa výskum upriami na overenie situácie vo V časti opevneného areálu.

GRABUNG DES BURGWALLS AUF DEM ZOBOR IN NITRA. Fortsetzung der systematischen Abdeckung des Burgwalls der Lausitzer Kultur auf dem Gipfel des Zobor in Nitra, Teil Zobor. Im Schnitt auf der O-Seite des befestigten Areals unidentifizierbare Gruppierung von Steinen mit konzentriertem Keramikmaterial in der Umgebung.

ИССЛЕДОВАНИЯ ГОРОДИЩА НА ГОРЕ ЗОБОР В Г. НИТРА. Продолжение систематических исследований на вершине горы Зобор в г. Нитра, часть Зобор. В шурфе на В стороне укрепленного комплекса отмечена неидентифицированная группировка камней с концентрацией керамического материала в окрестности.

SÍDLISKO MAĎAROVSKÉJ KULTÚRY V ZBEHOCH

Peter Romsauer - Ladislav Veliačík

Zbehy /okr. Nitra/, Lešnek /M-33-132-D-d, 1 : 25 000, 11 : 292 mm/, prieskum, staršia doba bronzová, stredovek, sídlisko, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Na JV okraji Nitrianskej pahorkatiny približne 2,5 km JZ od obce, na SV svahu sprašového návršia narušené výstavbou zavlažovacieho systému sídliskové objekty. V stenách rýhy, prebiehajúcej v smere SVV-JZZ v dĺ. ca 60 m, hnedočierne zásypy najmenej 6 sídliskových jám. Výraznejší keramický materiál získaný z profilov objektov 3 a 4. Torzá džbánkov, amfor, amforiek, hrncov a mís /obr. 44/ datujú nové sídlisko do klasickej fázy madarovskej kultúry. Stopy po fortifi-kácii nezistené.

Na V úpatí svahu v blízkosti prameňa nepomenovaného potoka narušená rýhou sídlisková vrstva s keramickými nálezmi z neskorejho stredoveku /obr. 43/, zrejme súvisiaca s blízkou zaniknutou osadou.

SIEDLUNG DER MAĎAROVCE-KULTUR IN ZBEHY. Durch die Anlegung eines Berieselungssystems in Zbehy /Bez. Nitra/ Siedlungsobjekte der Madarovce-Kultur /Abb. 44/ und eine mittelalterliche Siedlungsschicht gestört /Abb. 43/.

ПОСЕЛЕНИЕ МАДЯРОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ЗБЕГИ. В ходе стройки оросительной системы в с. Збеги /рай. Нитра/ потревожены находящиеся на площади поселения объекты мадяровской культуры /рис. 44/, а также средневековый слой поселения /рис. 43/.

NÁLEZ STREDOVEKÉHO MEČA V SMIŽANOCH

Alexander Ruttka y

Smižany /okr. Spišská Nová Ves/, ulica SNP, výkop pre vodovodné potrubie pred domom popisné č. 771/65 /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 199 : 238 mm/, prvá pol. 15. stor., ojedinelý nález, uloženie nálezu: AÚ SAV, Nitra.

Dvojostrý obojručný železny meč vo fragmentárnom stave /dĺ. 93 cm; obr. 42: 1a/. Hlavica chýba, dĺ. tŕňa rukováti 21 cm. Hrot čepele ulomený /zachov. dĺ. 72 cm, š. pri priečke 5,7 cm, pri zlome 4,5 cm/, v jej strede plytký krvný žlab /š. 1,2 cm/. Rovná priečka /dĺ. 21,3 cm/ štvorcového prierezu /1,2 x 1,2 cm/. Hmotnosť meča 1845 g. Na obidvoch stranach čepeli znaky aplikované vsadením tenkého medeného drôtu do plytkých žliabkov. Na jednej strane schematizovaná zvieracia figurka, veľmi podobná značke s vlkom, často spájanej výlučne s výrobňom okruhom v Passau. Oprávnená domienka, že takúto značku používali aj výrobcovia mečov v Košiciach. Značka situovaná v krvnom žlate 13,5-16,5 cm pod priečkou /rozmery značky ca 3 x 1,5 cm; obr. 42: 1b/. Na druhej strane čepele časť rovnakej značky a zvyšky ďalšieho, neidentifikovateľného znaku /len 5 cm pod priečkou/.

FUND EINES MITTELALTERLICHEN SCHWERTES IN SMIŽANY. Innerhalb der Gemeinde Smižany /Bez. Spišská Nová Ves/ fand sich beim Aushub einer Wasserleitungsrinne ein Eisenschwert in fragmentarischem Zustand aus der 1. Hälfte des 15. Jh. /Abb. 42/. Zweischneidiges beidhändiges Schwert mit gerader Parierstange, an beiden Seiten der Klinge Reste von Zeichen, angefertigt aus in flache Rinnen eingelegten dünnen Kupferdrähten: Zeichen in Form eines laufenden Tieres; an einer Seite außer diesem ein weiteres, nicht mehr identifizierbares Zeichen. Das Tierzeichen ähnelt sehr einer Wolfsfigur, die traditionell nur mit der bekannten Schwertwerkstatt von Passau verknüpft wird. Der Autor erwähnt Indizien der Benützung eines solchen Zeichens auch bei Schwertproduzenten in Košice.

НАХОДКА СРЕДНЕВЕКОВОГО МЕЧА В С. СМИЖАНИ. На строительном участке с. Смижани /рай. Спишска-Нова-Бес/ при прокладывании траншеи водопровода обнаружен в фрагментарном виде железный меч первой пол. XV в. /рис. 42/. Двухлезвийный двуручный меч с ровным перекрестием, по обеим сторонам лезвия остатки знаков, изготовлены вложением тонких медных проволок в мелкие желобки: клеймо в виде бегущего животного; на одной стороне этого находилось также следующее, уже неидентифицированное клеймо. Клеймо животного очень похоже на фигурку волка, традиционно связанного с мастерской мечов в Пассау. Автор упоминает косвенные данные употребления этого клейма также производителями в г. Кошице.

VÝSKUM V PARTIZÁNSKOM NA ŠIMONOVIAŃKEJ ULIČI

Alexander Ruttka y

Partizánske /okr. Topoľčany/, Šimonovianska ul. 25, tzv. vodný hrad /M-35-42-06, 1 : 10 000, 058 : 191 mm/, pokračujúci výskum, vyvolaný plánom pamiatkovej úpravy

objektu a jeho okolia /Ruttkay, A. 1986: Prvá etapa výskumu tzv. vodného hradu v Partizánskom-Šimonovanoch. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 205/, slovanské sídlisko /7.-11. stor./, stredoveké feudálne sídlo /12.-16. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Intravilán býv. obce Šimonovany, nadmor. v. 194 m, interiér a exteriér jednotraktovej stavby so vstupnou vežou /tzv. vodný hrad - 6 sond/ a jeho okolie /spustnutý park - plošná odkrývka ca 25 x 15 m a zisťovacia sondáž/.

7.-11. stor., sídlisko, zistený zatiaľ objekt s keramickým materiálom zo 7.-8. stor. /tzv. zdobený pražský typ/ a kultúrna vrstva s keramikou, sporadicky i so železnými predmetmi z 9.-11. stor.; zrejme sem patrí i vznik vodnej priekopy spojenej s pôvodným blízkym meandrujúcim ramenom Nitry.

12.-15. stor., stavebný vývoj feudálneho sídla /murovaná zástavba/: 1. Na pôvodne najvyššom mieste nízkej raveny vybudovaná koncom 12. až v prvej pol. 13. stor. veža so štvorcovým pôdorysom /8,2 x 8,2 m, hr. muriva ca 1,95 m/; zanikla ešte v priebehu 13. stor. 2. Po zániku veže vznik väčšej prízemnej stavby - kúrie s obdĺžnikovým pôdorysom /ca 15 x 8 m/ s náznakmi členenia na 2-3 priestory; datovanie - asi koniec 13. až 1. pol. 14. stor. Stavby z 1. a 2. fázy obohnané vodnou priekopou. 3. Počas existencie stavby z fázy 2 /t. j. 14. stor./ vznikla najstaršia časť tzv. vodného hradu: obdĺžniková vežovitá stavba s rozmermi 10,5 x 9,5 m priamo v priestore staršej zasypanej priekopy. Zmenil sa prístup do priestoru feudálneho sídla - cesta vyložená menšími okruhliakmi. 4. Rozobratie nadzákladového muriva vežovitej stavby /fáza 3/. Nové nadzákladové murivo na starších základoch predstavuje V časť veľkej prestavby z 1. pol. 15. stor. Vznikla jednotraktová prízemná stavba /pôdorys asi 26,5 x 9,5 m/ s 2 vežami vystupujúcimi z pôdorysu /približne 6,5 x 6,5 m/ a na jednej z kratších strán s obdĺžnikovým výstupkom /ca 5 x 2,5 m/ - tu umiestnená vnútorná studňa /podrobnejšie k tomuto i k ďalšiemu stavebnému vývoju objektu pozri Ruttkay, A., tamže/. V súvise so vznikom poschodia tzv. vodného hradu /16. stor./ pravdepodobne zanikla stavba z fázy 2.

Nálezy: z povrchovej vrstvy mince a keramika, 16.-18. stor., z uzavretých vrstiev súvisiacich s jednotlivými stavebnými etapami keramika a železné predmety z 12.-15. stor., zvieracie kosti.

GRABUNG IN PARTIZÁNSKE IN DER GASSE ŠIMONOVIANSKA ULICA. Fundstelle innerhalb von Partizánske /Bez. Topoľčany/, in Tallage situiert. Ein solitär erhaltenes Kastellgebäude, eine sog. Wasserburg gotischen und Renaissance-Ursprungs. Die fortlaufende Grabung stellte ältere Entwicklungsphasen der Besiedlung und des eigentlichen Feudalsitzes fest. Es wurde auch die baugeschichtliche Entwicklung des bis heute stehenden Baues erkannt. Zu slawischer Besiedlung vom 7. bis 11. Jh. gehörte in jüngeren Abschnitten auch ein Wassergraben. 1. Auf der vom Graben umgebenen Fläche wurde später /Ende des 12. bis Mitte des 13. Jh./ ein selbständiger quadratischer Turm erbaut, der im 13. Jh. wüst wurde. 2. An seiner Stelle entstand ein größerer rechteckiger Bau /Kurie?/ mit innerer Gliederung. 3. Im Verlauf des 14. Jh. kam als weiteres selbständiges Objekt außerhalb des Grundrisses beider erwähnter Bauten ein Bau mit leicht rechteckigem Grundriß hinzu. Er stand schon über dem verebneten Graben. 4. In der ersten Hälfte des 15. Jh. stellte er die Grundlage dar, an welche sich der gesamte Grundriß eines rechteckigen Eintraktgebäudes anschloß, ursprünglich mit 2 vortretenden Türmen und einem Brunnen im Inneren. Der Bau der Phase 2 wurde wüst /etwa die Kurie/. 5. Im

16. Jh. entstand das Obergeschoß, ein Turm wurde entfernt und nach markanten Erdaufschüttungen geriet das ursprüngliche Parterre in Souterrain-Lage.

ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. ПАРТИЗАНСКЕ-ШИМОНОВЯНСКА УЛИЦА. Местонахождение расположено на строительном участке г. Партизанске /рай. Топольчани/ в низменной области. В качестве солитера доминирует сохранившееся сооружение дворца-усадьбы т. наз. Водного замка готического и ренессансного происхождений. В ходе продолжавшихся исследований отмечены ранние фазы в развитии поселения и собственной усадьбы. Отмечен также процесс застройки до настоящего времени стоящей постройки. К славянскому поселению с VII до XI вв. относился в поздних периодах также крепостной ров с водой. 1. На площади окруженной рвом построена позже /конец XII - первая пол. XIII в./ самостоятельная квадратная башня, прекратившая свое существование в XIII в. 2. На ее месте построена большая прямоугольная постройка /усадьба/ с внутренним членением. 3. В течении XIV в. построена в качестве самостоятельного объекта, помимо плана обоих упомянутых уже выше сооружений, постройка прямоугольного плана. Она стояла уже над засыпанным рвом. 4. В первой пол. XV в. представляла собой основание, к которому присоединился целый план однофлигельной прямоугольной стройки т. наз. Водного замка первоначально с 2 выдигающимися башнями и выступом с внутренним колодцем. Стройка из фазы 2 /правдоподобно усадьба/ прекратила свое существование. 5. в XVI в. построена лестница, устранила одна из башней и после заметных привозов прежний первый этаж попал в подвальный этаж.

VÝSKUM V RUDNE NAD HRONOM

Alexander Ruttikay

Rudno nad Hronom /okr. Žiar nad Hronom/, Hrádok, resp. Ivanka vrch /M-36-33-11, 1 : 10 000, okolie bodu 270 : 225 mm/, pokračujúci výskum /Ruttkay, A. 1986: Stredoveký hrad na vrchu Ivanka pri Rudne nad Hronom. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 208/, stredovek /12.-13. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

JV vrchol /kóta 416,0 m n. m./ masívu Hrádok na S okraji Štiavnických vrchov pozdiž ľavostrannej nivy Hrona. Skúmané, resp. spresňované poznatky o dispozícii a štruktúre fortifikácie a vnútornej zástavby /10 sond/. V porovnaní s r. 1985 isté korekcie. Vonkajší val na svahoch budovaný ako zemný násyp spevnený kameňmi. Hradba na obvode hornej plošiny hradu /š. ca 1,9 m/, vybudovaná z lomových kameňov spájaných maltou, obopínala elipsoidnú plochu 70 x 20-21 m. Na S strane zistená i ochodza so š. 0,7 m, tu teda š. hradby vyše 2,5 m. Orientácia dlhšej osi elipsy približne Z-V. Prístup na ňu z V strany. Nad vstupným traktom veža vybudovaná z kameňov spájaných maltou, hr. múru 1,8 m, vnútorné rozmery ca 6 x 6 m. Na Z polovici plošiny pozdižna stavba - jednopriestorový "palác" s hr. múrov 1,25 m a s vnútornými rozmermi ca 15,4 x 7,7 m, situovaný kolmo na dlhšiu os hradu, takže uzaviera zo Z strany nádvorie. Na Z od nej cisterna a nejasné stopy ďalšej stavby?/. Nálezy zo sond /keramika a železné predmety/ potvrdzujú predpoklad o existencii hradu len v 12.-13. stor. Jemnejšia periodizácia sa vypracuje v ďalšej etape výskumu.

GRABUNG IN RUDNO NAD HRONOM. Fortsetzung der Abdeckung der mittelalterlichen Höhenburg in Rudno nad Hronom /Bez. Žiar nad Hronom/, deren Existenz nicht den Rahmen des 12. und 13. Jh. sprengt. Die äußere Befestigung stellte ein mit Steinen versteifter Erdwall dar. Die Akropolis von ca. 70 x 20-21 m Größe umgibt eine Mauer aus mit Mörtel verbundenen Bruchsteinen. Auf der Burg stellenweise ein innerer Umgang festgestellt. Beim Eingang in das befestigte Areal ein quadratischer Steinturm, der geschlossene Hof von der anderen Seite durch einen quergestellten rechteckigen Bau /Palast/ geteilt. Zwischen diesem Bau und dem zweiten Abschluß der Befestigung eine große Zisterne und Spuren wahrscheinlich eines weiteren Baues. Funde: Keramik, Eisengegenstände.

ИССЛЕДОВАНИЯ В С. РУДНО-НАД-ГРОНОМ. Продолжение исследований средневекового верхинного замка-крепости в с. Рудно-над-Гроном /рай. Жар-над-Гроном/, существование которого не выходит за рамки XII и XIII вв. Внешнее укрепление представлял собой земляной вал укрепленный камнями. Акрополь величиной в приблизительно 70 x 20-21 м окаймлялся укреплением из бутовых камней, соединенных строительным раствором. На замке-крепости отмечена местами внутренняя галерея. У входа в укрепленный комплекс квадратная каменная башня, внутренний двор закрыт, с другой стороны отделенный поперечной прямоугольной постройкой /дворец/. Между этой постройкой и вторым затвором укрепления большая цистерна и следы правдоподобно следующей постройки. Найдены: керамика, железные предметы.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V SĽAŽANOCH

Matej Ruttka

Slažany, časť Horné Slažany /okr. Nitra/, Domovina /35-43-20, 1 : 10 000, 68 : 1:72 min/, sídlisko, záchranný výskum, ľažisko 10.-12. stor. a mladšia a neskôr doba kamenná, mladšia doba železná, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

JZ svah nízkej terasy, na Z ohraničenej Čerešňovým potokom, na V cintorínom. Celková plocha výskumu 457 m².

Mladšia doba kamenná, 7 objektov, v pôdoryse nepravidelné jamy. Nálezy: črepy /želiezovská skupina/, kosti, kamenná štiepaná industria, drvidlá. Z tohto časového horizontu aj 2 fragmenty väčších kolových stavieb /v jednom prípade pravdepodobne stredová priečka tzv. veľkého domu/.

Neskôr doba kamenná, záver ludanickej skupiny, objekt 1 - nepravidelný hliník, resp. odpadová jama.

Mladšia doba železná, 5 objektov /4 časti chát a ohnisko/, obydlia s rovnakými konštrukčnými parametrami /obdĺžnikový tvar, zahľebenie ca 1 m, v strede užších stien kolová jama/ a so zhodnou orientáciou /dlhšou osou SZ-JV/.

10.-12. stor., 9 objektov /kultúrne jamy, žlab, chaty s kamennou, resp. hlinenou pieckou v rohu/. Pozoruhodný objekt 4 /chata?/ obdĺžnikového tvaru /ca 3 x 2 m/ s 2 hlinenými pecami vysunutými mimo zahľbenej časti.

RETTUNGSGRABUNG IN SŁAŽANY. Fundstelle im Teil Horné Slažany in der Gemeinde Slažany /Bez. Nitra/ auf einer Terrasse, die im W durch die Biegung des Čerešňový-Baches und im O durch den Friedhof umgrenzt ist. Untersuchte Fläche 457 m²: 7 Objekte aus der jüngeren Steinzeit - Želiezovce-Gruppe /Reste von 2 größeren Pfostenbauten/, 1 aus der Spätsteinzeit /Ludanice-Gruppe/, 5 aus der jüngeren Eisenzeit /4 Hütten und Feuerstelle/ und 9 Objekte aus dem 10.-12. Jh. /Kulturgruben, Rinne, Hütten mit einem Stein- oder Lehmofen/.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. СЛЯЖАНИ. Местонахождение в части Горне-Сляжани в с. Сляжани /рай. Нитра/ на террасе ограниченной на З изгибом ручья Черешнёви-Поток и на В кладбищем. Исследована площадь 457 м²: 7 объектов старшего каменного века - жельезовская группа /остатки 2 больших столбовых сооружений/, 1 позднего каменного века /луданицкая группа/, 5 позднего железного века /4 жилища и очаг/ и 9 X-XII вв. /культурные ямы, желоб, жилища с каменной, или же глиняной печкой/.

PIATA VÝSKUMNÁ SEZÓNA NA KLÁŠTORISKU

Michal Slivka

Letanovce /okr. Spišská Nová Ves/, Kláštorisko - Skala útočišťa /M-34-113-B-b, 1 : 25 000, 224 : 127 mm/, systematický výskum kartuziánskeho kláštora a zisťovací výskum v areáli stredovekého refúgia, uloženie nálezov: výskumné stredisko AÚ SAV, Spišská Nová Ves.

V areáli kláštora pokračovanie odkrývky objektov po Z strane veľkej chodby /trojpriestorový objekt, jednopodlažný s 2 kachlovými pecami + teplovzdušné zariadenie z konca 15. stor./. V klauzúrnej časti odkrytý trojpriestorový domček /cela V/86/, prestavaný v 15. stor. Nájdená ďalšia kolekcia komorových kachlič s rôznorodou výzdobou čelnej steny /rekonštruovateľných asi 40 ks/. Okrem kovo-vých predmetov rekonštruované 2 hrnce a miska.

V areáli refúgia s rozlohou asi 90-95 ha výskum v 5 polohách: v priestore Vyšnej Poľany odkrytý zvyšok halštatského objektu, v polohe nad Letanovským mlynom odkrytá strážna veža 4,6 x 3,6 m s keramikou z prelomu 12. a 13. stor., rez valom II - zistená subpozícia opevňovacieho múru, najprv konštrukcia z 2 lícovaných suchých murív a so sypanou výplňou, nad tým v 13. stor. postavené murivo na maltu, š. 150-170 cm. Výskum pokračuje.

FÜNFTE GRABUNGSSAISON AUF KLÁŠTORISKO. Die Grabung in Letanovce /Bez. Spišská Nová Ves/ verlief im Areal des Kartäuserklosters und im angrenzenden Teil des Refugiums von 90-95 ha. Im Kloster ein einstöckiges Objekt /2 Kachelöfen und Warmluft-Heizvorrichtung/ und im Klausurteil ein Häuschen - Zelle Nr. V untersucht. Zahlreiche Kachelfunde vom Ende des 15. Jh. Im Areal des Refugiums ein teilweise untersuchtes hallstattzeitliches Objekt, ein abgedeckter Wachturm mit Holzkonstruktion von der Wende des 12./13. Jh. und eine untersuchte frühmittelalterliche Befestigung /Mauerwerk aus frontierten Trockenmauern mit Erdkern und in Superposition eine Mörtelmauer/.

ПЯТЫЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ НА ПАМЯТНИКЕ КЛАШТОРИСКО. Исследования в с. Летановце /рай. Спишска-Нова-Вес/ проводились в комплексе картезианского монастыря и прилегающей части убежища площадью в 90-95 га. В монастыре исследован одноэтажный объект /2 изразцовые печи и система воздушного отопления/ и в кельевой части домик - келья № 5. Многочисленные находки изразцов конца XV в. В части убежища частично исследован гальштатский объект, вскрыта сторожевая башня с деревянной конструкцией рубежа XII-XIII вв. и обследовано раннесредневековое укрепление /кладка из сухих лицевых стенок с земляным ядром и в суперпозиции кладка на растворе/.

PRIEŠKUM V POBEDIME

Danica Staššíková - Štukovská

Prieskum závlahových rýh vo V časti Pobedima /okr. Trenčín/, Dolinky /35-32-03, 1 : 10 000, 180 : 318 mm/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

V profile ca 350 m dlhej ryhy 7 narušených objektov. Objekt 1 /číslovanie v smere V-Z/ kotlovitého tvaru /hľ. 0,6 m, dĺ. 0,8 m/, mazanica, zvieracie kosti, kamene, uhlíky. Objekt 2 oválneho tvaru /hľ. 0,7 m, dĺ. 1,8 m/, mazanica, zvieracie kosti, uhlíky. Objekt 3 /hľ. 0,9 m, dĺ. 2,1 m/, mazanica, zvieracie kosti, uhlíky. Objekt 4 /hľ. 1,3 m, dĺ. 2 m/, povlaky bahannej rudy na kameňoch, črep z mladšej doby rímskej. Objekt 5 obdĺžnikového tvaru /hľ. 1,1 m, dĺ. 5,5 m/, vo výplni mazanica, kosti, uhlíky, črep z mladšej doby rímskej. Objekt 6 obdĺžnikového tvaru /hľ. 1 m, dĺ. 2,5 m/, mazanica, črep z mladšej doby rímskej. Objekt 7 /hľ. 0,4 m, dĺ. 3,5 m/, mazanica, uhlíky, zvieracie kosti.

GELÄNDEBEGEHUNG IN POBEDIM. In einer Berieselungsrinne von ca. 350 m Länge in Pobedim /Bez. Trenčín/ 7 gestörte Objekte verschiedener Größe und Tiefe festgestellt. In den Objekten 3-5 - Scherben aus der jüngeren römischen Kaiserzeit.

РАЗВЕДКИ В С. ПОБЕДИМ. В ходе прокладывания траншеи оросительной системы длиной приблизительно в 350 м в с. Победим /рай. Тренчин/ отмечено 7 разрушенных объектов разной величины и глубины. В объектах 3-5 черепки позднеримского периода.

VÝSKUM A ZÁCHRANNÉ AKCIE V BOROVCIACH A RAKOVICIACH

Danica Staššíková - Štukovská

Borovce /okr. Trnava/, Mikloškova parcela /35-32-17, 1 : 10 000, 430 : 180 mm/, záchranno-zisťovací výskum, ľažisko včasného stredoveku, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Intravilán, J okraj, časť sprašovej terasy nivy Dudváhu, okraja Trnavskej pahorkatiny, nadmor. v. 160 m. Súkromná parcela bez stromov, určená na výstavbu rodinného domu, preskúmaná plocha ca 880 m².

8. a 9. stor. /rámcové datovanie/, pohrebisko, preskúmaných 72 kostrových hrobov, z toho 11 detských, 54 s nálezmi. 34 hrobov s výklenkom, ostatné kostry uložené v jednoduchých jamách. V jednom prípade zistené nad hrobom žiarovisko. Kostry uložené väčšinou na chrbte, 3 na bruchu, 1 v skrčenej polohe. V 6 prípadoch superpozícia hrobov. Výskum pohrebiska pokračuje.

Neolit, kultúra s lineárной keramikou, 19 objektov, hliniská, žlaby, menšie kruhové objekty, niekedy s kameňmi.

Počas výskumu sledovaná stavebná činnosť na susedných parcelach:

1. Búšova parcela /35-32-17, 1 : 10 000, 426 : 184 mm/, súkromný pozemok ca 100 m na JV od výskumu. V základoch pre rodinný dom kupoľová pec, črepy z 11.-12. stor.

2. Filipovičova parcela /35-32-17, 1 : 10 000, 430 : 183 mm/, pozemok susediaci s Mikloškovou parcelou, kde možno predpokladať J okraj pohrebiska. Pri kopaní odpadovej jamy zistený kruhový objekt s kostrou ovce, črepy kultúry s lineárной keramikou.

3. Rakovice /susedná obec/, pole učnovského strediska /35-32-17, 1 : 10 000, 427 : 195 mm/, závlahová ryha, hlinisko kultúry s lineárной keramikou, hrubostenné črepy.

GRABUNG UND RETTUNGSAKTIONEN IN BOROVCE UND RAKOVICE. Erste Grabungsetappe des slawischen Gräberfeldes in Borovce /Bez. Trnava/. Fundstelle beim S-Ende der Gemeinde auf einer Dudváh-Terrasse am O-Rand des Trnavaer Hügellandes. Auf einer Privatparzelle ergrub man 72 Körpergräber rahmenhaft aus dem 8.-9. Jh. und 19 Objekte aus dem Neolithikum /Kultur mit Linearkeramik/. Von den 72 frühmittelalterlichen Gräbern 34 mit Nische. In 6 Fällen Superpositionen. Die Grabung auf dem Gräberfeld wird fortgesetzt. Rettungsaktionen: 1. Búšova-Parzelle, Privatgrundstück ca. 100 m südöstl. der Grabungsfläche, Kuppelofen, Scherben, 11.-12. Jh. 2. Filipovičova-Parzelle, benachbartes Grundstück der Grabung, kreisförmiges Objekt mit dem Skelett eines Schafes und Scherben der Kultur mit Linearkeramik. 3. Kataster der Nachbargemeinde Rakovice, Lehmgrube der Kultur mit Linearkeramik.

ИССЛЕДОВАНИЯ И ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. БОРОВЦЕ И РАКОВИЦЕ. Первый этап исследований славянского могильника в с. Боровце /рай. Трнава/. Местонахождение на Ю краю строительного участка села на террасе р. Дудваг, на восточной окраине Трнавской холмистой местности. На частной парцеле исследовано 72 погребения с трупоположением датированных приблизительно VIII-IX вв. и 19 объектов неолита /культура линейно-ленточной керамики/. Из числа 72 раннесредневековых погребений 34 было с нишней. В 6 случаях отмечена суперпозиция. Исследования могильника продолжаются. Охранные раскопки: 1. Бушова парцелла, частный участок приблизительно 100 м на ЮВ от местонахождения, куполообразная печь, черепки, XI-XII вв. 2. Филиповичова парцелла, участок вблизи местонахождения, кольцевой объект с костяком овцы и черепками культуры линейно-ленточной керамики. 3. Кадастер соседнего села Раковице, глиняный карьер культуры линейно-ленточной керамики.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V DETVE

Peter Šalkovský

Detva /okr. Zvolen/, Kalamárka /M-36-41-12, 1 : 10 000, 348 : 87 mm/, hradisko, zistovací výskum, ľažisko 9.-11. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Temeno brala sopečného pôvodu, nadmor. v. 800-808 m, v J časti pohoria Poľana. Sondážne preskúmaná plocha ca 60 m². Zistené stopy osídlenia, reprezentované najmä keramickými fragmentmi, niekoľkými železnými úžitkovými predmetmi a bronzovými súčasťami odevu z mladšej až neskorej doby bronzovej /lužická kultúra?/, z neskorej doby laténskej až staršej doby rímskej /púchovská kultúra/ a z 9.-11. stor. Povrchovým prieskumom potvrdená existencia valu vo V časti lokality, cisterny vytesanej do skaly vo vnútornom areáli a stopy osídlenia v okolí lokality.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN DETVA. Höhenfundstelle im Gebirge Poľana in der Gemeinde Detva /Bez. Zvolen/. Durch Schnitte festgestellte Besiedlungsspuren aus dem 9.-11. Jh., der jüngeren bis späten Bronzezeit und der späten Latènezeit bis älteren römischen Zeit /Keramik, bronzenes Gewandzubehör, eiserne Gebrauchsgegenstände/. Durch eine Geländebegehung ein Wall und eine Zisterne bestätigt.

РАЗВЕДОЧНЫЕ РАСКОПКИ В С. ДЕТВА. Вершинное местонахождение в горном массиве Поляна в с. Детва /рай. Зволен/. Зондажными раскопками отмечены следы поселения IX-XI вв., поздней и финальной эпох бронзы, а также позднего латена и раннеримского периода /керамика, бронзовые части одежды, железные прикладные предметы/. Разведки подтвердили существование вала цистерны.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V HONTIANSKÝCH MORAVCIACH

Peter Šalkovský

Hontianske Moravce, časť Opatové Moravce /okr. Zvolen; M-46-11-23, 1 : 10 000, 161 : 146 mm/, sídlisko, zistovací výskum, neolit, mladšia doba rímska až doba stáhovania národov, 9.-10. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Pravobrežná terasa potoka Veperec pod JV svahom výbežku Sebechlebskej pašorkatiny, nadmor. v. 143-144 m.

Pomocou zemného stroja vyhlbená sonda s plochou 266 m², v nej preskúmaných 15 objektov.

Neolit, časť rozsiahlejšej žlabovitej jamy kultúry s mladšou lineárной keramikou, 3 sídliskové jamy želiezovskej skupiny s nálezmi nádob, črepov a štiepannej industrie.

Mladšia doba rímska až začiatok doby stáhovania národov, plytko zahľbená stavba štvoruholníkovitého pôdorysu kolovej konštrukcie, 2 obilné jamy a menšie sídliskové objekty so stopami kolovej konštrukcie s nálezmi nádob, črepov, praslenov, železnej spony.

9.-10. stor., obdĺžno-oválny sídliskový/?/ objekt s nálezmi črepov.

Nedaleko lokality prebieha tzv. spečený val.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN HONTIANSKE MORAVCE. In der Gemeinde Hontianske Moravce, Teil Opatové Moravce /Bez. Zvolen/ durch Schnitte festgestellte und untersuchte grubenförmige Siedlungsobjekte der Kultur mit jüngerer Linearkeramik und der Želiezovce-Gruppe, ein viereckiger Pfostenbau, Vorratsgruben und andere Siedlungsobjekte aus der jüngeren römischen Kaiserzeit bis Anfang der Völkerwanderungszeit und ein Objekt aus dem 9.-10. Jh. Unweit der Fundstelle verläuft ein sog. verbrannter Wall.

РАЗВЕДОЧНЫЕ РАСКОПКИ В С. ГОНТЬЯНСКЕ-МОРАВЦЕ. В с. Гонтьянске-Моравце, часть Опатове-Моравце /рай. Зволен/. зондажными раскопками отмечены и исследованы ямные объекты поселения культуры поздней ленточно-линейной керамики и жельезовской группы, четырехугольное столбовое сооружение, ямы-храмилища и другие объекты поселения датированные позднеримским периодом вплоть до начала эпохи переселения народов и объект IX-X вв. Поблизости местонахождения проходит т. наз. спеченный вал.

PRIESKUM NA TRASE PLYNOVODU MEDZI HORNÝM VADIČOVOM A KYSUCKÝM NOVÝM MESTOM

Ondrej Šedo

Regionálny prieskum na trase plynovodu v JV časti okresu Čadca, uloženie nálezov: KM, Čadca.

Plynovod vstupoval na sledované územie zo S časti Žilinskej kotlinky pri Kotrčinej Lúčke. Jedna vetva prechádzala na V v kopcovitom teréne na ľavom brehu Vadičovského potoka, druhá naprieč údolím a ďalej k Z po pravom brehu až do blízkosti sútoku s Kysucou. V malom rozsahu sledované i rôzne zásahy v okolí.

Fixovanie lokalít: Základná mapa ČSSR, Okres Čadca, 1 : 50 000.

1. Dolný Vadičov

Horekoncová, na viacerých miestach profilu výkopu na návrší stopy kultúrnej vrstvy bez datovateľných nálezov a v údolí pravostranného prítoku Vadičovského potoka jama kónického tvaru vyplnená mazanicou /431 : 562 mm/. V jej blízkosti črep púchovskej kultúry z doby laténskej.

2. Horný Vadičov

Vrch, na strmom svahu sklonenom na S /369 : 560 mm/ pri temene Vrchu /591 m n. m./ po skrýve ornice objavené prepálené pieskovcové platne, drobné uhlíky a pomerne početná keramika z laténskej fázy púchovskej kultúry.

Královec, výšinná poloha /600 m n. m./ v blízkosti sedla spájajúceho vrch Požeha a Královec, na rozoraných lúkach /396 : 588 mm/ nevýrazná keramika pravdepodobne z laténskej fázy púchovskej kultúry.

Kráčiny, 150 m na V od sedla medzi Kotrčinou Lúčkou a Horným Vadičovom v profile výkopu v úseku dlhom asi 30 m kultúrna vrstva /424 : 590 mm/ s miniatúrnymi črepmi asi z doby halštatskej.

Závodie, sídlisko porušené výkopom /580 : 420 mm/ na prechode inundácie /460 m n. m./ do strmého svahu výbežku vrchu Ladonhora. Preskúmaná nevýrazná kultúrna vrstva, časť jamy a plochy vyloženej kameňmi. Keramika z neskorej doby halštatskej. Zberom získané črepy z 10. stor.

3. Kysucké Nové Mesto, časť Radola

Na SV od obce na miernom svahu bočného údolia výkopom prerezané 2 depresie vyplnené tmavšou hlinou a množstvom uhlíkov. Jedna z depresií v blízkosti vodného toku /504 : 529 mm/, misovité dno v hĺ. 150 cm, dĺ. asi 700 cm. Druhá 506 : 518 mm/, s rovným dnom v hĺ. 60 cm a so zvislými stenami, dĺ. 350 cm. Datujúci materiál nezistený.

Prieskumom úseku dlhého asi 10 km zachytené nevýrazné, no početné stopy osídlenia v údolí Vadičovského potoka. Jeho výsledky o to prekvapujúcejšie, že doteraz na ľavom brehu Kysuce odtiaľto na S až po hrebeň Beskýd nie je známe staršie než stredoveké osídlenie.

4. Lopušné Pažite

Úpätie vrchu Prašivá, V okraj už dávnejšie známeho sídliska, porušený rozsiahlymi úpravami poľnej cesty /475 : 534 mm/. Keramika z laténskej fázy púchovskej kultúry. Do týchto miest už bohatšie osídlenie nezasahovalo.

5. Povina

Lysá, SZ svah vrchu /524 : 474 mm/, zistené 2 súbežné línie terénnych vín, s veľkou pravdepodobnosťou súčasť nedatovateľného opevnenia. V blízkosti skalnatého temena /650 m n. m./ nevelké terasy bez nálezov.

BEGEHUNG AUF DER GASLEITUNGSTRASSE ZWISCHEN HORNÝ VADIČOV UND KYSUCKÉ NOVE MESTO. Erfaßte Besiedlungsspuren und 3 Siedlungen der Púchov-Kultur der Latènezeit in Höhenlagen /Gemeinden Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite/, Höhensiedlung und Inundationssiedlung aus der Hallstattzeit und dem 10. Jh. /Horný Vadičov/, undatierbare Befestigung /Povina/ und näher nicht bestimmbarer Objekte /Kysucké Nové Mesto, Teil Radola/. Im N vom verfolgten Gebiet ist am rechten Kysuca-Ufer bis zum Kamm der Beskiden einstweilen keine ältere als mittelalterliche Besiedlung festgestellt.

ВАЗВЕДКИ ПО НАПРАВЛЕНИЮ ГАЗОПРОВОДА МЕЖДУ С. ГОРНИ-ВАДИЧОВ И Г. КИСУЦКЕ-НОВЕ-МЕСТО. Отмечены следы поселения и 3 поселения пуховской культуры латенского периода в вершинных областях /с. Горни-Вадичов, Долни-Вадичов, Лопушне-Пажите/, верхнинное поселение и поселение в наводнении периода Hallstattata и X в. /Горни-Вадичов/, неспособное датировки укрепление /Повина/ и ближе неопределимые объекты /Кисуцке-Нове-Место, часть Радоля/. На С от исследованной области не было пока на правом берегу р. Кисуца вплоть до гребня горного массива Бескид отмечено более древнее чем средневековое поселение.

GEOFYZIKÁLNE MERANIA

Ján Tírpák

Geofyzikálny prieskum na 18 archeologických lokalitách; aplikované geoelektrické, elektromagnetické a magnetometrické metódy. Dovedna premeraných ca 2,5 ha plochy. V príspevku uvedené len výsledky geofyzikálnych meraní overených odkrývnymi prácam. Realizátor: AÚ SAV, Nitra.

1. Bratislava, časť Devín

Hrad, sídlisko, doba rímska a stredovek, výskum /V. Plachá/, MM, Bratislava. Kontrolný prieskum archeologických sond a vykopanej zeminy pomocou detektorov kovov. Na preskúmanej ploche ca 250 m² nájdené 2 stredoveké mince, 1 rímska minca a 20 bronzových a železných predmetov.

2. Bratislava, časť Dúbravka

Veľká lúka, sídlisko, doba rímska a stredovek, výskum /T. Kolník/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Detektormi kovov urobený detailný prieskum odkrytej plochy P2 a zeminy vykopanej z nej. Na preskúmanej ploche ca 1000 m² nájdené 1 rímska minca, 1 minca z konca 12. stor., bronzové, olovené a železné predmety v počte 25 ks, bronzová figúrka a spona.

3. Detva /okr. Zvolen/

Kalamárka, sídlisko, stredovek a doba bronzová, výskum /P. Šalkovský/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Pomocou detektorov kovov podrobny prieskum na ploche ca 1000 m². Nájdených približne 30 železných a bronzových predmetov.

4. Iža /okr. Komárno/

Leányvár, sídlisko, doba rímska, výskum /K. Kuzmová - J. Rajtár/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Detailný a kontrolný prieskum odkrytých plôch a vykopanej zeminy pomocou detektorov kovov na ploche ca 2500 m². Získaných 16 rímskych mincí a rovnaký počet železných, bronzových a olovených predmetov.

5. Partizánske /okr. Topoľčany/

Šimonovianska ul., sídlisko, stredovek, výskum /A. Ruttkay/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Geofyzikálne meranie geoelektrickou a elektromagnetickou metódou na ploche 800 m². Zistené odporové anomálie so zvýšeným zdanlivým merným odporom, indikujúce stavebné zvyšky; pomocou detektorov kovov nájdené 1 stredoveká minca, olovené a železné predmety.

6. Sereď /okr. Galanta/

Vodný hrad, sídlisko, stredovek, výskum /J. Ižof/, uloženie nálezov: OM, Galanta. Detailný elektromagnetický prieskum na ploche ca 300 m² pomocou detektorov kovov. Nájdených 28 stredovekých mincí a do 25 bronzových, olovených a železnych predmetov.

7. Včelince /okr. Rimavská Sobota/

Lászlófala, sídlisko, doba bronzová, výskum /V. Furmanek/, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra. Geofyzikálny prieskum geoelektrickým profilovaním a elektromagnetickou metódou na ploche ca 1000 m². Zistené odporové anomálie so zvýšeným zdanlivým merným odporom, pravdepodobne indikujúce priebeh fortifikačného systému. Pomocou detektorov kovov nájdené 1 strieborná novoveká minca a fragmenty bronzových predmetov.

GEOPHYSIKALISCHE MESSUNGEN. Geophysikalische Erkundung auf 18 archäologischen Fundstellen, realisiert mit Benützung von geoelektrischen, elektromagnetischen und magnetometrischen Methoden. Durch geoelektrische Profilierung architektonische Reste in Partizánske und ein Fortifikationssystem in Včelince indiziert. Mit Hilfe von Detektoren 52 Münzen und ca. 150 Gegenstände aus der Bronzezeit bis Neuzeit gefunden.

ГЕОФИЗИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ. Геофизические разведки на 18 археологических местонахождениях были осуществлены применением геоэлектрических, электромагнитных и магнитометрических методов. Геоэлектрическим профилированием опреде-

лены архитектонические остатки в г. Партизанске и система фортификации в с. Вчелинце. При помощи детекторов металлов были найдены 52 монеты и приблизительно 150 предметов с периода бронзы до нового времени.

PRIEŠKUM V OKRESE PREŠOV

Božena Tomášová

Prieskum miest s uskutočňovanými zemnými prácami, uloženie nálezov; MSRR, Prešov.

1. Krivany

Hrádek, niekoľkonásobná obhliadka polohy S od obce /27-41-24, 1 : 10 000, 135 : 365 mm/, nezistené žiadne stopy po uvádzanej stredovekej architektúre /Uličný, F. 1982: Vznik hradov v Šariši. In: Nové Obz. 24. Košice, s. 108/. V okolí lokalizované zaniknuté stredoveké usadlosť Putnov /27-43-04, 1 : 10 000, 157 : 3 mm/ a Rohov /27-43-04, 1 : 10 000, 57 : 48 mm/, v blízkosti ktorých viedla v stredoveku i spojovacia komunikácia v smere Plaveč - Krivany.

2. Ondrašovce

Hradisko /37-22-02, 1 : 10 000, 343 : 348 mm/, kóta 477 V od obce, nevýrazný črepový materiál, neolit, drvidlo, fragmenty čepieľok.

3. Prešov

Na rúrkach, areál bytovej zástavby /37-22-04, 1 : 10 000, 422 : 124 mm/, fragment kamenného sekeroplatu /obr. 45: 1/, mazanica, nezdobené črepy, koniec eneolitu.

4. Prešov, časť Solivar

Intravilán obce, areál dnešného cintorína /37-22-09, 1 : 10 000, 4 : 104 mm/, črepy hrncovitých nádob z 12.-13. stor. a zvyšky ľudských kostí. Pravdepodobne dnešný cintorín porušuje včasnostredoveký, patriaci ku kostolu sv. Štefana.

5. Ratvaj

Pod Čertinou /27-44-13, 1 : 10 000, 82 : 84 mm/, JZ od obce, zvyšky nádob bukovohorskej kultúry, štiepaná industria, mazanica.

6. Sedlice, časť Suchá Dolina

Kataster obce /37-22-13, 1 : 10 000, 410 : 368 mm/, kamenný bojový sekeroplat z konca eneolitu, v pozdĺžnej osi mierne prehnutý, valcovité rovné tylo ukončené kruhovým obuchom, dI. 11,4 cm /obr. 45: 2/.

7. Veľký Šariš

Kúty, SZ od obce, terasa popri ceste do Gregoroviec /27-44-17, 1 : 10 000, 49 : 267 mm/, v mieste hĺbenia ryhy pre elektrický kábel črepový materiál bukovohorskej kultúry.

GELÄNDEBEGEHUNG IM BEZIRK PREŠOV. 7 Fundstellen festgestellt: Krivany, Lage Hrádek, Mittelalter, Lagen Putnov und Rohov, Dorfwüstungen, 14.-16. Jh.; Ondrašovce, Lage Hradisko, Höhensiedlung, Neolithikum; Prešov, Lage Na rúrkach, Siedlung, Äneolithikum /Abb. 45: 1/; Prešov, Teil Solivar, Gräberfeld, 12.-13. Jh.; Ratvaj, Lage Pod Čertinou, Siedlung, Neolithikum; Sedlice, Teil Suchá Dolina, Äneolithikum /Abb. 45: 2/; Veľký Šariš, Lage Kúty, Siedlung, Neolithikum.

РАЗВЕДКИ В РАЙОНЕ ПРЕШОВ. Отмечено 7 местонахождений: Кривани, урочище Градек, средневековые, урочища Путнов и Рогов, погибшее усадьбы, XIV-XVI вв.; Ондрашовце, урочище Градзиско, вершинное поселение, неолит; урочище На-рурках, поселение, энеолит /рис. 45: 1/, Прешов, часть Соливар, могильник, XII-XIII вв.; Ратвай, урочище Под-Чертину, поселение, неолит; Седлице, часть Суха-Долина, энеолит /рис. 45: 2/, Вельки-Шариш, урочище Кути, поселение, неолит.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V LAKŠÁRSKEJ NOVEJ VSI

Katarína Tomčíková

Lakšárska Nová Ves /okr. Senica/, Na Lósoch /34-42, 1 : 50 000, 260 : 240 mm/, záchranný výskum, sídlisko, 9.-10. stor., uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Lokalita na SZ svahu pretiahnutého dunovitého útvaru v inundačnom pásme Lakšárskeho potoka /pravobrežie/, preskúmaná plocha ca 290 m².

Preskúmané 3 objekty obsahujúce fragmenty nádob, črepy, fragment žarnova, kamenné drvidlo, kúsky mazanice a zvieracie kosti.

GRABUNG IN LAKŠÁRSKA NOVÁ VES. Fundstelle im W von der Gemeinde Lakšárska Nová Ves /Bez. Senica/ auf einem langgezogenen dünnenartigen Gebilde beim Lakšársky-Bach. 3 Siedlungsobjekte aus dem 9.-10. Jh. untersucht.

ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ЛАКШАРСКА-НОВА-ВЕС. Местонахождение на З от с. Лакшарска-Нова-Вес /рай. Сеница/ на удлиненной дюннообразной формации у ручья Лакшарски-Поток исследованы 3 объекта поселения IX-X вв.

VÝSKUM BAŠTY MESTSKÉHO OPEVNENIA V KREMNICI

Gejza Trgina

Kremnica /okr. Žiar nad Hronom/, mestské opevnenie, historicko-archeologický výskum, 14. stor., uloženie nálezov: MMM, Kremnica.

V súvise s prípravou obnovy býv. bašty stredovekého mestského opevnenia uskutočnený výskum suterénnych priestorov tohto objektu /popisné č. 602/ dnes hranolovitého tvaru, v nadzemnej časti s náznakmi pôvodne oválneho pôdorysu. Obnažením muriva potvrdený oválny tvar s Ø 980 cm v smere hradby a 810 cm v smere kolmo na hradby. V základovej ryhe kladený lomový kameň, v malej miere kombinovaný s riečnym kamením rôznej veľkosti /10-45 cm/. Kamene kladené na hrubozrnnú vápennú maltu bez riadkovania, medzery medzi kameňmi väčších rozmerov vyklinované drobným kamením.

V JV časti mŕtvy bašty prelezal murivo odtokového kanála vedúceho od hradieb k priekope; podobne prerezané i telesom hradbového múru na protilehlnej strane. Murivo odtokového kanála, široké 65 cm, v pôdoryse tvaru ypsilonu; 2 ramená sa dotýkajú hradbového múru a spájajú sa vo vzdialenosťi 300 cm od neho do ramena

smerujúceho k priekope. Teleso odtokového kanála budované kladením lomového a v malej miere i riečneho kamenia strednej veľkosti do ryhy bez riadkovania na bohatú jemnozrnnú maltovú zmes. Vonkajšia š. odtokového žlabu 15-16 cm, vnútorná, podla miestami zachovaného dreveného debnenia, 10-12 cm. Podla nálezovej situácie v mieste spájania sa ramien bol pravdepodobne prerezaný otvor slúžiaci ako ventil. Klesanie odtokového žlabu v zachytenej dĺžke 745 cm = 63 cm. Pomer muriva odpadového kanála a bašty datuje kanál ako starší, najneskôr do 2. pol. 14. stor., keď sa v týchto priestoroch spominajú prvé domy. Ostatný nálezový materiál /keramické zlomky/ zo sekundárneho zásypu len rámcovo datovateľný od 15. po 20. stor.

Podla výsledkov výskumu bašta pretiahnutého tvaru, polkruhovite ukončená, vysunutá z mestského opevnenia; jej obvodové múry sa kolmo napájajú na pevnostný mûr. Odkrytá kanalizácia napovedá o vývine stredovekej zástavby námestia.

GRABUNG AUF DER BASTEI DER STADTBESTEIGUNG IN KREMNICA. Untersuchte Souterrainräume der ehemaligen Bastei der mittelalterlichen Stadtbefestigung in Kremnica /Bez. Žiar nad Hronom/. Das Objekt von prismatischer Form hatte ursprünglich einen langgezogenen, halbkreisförmig abgeschlossenen Grundriß. Erfaßt und abgedeckt wurde der Körper eines Abfallkanals /von der Bastei und Festungsmauer geschnitten/, der ursprünglich zur mittelalterlichen Bebauung auf dem Stadtplatz Ende des 14. Jh. gehörte.

ИССЛЕДОВАНИЯ БАСТИОНА ГОРОДСКОГО УКРЕПЛЕНИЯ В Г. КРЕМНИЦА. Исследованы подвальные помещения бывшего бастиона средневекового городского укрепления в г. Кремница /рай. Жяр-над-Гроном/. Объект призматической формы первоначально удлиненного плана законченный полукругом. Отмечено и обнаружено тело водосточной канавы /прорезанное кладкой бастиона и крепостной стеной/ первоначально относящееся к средневековой застройке на площади в конце XIV в.

PRIEŠKUM V OKRESE KOMÁRNO

Alexander Trugly

Regionálny prieskum okresu Komárno, uloženie nálezov: OPM, Komárno.

1. Bodza

Záhrada V. Antala v strede obce na miernej vyvýšenine /45-32, 1 : 50 000, 248 : 366 mm/, v základoch maštale sídliskové nálezy, črepky, kúsky mazanice, 11.-12. stor.

2. Chotín

Sunnyogó, pieskové duny SV od obce /45-43, 1 : 50 000, 118 : 60 mm/, porušené keltské hroby, zachránené nádoby a fragment bronzového kruhu. Lokalita známa zo 60-tych rokov /Dušek, M. 1961: K otázkam pravekého vývoja juhovýchodného Slovenska. In: Štud. Zvesti Archeol. Úst. SAV. 6. Nitra, s. 66/.

3. Kameničná

V strede obce pri rozširovaní administratívnej budovy JRD /45-43, 1 : 50 000, 438 : 23 mm/ porušených 10 hrobov z doby avarskej ríše, zachránená nádoba a plechové bronzové nákončie /obr. 46: 1, 3/. Poloha skúmaná v r. 1974 /Bátora, J. 1975: Záchranný výskum slovansko-avarského pohrebiska v Kameničnej. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1974. Nitra, s. 20/.

4. TÔÝ

Kistanyi domb, mierna vyvýšenina na ľavej strane hradskej do Bratislavы /45-34, 1 : 50 000, 230 : 70 mm/, sídliskové nálezy, črepy; medzi nimi okraje z hlinených kotlíkov /obr. 46: 2, 4-8, obr. 47/, 11.-13. stor.

GELÄNDEBEGEHUNGEN IM BEZIRK KOMÁRNO. 4 Fundstellen festgestellt: 1. Bodza, Siedlungsfunde, 11.-12. Jh.; 2. Chotín, Grabfunde, Stufe LC; 3. Kameničná, Grabfunde, 7.-8. Jh. /Abb. 46: 1, 3/; 4. Tôý, Siedlungsfunde, 11.-13. Jh. /Abb. 46: 2, 4-8, Abb. 47/.

РАЗВЕДКИ В РАЙОНЕ КОМАРНО. Отмечены 4 местонахождения: 1. Бодза, находки из поселений, XI-XII вв.; 2. Хотин, находки из погребений, период LC; 3. Каменична, находки из погребений, VII-VIII вв. /рис. 46: 1, 3/; 4. Туонь, находки из поселений, XI-XIII вв. /рис. 46: 2, 4-8, рис. 47/.

REVÍZNY VÝSKUM RÍMSKEHO STAVEBNÉHO KOMPLEXU V STUPAVE

Vladimír Turčan

Stupava /okr. Bratislava-vidiek/, Kopec /44-22, 1 : 50 000, 434 : 136 mm/, doba rímska, základy stavebného komplexu, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

V súvise s prípravou podkladov pre pamiatkovú úpravu opäťovne odkryté 3 nárožia, na ďalších 8 miestach odkrytý priebeh obvodového muriva. Z vonkajšej strany JJZ nárožia nad deštrukciou germánske a rímskoprovinciálne črepy z 2. pol. 2. stor. Na J od JV nárožia základy ďalších múrov rôznej štruktúry.

REVISIONSGRABUNG DES RÖMISCHEN BAUKOMPLEXES IN STUPAVA. Die Grabung in Stupava /Bez. Bratislava-Land/ erfaßte in 11 Schnitten den Verlauf der Umfassungsmauer des römischen Baukomplexes. Germanisches und provinzialrömisches Scherbenmaterial und weiteres Mauerwerk festgestellt.

КОНТРОЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ РИМСКОГО СТРОИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА В С. СТУПАВА.

В ходе исследований в с. Ступава /рай. Братислава-видье/ 11 шурфами затронуто продолжение наружной стены римского строительного комплекса. Отмечены германские и римско-провинциальные черепки и следующие кладки.

VÝSKUM BRATISLAVSKÉHO HRADNÉHO SVAHU

Adrián Vallásek

Bratislava-mesto, V svah hradného vrchu /orientačná mapa mesta, 1 : 10 000, 515 : 366 mm/, záchranný výskum, novovek a stredovek, uloženie nálezov: AÚ SNM, Bratislava.

Priestor pôvodnej podhradskej osady v tesnej blízkosti kostola sv. Mikuláša. Horizont novovekého cintorína /19. stor./, preskúmaných 20 hrobov, prevažne bez nálezov; zánikový deštrukčný horizont pôvodného kostola /po r. 1530/; horizont

cintorína zo 14. stor., 2 hroby, minca Ľudovíta I., železné nože, keramika; sídliskový horizont 11.-12. stor., esovité záušnice, keramika. Sídliskový horizont súvisí s existenciou podhradskej osady.

GRABUNG AUF DEM BURGHANG VON BRATISLAVA. Eine Rettungsgrabung auf dem O-Hang des Burgberges in Bratislava in der Nähe der St. Nikolauskirche 2 Horizonte eines Friedhofs erfaßt /19. und 14. Jh./; destruierter Wüstungshorizont der ursprünglichen Kirche /nach dem J. 1530/ und Siedlungshorizont aus dem 11.-12. Jh., der zum ursprünglichen Suburbium gehörte.

ИССЛЕДОВАНИЯ СКЛОНА ЗАМКА БРАТИСЛАВА. В ходе охранных раскопок на В склоне замка в Братиславе вблизи костела св. Микулаша отмечены 2 горизонта кладбища /XIX и XIV вв./; деструктивный горизонт гибели первоначального костела /после 1530 г./ и горизонт поселения XI-XII вв., относящийся к первоначальным окрестностям замка.

PRIEŠKUM VÝŠINNÝCH POLÔH V OKOLÍ ZLATÝCH MORAVIEC

Ladislav Veličák

Tematický prieskum výšinných polôh v okrese Nitra v pohorí Tribeč a Pohronský Inovec v okolí Zlatých Moravieč, zameraný na prehodnotenie a doplnenie súpisu hradísk lužickej kultúry, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Obhliadka predpokladaných archeologických nálezísk, motivovaná archívou správou /Zlatno-Javorový vrch/, resp. toponymami /Jedľové Kostolany-Hradište, Obyce-Hrádok I, Hrádok II; obr. 48/.

1. Jedľové Kostolany

J od obce nad ohybom Žitavy rozľahlý ostrohový výbežok Hradište /490 m n. m.; M-35-44-08, 1 : 10 000, 209 : 195 mm/. Temeno návršia z V odsadené nízkym skalným hrebeňom, prebiehajúcim v smere S-J v dĺ. 400-500 m. Napriek vhodnosti terasovitej plošiny na Z od hrebeňa na osídlenie stopy po jej úprave a vybudovaní umelého obvodového násypu nezistené. Výsledok menšieho sondážneho prieskumu negatívny, preto sa považuje osídlenie polohy za nereálne.

2. Obyce

Takmer 3 km JV od obce ostrohový výbežok Hrádok /I, 688 m n. m.; M-35-44-13, 1 : 10 000, 312 : 280 mm/, chrániaci vstup do doliny potoka Pôdzámček zo S strany. Z J a čiastočne aj V strany prirodzene chránený skalnými bralami; nepravidelné zvlnená plošina návršia z ostatných strán už bez znakov umelého ohraďenia. Pri S konci skalného brala základy stredovekej veže z väčších vápencových kameňov kladených na sucho, zhruba štvorcovej dispozície so zaoblenými rohmi, mierne a nepravidelné vyklenutými stenami, s vonkajšími rozmermi 720 x 660 cm. V úrovni zistenia š. čiastočne deštrúovaných stien 100-150 cm, zachov. v. od podložia 100-160 cm /obr. 49/. Medzery medzi kameňmi vyškárované zrnitým piesčitým materiálom zrejme zo zvetraného vápencového podložia. Z priestoru veže i jej širšieho okolia sa napriek sondážnemu výkopu nezískal žiadny archeologický materiál umožňujúci spoľahlivé chronologické zaradenie. Rámcové datovanie objektu: vrcholný stredovek.

Ca 1,5 km S od predchádzajúceho náleziska ďalšie návršie toho istého horského masívu s rovnakým označením Hrádok /II, 674 m n. m.; M-35-44-13, 1 : 10 000, 268 : 125 mm/. Jeho vrchol - skalný hrebeň - prebieha temenom návršia v smere S-J v dI. takmer 100 m. Z J strany bralnej dominanty vybieha smerom na V dobre sledovateľný val; jeho V priebeh menej zreteľný. V S časti na 2 miestach opevnenie porušené terajšou cestou. Umelý násyp, vybudovaný predovšetkým z vápencových ka- meňov, mohutne opäť v SZ časti, kde stúpa k skalnej akropole. Tesne pod ňou zreteľný pôvodný prístup do hradiska, asi s priamym vyústením valov /obr. 50/. Stopy osídlenia značne sporadické; početný, no málo reprezentatívny výber keramických nálezov z plochy pri úpätí V valu. Prevažujú črepy z tela hrubších hrnco-vitých a misovitých nádob. Zriedkavé fragmenty amforiek zdobených na pleciach oblúkovitými žliabkami a profilovaných šálok s rytou výzdobou na hrdle /obr. 51/. Hradisko, datované nálezmi do neskorej doby bronzovej do obdobia lužickej kultúry, predstavuje prvú lokalitu tohto druhu v celom masíve Pohronského Inovca.

3. Z l a t n o

V archívnej správe zmienka o výrazných keramických nálezoch z hradiska lužickej kultúry v polohe Javorový vrch /730 m n. m./ uložených v MM v Zlatých Moravciach. Prieskumom údajného náleziska sa nepotvrdila prítomnosť zvyškov fortifikácie ani iných dokladov osídlenia. Črepy pravdepodobne pochádzajú z nedalekého hradiska lužickej kultúry v polohe Šiance v katastri Klátovej Novej Vsi /obr. 52/, vzdialeného necelých 1500 m SV smerom /Veliačik, L. 1983: Hradiská lužickej kultúry na Slovensku. Archeol. Rozhl., 35, s. 17/.

BEGEHUNGEN VON HÖHENLAGEN IN DER UMGEBUNG VON ZLATE MORAVCE. Begehung von Höhenlagen im Bezirk Nitra, Teil des Tribeč- und Pohronský Inovec-Gebirges mit toponymischen Bezeichnungen /Hradisko-Burgwall, Hrádok-Burg/, die das Vorkommen befestigter Siedlungen andeuten. 1. Jedlové Kostoľany, negatives Ergebnis; 2. Obyce, Hrádok I, aufgrund eines mittelalterlichen Turmes entdeckt; Hrádok II, neuer Burgwall der Lausitzer Kultur aus der späten Bronzezeit; 3. Zlatno, Berg Javorový vrch, unbestätigte angebliche frühere Besiedlung der Lage, ältere Keramikfunde stammen wahrscheinlich vom nahen Burgwall im Kataster von Klátová Nová Ves /Abb. 48-52/.

РАЗВЕДКИ ВЕРШИННЫХ МЕСТНОСТЕЙ В ОКРЕСТНОСТЯХ Г. ЗЛАТЕ-МОРАВЦЕ. Разведки вершинных местностей в районе Нитра в части горных массивов Трибеч и Погронски-Иновец с топонимическим обозначением /Градиско - городище, Градок - небольшой замок/ сигнализирующим появление укрепленных поселений. 1. Едлёве-Костоляни, отрицательный результат; 2. Обице, Градок I, обнаружены основы средневековой башни, Градок II, новое городище лужицкой культуры позднего периода бронзы; 3. Златно, Яворови-врх, по некоторым сведениям поселение урочища не подтверждено, более ранние керамические находки относятся по всей вероятности к близлежащему городищу в кадастре с. Клатова-Нова-Вес /рис. 48-52/.

ZAČATIE VÝSKUMU HRADISKA V BOŠÁCI

Ladislav Veličík

Bošáca, časť Zemianske Podhradie /okr. Trenčín/, Hradiská /M-33-120-B-c, 1 : 25 000, 170-188 : 322-346 mm/, zisťovací výskum, hradisko, neskora doba bronzová a neskora doba laténska, uloženie nálezov: AÚ SAV, Nitra.

Rozľahlé návršie, jeden z J výbežkov členitého horského masívu, ohrazeného dolinami potokov Klánečnica a Bošáčka, v J predhorí Bielych Karpát. Hradisko lužickej kultúry s rozlohou vyše 13 ha, zo SZ chránené v dĺ. takmer 1 km masívnym skalným hrebeňom, z ostatných strán mohutným valom. V opevnenom areáli dominujú 2 terasovité plošiny /horné a dolné hradisko, 410-506 m n. m./, pôvodne ohradené priečnym valom a palisádou, s koncentráciou osídlenia, oddelené prudko klesajúcim sedlom s 2 prameňmi. V hornom hradisku zistené 2 brány, ďalšie 2 prerušenia valov môžu byť sekundárne. Preskúmaná plocha ca 300 m².

Neskora doba bronzová, lužická kultúra, 9 sídliskových objektov, 2 fázy výstavby fortifikácie, torzá pôdorysov objektov kolovej a zrubovej konštrukcie.

Doba laténska, opevnené sídlisko, výraznejšie osídlenie doložené zatiaľ len v areáli horného hradiska, 1 objekt.

Výskum sleduje vývoj pravekého osídlenia mikroregiónu, spôsob výstavby fortifikácie a koncentráciu vnútornej zástavby na hradisku.

BEGINN DER GRABUNG AUF DEM BURGWALL IN BOŠÁCA. Feststellungsgrabung auf dem Burgwall der Lausitzer Kultur in Bošáca, Teil Zemianske Podhradie /Bez. Trenčín/, der auf dem Gipfel einer Anhöhe im Vorgebirge der Weißen Karpaten erbaut wurde. Das Areal des großen Burgwalls /über 13 ha/ ursprünglich durch Querwall und Palisade in 2 selbständige Teile geteilt. Zur spätbronzezeitlichen Besiedlung gehören einstweilen 2 Bauphasen der Fortifikation und Torsos von Objekten mit Pfosten- und Blockbaukonstruktion. Im oberen Burgwallabschnitt auch Besiedlung aus der späten Latènezeit festgestellt.

ОТКРЫТИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ ГОРОДИЩА В С. БОШАЦА. Разведочные раскопки городища лужицкой культуры в с. Бушаца, часть Земьянске-Подградье /рай. Тренчин/, построенного на вершине возвышенности в предгорье Белых Карпат. Комплекс обширного городища /более чем 13 га/ первоначально расчлененный внутренним поперечным валом и палисадом на 2 самостоятельные части. К поселению позднего периода бронзы относятся пока 2 строительные фазы фортификации и остатки объектов столбовой и срубовой конструкций. В верхнем городище отмечено также поселение позднего латенского периода.

VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ ZEMPLÍNSKEHO MÚZEA V MICHALOVCIACH

Marián Vizda

1. Čiárovce /okr. Trebišov/

Liceumi domb /38-41-21, 1 : 10 000, 30 : 376 mm/, sídlisko, potiská kultúra, záchranný výskum, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

J časť sprašovitohlinitej terasy, nadmor. v. 105 m. Lokalita už skôr skúmaná /Vizdal, J. 1980: Potiská kultúra na východnom Slovensku. Košice/. Teraz odkrytá plocha 54 m². Čiastočne preskúmaná zemnica. Vo výplni črepy keramiky bukovohorskéj kultúry a kultúry s vypichovanou keramikou. Zistené 2 fázy potiského osídlenia. Početný črepový materiál s rytou a malovanou výzdobou. Prevaha nástrojov z rohovca - škrabadiel s terminálnou retušou. Doklady lovu a rybolovu.

JV okraj obce na nízkej vyvýšenine /38-41-21, 1 : 10 000, 244 : 314 mm/, zozbierané črepy, štiepaná a brúsená kamenná industria. Prieskum lokality L. Kaminská - I. Cheben /1983: Výsledky prieskumov na Východoslovenskej nížine. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1982. Nitra, s. 128/. Z neolitu tenkostenný črep s výčnelkom /obr. 53: 8/, z doby bronzovej okrajové črep z mís /obr. 53: 1, 4-6/, nádoby /obr. 54: 1/ a črepy z tela, zdobené rytým ornamentom /obr. 53: 2, 3, 7/. Kvalitná keramika z laténskeho kultúrneho okruhu doložená črepmi s červeno-bielou farbou a okrajovými črepmi /obr. 54: 2-4/.

2. Ižkovce /okr. Trebišov/

900 m z od okraja obce /38-32-20, 1 : 10 000, 129-185 : 466-444 mm/, paleolit, neolit, eneolit, staršia doba bronzová, laténsky kultúrny okruh, zber, záchranný výskum, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

Rozsiahla piesková duna, nadmor. v. 103-105 m. Zberom získané črepy a štiepaná kamenná industria: ústup trojuholníkového tvaru z drobnokryštalického kvarcitu, paleolit /obr. 55: 1/; okrajový črep z polguľovitej nádoby, neolit /obr. 55: 2/; hrubostenný črep z tela nádoby, zdobený jamkami, neolit /obr. 55: 3/; rohovcové škrabadiel a vrták s terminálnou retušou, neolit /obr. 55: 4-7/; črep z tela nádoby, zdobený slamovaním, eneolit /obr. 55: 8/; tenkostenný črep z tela nádoby, zdobený vypichmi, skupina Nyírség-Zatín /obr. 55: 9/; črep z tela nádoby so zvislým plastickým členením, doba bronzová /obr. 55: 10/; črep od dna nádoby s rytou bielou inkrustovanou výzdobou, skupina Nyírség-Zatín /obr. 58: 1/.

Hĺbením základovej jamy pre pätku premostovacieho oblúka cez rieku Laborec /38-32-20, 1 : 10 000, 129 : 466 mm/ zničený objekt bukovohorskéj kultúry. Získané črepy s rytou výzdobou /obr. 56: 1-3, 5-8, obr. 57/ a stredná časť obsidiánového nástroja s retušou po bokoch /obr. 56: 4/, predklasický stupeň /AB/. Výskum starolengyelského sídliska zisteného v r. 1985 /Vizdal, J. 1986: Rettungsgrabung in Ižkovce im Jahre 1985. In: Internationales Symposium über die Lengyel-Kultur. Nitra - Wien, s. 305-312/. Zistené 3 sídliskové objekty. Odkrytá plocha 210 m². Hĺbením ryhy plynovodu narušené 3 objekty. Črepový materiál skupiny Nyírség-Zatín. Zo staršej doby bronzovej preskúmaný objekt s kruhovým pôdorysom a odpadová jama /38-32-20, 1 : 10 000, 154 : 444 mm; obr. 59: 1/. Ojedinelé črepy z laténskeho kultúrneho okruhu: hrubostenný črep z okraja nádoby s uchom /obr. 60: 1/; perforovaný črep z okraja hrubostennej nádoby /obr. 60: 2/; dva črepy z okraja hrubostennej nádoby s pretláčanými lištami /obr. 60: 3, 4/; fragment okraja kruhového pekáča /obr. 61: 1/; črep z okraja tenkostennej nádoby s prevŕtaným otvorom /obr. 61: 2/; črep od dna nádoby s mierne odsadeným dnom /obr. 61: 3/; črep z tela nádoby s rebrovaním a prevŕtaným otvorom /obr. 61: 4/.

3. Michalovce

Nástupný priestor pred býv. Sztárayovým kaštieľom /38-14-14, 1 : 10 000, 66 : 219 mm/, systematický výskum, architektúra, stredovek a novovek, preskúmaná plocha 160 m² /obr. 62: 1/, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

V odkrytom suterénnom priestore /220 x 120 cm/, vystavanom z jednoriadkového lomového kameňa a tehál, nájdený depot lekárnického materiálu /obr. 63-67/.

Vyzdvihnutá kolekcia výrobkov z dutého skla - 160 ks /obr. 63, obr. 64: 2-5/. Okrem tvarov s kolmým valcovitým telom zastúpené aj lisované štvorboké výrobky /obr. 63: 2/. Kameninovú keramiku reprezentujú veľké fľašovité nádoby /obr. 65/ a fľaša s časťou manufaktúrneho kruhového nápisu /obr. 64: 1a, 1b/. Jednotka hmotnosti 1 lot, vyrobená z mosadze /obr. 64: 6/. Z lekárnického inventára i súbor 20 keramických vázovitých tvarov. Nálezový fond dopĺňa zeleno glazovaná škvŕnitá stolová keramika /obr. 67/. Rôznorodosť skladby nálezov dokazuje časovú nejednotnosť súboru /17.-19. stor./.

4. Vinné /okr. Michalovce/

Fundušské, 1300 m J od okraja obce /38-14-10, 1 : 10 000, 276 : 312 mm/, neolit, doba bronzová, doba rímska, 8.-9. stor., zber, uloženie nálezov: ZM, Michalovce.

J výbežok nízkej vyvýšeniny, nadmor. v. 116-118 m. Vodou Zemplínskej šíravy narušené početné objekty. Hr. kultúrnych vrstiev 10-20 cm. Získaný materiál z neolitu, doby bronzovej /obr. 68: 2/, doby rímskej /obr. 68: 3, 4/ a zo 6.-9. stor. /obr. 68: 1/.

GRABUNGSTÄTIGKEIT DES ZEMPLÍNER MUSEUMS ZU MICHALOVCE. Grabungen oder Geländebegehungen in den Gemeinden: 1. Čičarovce /Bez. Trebišov/. Teilweise untersuchtes Siedlungs-Grubenobjekt der Theiß-Kultur. 2 Besiedlungsphasen festgestellt. Zahlreiche Vertretung von Keramik mit geritzter und gemalter Verzierung. Übergewicht von Spaltindustrie aus Hornstein. Belege über Jagd und Fischfang. Als Lesefunde gewonnenes Scherbenmaterial aus dem Neolithikum /Abb. 53: 8/, der Bronzezeit /Abb. 53: 1-7, Abb. 54: 1/ und jüngerem Eisenzeit /Abb. 54: 2-4/. 2. Ižkovce /Bez. Trebišov/. Durch Begehung einer Sanddüne festgestellte Besiedlung im Paläolithikum /Abb. 55: 1/, Neolithikum /Abb. 55: 2-7/, Äneolithikum /Abb. 55: 8, 9, Abb. 58: 1/ und in der Bronzezeit /Abb. 55: 10/. Ein durch Erdarbeiten beim Laborec-Fluß vernichtetes Objekt der Bükker Kultur. Gewonnenes Scherbenmaterial und Spaltindustrie /Abb. 56, 57/. Auf der angeführten Fundstelle 3 Siedlungsobjekte aus der älteren Stufe des Lengyel-Bereiches untersucht. Eine Gasleitungsrinne zerstörte 3 Objekte der Nyírség-Zatín-Gruppe. Keramikmaterial geborgen. Aus der älteren Bronzezeit ein untersuchtes Objekt mit kreisförmigem Grundriß und eine Abfallgrube /Abb. 59: 1/. Vereinzelte Scherben aus der Latènezeit /Abb. 60, 61/. 3. Michalovce. Eine systematische Grabung vor dem ehemaligen Sztáray-Kastell /Abb. 62: 1/ ergab ein Lager mit verschiedenem Apothekerinventar aus dem 17.-19. Jh. /Abb. 63-67/. 160 Erzeugnisse vertreten hohles Gebrauchsglas. 4. Vinné /Bez. Michalovce/. Als Lesefunde gewonnenes Keramikmaterial aus dem Neolithikum, der Bronzezeit /Abb. 68: 2/, römischen Zeit /Abb. 68: 3, 4/ und dem 6.-9. Jh. /Abb. 68: 1/.

ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ РАБОТЫ ЗЕМПЛИНСКОГО МУЗЕЯ В Г. МИХАЛОВЦЕ. Исследования или разведки в селах: 1. Чичаровце /рай. Требишов/. Отчасти прослежен селищный земляночный объект потисской культуры. Отмечены 2 фазы поселения: В множестве встречается керамика с резным и расписным орнаментом. Преобладает колотая индустрия из роговика. Свидетельства о рыболовческо-охотничьем хозяйстве. В ходе сбора обнаружены черепки неолита /рис. 53: 8/, периода бронзы /рис. 53: 1-7, рис. 54: 1/ и позднего века /рис. 54: 2-4/. 2. Ижковце /рай. Требишов/. На песчаной дюне в ходе разведок прослежено поселение в период палеолита /рис. 55: 1/, неолита /рис. 55: 2-7/, энеолита /рис. 55:

8, 9, рис. 58: 1/ и в период бронзы /рис. 55: 10/. В ходе землекопных работ у р. Лаборец разрушен объект буковогорской культуры. Обнаружены черепки и колотая индустрия /рис. 56, 57/. На приведенном выше местонахождении прослежены 3 селищные объекты ранней ступени лендельского круга. Траншея газопровода разрушила 3 объекты группы Ниршег-Затин. Обнаружен керамический материал. К раннему периоду бронзы относится обнаруженный объект кругового плана и мусорная яма /59: 1/. Единичные черепки латенского периода /рис. 60, 61/. 3. Михаловце. В ходе систематических исследований пространства перед бывшим дворцом-усадьбой Старая /рис. 62: 1/ вскрыт склад с аптекарским инвентарем XVII-XIX вв. /рис. 63-67/. 160 изделий из полого сортового стекла. 4. Винне /рай. Михаловце/. В ходе сбора обнаружены черепки неолита, периода бронзы /рис. 68: 2/, римского периода /рис. 68: 3, 4/ и VI-IX вв. /рис. 68: 1/.

BADENSKÉ SÍDLISKO V INTRAVILÁNE OPONÍC

Egon Wiedermann

Oponice /okr. Topoľčany/, objekty ŠM /35-43-08, 1 : 10 000, 447 : 88 mm/, neolit /badenská kultúra/, sídlisko, záchranné práce, uloženie nálezov: VM, Topoľčany.

Výkopom jamy pre poľné hnojisko porušené objekty badenskej kultúry. Bohatý keramický inventár z objektu 1 /elipsovity tvar, steny kolmé, dno ploché/, časti 4 nádob /menšia a väčšia amfora, črpák s plochým dnom a džbánok/. Ušká mierne prežliabkované, pásiakové, presekávaná lišta pod okrajom, malé hrotité výčnelky, elipsovité jamky na rozhraní hrdla a tela nádoby, zvislé kanelúry, povrch leštený, zdrsnený, fragmenty dvojdielnych mís.

BADENER SIEDLUNG INNERHALB DER GEMEINDE OPONICE. Rettungsarbeiten auf einer gestörten Siedlung in Oponice /Bez. Topoľčany/. Zahlreiches gerettetes Scherbenmaterial /hauptsächlich aus Objekt 1/ von bunter typologischer Variabilität.

ПОСЕЛЕНИЕ БАДЕНСКОЙ КУЛЬТУРЫ В СТРОИТЕЛЬНОМ УЧАСТКЕ С. ОПОНИЦЕ. Охранные раскопки на разрушенном поселении в с. Опонице /рай. Топольчани/. Удалось сохранить многочисленные черепки /особенно из объекта 1/ многообразной типологической изменчивости.

PÁTÁ VÝZKUMNÁ SEZÓNA NA SITNÉ

Pavel Zebrák

Ilija /okr. Žiar nad Hronom/, Sitno /M-36-33-19, 1 : 10 000, 345 : 83 mm, 880 m n. m./, pozdní doba bronzová, hradiště, záchranný výzkum, uložení nálezů: AÚ SAV, Nitra.

Pozornost zaměřena na jihovýchodní část ostrožny hradiště, prozkoumáno ca 150 m². V neporušené pravěké vrstvě objeveny 2 pece. V jejich okolí pak kromě

velkého množství fragmentů keramiky i několik kamenných podložek na drcení obilí, přeslenů i tkalcovských závaží. Pod úrovní podlahy sídlištního objektu bronzový depot složen z jemně tepaného diadému, 3 tordovaných nákrčníků, 8 spirálovitých náramků, 2 páskových náramků s organickými zbytky, 4 záušnic /1 pásková a 3 z vinutých drátků/, 2 prstenů, 3 drátků svázaných organickým pojivem /lýko?/, jehlice s vázičkovitou hlavicí a fragmentu koženého opasku se 16 bronzovými nášivkami, 2 kroužky a se spirálovitě zatočenou ozdobou.

Při revizním výzkumu příčného valu /podle nálezů datovaného do pozdní doby bronzové/ zjištěny prvky dřevěné konstrukce.

Depot i keramika kladou hradiště do pozdní doby bronzové.

FÜNFTE GRABUNGSSAISON AUF DEM SITNO. Auf dem SO-Sporn des unteren Tales des Burgwalls Sitno in der Gemeinde Ilia /Bez. Žiar nad Hronom/ festgestellte ungestörte urzeitliche Schichten und 2 Öfen mit einer Menge von Keramikfragmenten, Steinunterlagen zum Getreidemahlen u. a. Unter dem Niveau des Fußbodens eines Siedlungsobjektes ein Bronzedepot, das mitsamt der Keramik den Burgwall in die späte Bronzezeit datiert.

ПЯТЫЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ НА ГОРЕ СИТНО. На юв отроге нижней части городища Ситно в с. Илия /рай. Жар-над-Гроном/ отмечены неразрушенные доисторические слои и 2 печи с множеством фрагментов керамики, каменных подставок для дробления зерна и т. п. Под уровнем пола объекта поселения вскрыт бронзовый клад, который вместе с керамикой датирует городище финальным периодом бронзы.

SÍDLIŠTĚ LIDU LUŽICKÉ KULTURY V ŽIARU NAD HRONOM

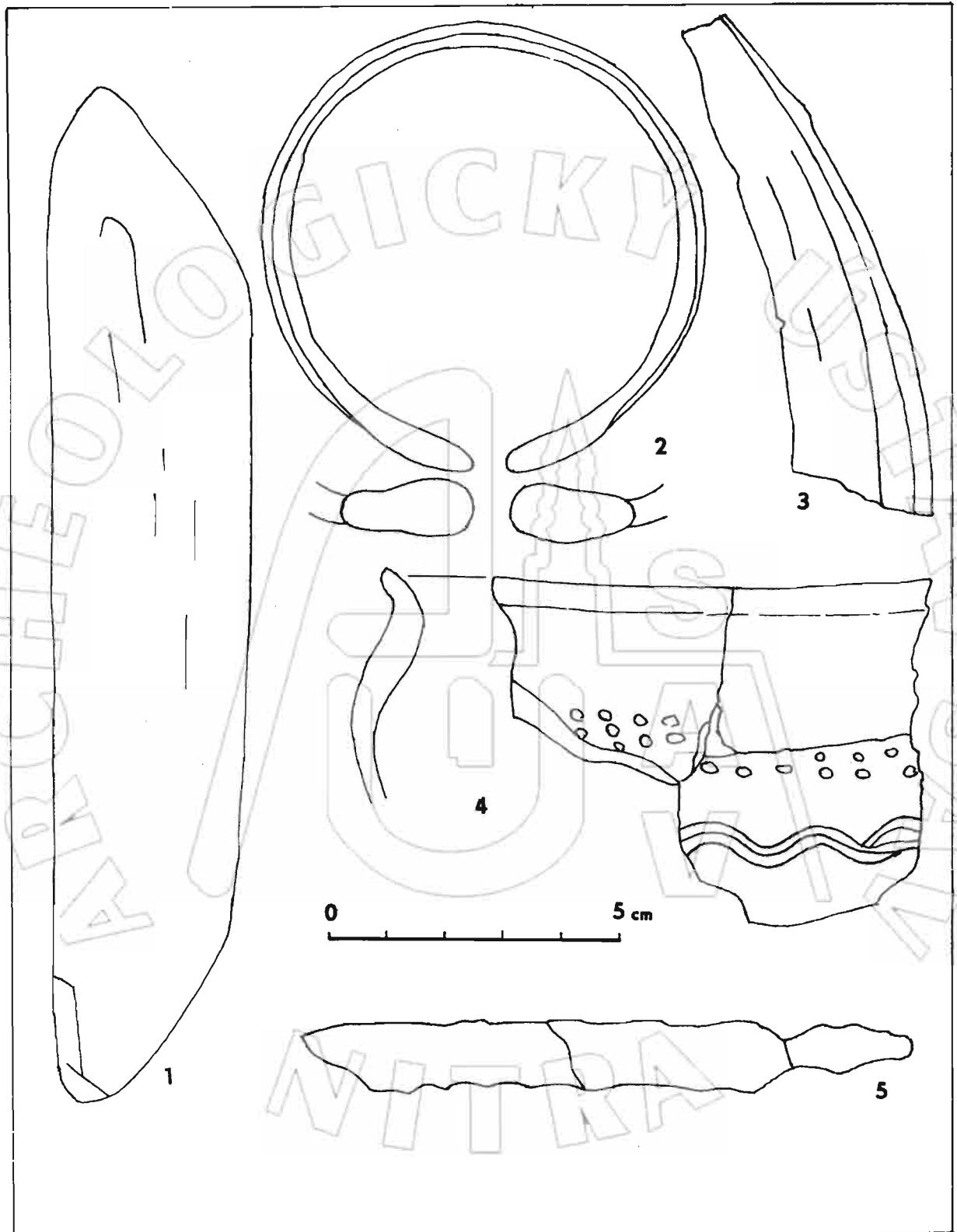
Pavel Zebrák

Žiar nad Hronom, část Ladomer /okr. Žiar nad Hronom/, Ladomerská Vieska /M-36-31-19, 1 : 10 000, 457 : 42 mm/, neolit a mladší doba bronzová /lužická kultura/, sídliště, záchranný výzkum, uložení nálezů: AÚ SAV, Nitra.

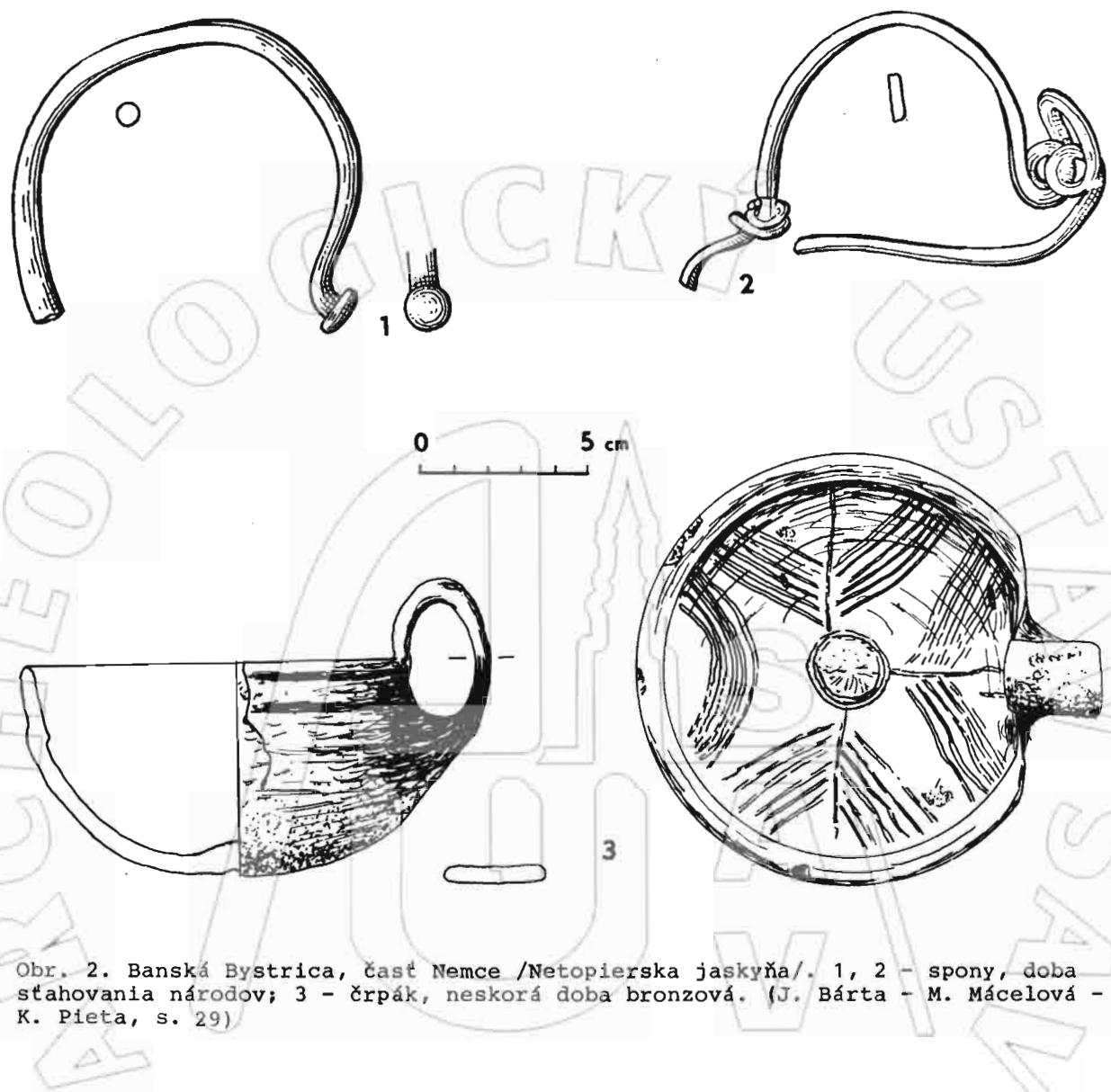
V místech stavby budovy n. p. Gumotex nad inundačním terénem Hronu, nadmoř. v. 250 m, objeveny sporadicke nálezy keramiky z období neolitu a sídlištní vrstvy lidu lužické kultury z mladší doby bronzové, ze kterých se vyzvedl fragment bronzové jehlice /hlavice chybí/ a kultová plastika - lidská noha s otvorem pro zavěšení /obr. 69/.

SIEDLUNG DER TRÄGER DER LAUSITZER KULTUR IN ŽIAR NAD HRONOM. In Žiar nad Hronom, Teil Ladomer, eine festgestellte Siedlungsschicht der Träger der Lausitzer Kultur aus der jüngeren Bronzezeit und sporadische Keramikscherben aus dem Neolithikum. Aus Siedlungsschichten, die in die jüngere Bronzezeit datiert sind, stammt das Fragment einer Bronzenadel und eine Kultplastik /Abb. 69/.

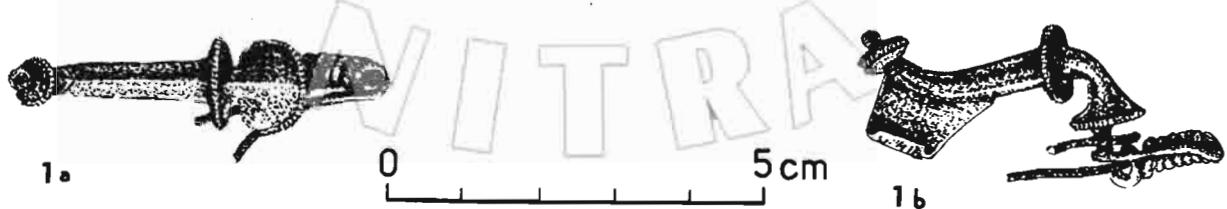
ПОСЕЛЕНИЕ НОСИТЕЛЕЙ ЛУЖИЦКОЙ КУЛЬТУРЫ В Г. ЖАР-НАД-ГРОНОМ. В г. Жар-над-Гроном, часть Ладомер, отмечен слой поселения носителей лужицкой культуры раннего периода бронзы, а также немногочисленные черепки керамики периода неолита. В слоях поселения, датированных поздним периодом бронзы обнаружен фрагмент булавки и культовая скульптура /рис. 69/.

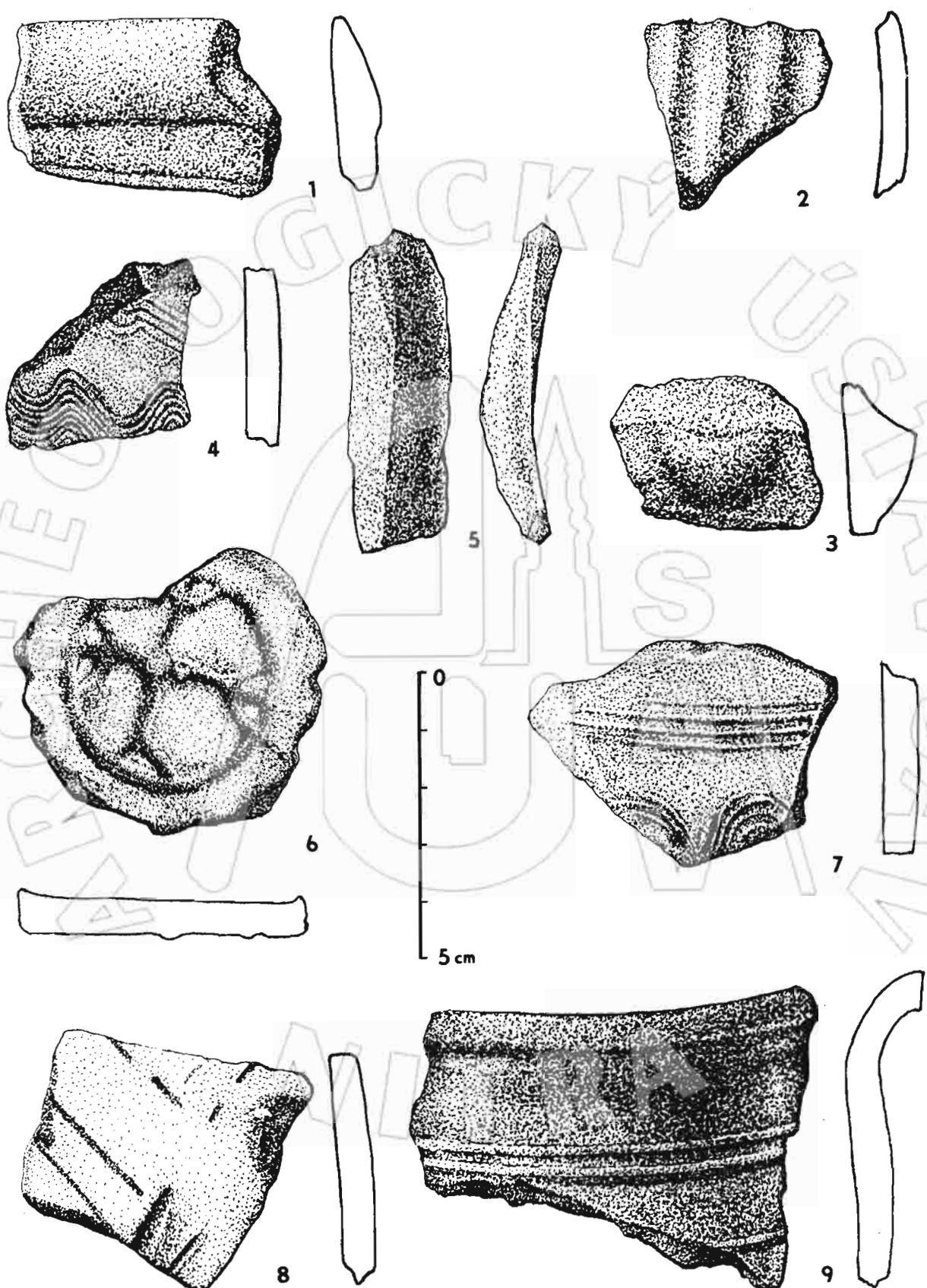
Obr. 1. 1 - Moravany nad Váhom /Rumné/, kopytovitý klin, mladšia doba kamenná;
2, 4, 5 - Ratnovce /pozemok O. Švíka/, bronzový náramok, črepy a železný nôž,
druhá pol. 10. stor.; 3 - Piešťany, časť Banka /Horné farské role-Chrast/, frag-
ment bronzového kosáka, doba bronzová. (R. Bača, s. 27)

Obr. 2. Banská Bystrica, časť Nemce /Netopierska jaskyňa/. 1, 2 - spony, doba sťahovania národov; 3 - črpák, neskorá doba bronzová. (J. Bárta - M. Mácelová - K. Pieta, s. 29)

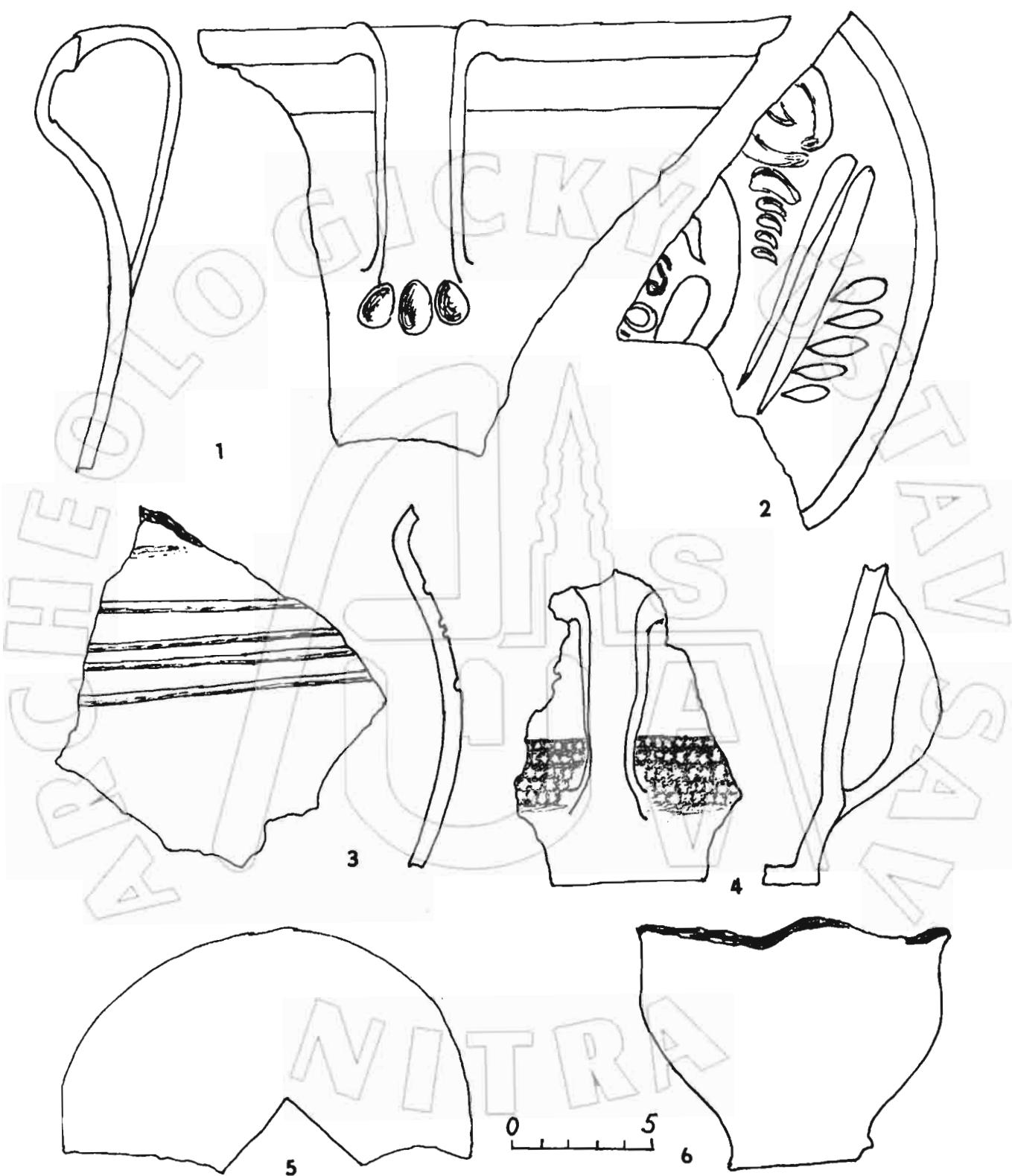
Obr. 3. Poľný Kesov. Trúbkovitá spona, staršia doba rímska. (J. Bartík, s. 31)

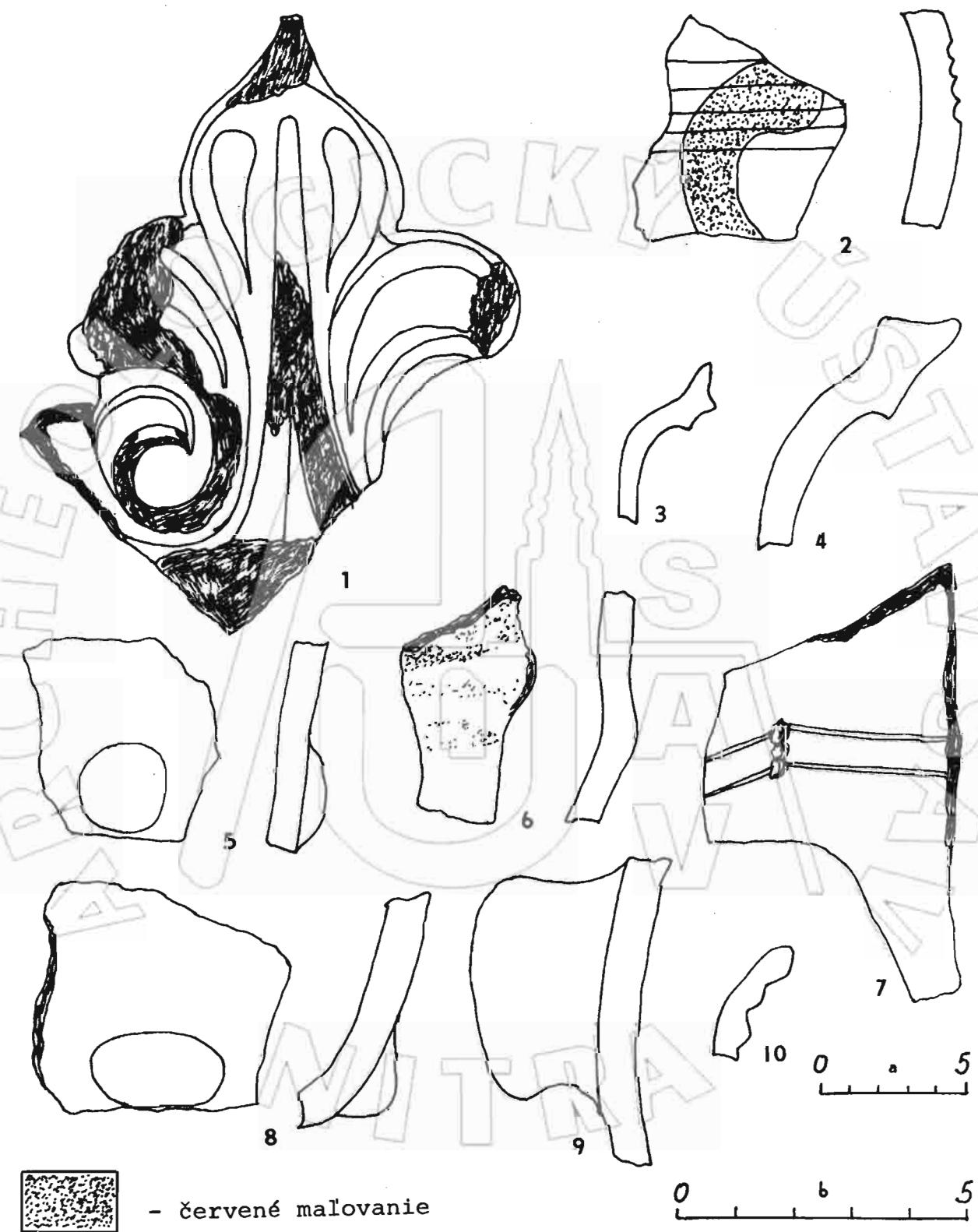
Obr. 4. Báhoň. Výber nálezov. 1-3 - stredná doba bronzová; 4-7, 9 - 10.-11. stor.; 8 - bukovohorská kultúra. (J. Bartík - J. Štrbík, s. 31)

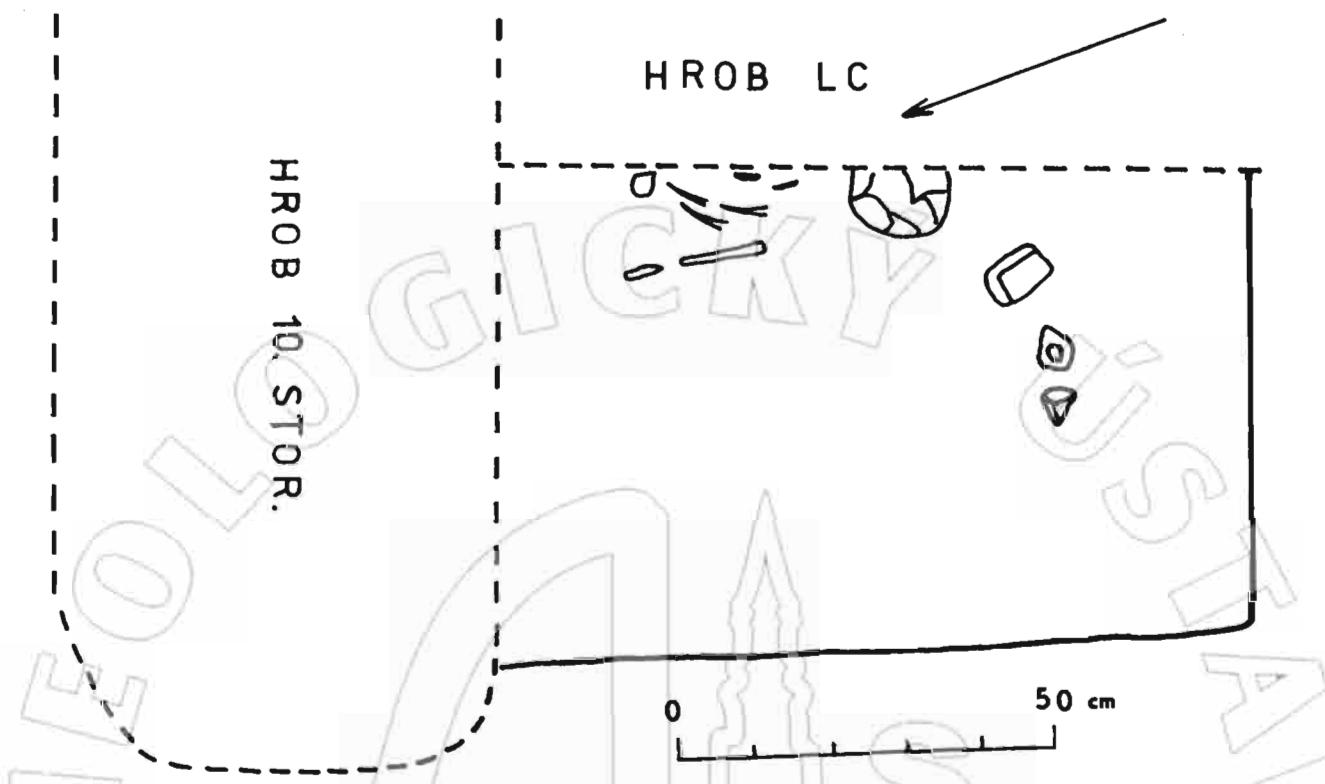
Obr. 5. Báhoň. Výber nálezov. 1-6 - bukovohorská kultúra; 7 - stredná doba bronzová; 8-12 - bolerázska skupina. (J. Bartík - J. Štrbík, s. 31)

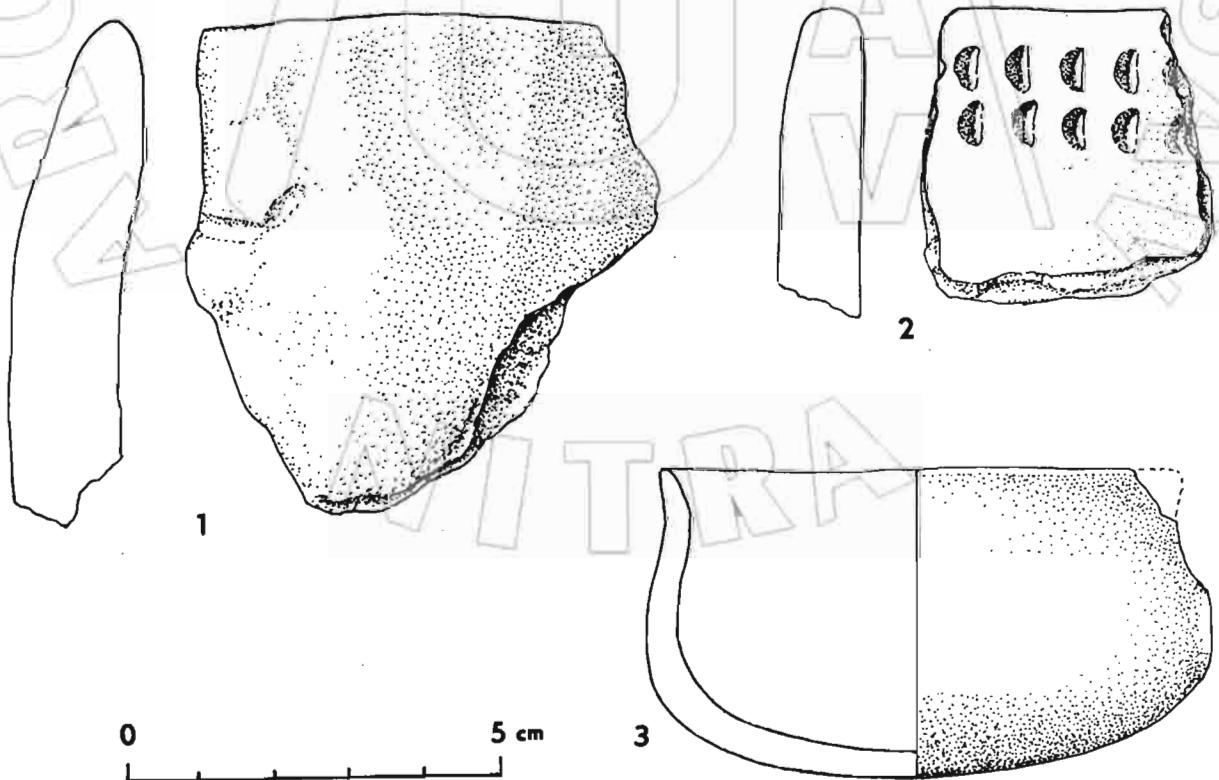
Obr. 6. Zlaté Moravce /Hviezdoslavova ulica/. Keramika a fragment brúsnego kotúča, 12.-18. stor. (P. Bednár - Z. Hajdušková, s. 35)

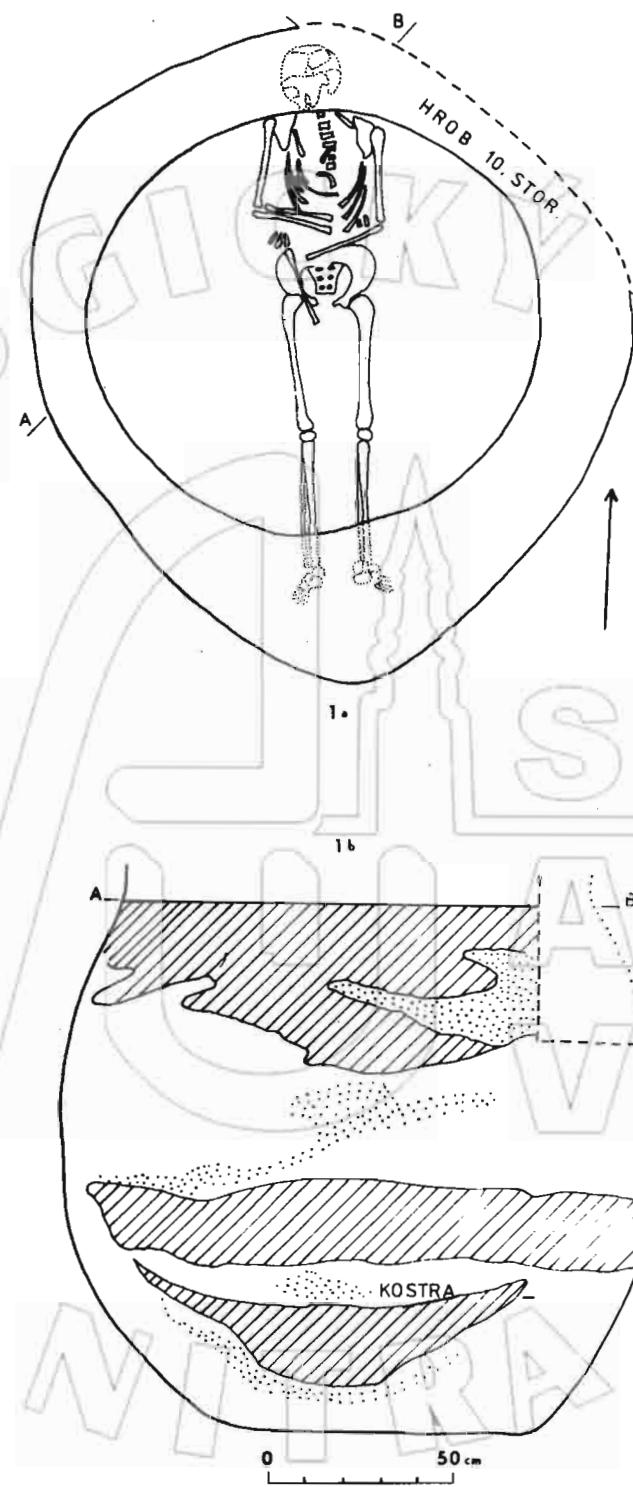
Obr. 7. Zlaté Moravce. Výber keramiky. 1-4 - Hviezdoslavova ulica; 5, 6 - Hoňovce; 7-10 - kopanice za Gočolom. Mierka a: 1; b: 2-10. (P. Bednár - Z. Hajdušková, s. 35)

Obr. 8. Malé Kosihy /Horné konopnice/. Porušený kostrový hrob 348, pravdepodobne eneolit. (J. Bujna - M. Hanuliak, s. 36)

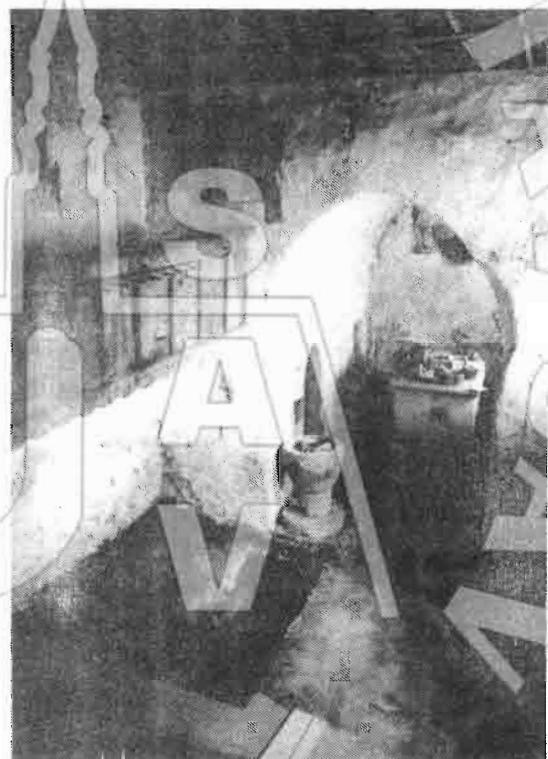
Obr. 9. Malé Kosihy /Horné konopnice/. Výber nálezov, objekt 5, badenská kultúra. (J. Bujna - M. Hanuliak, s. 36)

Obr. 10. Malé Kosihy /Horné konopnice/.
Kostra v sídliskovom objekte 3. (J. Buj-
na - M. Hanuliak, s. 36)

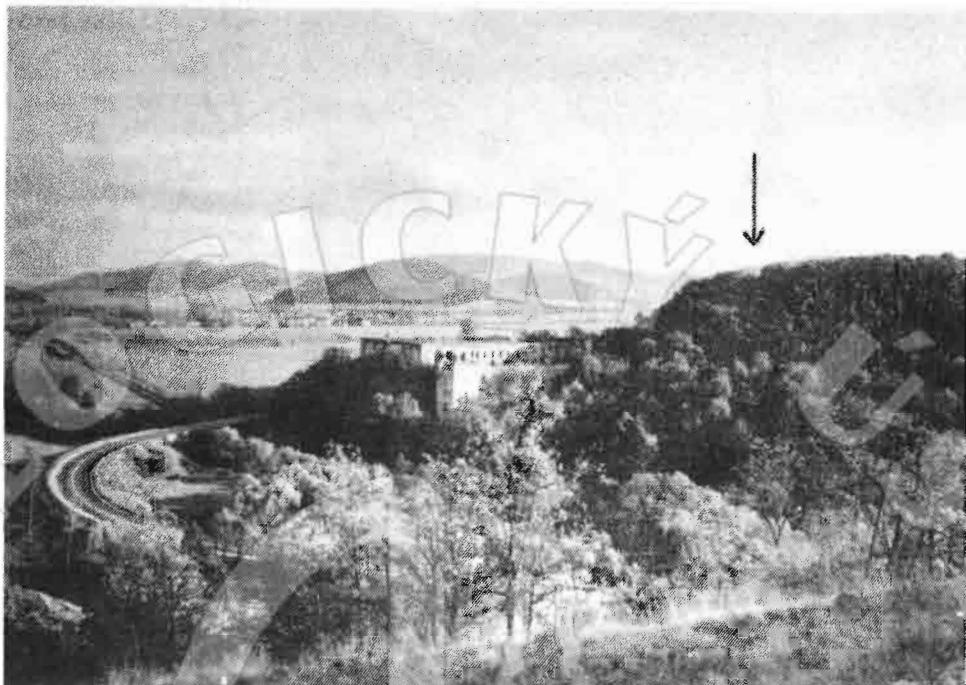
Obr. 11. Kyjatice /kostol sv. Cecílie/. Pohľad na objekt pred pamiatkovou úpravou od SZ. (V. Hanuliak, s. 46)

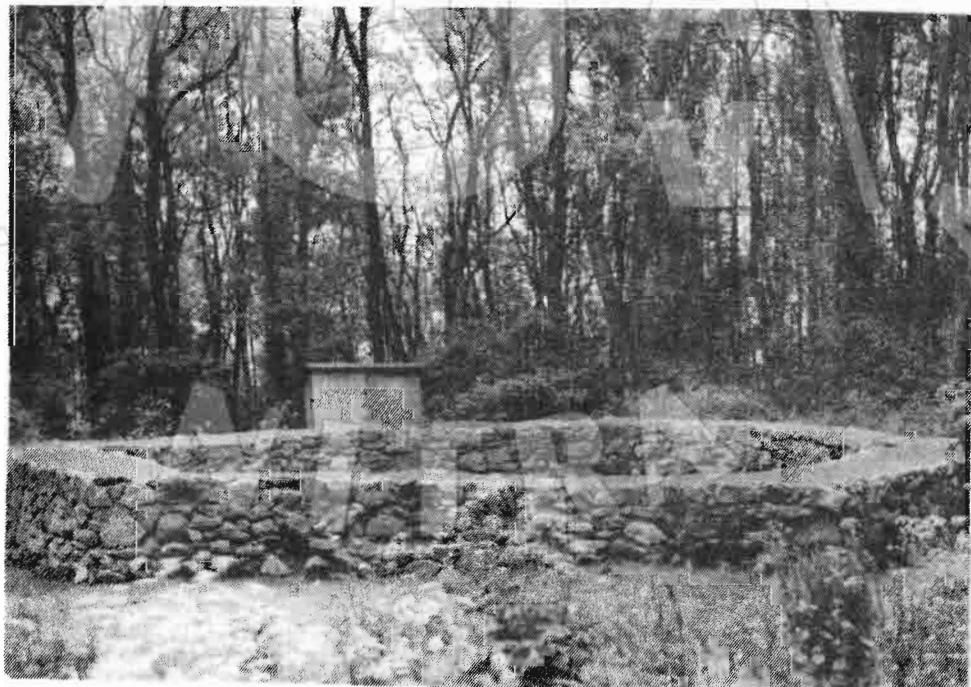
Obr. 12. Kyjatice /kostol sv. Cecílie/. Interiér, v SV časti lode odkrytý základ bočného oltára. (V. Hanuliak, s. 46)

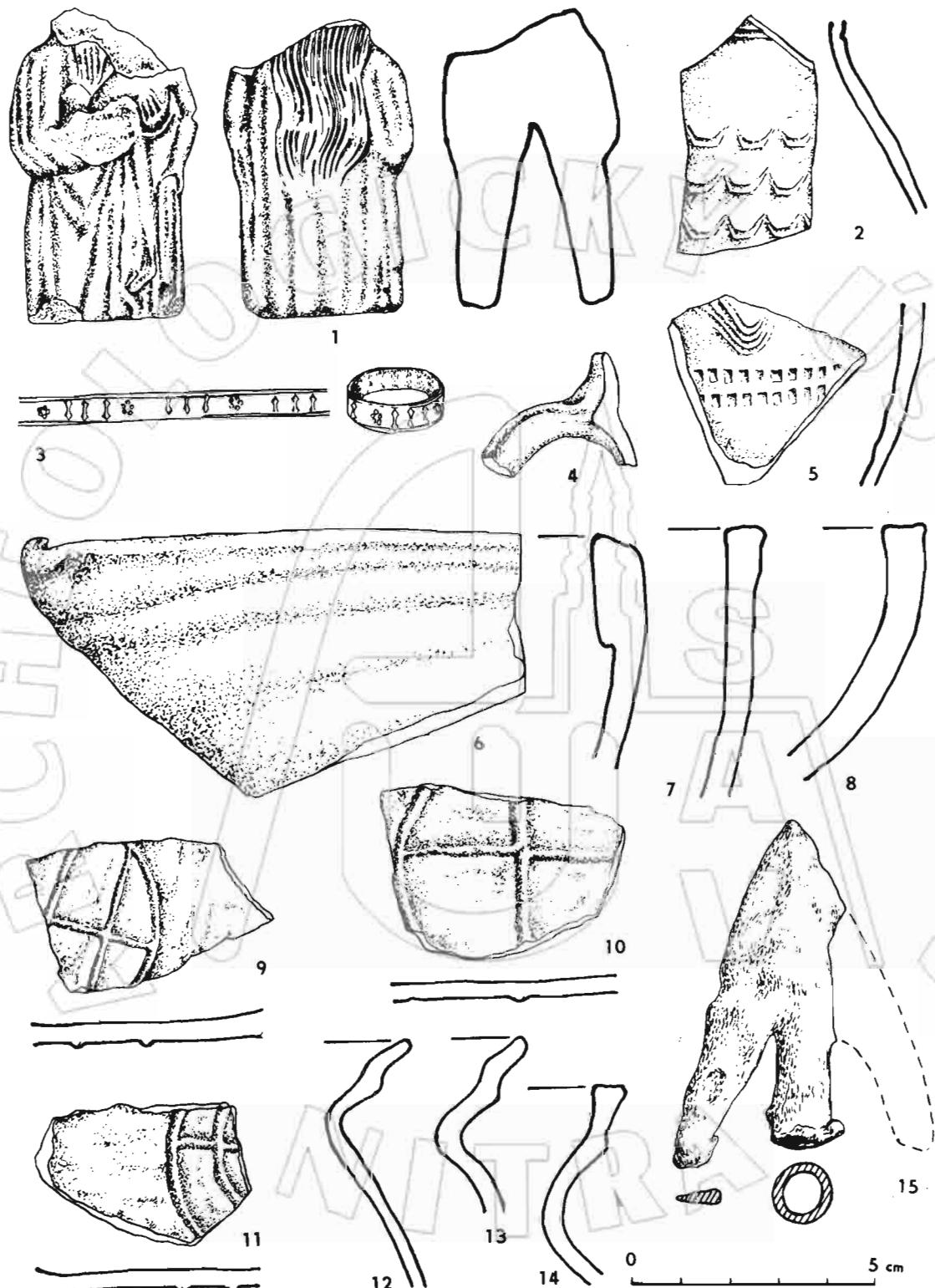
Obr. 13. Kyjatice /kostol sv. Cecílie/. Odkryté základy v exteriéri kostola. (V. Hanuliak, s. 46)

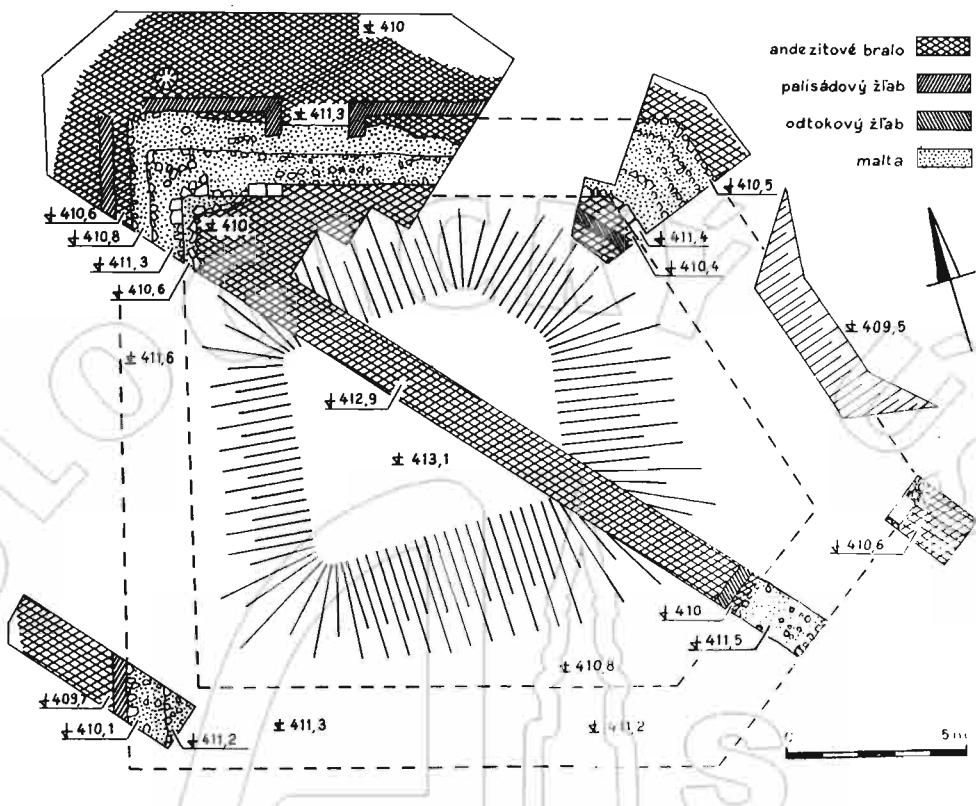
Obr. 14. Víglaš. Zámok a odkryté základy strážnej veže vartovky /označené šípkou/. (V. Hanuliak, s. 47)

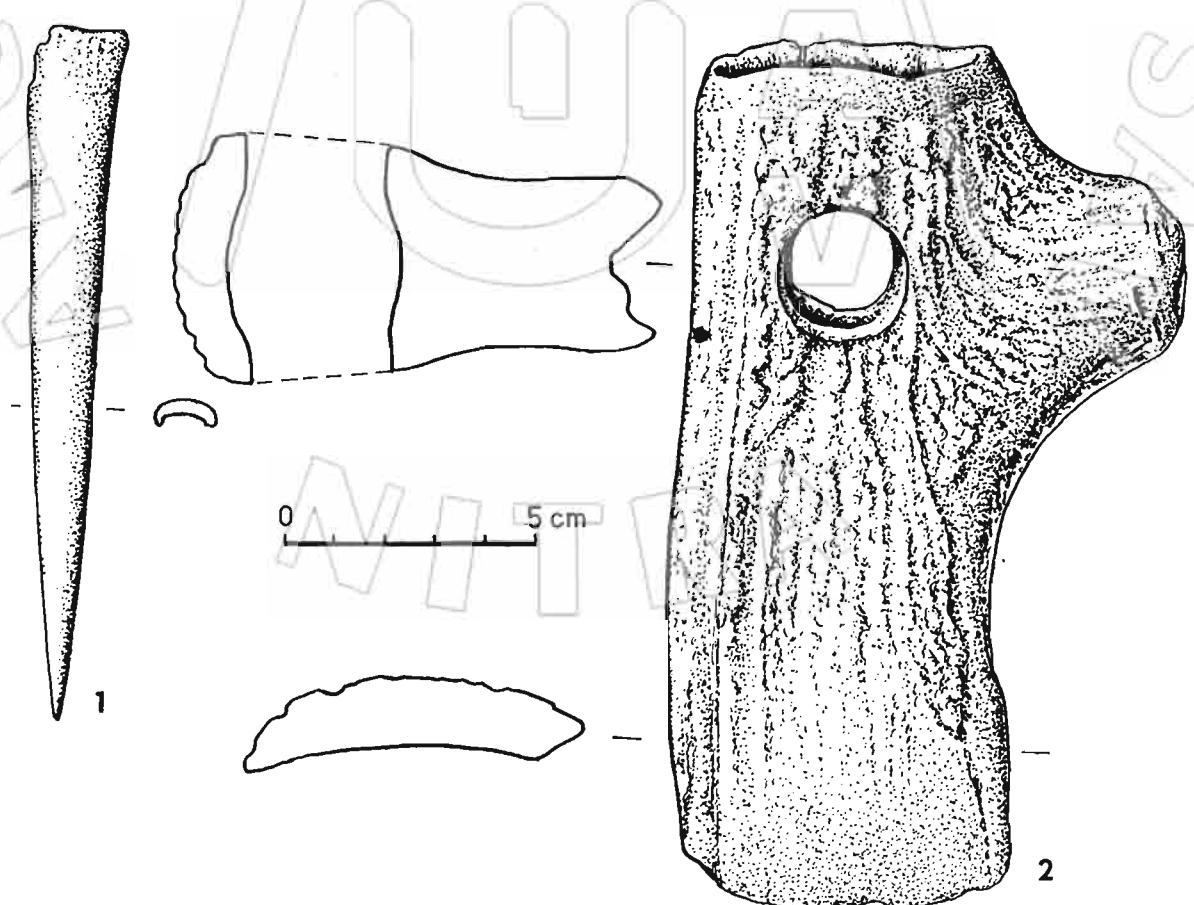
Obr. 15. Víglaš /Bašta/. Odkryté a stavebno-konzervačne upravené základy strážnej veže vartovky. (V. Hanuliak, s. 47)

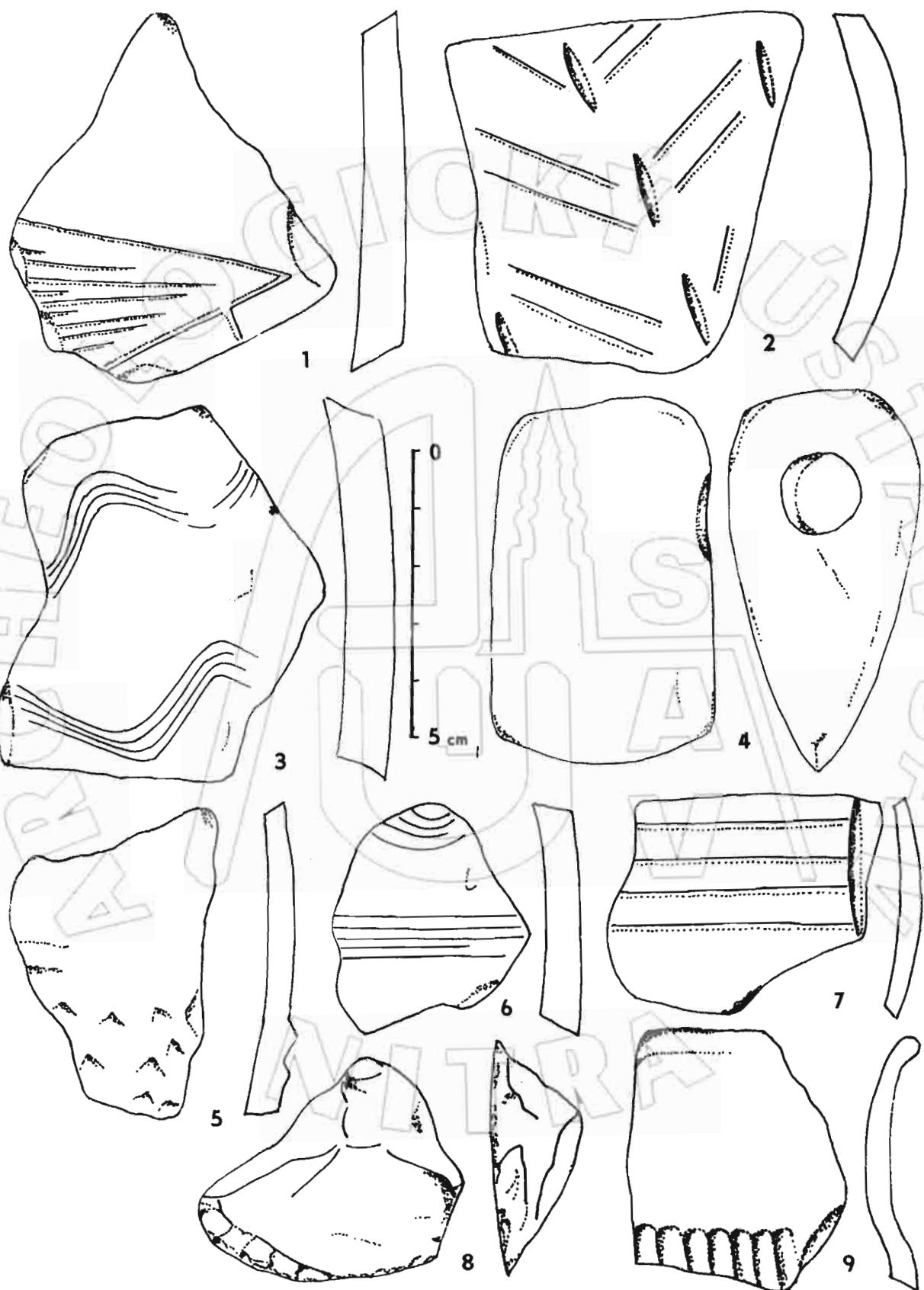
Obr. 16. Žiar nad Hronom, časť Šášovské Podhradie /hrad Šášov/. Vysunutá pevnosť hradu. Nálezy zo sutiňovej vrstvy. 1 - hlinená plastika madony; 2, 4-8 - biela stolová keramika; 3 - bronzový prsteň; 9-14 - fragmenty hrncov, najstaršia keramika; 15 - hrot šípu. (J. Hoššo, s. 48)

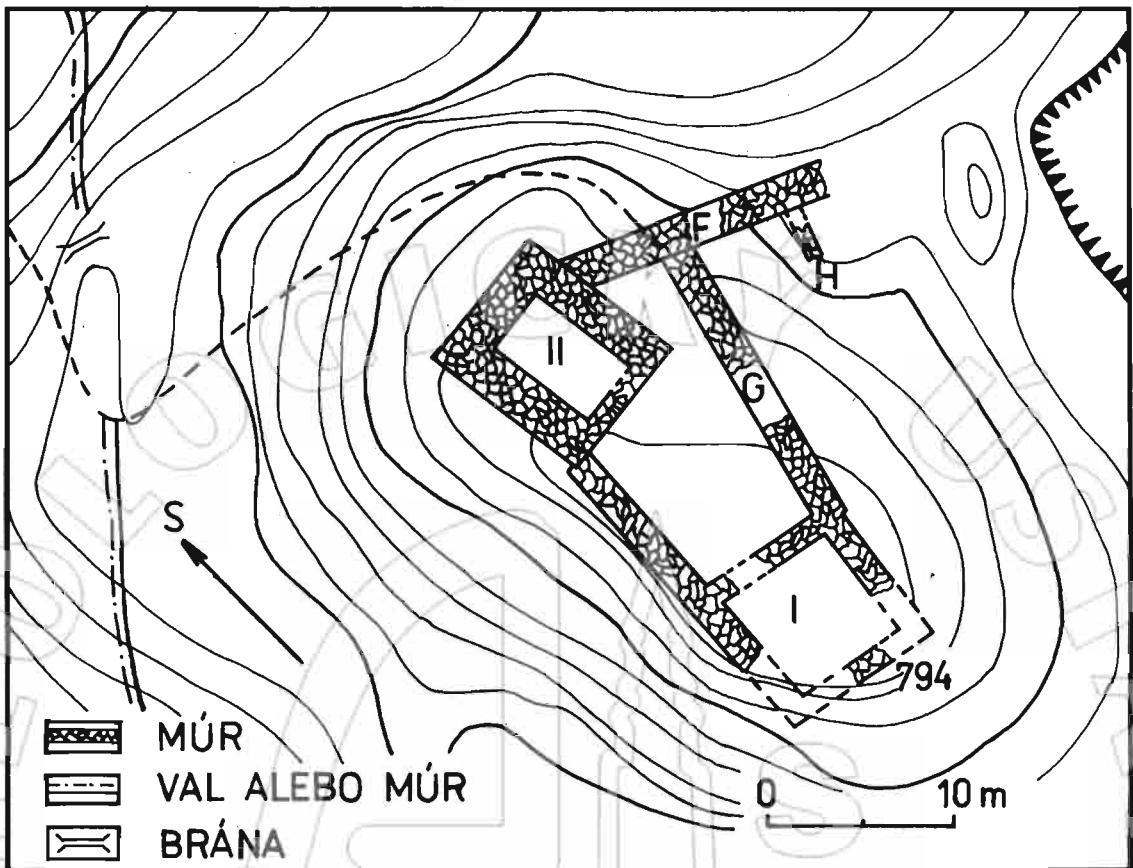
Obr. 17. Žiar nad Hronom, časť Šášovské Podhradie /hrad Šášov/. Vysunutá pevnosť hradu. Plán výskumu vrcholovej časti. (J. Hoššo, s. 48)

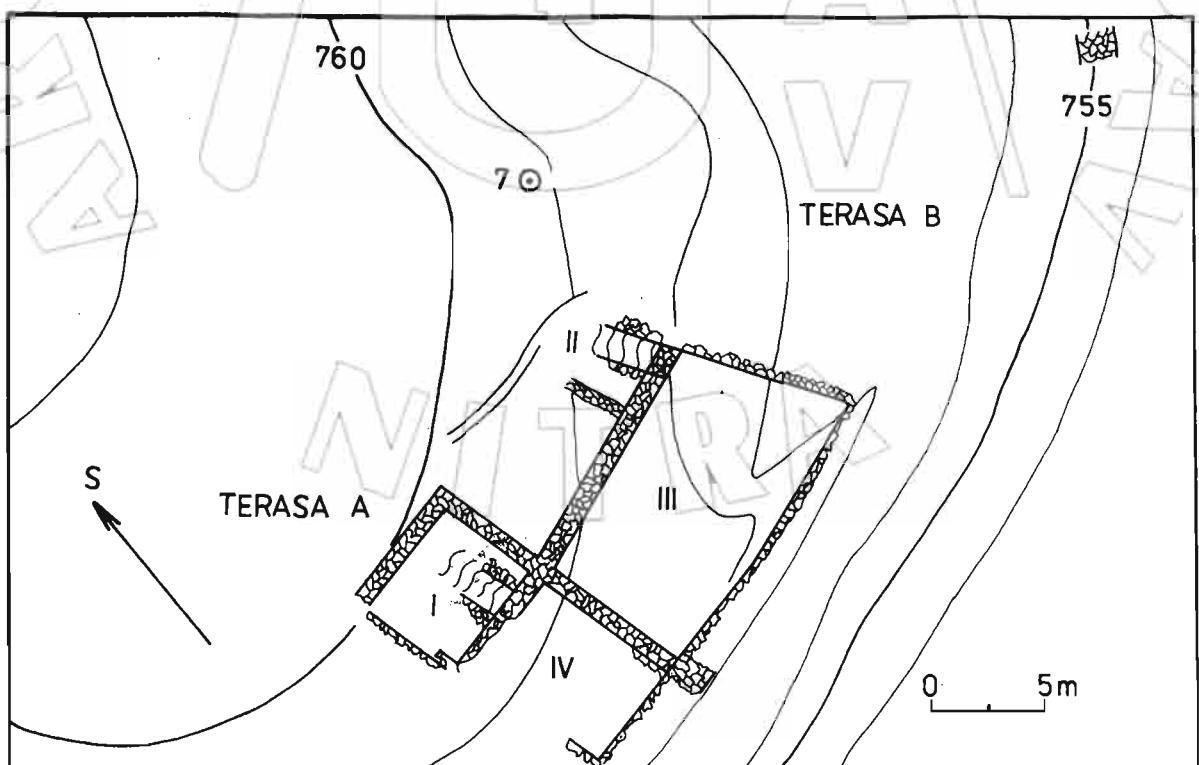
Obr. 18. Trebatice. Motyka z parohoviny, kostene šidlo, lengyelská kultúra. (M. Klčo, s. 56)

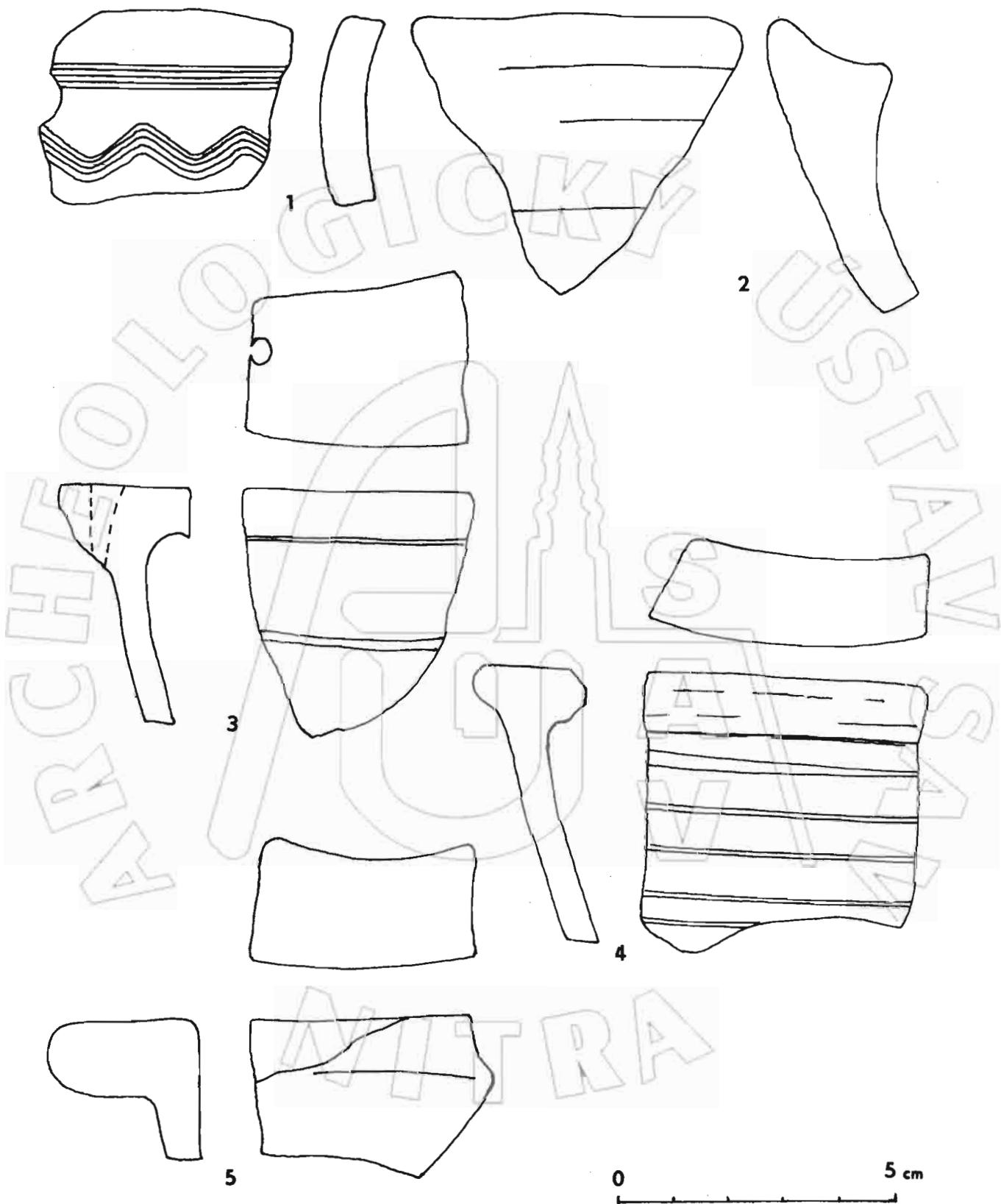
Obr. 19. Výber keramického materiálu a štiepanej industrie. 1, 5, 9 - Veľká Paka, časť Čukárska Paka; 2, 7, 8 - Čalovo; 3, 6 - Zlaté Klasy, časť Rastice; 4 - Juhodná, časť Dunajský Klátov. (A. Krásny, s. 61)

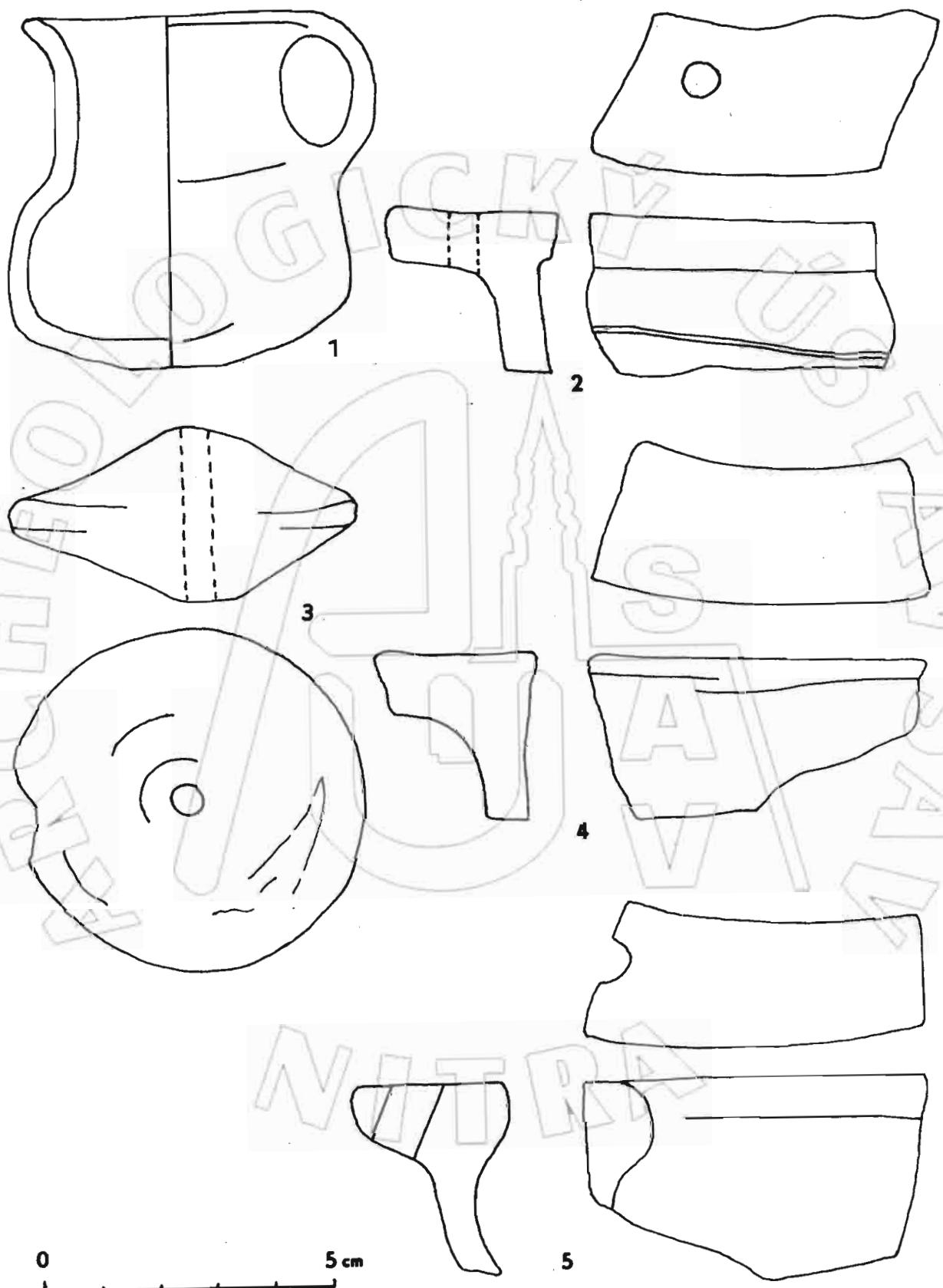
Obr. 20. Banská Štiavnica /Staré mesto/. Poloha 1, situačný plán výskumu.
(J. Labuda, s. 64)

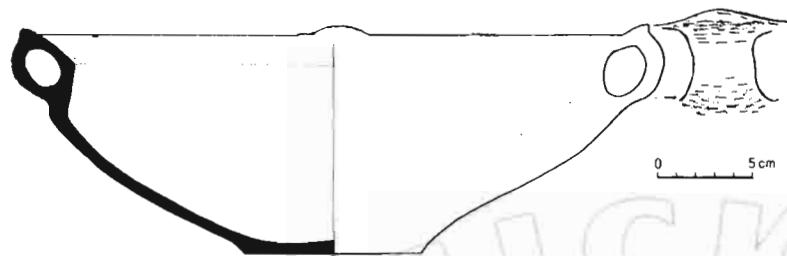
Obr. 21. Banská Štiavnica /Staré mesto/. Plošina nad povrchovými dobývkami, si-
tuačný plán výskumu. (J. Labuda, s. 64)

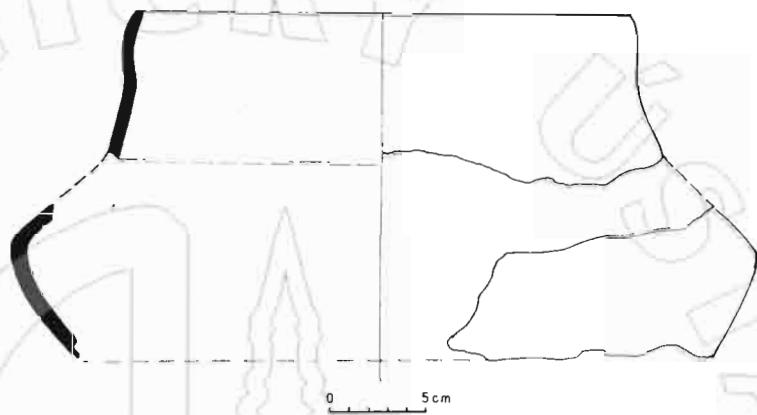
Obr. 22. Komoča /Nyárasd/. Keramický materiál, 11.-13. stor. (J. Liszka, s. 66)

Obr. 23. 1, 3 - Rúbaň, džbán a praslen, stredná doba bronzová; 2, 4, 5 - Komoča /Nyárasd/, keramický materiál, 11.-13. stor. (J. Liszka, s. 66)

Obr. 24. Zvolen /Podborová/. Profilovaná misa, lužická kultúra. (M. Mácelová, s. 68)

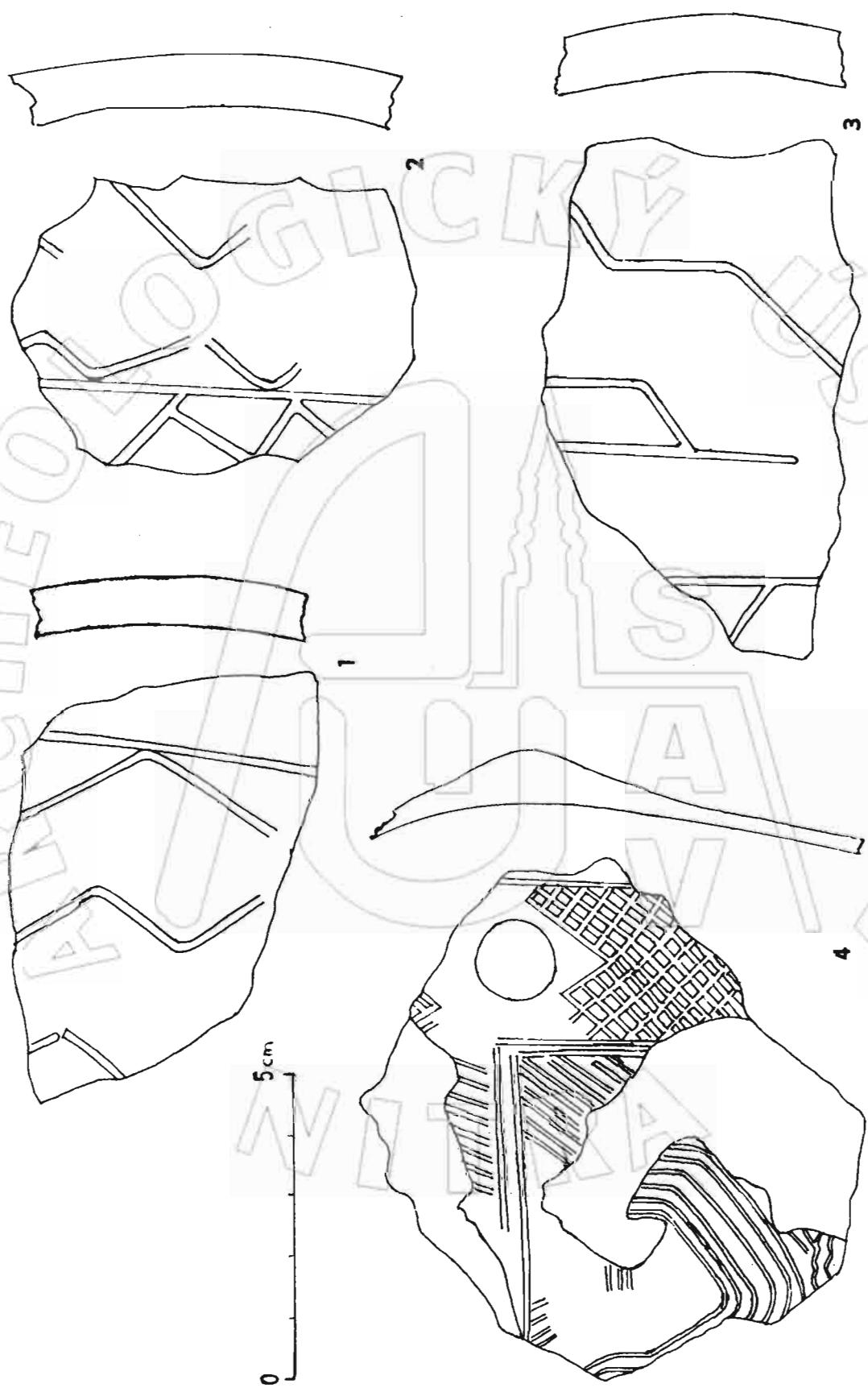
Obr. 25. Zvolen /Podborová/. Bezuchá amfora, lužická kultúra. (M. Mácelová, s. 68)

Obr. 26. Sliač, časť Rybáre /Horné zeme/. Polozemnica 1/86 so za- hľbeným ohniskom. (M. Mácelová, s. 69)

Obr. 27. Sliač, časť Rybáre /Horné zeme/. Objekt 3/86. (M. Mácelová, s. 69)

Obr. 28. Humenné /Pod Sokolom/. Výber nálezov, neolit. (I. Merjavá, s. 71)

Obr. 29. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Rekonštruovaná štvoruchá amfora z kultúrnej vrstvy. (P. Múdry, s. 73)

Obr. 30. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Detail výzdoby amfory. (P. Múdry, s. 73)

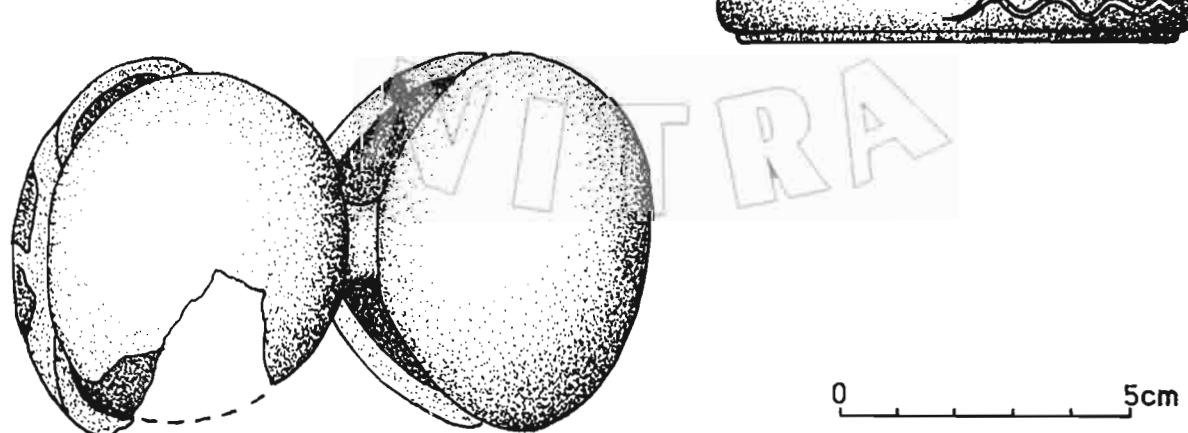
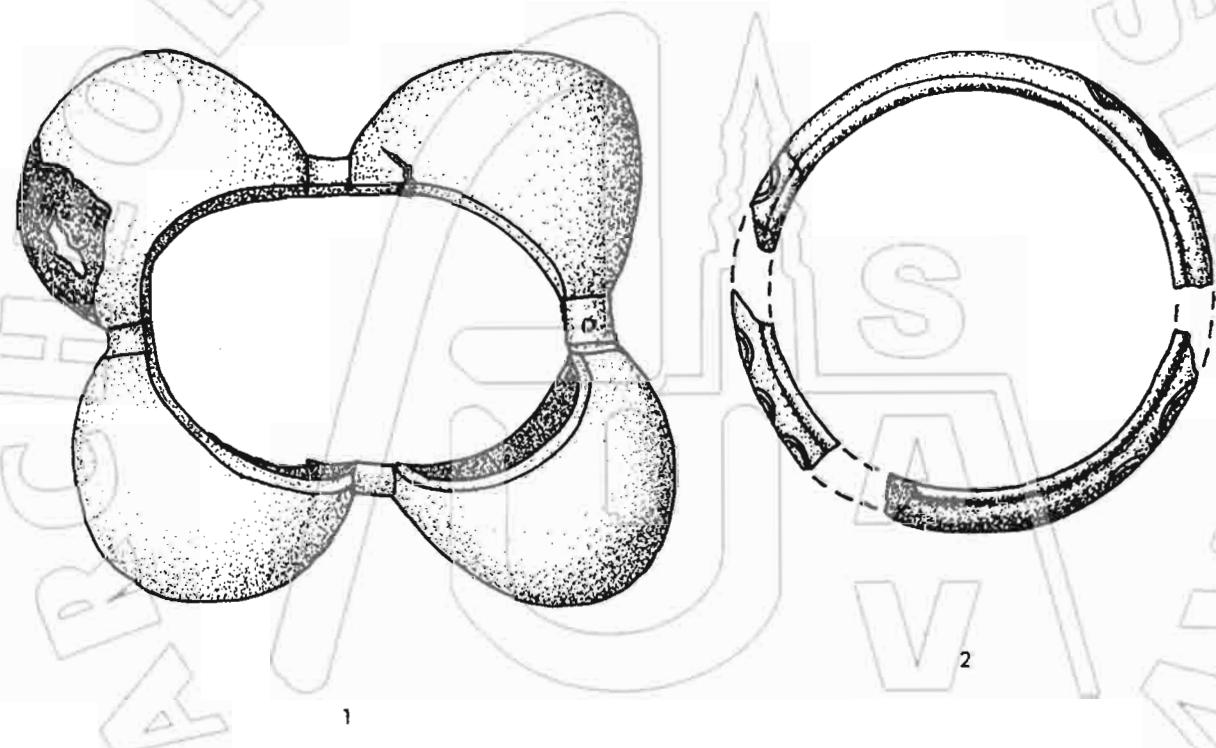

Obr. 31. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Džbánok s vertikálnymi žliabkami. (P. Múdry, s. 73)

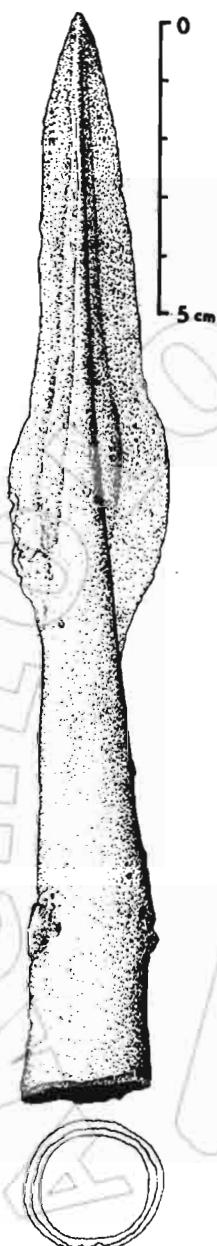

Obr. 32. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Čiastočne rekonštruovaná grafitová nádoba z kultúrnej vrstvy. (P. Múdry, s. 73)

Obr. 33. Kočín. Model sýpky, objekt 3/86, lengyel-ská kultúra. (V. Němejcová-Pavúková, s. 75)

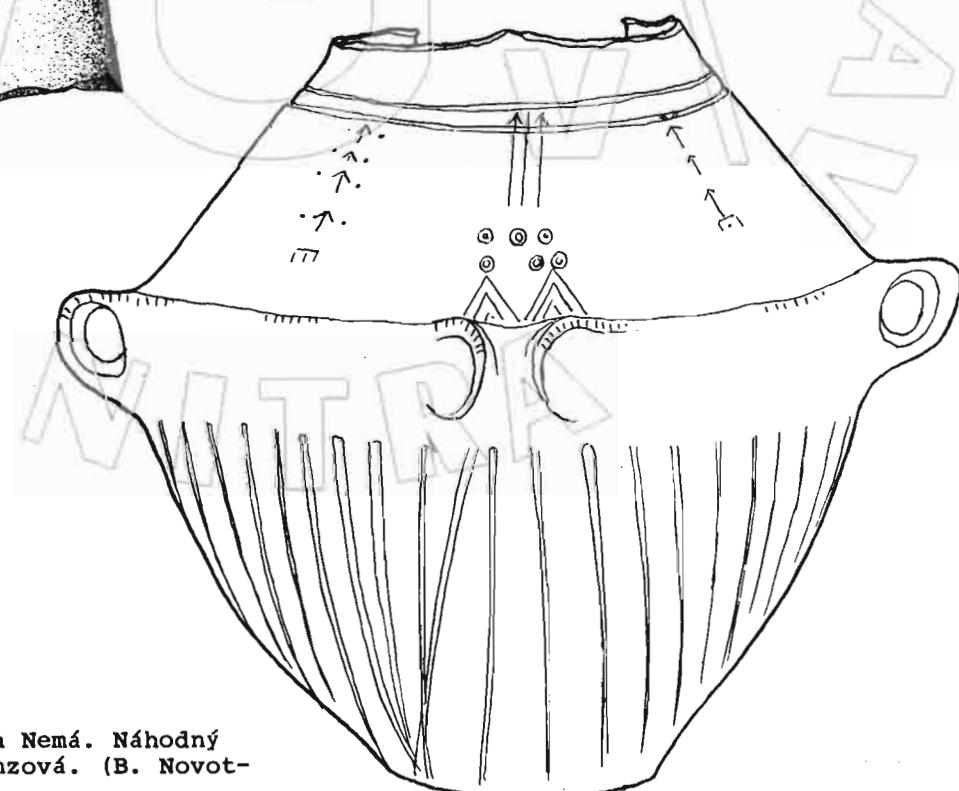
Obr. 34. Dolné Trhovište. Bronzový náramek a náramek z modrého kobaltového skla, doba laténská. (P. Novák, s. 77)

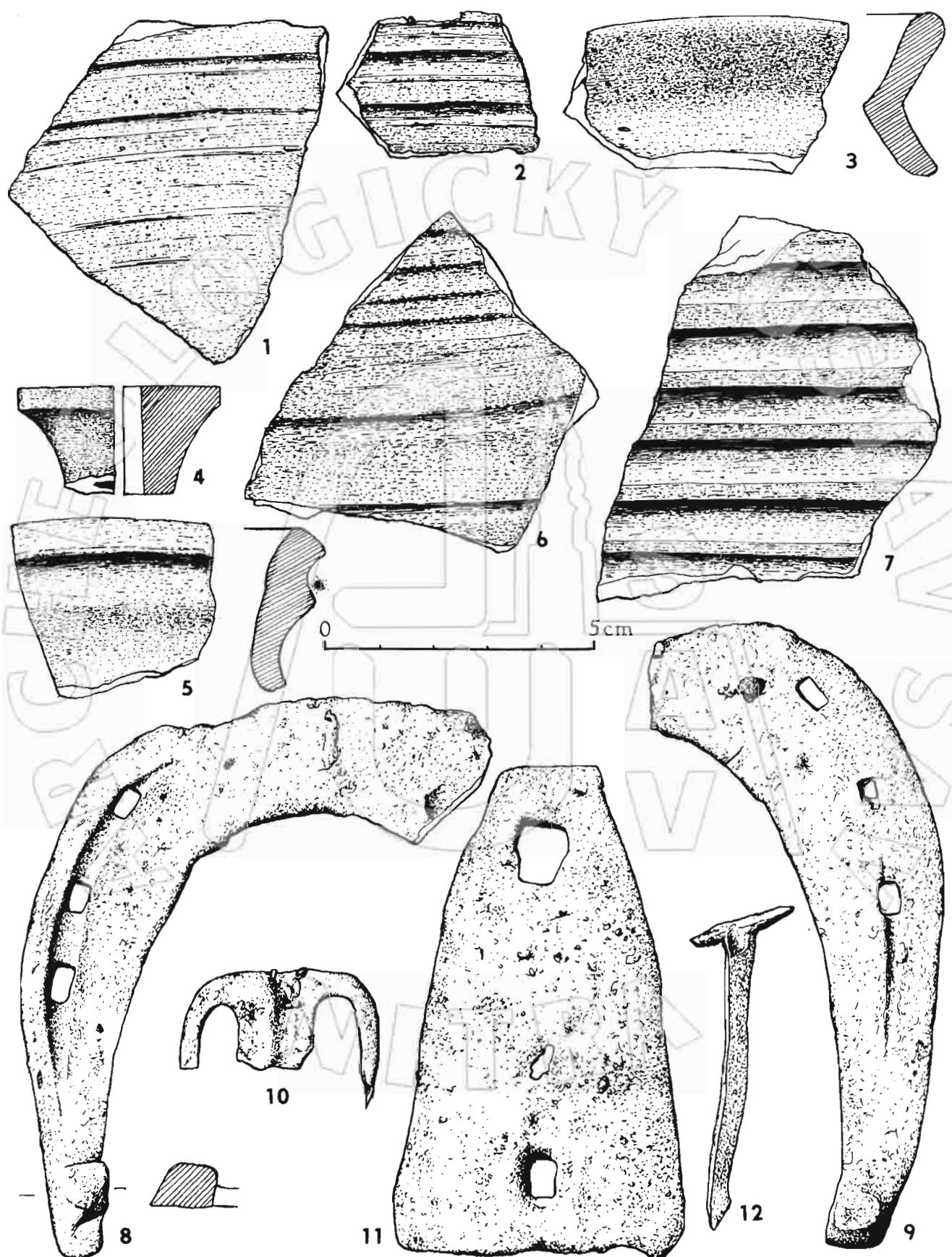
Obr. 35. Bratislava, časť Záhorská Bystrica. Bronzová kopíja, doba bronzová. (M. Novotná, s. 79)

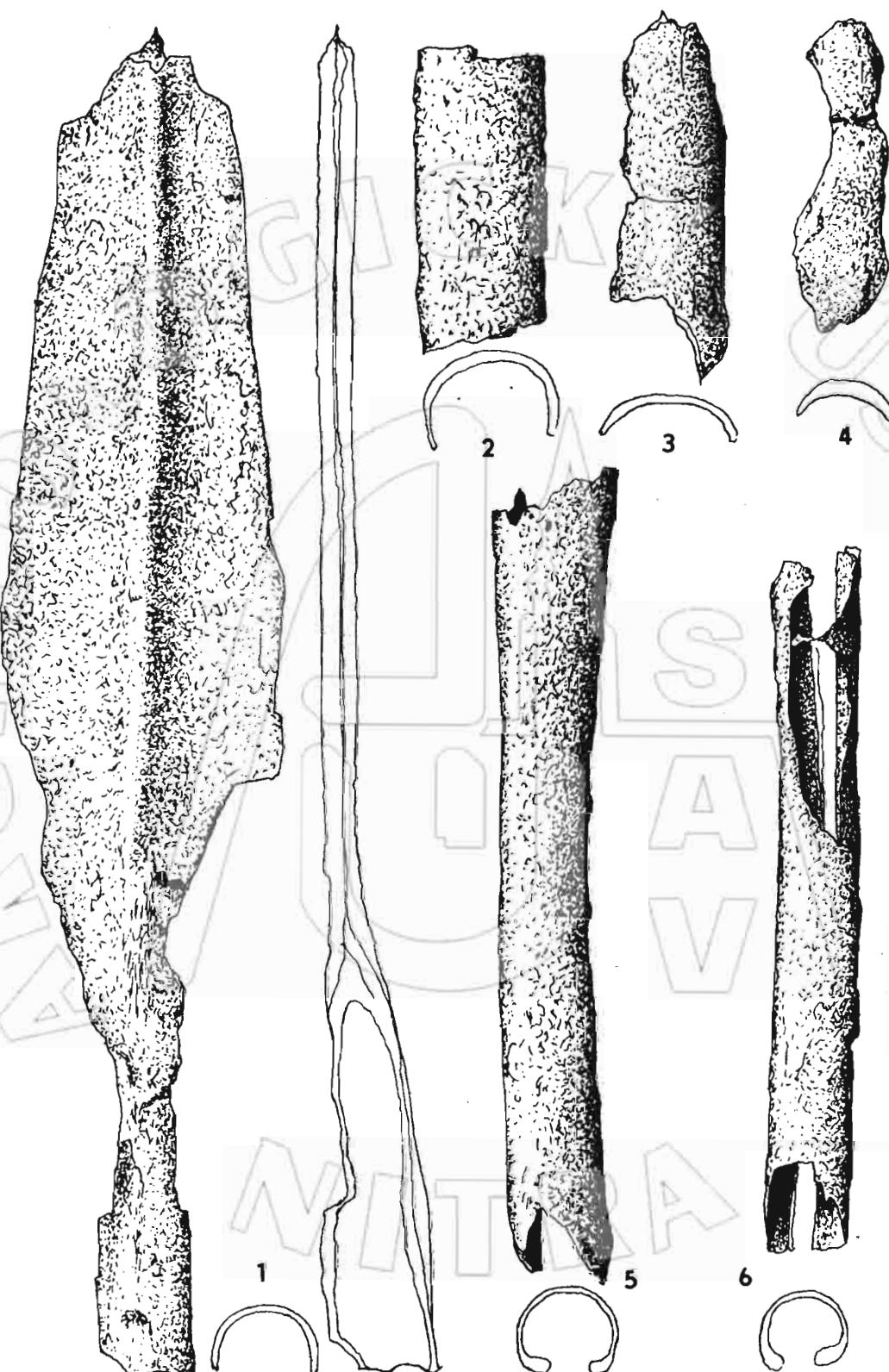
Obr. 36. Galanta /Únovce/. Ojedinely nález, eneolit. (B. Novotný, s. 80)

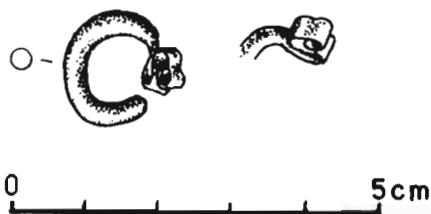
Obr. 37. Klížska Nemá. Náhodný nález, doba bronzová. (B. Novotný, s. 80)

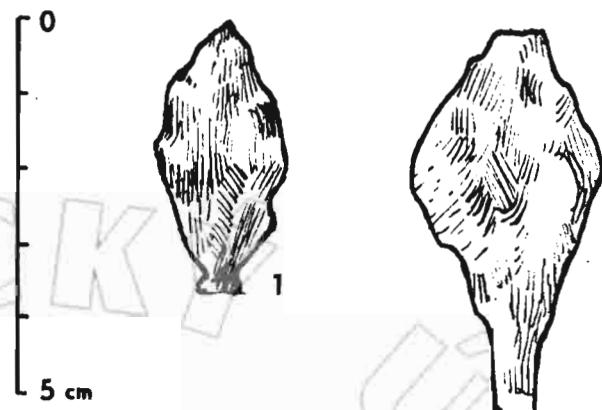
Obr. 38. Šuňava /Zemské-Hrachovisko/. Výber nálezov, 15. stor. (B. Novotný, s. 80)

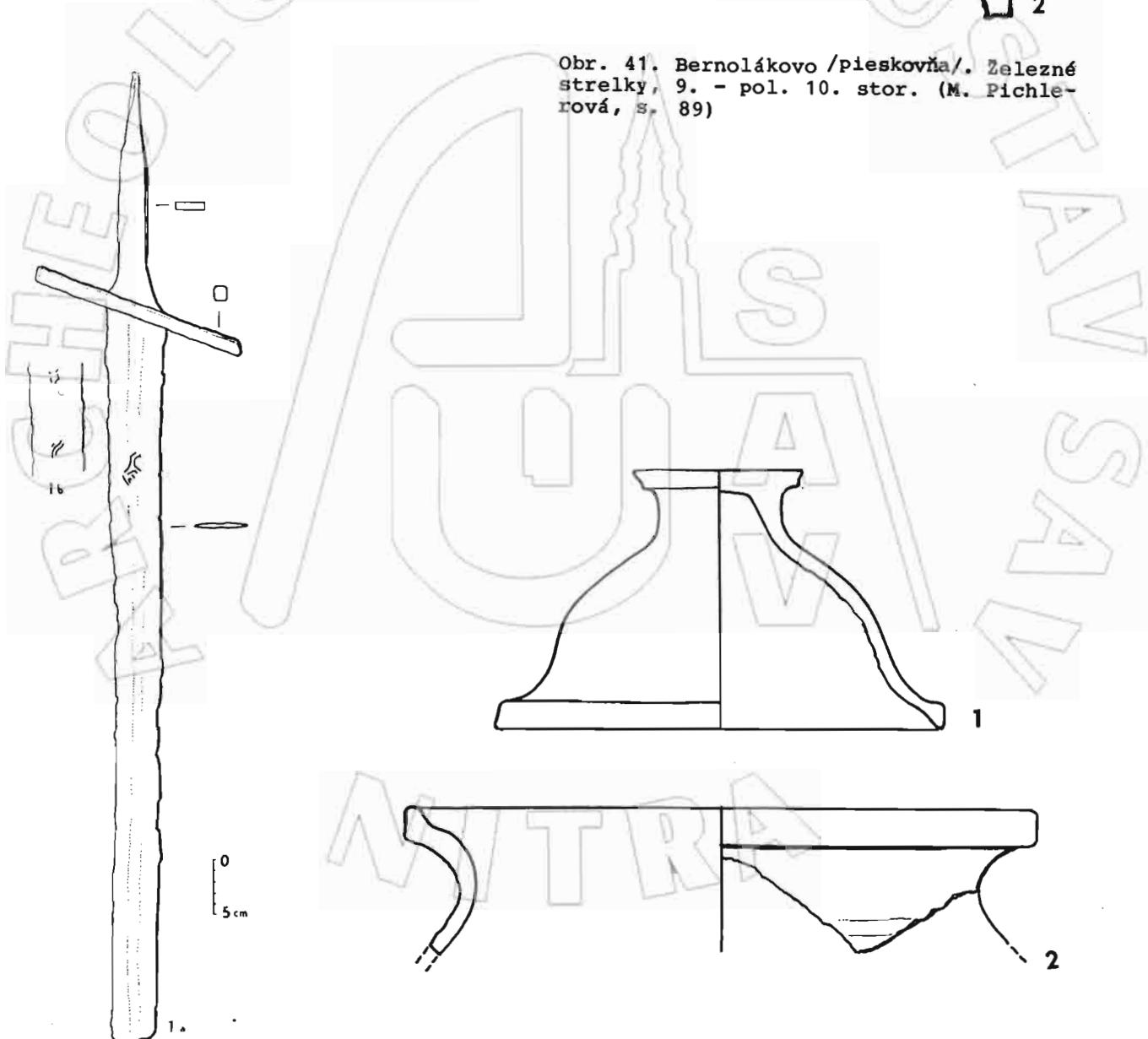
Obr. 39. Poprad, časť Matejovce. Hromadný?/ nález železných zbraní, púchovská kultúra. (B. Novotný - R. M. Kovalčík, s. 81)

Obr. 40. Tesárske Mlyňany, časť
Tesáre nad Žitavou /Gočol/.
Strieborná esovitá záušnica,
10.-11. stor. (O. Oždáni -
G. Nevizánsky, s. 83)

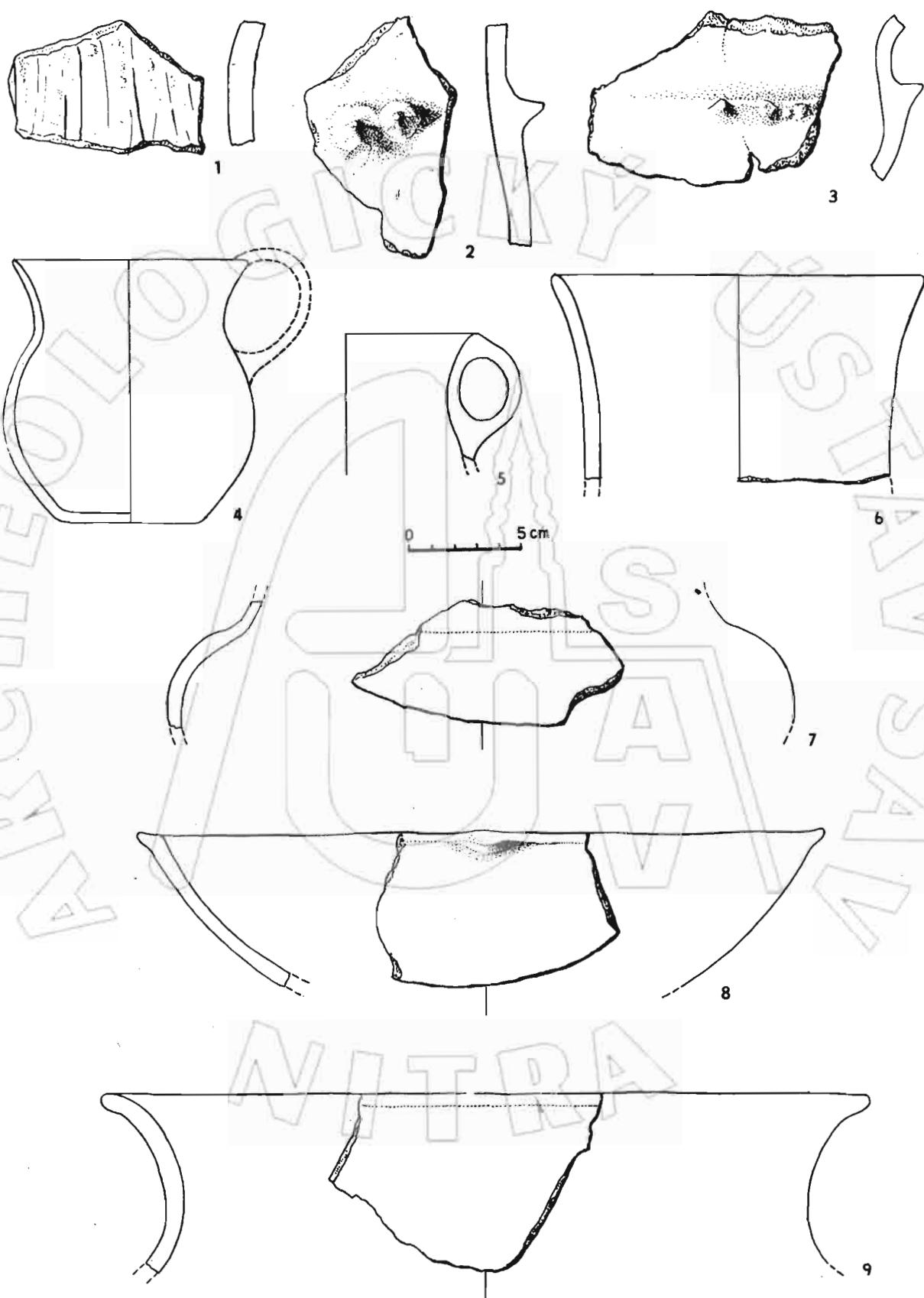
Obr. 41. Bernolákovo /pieskovňa/. Železné
strelky, 9. - pol. 10. stor. (M. Pichle-
rová, s. 89)

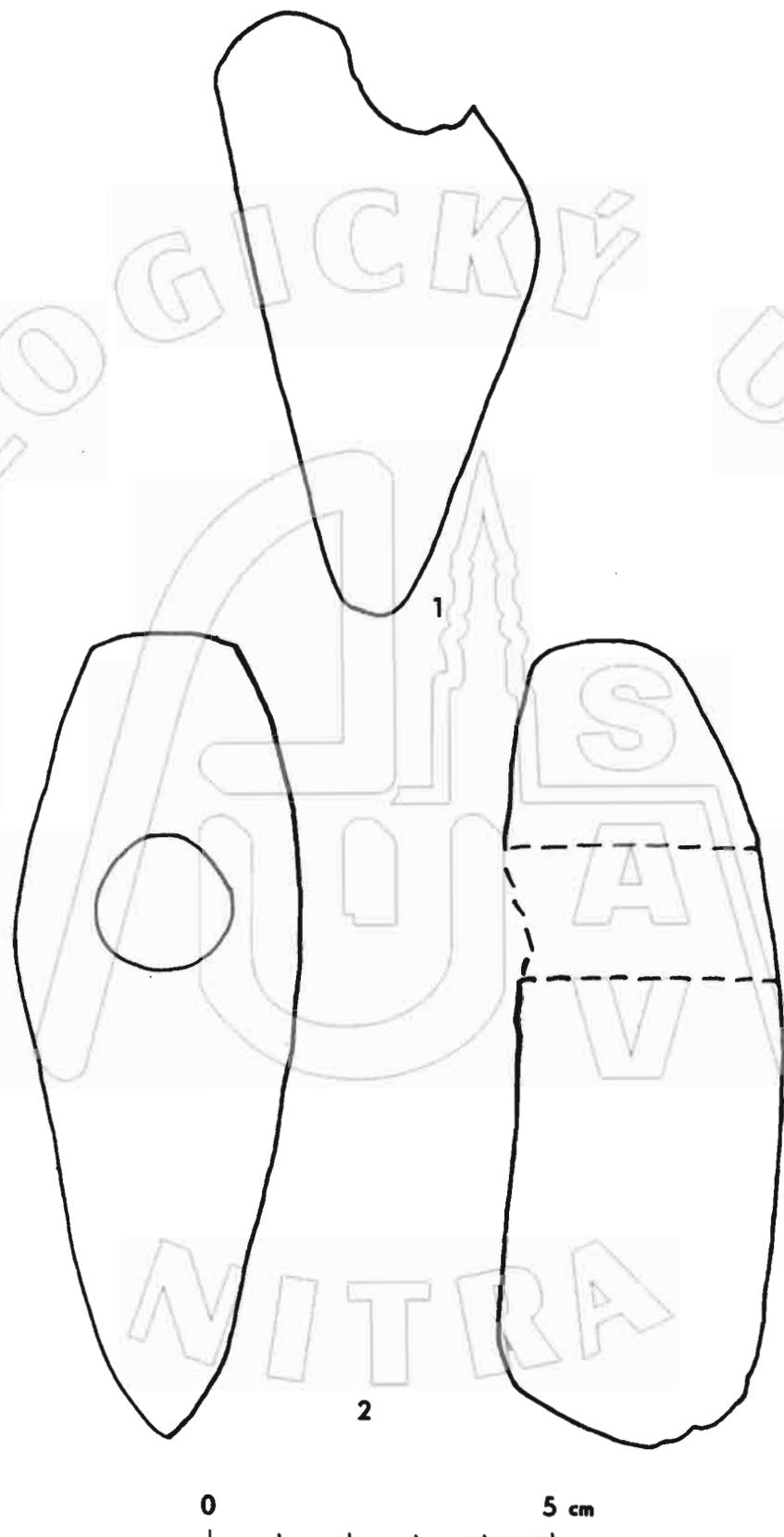
Obr. 42. Smižany.
Fragment meča,
prvá pol. 15. stor.
(A. Ruttkay,
s. 92)

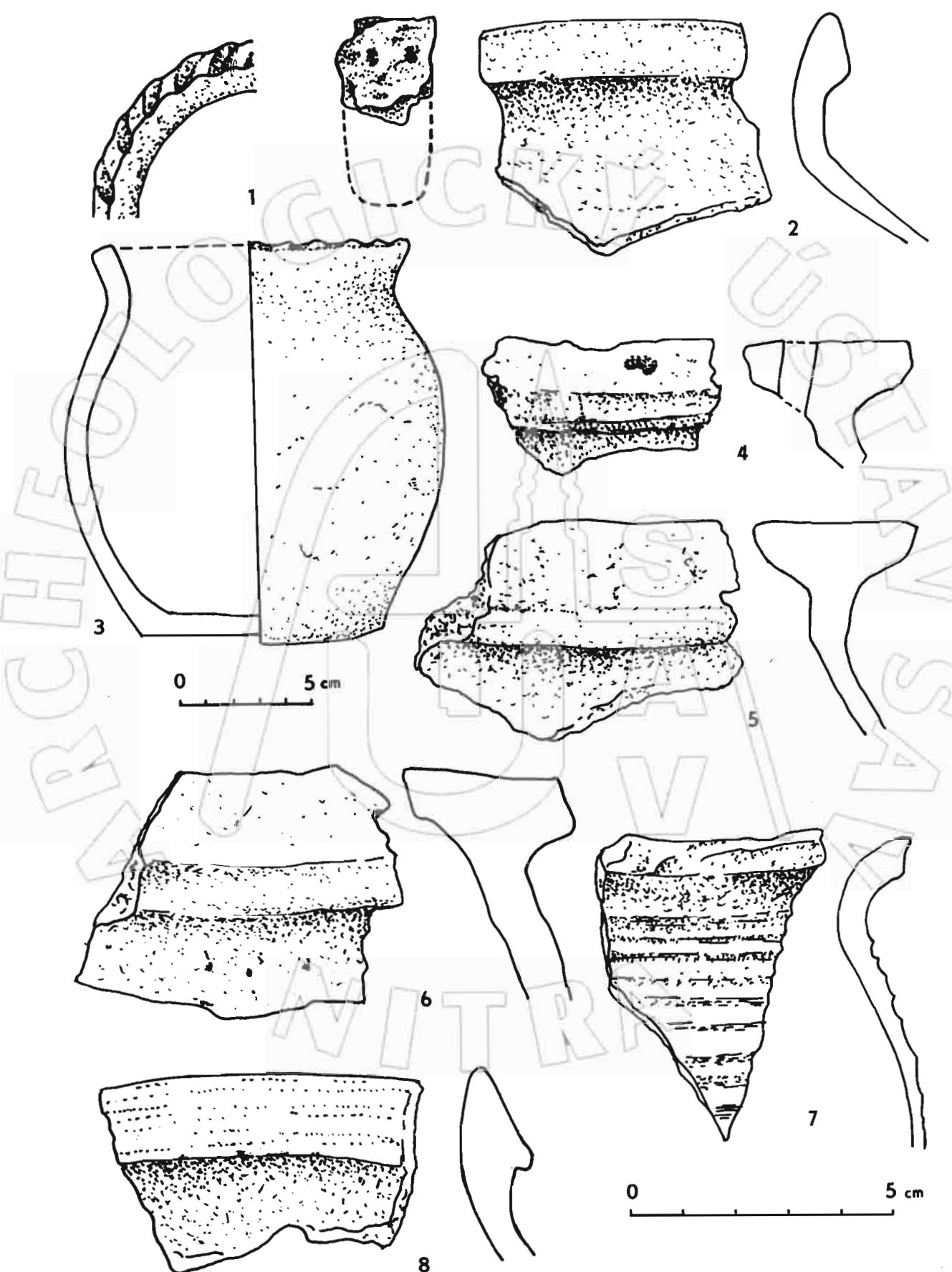
Obr. 43. Zbehy. Stredoveká keramika. (P. Romsauer -
L. Veliačik, s. 91)

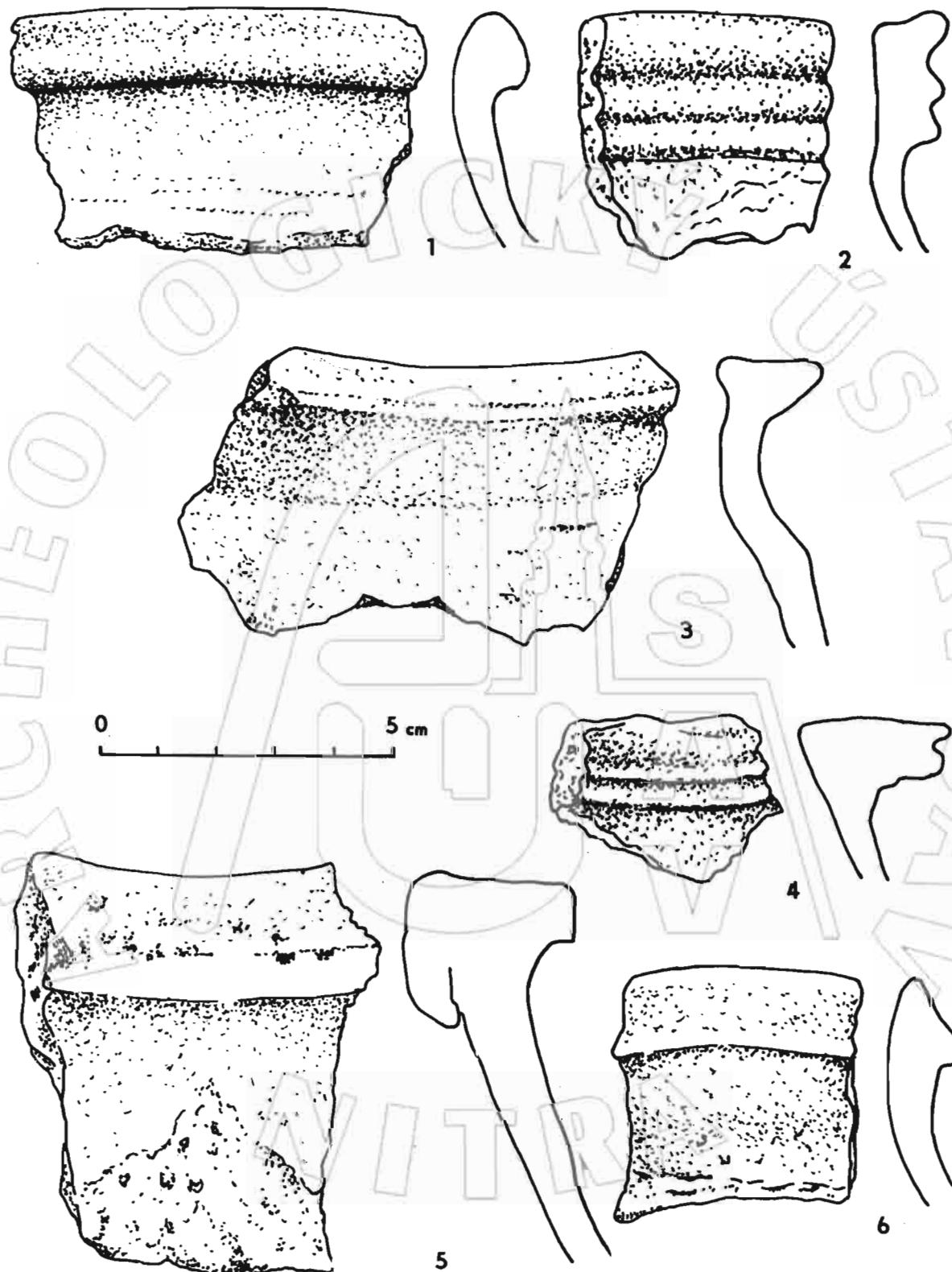
Obr. 44. Zbehy. Výber nálezov, objekt 3, maďarovská kultúra. (P. Romsauer - L. Veliačík, s. 91)

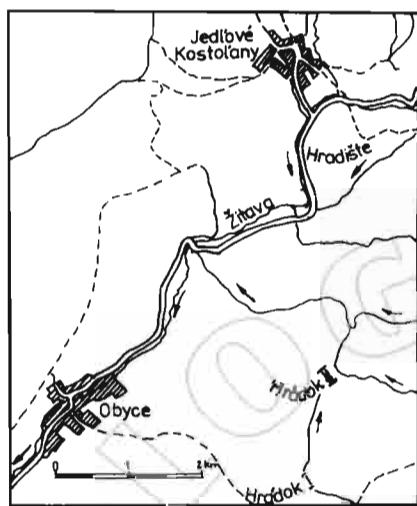
Obr. 45. Kamenná industria, eneolit. 1 - Prešov /Na rúrkach/; 2 - Sedlice, časť Suchá Dolina. (B. Tomášová, s. 103)

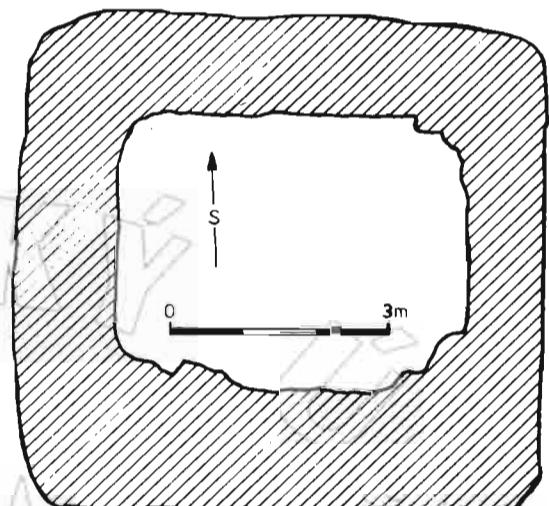
Obr. 46. 1, 3 - Kameničná, nálezy z hrobov, doba avarskej ríše; 2, 4-8 - Tôň, výber nálezov, 11.-13. stor. (A. Trugly, s. 105)

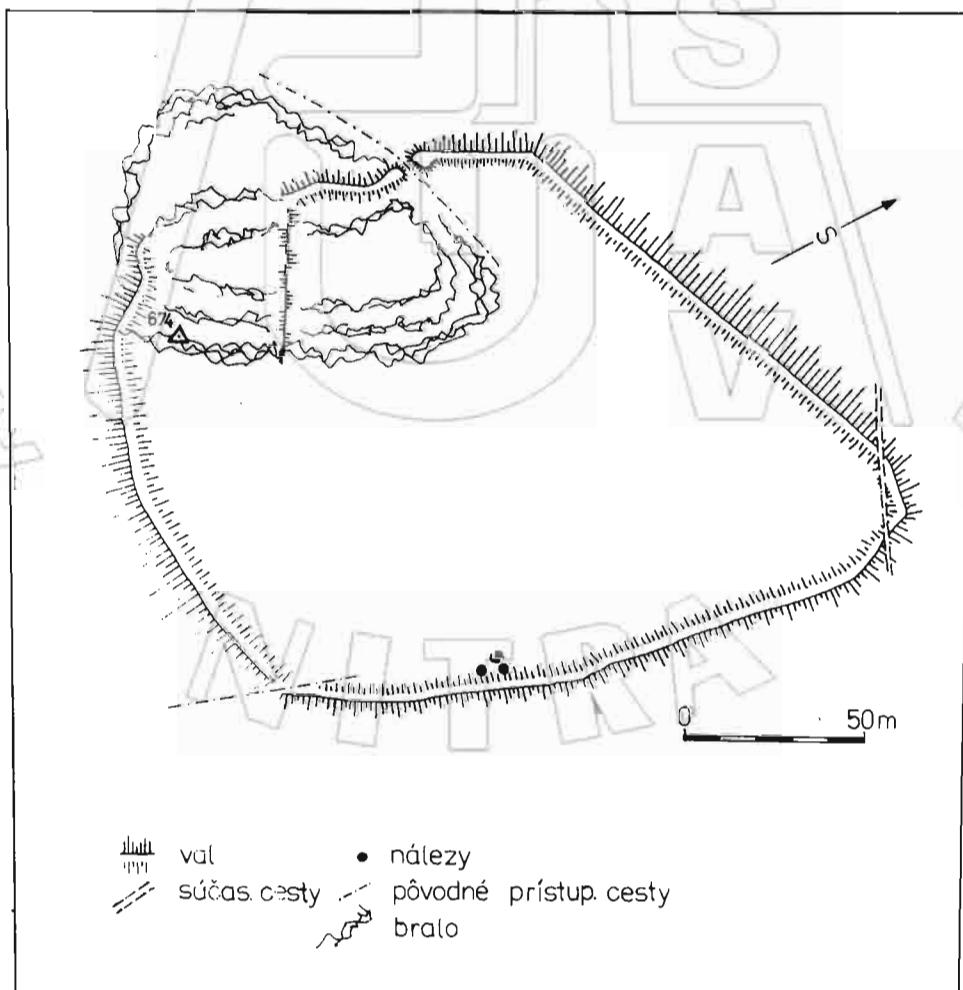
Obr. 47. Tôň. Výber nálezov, 11.-13. stor. (A. Trugly, s. 105)

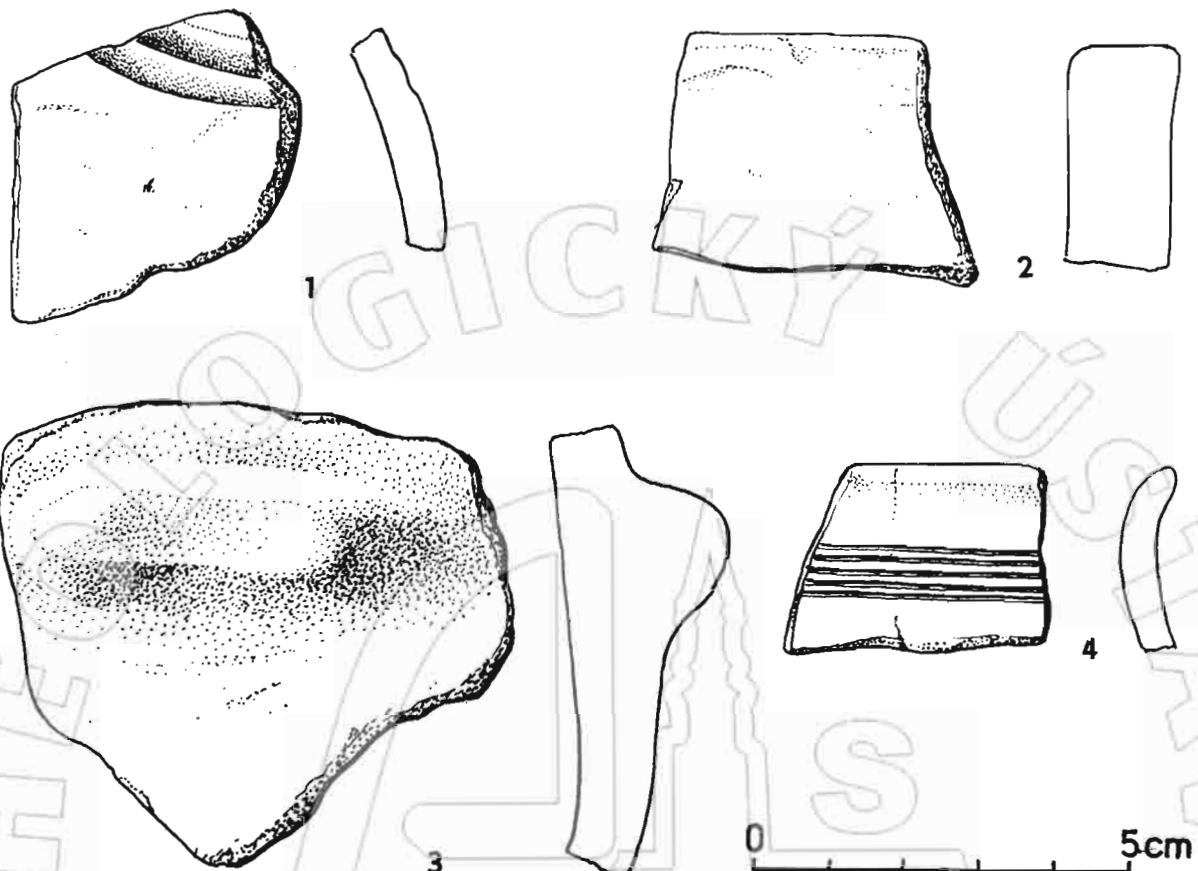
Obr. 48. Situačný náčrt expo-
novaných polôh v JZ časti Po-
hronského Inovca. (L. Velia-
čík, s. 107)

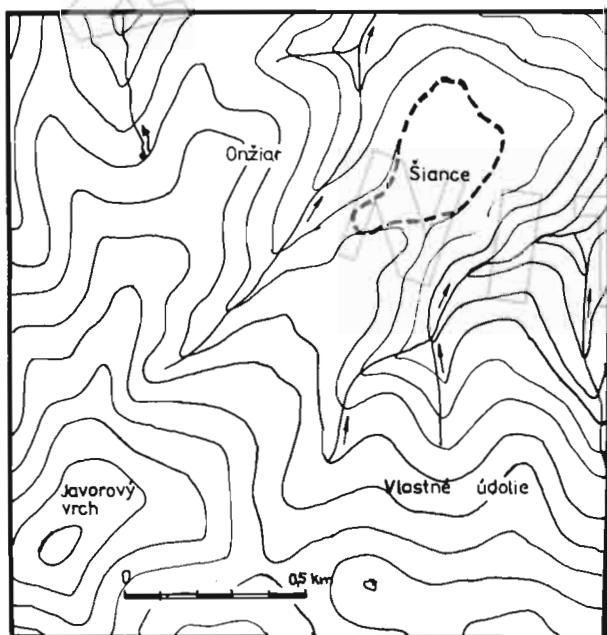
Obr. 49. Obyce /Hrádok I/. Pôdorysný
náčrt základov stredovekej veže.
(L. Veliačík, s. 107)

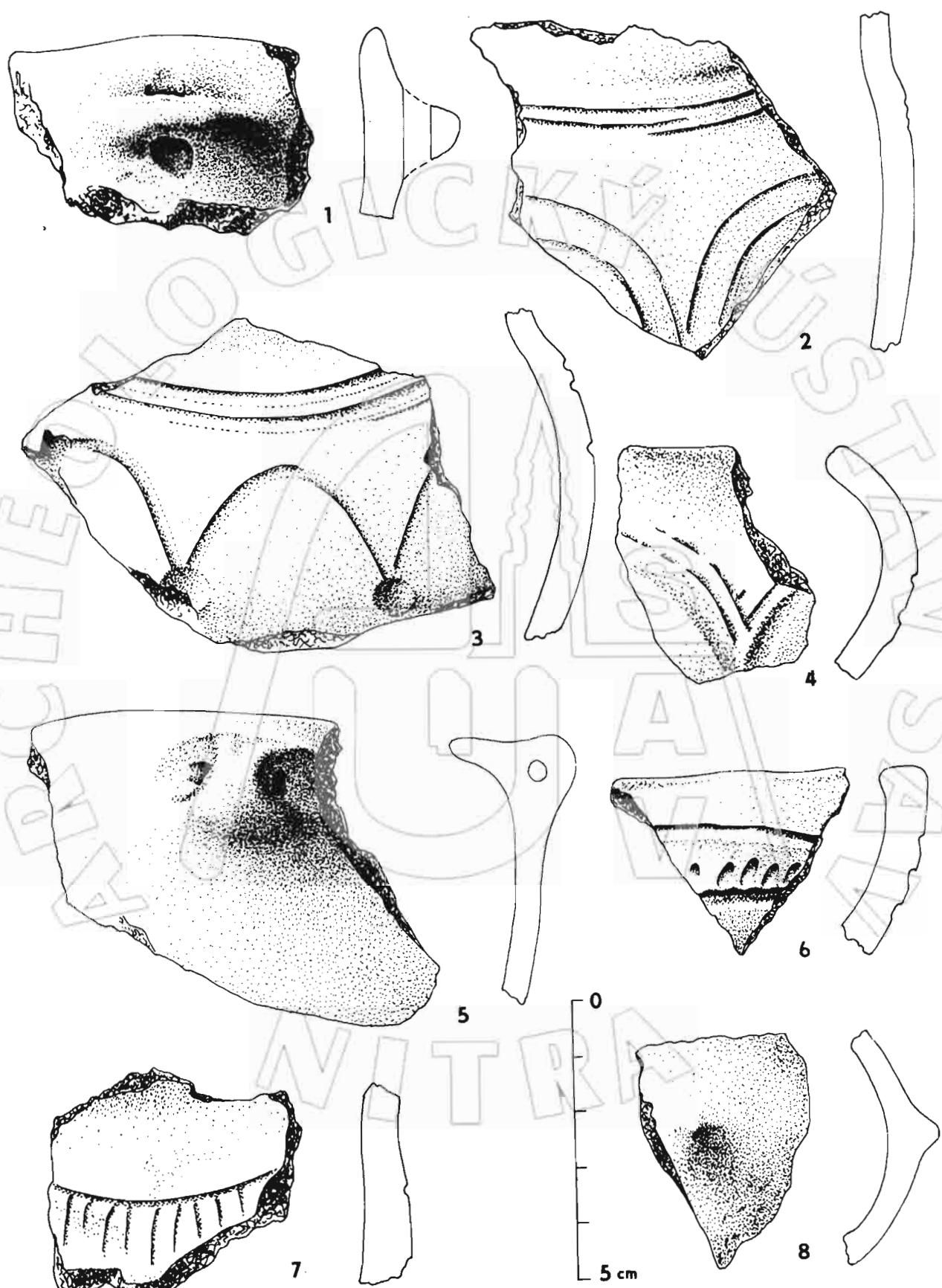
Obr. 50. Obyce /Hrádok II/. Polohopisný nákres hradiska lužickej
kultúry. (L. Veliačík, s. 107)

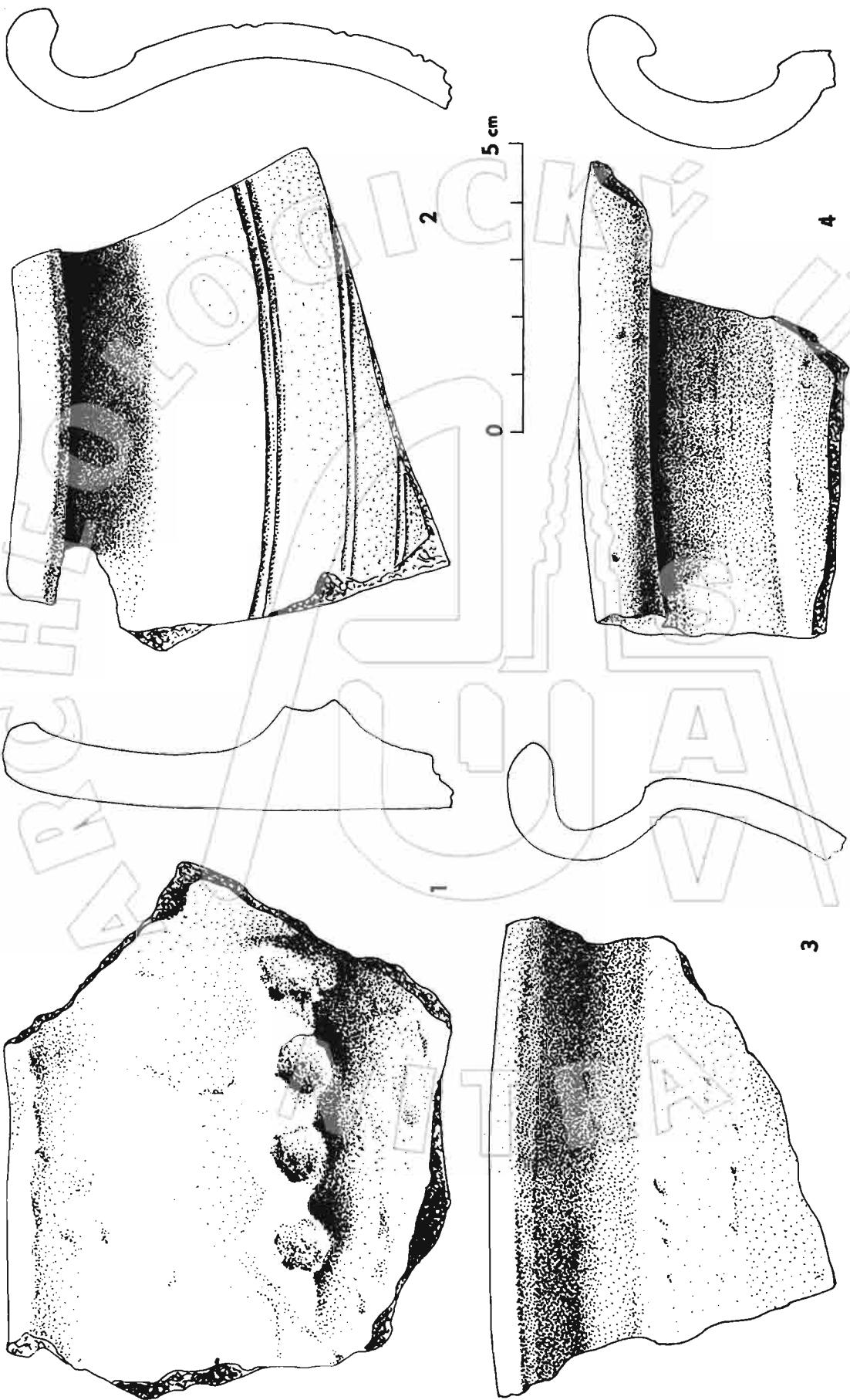
Obr. 51. Obyce /Hrádok II/. Výber keramických nálezov, neskora doba bronzová.
(L. Veliačik, s. 107)

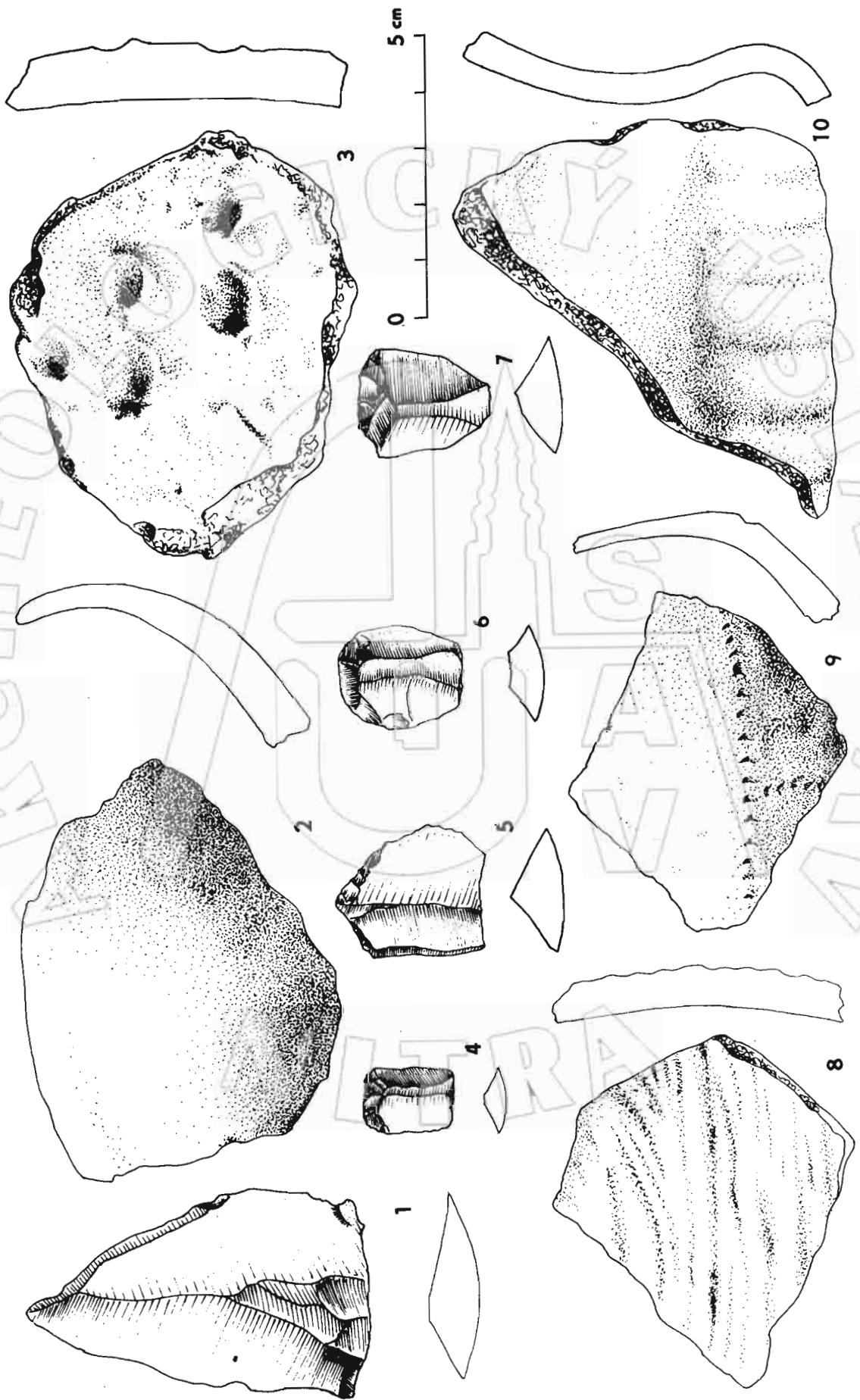
Obr. 52. Topografický náčrt čas-
ti pohoria Tribeč s polohami Ja-
vorový vrch a Šiance. (L. Velia-
čik, s. 107)

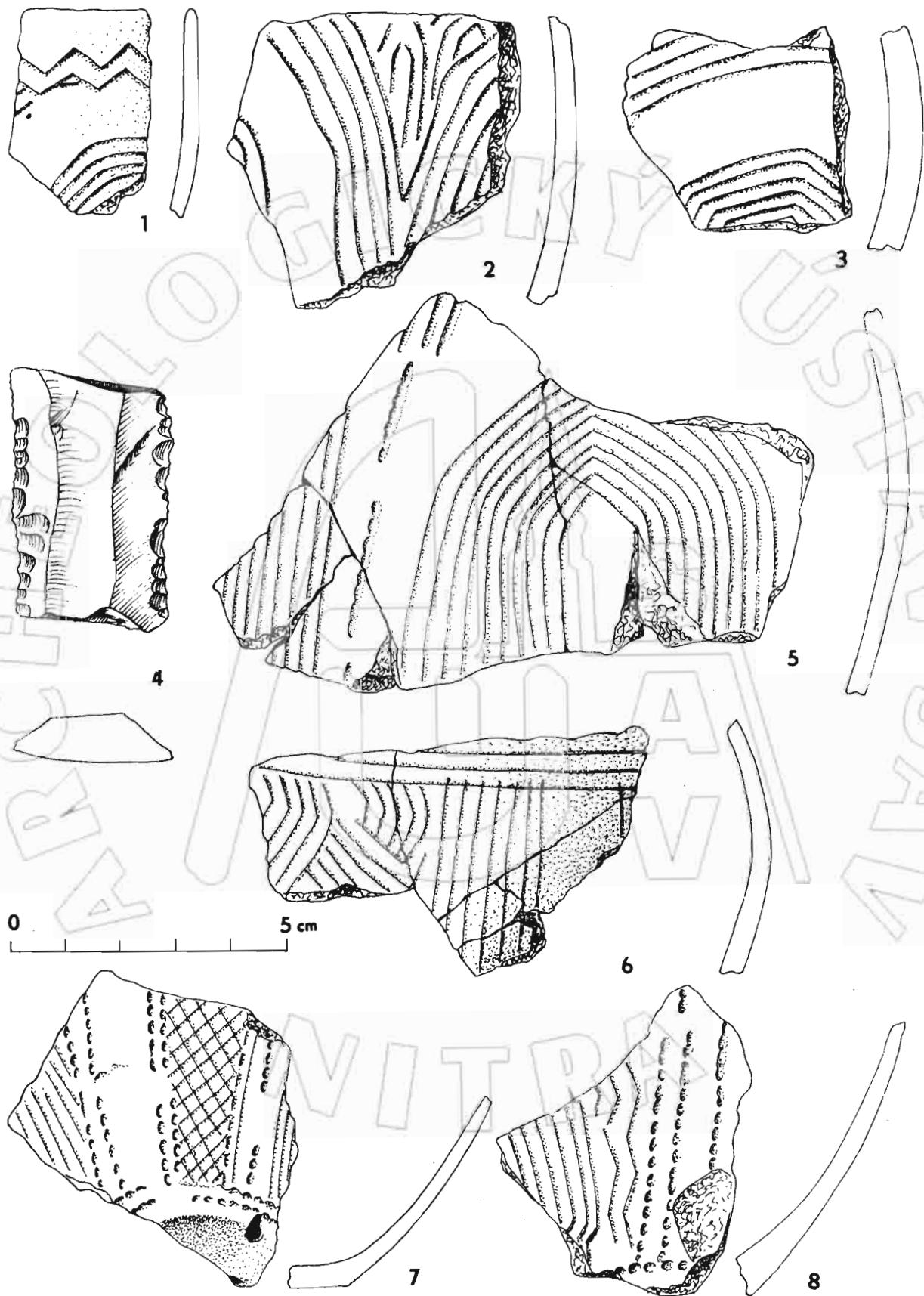
Obr. 53. Čičarovce. Výber keramiky. 1-7 - doba bronzová; 8 - neolit. (M. Vizdal, s. 109)

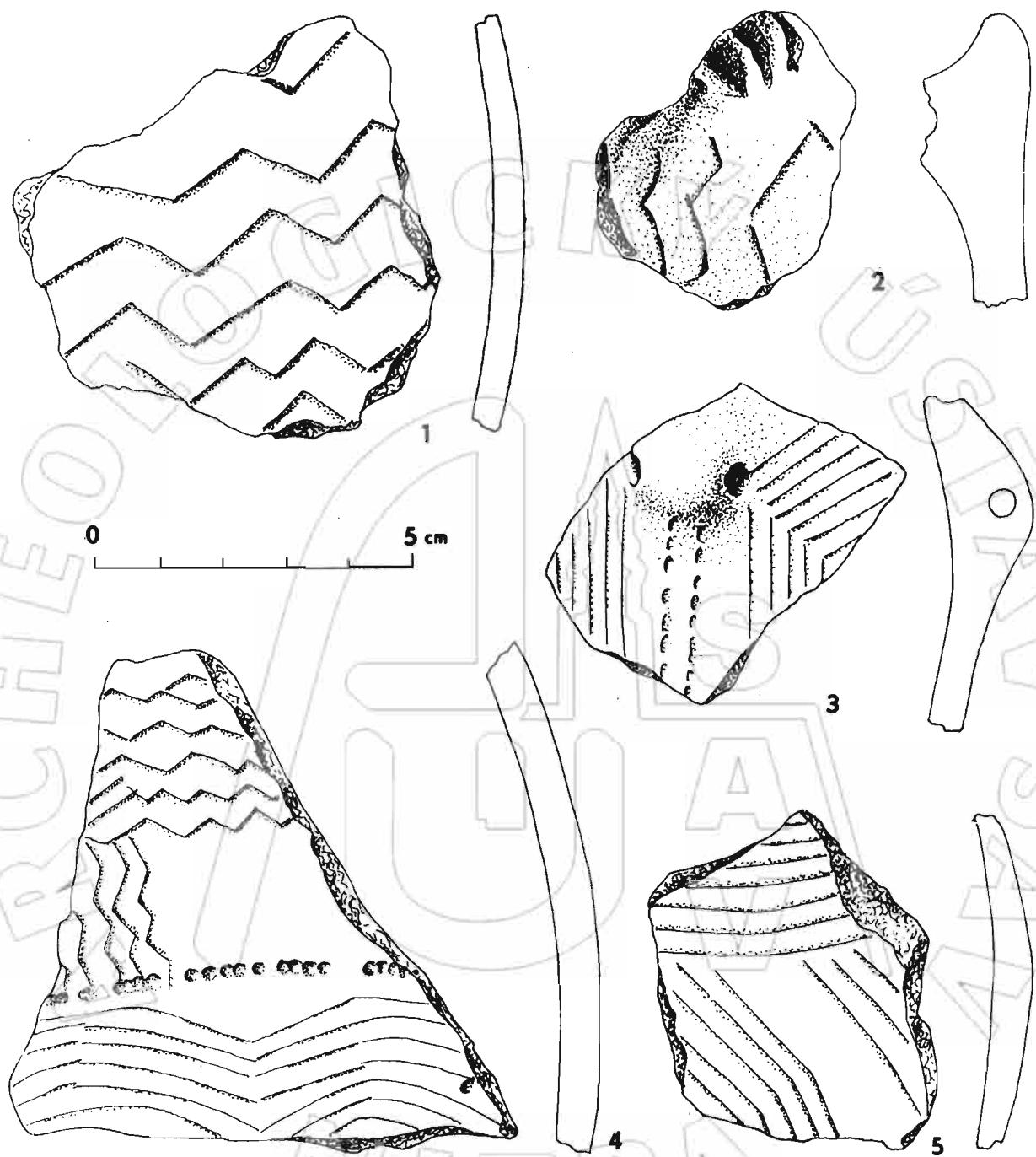
Obr. 54. Čičarovce. Výber keramiky. 1 – doba bronzová; 2-4 – doba laténska. (M. Vizdal, s. 109)

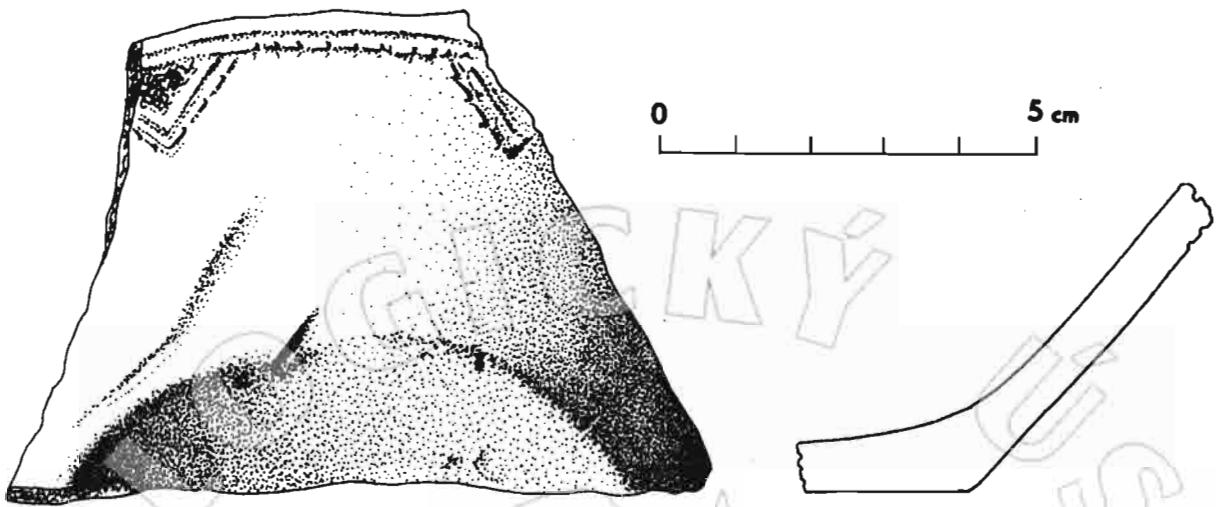
Obr. 55. Ižkovce. Výber kamennej industrie a keramiky. 1 - paleolit; 2-7 - neolit; 8, 9 - skupina Nyírség-Zatín; 10 - doba bronzová. (M. Vizdal, s. 109)

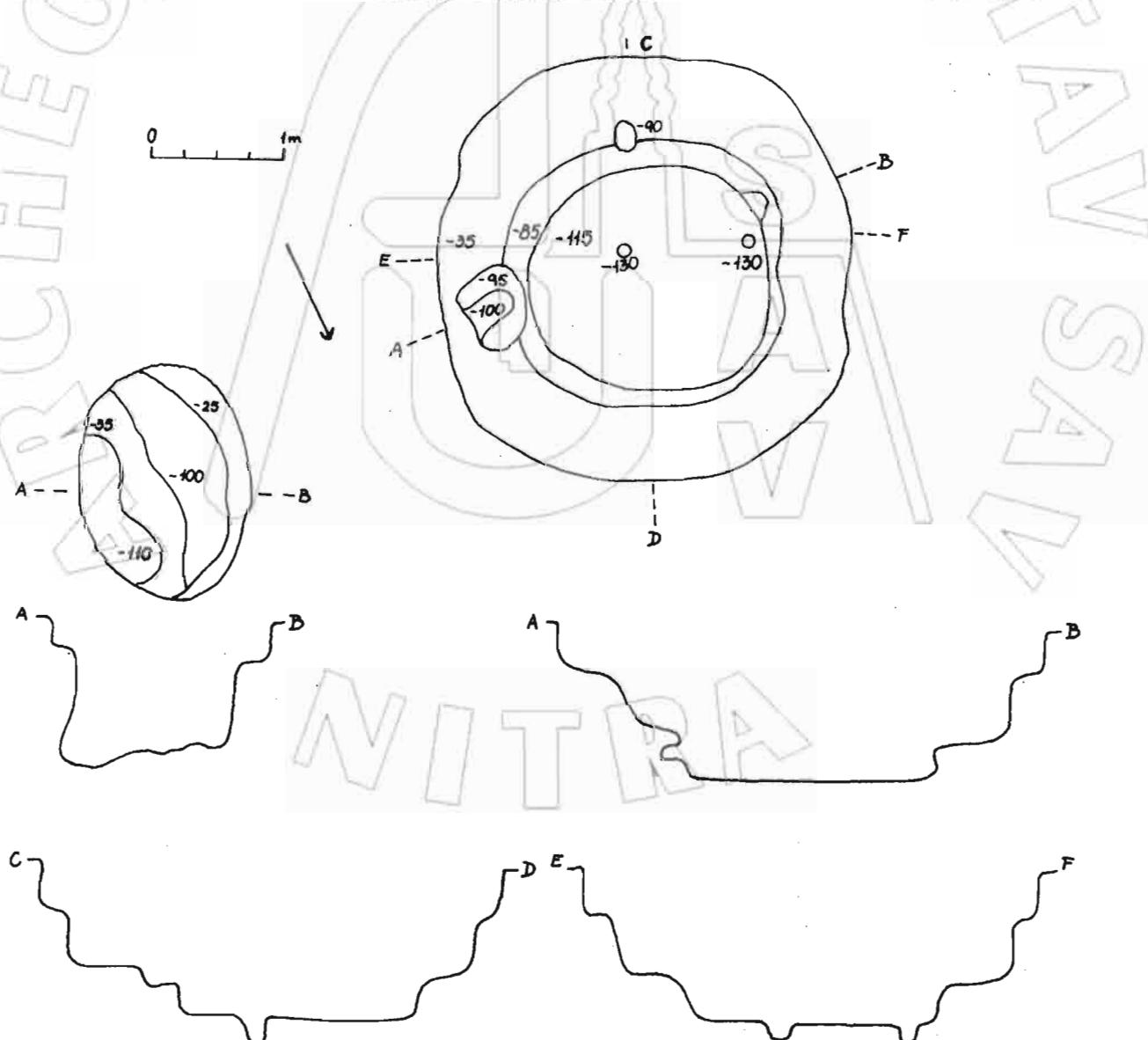
Obr. 56. Ižkovce. Výber kamennej industrie a keramiky, bukovohorská kultúra.
(M. Vizdal, s. 109)

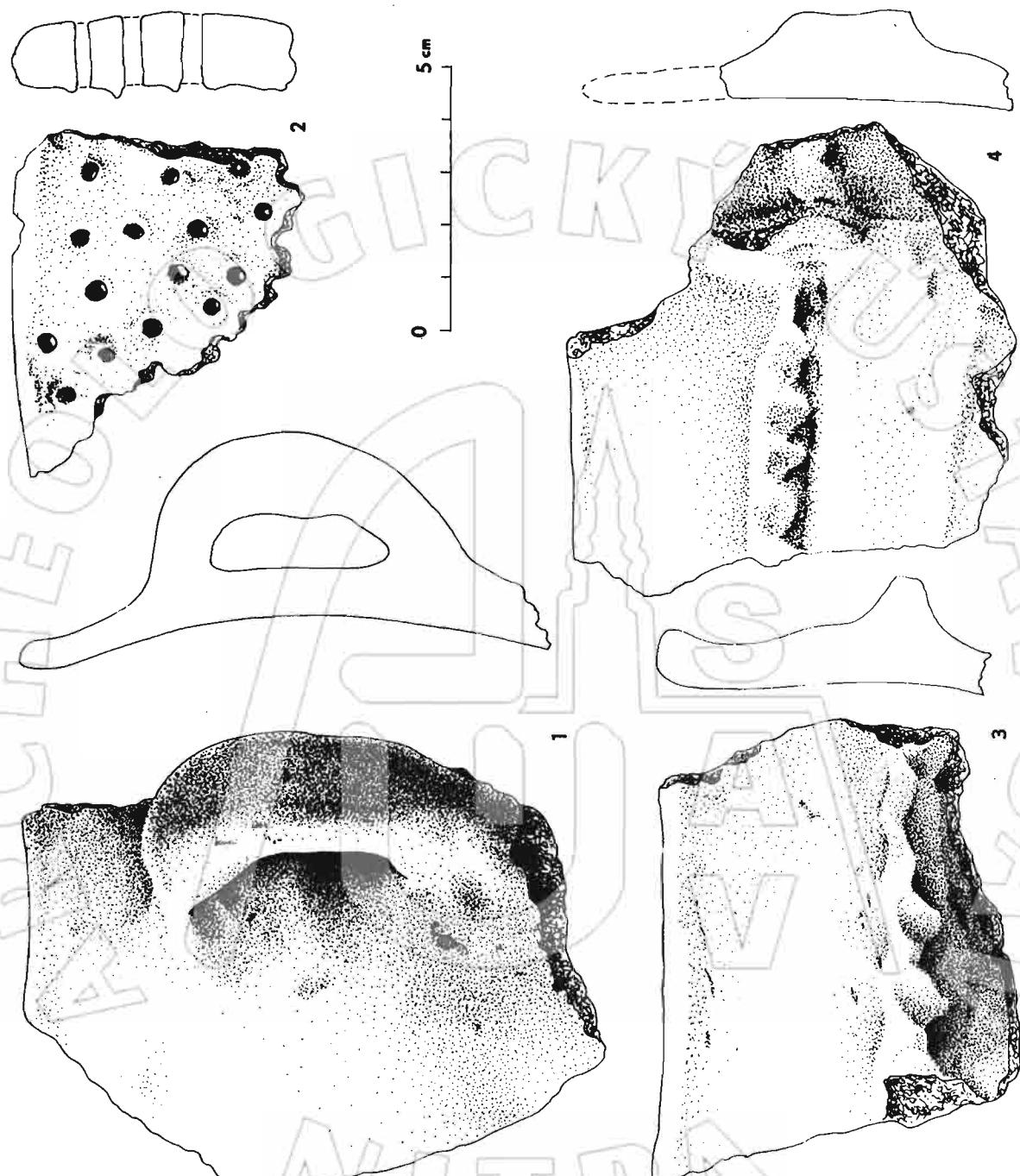
Obr. 57. Ižkovce. Výber keramiky, bukovoohorská kultúra. (M. Vizdal, s. 109)

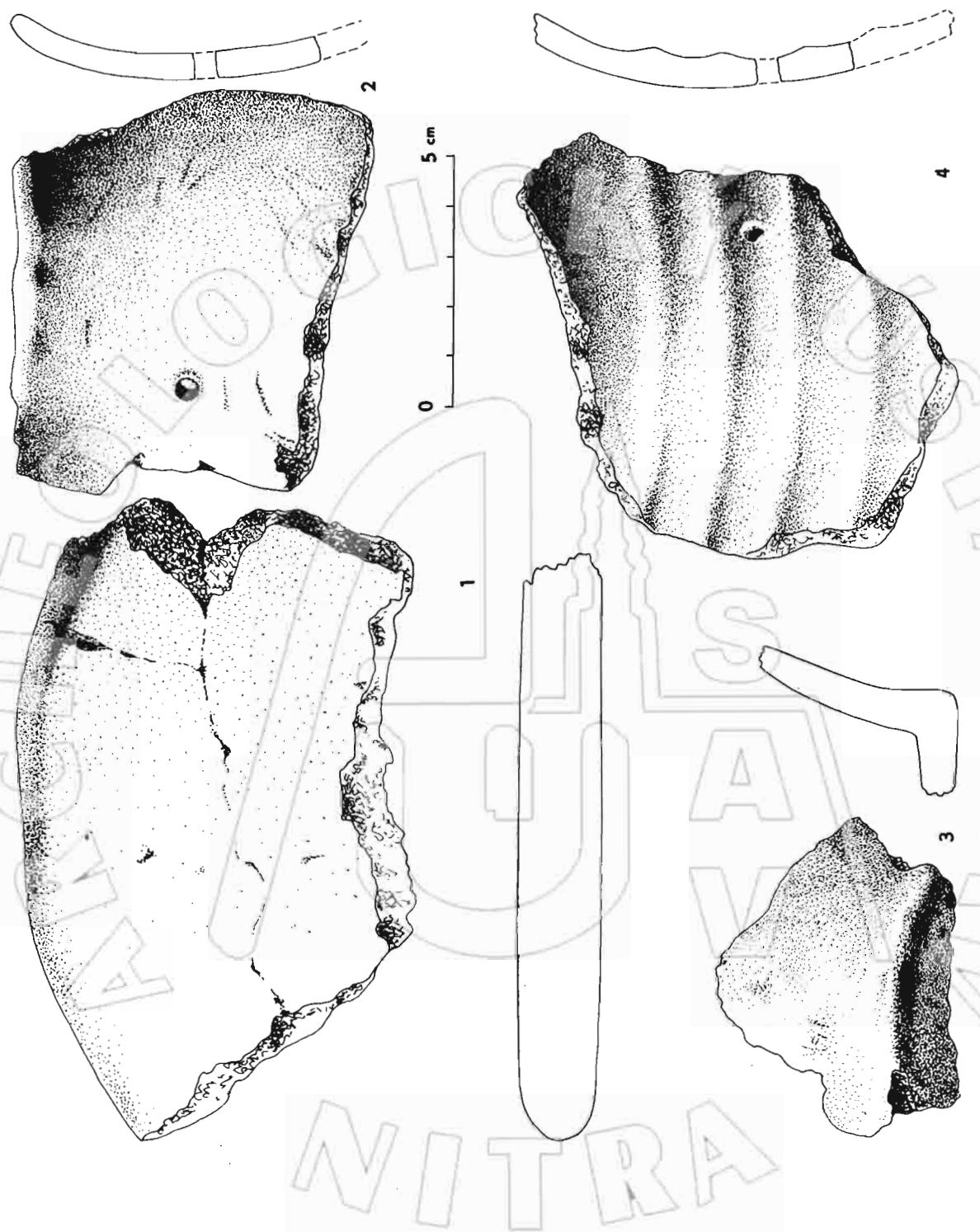
Obr. 58. Ižkovce. Fragment nádoby, skupina Nyírség-Zatín. (M. Vizdal, s. 109)

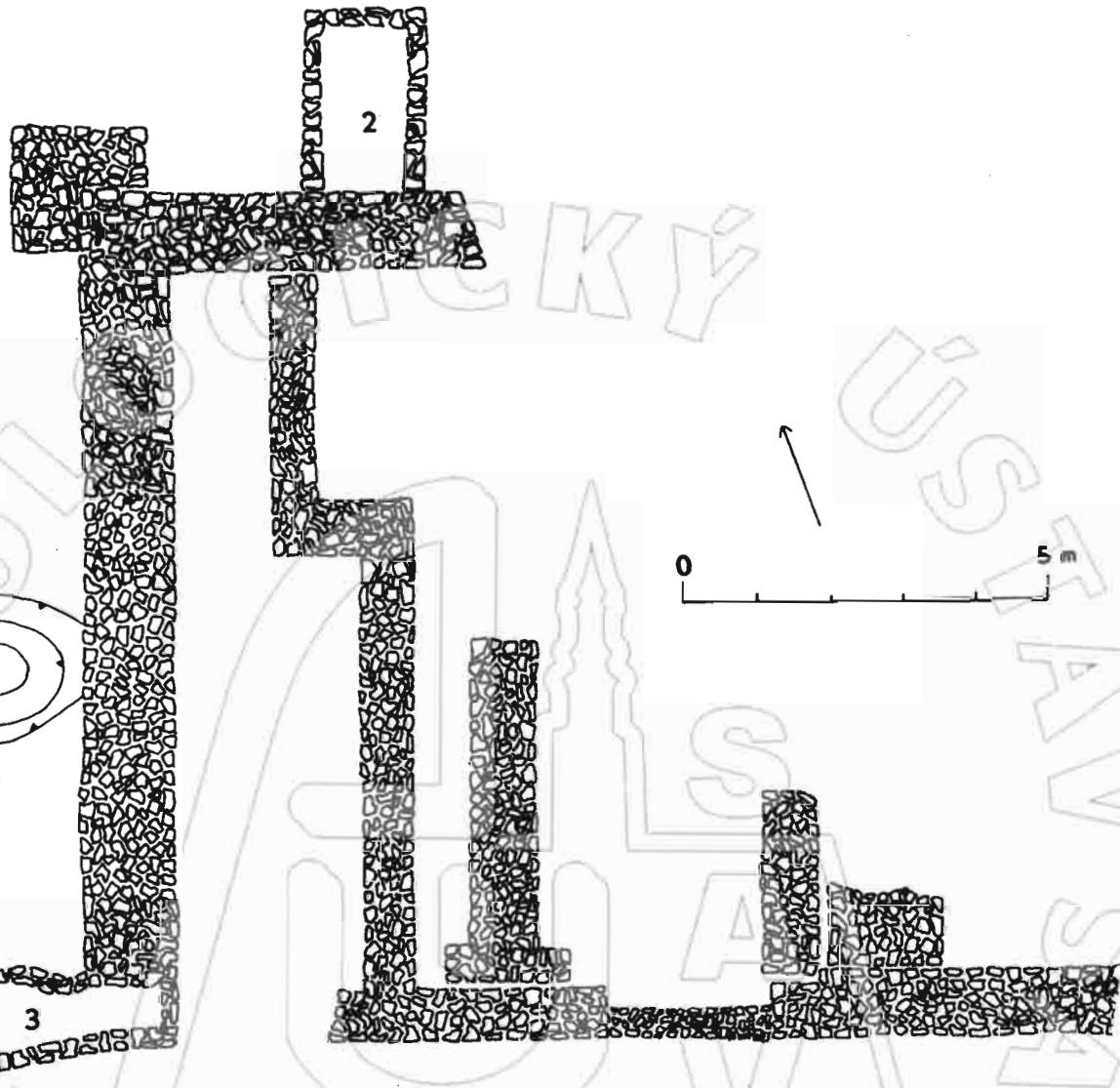
Obr. 59. Ižkovce. Objekt E - 5a, b/86, chata a odpadová jama, staršia doba bronzová. (M. Vizdal, s. 109)

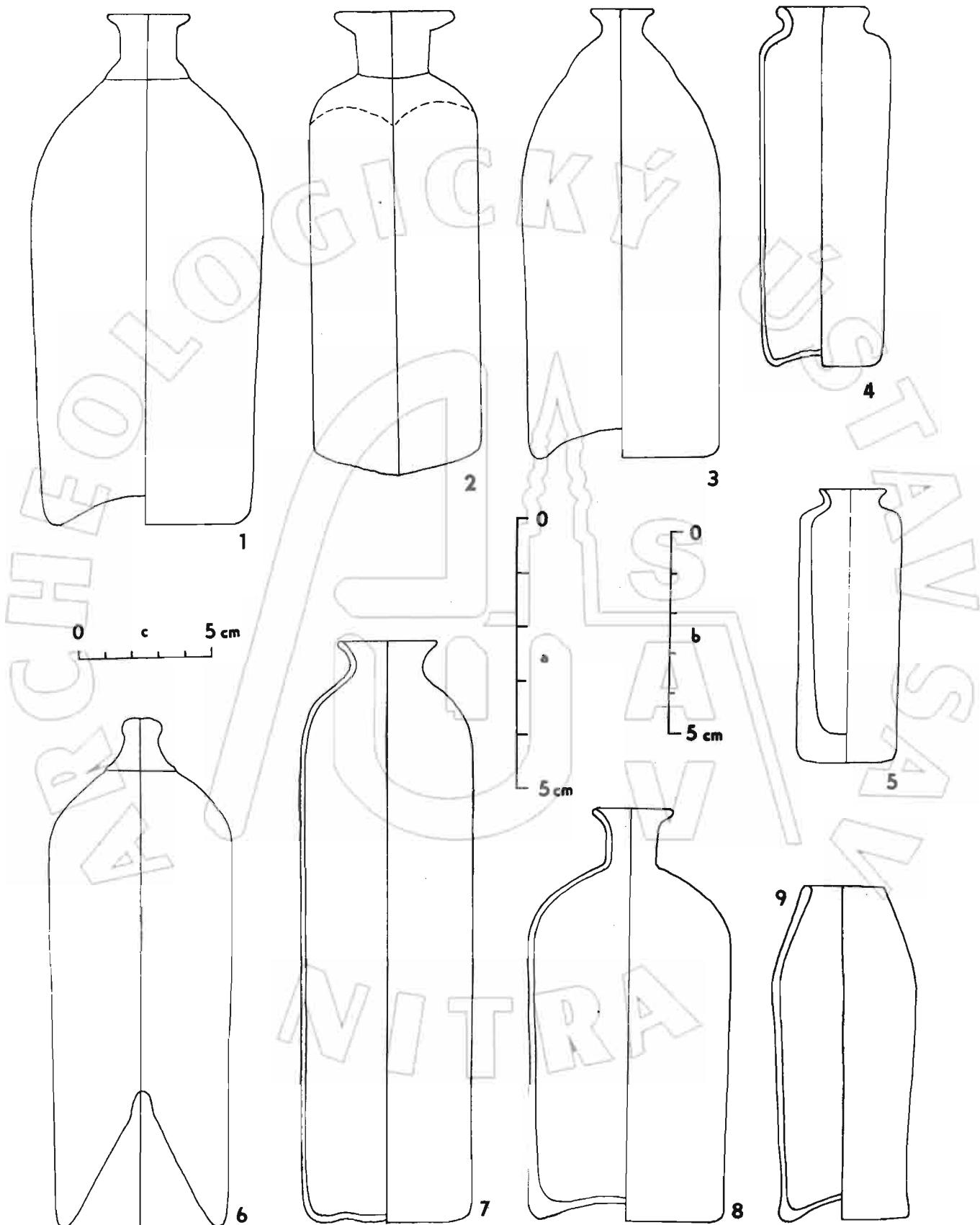
Obr. 60. Ižkovce. Črepy, objekt E - 5a, b/86. (M. Vizdal, s. 109)

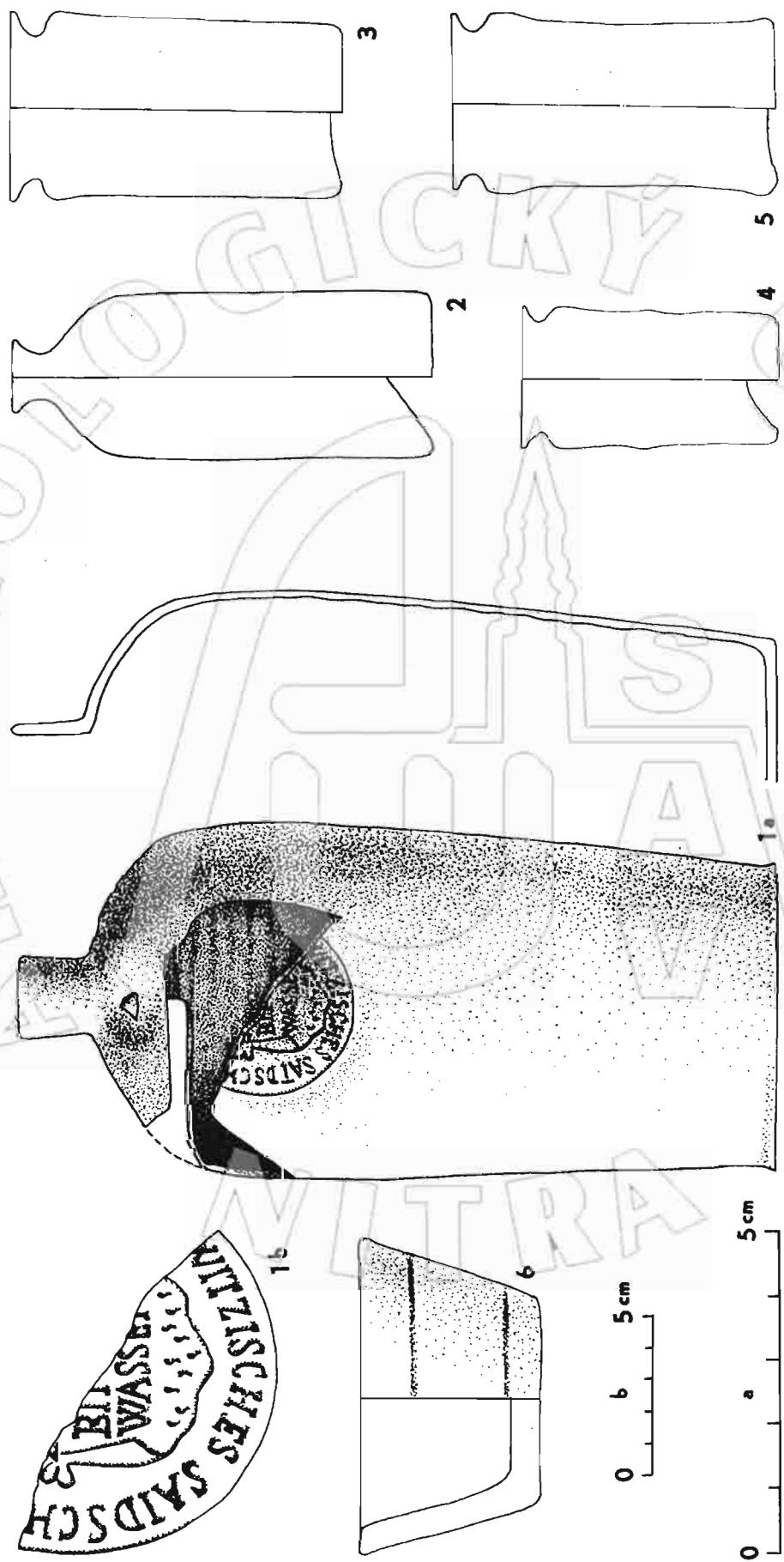
Obr. 61. Ižkovce. Črepky, objekt E - 5a, b/86. (M. Vizdal, s. 109)

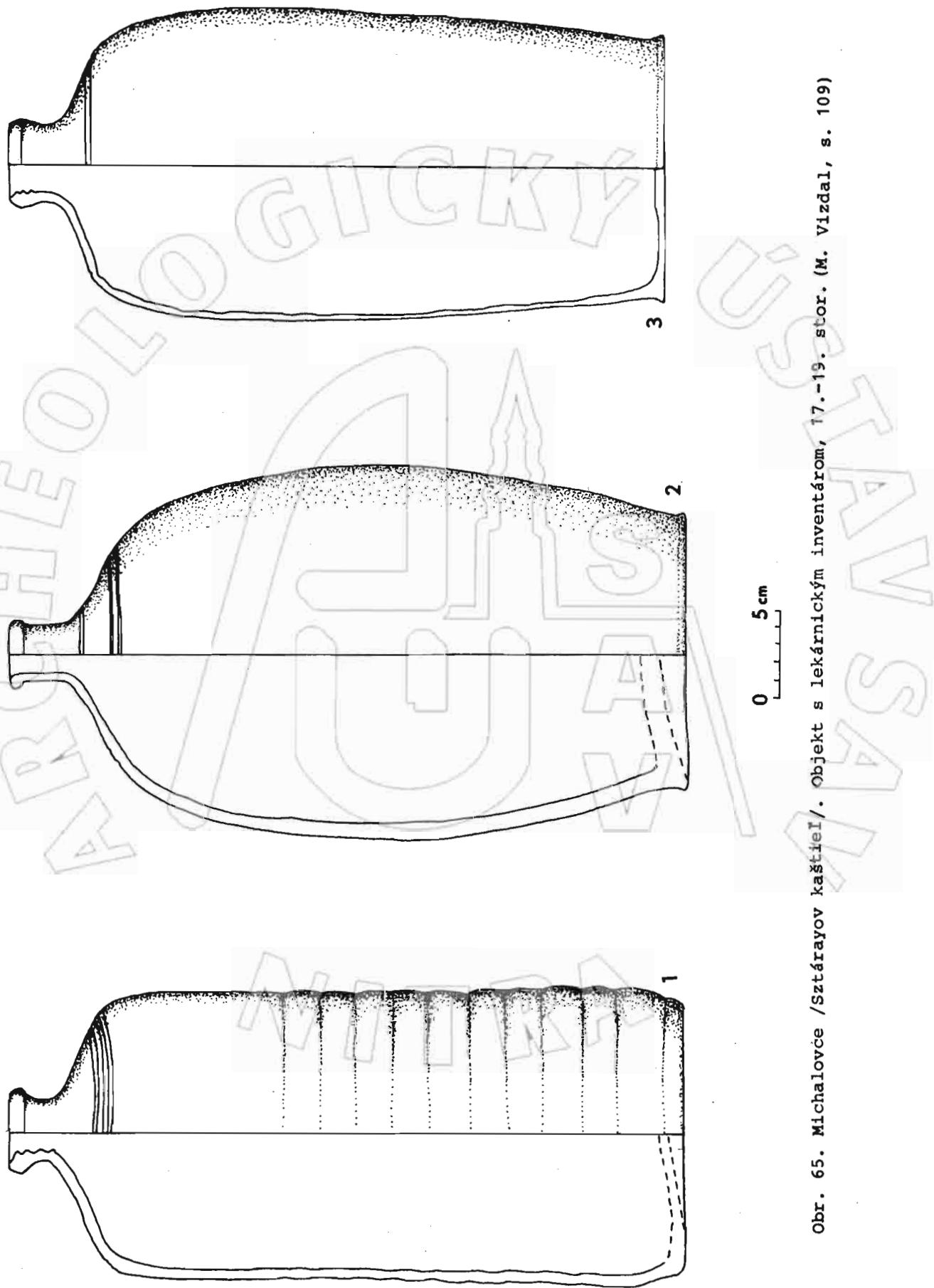
Obr. 62. Michalovce /Sztárayov kaštieľ/. Odkryté objekty: 1 - polozemnica, 10.-11. stor.; 2 - objekt s lekárnickým inventárom, 17.-19. stor.; 3 - studňa. (M. Vizdal, s. 109)

Obr. 63. Michalovce /Sztárayov kaštieľ/. Objekt s lekárnickým inventárom, 17.-19. stor. Mierka a: 2, 4, 5, 7, 9; b: 8; c: 1, 3, 6. (M. Vizdal, s. 109)

Obr. 64. Michalovce /Sztárrayov kaštieľ/. Objekt s lekárnickým inventárom, 17.-19. stor. Mierka a: 1b, 6; b: 1a, 2-5.
(M. Vizdal, s. 109)

Obr. 65. Michalovce /Sztárayov kaštieľ/. Objekt s lekárnickým inventárom, 17.-19. stor. (M. Vizdal, s. 109)

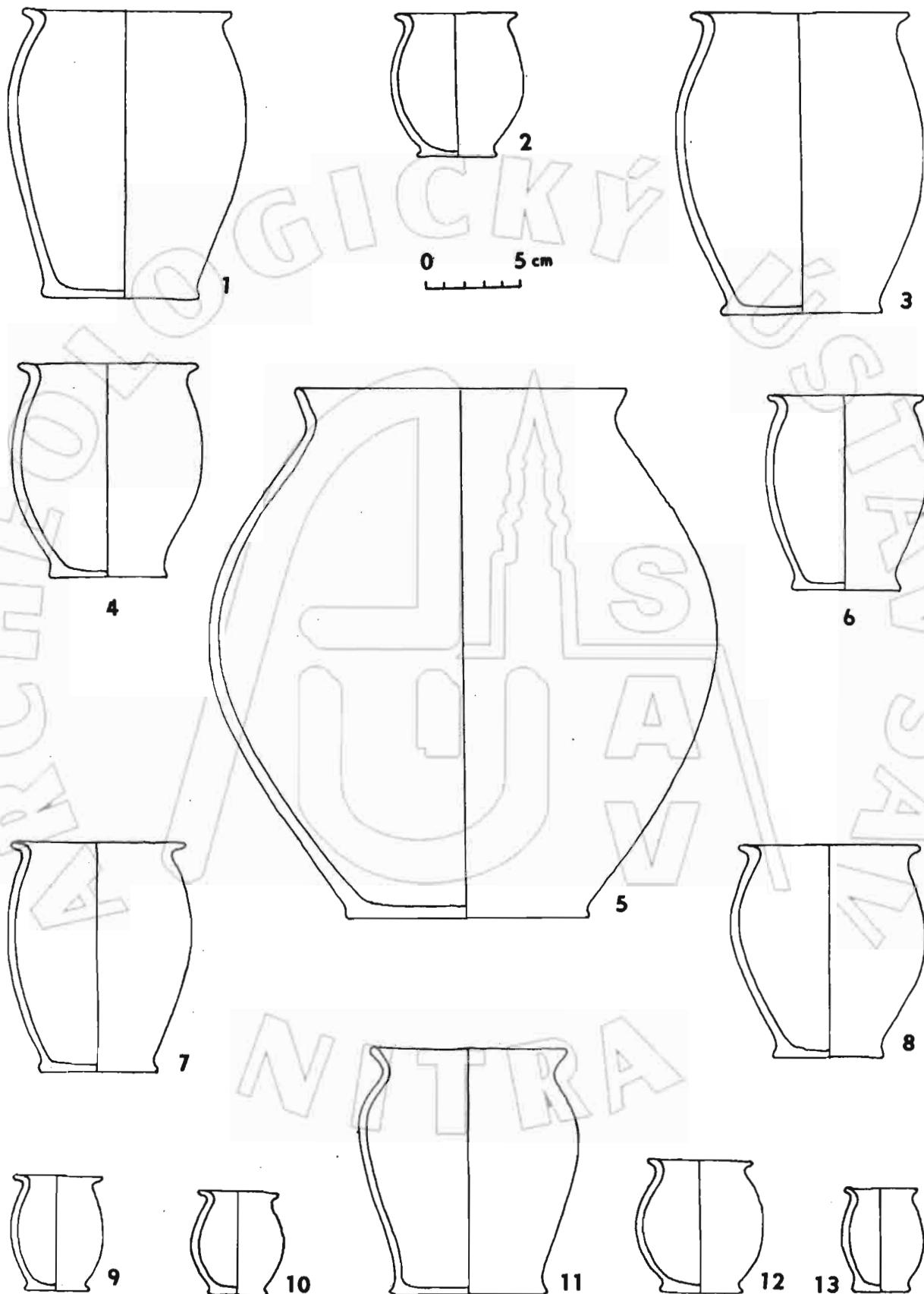
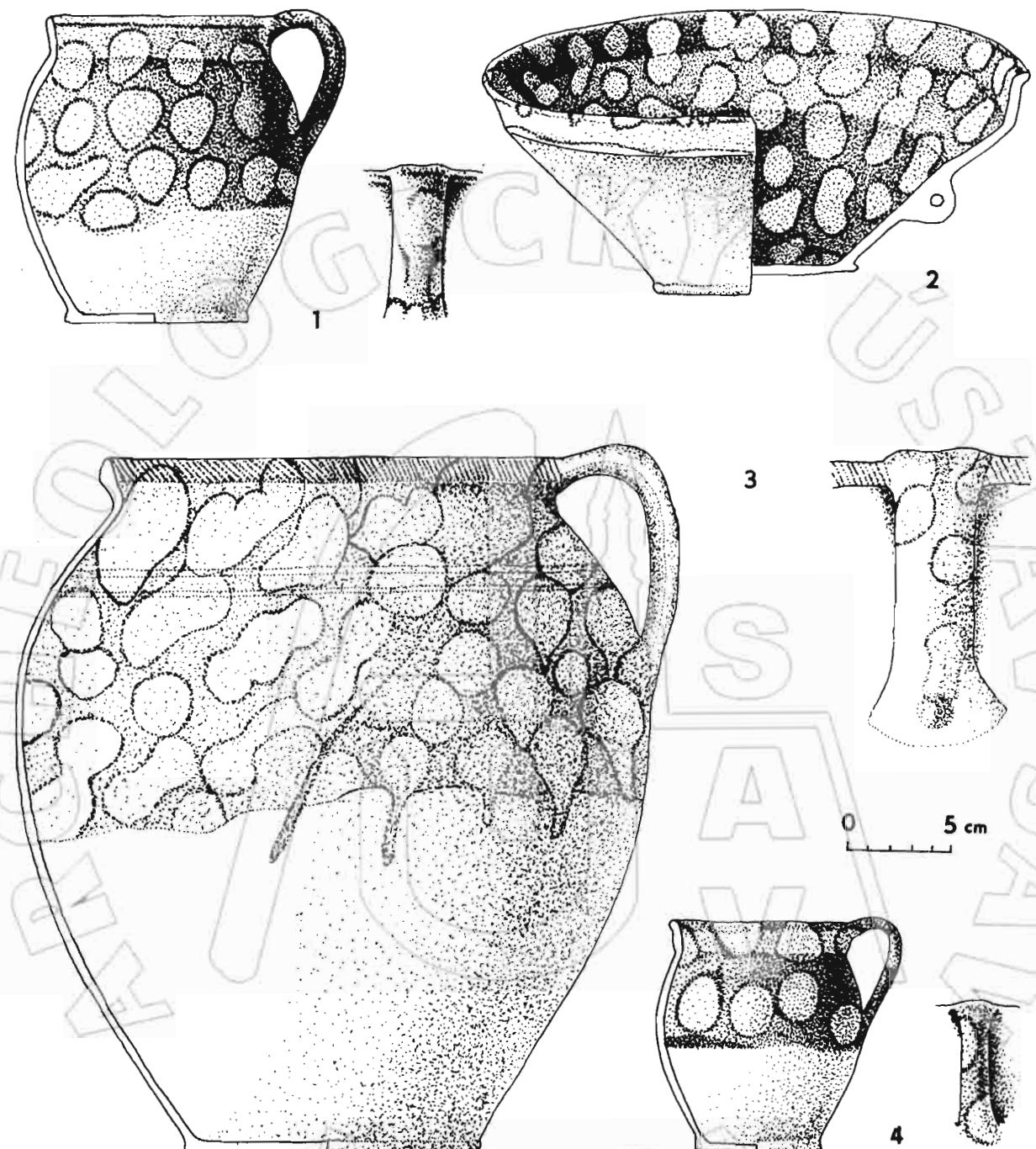
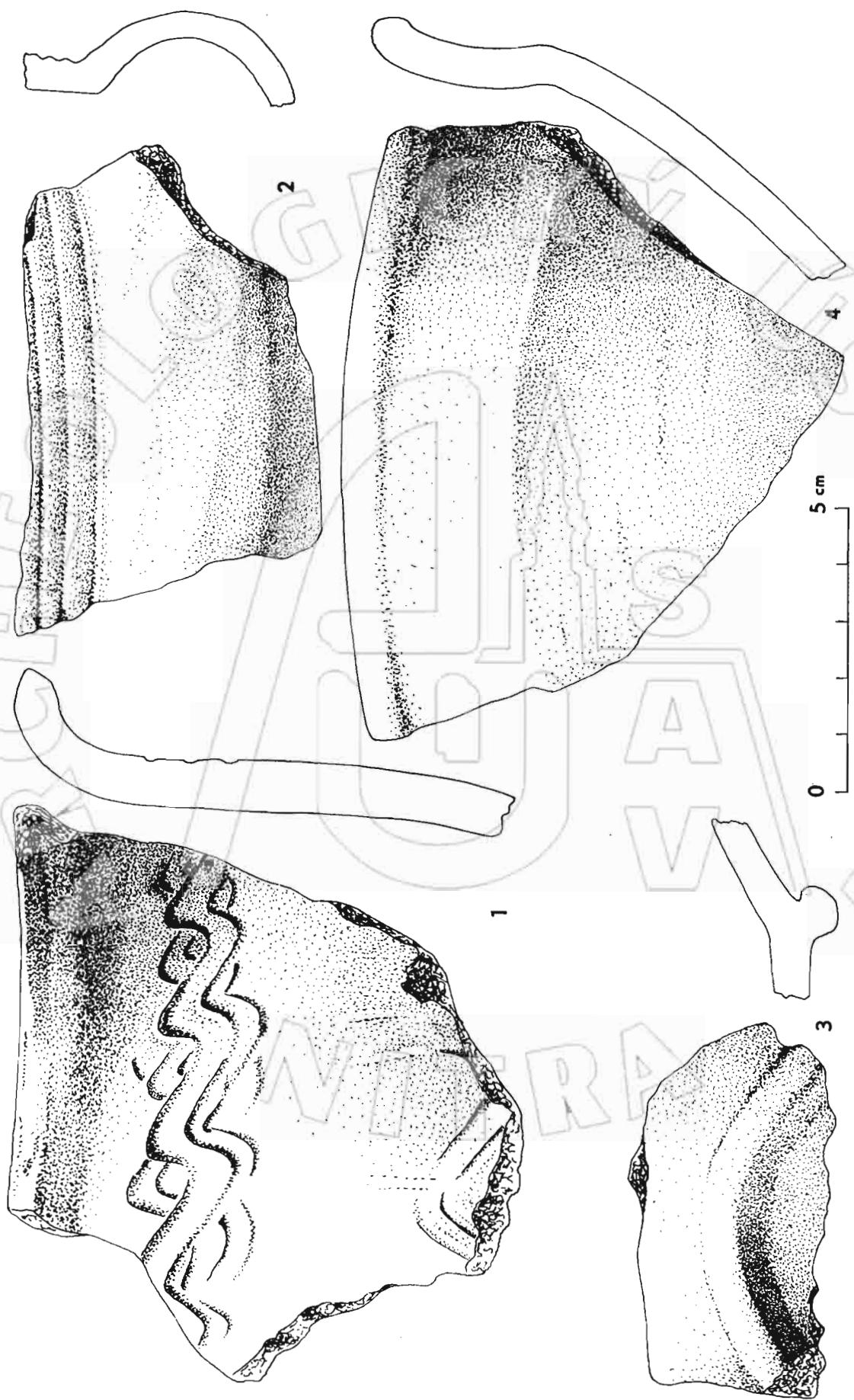

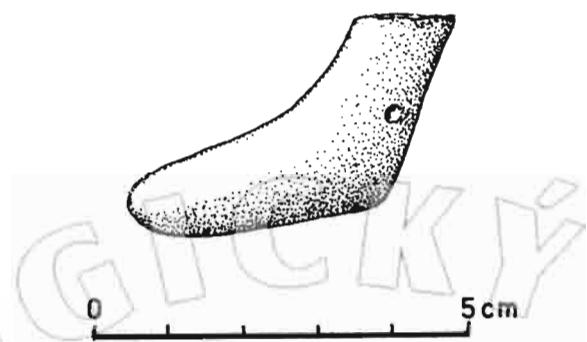
Abb. 66. Michalovce /Sztárayov kaštieľ/. Objekt s lekárnickým inventárom.
17.-19. stor. (M. Vizdal, s. 109)

Obr. 67. Michalovce /Sztárayov kaštieľ/. Objekt s lekárnickým inventárom.
17.-19. stor. (M. Vizdal, s. 109)

Obr. 68. Vinné /Fundušské/. 1 - 6.-9. stor.; 2 - doba bronzová; 3, 4 - doba rímska. (M. Vizdal, s. 109)

Obr. 69. Žiar nad Hronom, časť
Ladomer /Ladomerská Vieska/.
Kultová plastika - lidská no-
ha, mladšia doba bronzová.
(P. Zebrák, s. 113)

NITRA

TEXT UNTER DIE ABBILDUNGEN

Abb. 1. 1 - Moravany nad Váhom /Rumné/, Schuhleistenkeil, jüngere Bronzezeit; 2, 4, 5 - Ratnovce /Grundstück von O. Švík/, Bronzearmring, Scherben und ein Eisenmesser, 2. Hälfte des 10. Jh.; 3 - Piešťany, Teil Banka /Horné farské role- Chrast/, Fragment einer Bronzesichel, Bronzezeit. (R. Bača, S. 27)

Abb. 2. Banská Bystrica, Teil Nemce /Netopierska-Höhle/. 1, 2 - Fibeln, Völkerwanderungszeit; 3 - Schöpfkelle, Spätbronzezeit. (J. Bartík - M. Mácelová - K. Pieta, S. 29)

Abb. 3. Poľný Kesov. Trompetenfibel, ältere römische Zeit. (J. Bartík, S. 31)

Abb. 4. Báhoň. Fundauswahl. 1-3 - mittlere Bronzezeit; 4-7, 9 - 10.-11. Jh.; 8 - Bükker Kultur. (J. Bartík - J. Štrbík, S. 31)

Abb. 5. Báhoň. Fundauswahl. 1-6 - Bükker Kultur; 7 - mittlere Bronzezeit; 8-12 - Boleráz-Gruppe. (J. Bartík - J. Štrbík, S. 31)

Abb. 6. Zlaté Moravce /Hviezdoslavova-Gasse/. Keramik und Fragment eines scheibenförmigen Schleifsteines, 12.-18. Jh. (P. Bednár - Z. Hajdušková, S. 35)

Abb. 7. Zlaté Moravce. Keramikauswahl. 1-4 - Hviezdoslavova-Gasse; 5, 6 - Hoňovce; 7-10 - Weiler Za Gočolom. Maßstab a: 1; b: 2-10. (P. Bednár - Z. Hajdušková, S. 35)

Abb. 8. Malé Kosihy /Horné konopnice/. Gestörtetes Körpergrab 348, wahrscheinlich Äneolithikum. (J. Bujna - M. Hanuliak, S. 36)

Abb. 9. Malé Kosihy /Horné konopnice/. Fundauswahl, Objekt 5, Badener Kultur. (J. Bujna - M. Hanuliak, S. 36)

Abb. 10. Malé Kosihy /Horné konopnice/. Skelett im Siedlungsobjekt 3. (J. Bujna - M. Hanuliak, S. 36)

Abb. 11. Kyjatice /St.-Cäcilien-Kirche/. Blick auf das Objekt vor der denkmalpflegerischen Gestaltung von NW. (V. Hanuliak, S. 46)

Abb. 12. Kyjatice /St.-Cäcilien-Kirche/. Interieur, im NO-Teil des Schiffes freigelegtes Fundament des Seitenaltars. (V. Hanuliak, S. 46)

Abb. 13. Kyjatice /St.-Cäcilien-Kirche/. Freigelegte Fundamente im Exterieur der Kirche. (V. Hanuliak, S. 46)

Abb. 14. Víglaš. Schloß und freigelegte Fundamente des Wachtturmes /mit Pfeil bezeichnet/. (V. Hanuliak, S. 47)

Abb. 15. Víglaš /Bašta/. Freigelegte und für die Bau-Konservierungsarbeiten zugerichtete Fundamente des Wachtturmes. (V. Hanuliak, S. 47)

Abb. 16. Žiar nad Hronom, Teil Šášovské Podhradie /Burg Šášov/. Vorgeschoßene Festung der Burg. Funde aus der Destruktionsschicht. 1 - tönerne Madonnoplastik; 2, 4-8 - weiße Tischkeramik; 3 - Bronzefingerring; 9-14 - Topffragmente, älteste Keramik; 15 - Pfeilspitze. (J. Hoššo, S. 48)

Abb. 17. Žiar nad Hronom, Teil Šášovské Podhradie /Burg Šášov/. Vorgeschoßene Festung der Burg. Plan der Grabung auf dem Gipfelteil. (J. Hoššo, S. 48)

Abb. 18. Trebatice. Geweihhacke, Knochenahle, Lengyel-Kultur. (M. Klčo, S. 56)

Abb. 19. Auswahl von Keramikmaterial und Spaltindustrie. 1, 5, 9 - Velká Paka, Teil Čukárska Paka; 2, 7, 8 - Čalovo; 3, 6 - Zlaté Klasy, Teil Rastice; 4 - Juhodná, Teil Dunajský Klátov. (A. Krásny, S. 61)

Abb. 20. Banská Štiavnica /Staré mesto/. Lage 1, Situationsplan der Grabung. (J. Labuda, S. 64)

Abb. 21. Banská Štiavnica /Staré mesto/. Plateau über den Ober-Tag-Abbaustellen, Situationsplan der Grabung. (J. Labuda, S. 64)

- Abb. 22. Komoča /Nyárasd/. Keramikmaterial, 11.-13. Jh. (J. Liszka, S. 66)
- Abb. 23. 1, 3 - Rúbaň, Krug und Spinnwirbel, mittlere Bronzezeit; 2, 4, 5 - Komoča /Nyárasd/, Keramikmaterial, 11.-13. Jh. (J. Liszka, S. 66)
- Abb. 24. Zvolen /Podborová/. Profilierte Schüssel, Lausitzer Kultur. (M. Mácelová, S. 68)
- Abb. 25. Zvolen /Podborová/. Henkellose Amphore, Lausitzer Kultur. (M. Mácelová, S. 68)
- Abb. 26. Sliač, Teil Rybáre /Horné zeme/. Halbgrubenhütte 1/86 mit eingetiefter Feuerstelle. (M. Mácelová, S. 69)
- Abb. 27. Sliač, Teil Rybáre /Horné zeme/. Objekt 3/86. (M. Mácelová, S. 69)
- Abb. 28. Humenné /Pod Sokolom/. Fundauswahl, Neolithikum. (I. Merjavá, S. 71)
- Abb. 29. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Rekonstruierte vierhenkelige Amphore aus der Kulturschicht. (P. Múdry, S. 73)
- Abb. 30. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Verzierungsdetail der Amphore. (P. Múdry, S. 73)
- Abb. 31. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Krug mit Vertikalkanneluren. (P. Múdry, S. 73)
- Abb. 32. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara VI/. Teilweise rekonstruiertes Graphittongefäß aus der Kulturschicht. (P. Múdry, S. 73)
- Abb. 33. Kočín. Modell eines Speichers, Objekt 3/86, Lengyel-Kultur. (V. Němejcová-Pavúková, S. 75)
- Abb. 34. Dolné Trhovište. Bronzearmring und Ring aus blauem Kobaltglas, Latènezeit. (P. Novák, S. 77)
- Abb. 35. Bratislava, Teil Záhorská Bystrica. Bronzene Lanzen spitze, Bronzezeit. (M. Novotná, S. 79)
- Abb. 36. Galanta /Únovce/. Einzelfund, Äneolithikum. (B. Novotný, S. 80)
- Abb. 37. Klížska Nemá. Zufallsfund, Bronzezeit. (B. Novotný, S. 80)
- Abb. 38. Šuňava /Zemské-Hrachovisko/. Fundauswahl, 15. Jh. (B. Novotný, S. 80)
- Abb. 39. Poprad, Teil Matejovce. Depot-/?/Fund von Eisenwaffen, Púchov-Kultur. (B. Novotný - R. M. Kovalčík, S. 81)
- Abb. 40. Tesárske Mlyňany, Teil Tesáre nad Žitavou (Gočol/. S-förmiger Silberschlafenring, 10.-11. Jh. (O. Oždáni - G. Nevizánsky, S. 83)
- Abb. 41. Bernolákovo /Sandgrube/. Eiserne Pfeilspitzen, 9. bis Mitte des 10. Jh. (M. Pichlerová, S. 89)
- Abb. 42. Smižany. Schwertfragment, 1. Hälfte des 15. Jh. (A. Ruttkay, S. 92)
- Abb. 43. Zbehy. Mittelalterliche Keramik. (P. Romsauer - L. Veliačík, S. 91)
- Abb. 44. Zbehy. Fundauswahl, Objekt 3, Madarovce-Kultur. (P. Romsauer - L. Veliačík, S. 91)
- Abb. 45. Steinindustrie, Äneolithikum. 1 - Prešov /Na rúrkach/; 2 - Sedlice, Teil Suchá Dolina. (B. Tomášová, S. 103)
- Abb. 46. 1, 3 - Kameničná, Funde aus Gräbern, Zeit des Awarischen Reiches; 2, 4-8 - Tôň, Fundauswahl, 11.-13. Jh. (A. Trugly, S. 105)
- Abb. 47. Tôň. Fundauswahl, 11.-13. Jh. (A. Trugly, S. 105)
- Abb. 48. Situationsskizze exponierter Lagen im SW-Teil des Pohronský Inovec. (L. Veliačík, S. 107)

Abb. 49. Obyce /Hrádok I/. Grundrißskizze der Fundamente eines mittelalterlichen Turmes. (L. Veliačik, S. 107)

Abb. 50. Obyce /Hrádok II/. Lageskizze des Burgwalls der Lausitzer Kultur. (L. Veliačik, S. 107)

Abb. 51. Obyce /Hrádok II/. Auswahl von Keramikfunden, Spätbronzezeit. (L. Veliačik, S. 107)

Abb. 52. Topographische Skizze eines Teiles des Tribeč-Gebirges mit den Lagen Javorový vrch und Šiance. (L. Veliačik, S. 107)

Abb. 53. Čičarovce. Keramikauswahl. 1-7 - Bronzezeit; 8 - Neolithikum. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 54. Čičarovce. Keramikauswahl. 1 - Bronzezeit; 2-4 - Latènezeit. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 55. Ižkovce. Auswahl von Steinindustrie und Keramik. 1 - Paläolithikum; 2-7 - Neolithikum; 8, 9 - Nyírség-Zatín-Gruppe; 10 - Bronzezeit. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 56. Ižkovce. Auswahl von Steinindustrie und Keramik, Bükker Kultur. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 57. Ižkovce. Keramikauswahl, Bükker Kultur. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 58. Ižkovce. Gefäßfragment, Nyírség-Zatín-Gruppe. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 59. Ižkovce. Objekt E - 5a, b/86, Hütte und Abfallgrube, ältere Bronzezeit. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 60. Ižkovce. Scherben, Objekt E - 5a, b/86. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 61. Ižkovce. Scherben, Objekt E - 5a, b/86. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 62. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Freigelegte Objekte: 1 - Halbgrubenhütte, 10.-11. Jh.; 2 - Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh.; 3 - Brunnen. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 63. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh. Maßstab a: 2, 4, 5, 7, 9; b: 8; c: 1, 3, 6. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 64. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh. Maßstab a: 1b, 6; b: 1a, 2-5. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 65. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 66. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 67. Michalovce /Sztáray-Kastell/. Objekt mit Apothekerinventar, 17.-19. Jh. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 68. Vinné /Fundušské/. 1 - 6.-9. Jh.; 2 - Bronzezeit; 3, 4 - römische Zeit. (M. Vizdal, S. 109)

Abb. 69. Žiar nad Hronom, Teil Ladomer /Ladomerská Vieska/. Kultplastik - menschlicher Fuß, jüngere Bronzezeit. (P. Žebrák, S. 113)

ПОДПИСИ К РИСУНКАМ

Рис. 1. 1 - Моравани-над-Вагом /Румне/, копытообразный клин, поздний каменный век; 2, 4, 5 - Ратновце /участок О. Швика/, бронзовый браслет, черепки и железный нож, вторая пол. X в.; 3 - Пьештяни, часть Банка /Горне-Фарске-поле - Храстъ/, фрагмент бронзового серпа, период бронзы. (R. Bača, с. 27)

Рис. 2. Банска-Бистрица, часть Немце /Нетопърска-Яскиня/. 1, 2 - фибулы, период переселения народов; 3 - кружка, финальная эпоха периода бронзы. (J. Bartík - M. Mácelová - K. Pieta, с. 29)

Рис. 3. Польни-Кесов. Трубкообразная фибула, раннеримский период. (J. Bartík, с. 31)

Рис. 4. Багонь. Отбор находок. 1-3 - средний период бронзы; 4-7, 9 - X-XI вв.; 8 - буковогорская культура. (J. Bartík - J. Štrbík, с. 31)

Рис. 5. Багонь. Отбор находок. 1-6 - буковогорская культура; 7 - средний период бронзы; 8-12 - болеразская группа. (J. Bartík - J. Štrbík, с. 31)

Рис. 6. Злате-Моравце /ул. Гвьездослава/. Керамика и фрагмент шлифовального диска, XII-XVIII вв. (P. Bednár - Z. Hajdušková, с. 35)

Рис. 7. Злате-Моравце. Отбор керамики. 1-4 - ул. Гвьездослава; 5, 6 - Гонёвце; 7-10 - хутора За-Гочолом. Масштаб а: 1; б: 2-10. (P. Bednár - Z. Hajdušková, с. 35)

Рис. 8. Мале-Косиги /Горне-Конопнице/. Разрушенное погребение с трупоположением 348, по всей вероятности энеолит. (J. Bujna - M. Hanuliak, с. 36)

Рис. 9. Мале-Косиги /Горне-Конопнице/. Отбор находок, объект 5, баденская культура. (J. Bujna - M. Hanuliak, с. 36)

Рис. 10. Мале-Косиги /Горне-Конопнице/. Костяк в объекте 3 на площади поселения. (J. Bujna - M. Hanuliak, с. 36)

Рис. 11. Киятице /костел св. Цецилии/. Вид на объект перед восстановительными работами с СЗ. (V. Hanuliak, с. 46)

Рис. 12. Киятице /костел св. Цецилии/. Интерьер, в СВ части нефа вскрыт фундамент придела. (V. Hanuliak, с. 46)

Рис. 13. Киятице /костел св. Цецилии/. Вскрыты фундаменты в экстерьере костела. (V. Hanuliak, с. 46)

Рис. 14. Вигляш. Замок и обнаруженные фундаменты сторожевой башни /обозначено стрелкой/. (V. Hanuliak, с. 47)

Рис. 15. Вигляш /Башта/. Вскрыты и восстановлены фундаменты сторожевой башни. (V. Hanuliak, с. 47)

Рис. 16. Жяр-над-Гроном, часть Шашовске-Подградье /замок Шашов/. Вынесенная крепость замка. Найдены из слоя осыпи. 1 - глиняная скульптура мадонны; 2, 4-8 - белая столовая керамика; 3 - бронзовое кольцо; 9-14 - фрагменты горшков, самая ранняя керамика; 15 - наконечник стрелы. (J. Hoššo, с. 48)

Рис. 17. Жяр-над-Гроном, часть Шашовске-Подградье /замок Шашов/. Вынесенная крепость замка. План исследований плоской вершины. (J. Hoššo, с. 48)

Рис. 18. Требатице. Мотыга из рогового вещества, костяное шило, лендельская культура. (M. Klčo, с. 56)

Рис. 19. Отбор керамического материала и колотой индустрии. 1, 5, 9 - Велька-Пака, часть Чукарска-Пака; 2, 7, 8 - Чалово; 3, 6 - Злате-Класи, часть Растице; 4 - Ягодна, часть Дунайски-Клатов. (A. Krásny, с. 61)

Рис. 20. Банска-Штьявница /Старый город/. Урочище 1, ситуационная зарисовка исследования. (J. Labuda, с. 64)

Рис. 21. Банска-Штьявница /Старый город/. Площадка над поверхностными разработками, ситуационный план исследований. (J. Labuda, с. 64)

Рис. 22. Комоча /Нярашд/. Керамический материал, XI-XIII вв. (J. Liszka, с. 66)

Рис. 23. 1, 3 - Рубань, кувшин и пряслице, средний период бронзы; 2, 4, 5 - Ко-
моча /Нярашд/, керамический материал, XI-XIII вв. (J. Liszka, с. 66)

Рис. 24. Зволен /Подборова/. Профилированная миса, лужицкая культура. (M. Mácelová, с. 68)

Рис. 25. Зволен /Подборова/. Амфора без ушек, лужицкая культура. (M. Mácelová, с. 68)

Рис. 26. Сльяч, часть Рибаре /Горне-Земе/. Полуземлянка 1/86 с углубленным очагом.
(M. Mácelová, с. 69)

Рис. 27. Сльяч, часть Рибаре /Горне-Земе/. Объект 3/86. (M. Mácelová, с. 69)

Рис. 28. Гуменне /Под-Соколом/. Отбор находок, неолит. (I. Merjavá, с. 71)

Рис. 29. Липтовска-Сье́лница /Липтовска-Мара VI/. Реконструированная амфора с че-
тырьмя ушками из культурного слоя. (P. Múdry, с. 73)

Рис. 30. Липтовска-Сье́лница /Липтовска-Мара VI/. Деталь украшения амфоры.
(P. Múdry, с. 73)

Рис. 31. Липтовска-Сье́лница /Липтовска-Мара VI/. Кувшинчик с вертикальными же-
лобками. (P. Múdry, с. 73)

Рис. 32. Липтовска-Сье́лница /Липтовска-Мара VI/. Частично реконструированный
графитовый сосуд из культурного слоя. (P. Múdry, с. 73)

Рис. 33. Кочин. Модель зернохранилища, объект 3/86, лендельская культура.
(V. Nemejcová-Pavúková, с. 75)

Рис. 34. Долне-Трговиште. Бронзовый браслет и браслет из синего кобальтового стекла,
латенский период. (P. Novák, с. 77)

Рис. 35. Братислава, часть Загорска-Бистрица. Бронзовое копье, период бронзы.
(M. Novotná, с. 79)

Рис. 36. Галанта /Уновце/. Единичная находка, энеолит. (B. Novotný, с. 80)

Рис. 37. Клижска-Нема. Случайная находка, период бронзы. (B. Novotný, с. 80)

Рис. 38. Шунява /Земске-Граховиско/. Отбор находок, XV в. (B. Novotný, с. 80)

Рис. 39. Попрад, часть Матеёвце. Массовая/?/ находка железного оружия, пуховская
культура. (B. Novotný - R. M. Kovalčík, с. 81)

Рис. 40. Тесарске-Млиняни, часть Тесаре-над-Житавоу /Гочол/. Серебряное височное
кольцо в виде буквы S, X-XI вв. (O. Oždání - G. Nevizánsky, с. 83)

Рис. 41. Бернолаково /песчаный карьер/. Железные стрелки, IX - пол. X в. (A. Rutt-
kay, с. 89)

Рис. 42. Смижани. Фрагмент меча, первая пол. XV в. (A. Ruttikay, с. 92)

Рис. 43. Збеги. Средневековая керамика. (P. Romsauer - L. Veliačik, с. 91)

Рис. 44. Збеги. Отбор находок, объект 3, мадьяровская культура. (P. Romsauer -
L. Veliačik, с. 91)

Рис. 45. Каменная индустрия, энеолит. 1 - Прешов /На-рурках/; 2 - Седлице, часть
Суха-Долина. (B. Tomášová, с. 103)

Рис. 46. 1, 3 - Каменична, находки из погребений, период аварского каганата;
2, 4-8 - Туонь, отбор находок, XI-XIII вв. (A. Trugly, с. 105)

Рис. 47. Туонь. Отбор находок, XI-XIII вв. (A. Trugly, с. 105)

Рис. 48. Ситуационный эскиз экспонированных уроцищ в ЮЗ части горного массива
Погронски-Иновец. (L. Veliačik, с. 107)

Рис. 49. Обице /Градок I/. Эскиз плана фундаментов средневековой башни. (L. Veliačik, с. 107)

Рис. 50. Обице /Градок II/. Ситуационный чертеж городища лужицкой культуры. (L. Veliačik, с. 107)

Рис. 51. Обице /Градок II/. Отбор керамических находок, финальная эпоха периода бронзы. (L. Veliačik, с. 107)

Рис. 52. Топографический эскиз части горного массива Трибеч с урочищами Яворови-врх и Шианце. (L. Veliačik, с. 107)

Рис. 53. Чичаровце. Отбор керамики. 1-7 - период бронзы; 8 - неолит. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 54. Чичаровце. Отбор керамики. 1 - период бронзы; 2-4 - латенский период. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 55. Ижковце. Отбор каменной индустрии и керамики. 1 - палеолит; 2-7 - неолит; 8, 9 - группа Ниршег-Затин; 10 - период бронзы. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 56. Ижковце. Отбор каменной индустрии и керамики, буковогорская культура. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 57. Ижковце. Отбор керамики, буковогорская культура. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 58. Ижковце. Фрагмент сосуда, группа Ниршег-Затин. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 59. Ижковце. Объект Е - 5а, б/86, жилище и мусорная яма, ранний период бронзы. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 60. Ижковце. Черепки, объект Е - 5а, б/86. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 61. Ижковце. Черепки, объект Е - 5а, б/86. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 62. Михаловце /усадьба Стараи/. Вскрыты объекты: 1 - полуземлянка, X-XI вв.; 2 - объект с аптекарским инвентарем, XVII-XIX вв.; 3 - колодец. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 63. Михаловце /усадьба Стараи/. Объект с аптекарским инвентарем, XVII-XIX вв. Масштаб а: 2, 4, 5, 7, 9; б: 8; с: 1, 3, 6. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 64. Михаловце /усадьба Стараи/. Объект с аптекарским инвентарем, XVII-XIX вв. Масштаб а: 1б, 6; б: 1а, 2-5. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 65. Михаловце /усадьба Стараи/. Объект с аптекарским инвентарем, XVII-XIX вв. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 66. Михаловце /усадьба Стараи/. Объект с аптекарским инвентарем. XVII-XIX вв. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 67. Михаловце /усадьба Стараи/. Объект с аптекарским инвентарем. XVII-XIX вв. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 68. Винне /Фундущке/. 1 - VI-IX вв.; 2 - период бронзы; 3, 4 - римский период. (M. Vizdal, с. 109)

Рис. 69. Жяр-над-Гроном, часть Ладомер /Ладомерска-Въеска/. Культовая пластика - человеческая нога, поздний период бронзы. (P. Žebrák, с. 113)

SKRATKY NÁZOVOV PRACOVÍSK

AÚ SAV	Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied
AÚ SNM	Archeologický ústav Slovenského národného múzea
BM	Balneologicke múzeum
FF UK	Filozofická fakulta Univerzity Komenského
GM	Gemerské múzeum
KM	Kysucké múzeum
KÚŠPSOP	Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
LM	Liptovské múzeum
MM	Mestské múzeum
MMM	Múzeum mincí a medailí
MSPSOP	Mestská správa pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
MSRR	Múzeum Slovenskej republiky rásd
OD	Obchodný dom
OM	Okresné múzeum
ONM	Okresné nitrianske múzeum
OPM	Okresné podunajské múzeum
OVM	Okresné vlastivedné múzeum
PM	Podtatranské múzeum
PS	Pozemné stavby
PvM	Považské múzeum
SBM	Slovenské banské múzeum
SM	Stredoslovenské múzeum
ŠM	Štátny majetok
VM	Vlastivedné múzeum
VPS AÚ SAV	Výskumné pracovné stredisko Archeologickeho ústavu Slovenskej akadémie vied
VsM	Východoslovenské múzeum
ZhM	Záhorské múzeum
ZM	Zemplínske múzeum
ZSM	Západoslovenské múzeum
ZM	Zitnoostrovské múzeum

ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY A NÁLEZY NA SLOVENSKU V ROKU 1986

Zodpovedný redaktor akademik Bohuslav Chropovský

Redaktori publikácie Jozef Bujna, CSc., PhDr. Mária Rejholecová

Výkonná redaktorka Helena Bublová

Technická redaktorka Melánia Líšková

Nemecký preklad Berta Nieburová

Ruský preklad Hviezdoslava Zábojníková

**Vydavateľ Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre
Rok vydania 1987**

Náklad 500 výtlačkov

168 strán, 69 obr., 1 mapa

Vytlačilo Reprografické stredisko Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre ako svoju 50. publikáciu

